

Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Opolskiego
Instytut Nauk Pedagogicznych
Zakład Pracy Socjalnej
ul. Oleska 48, 45-060 Opole

KARTY PRZEDMIOTÓW

Studia stacjonarne – od roku akademickiego 2017/2018
Studia stacjonarne – od roku akademickiego 2019/2020

na kierunku:

PRACA SOCJALNA

w ramach stacjonarnych i niestacjonarnych
studiów pierwszego stopnia
(profil ogólnoakademicki)

Do realizacji w roku akademickim 2022/2023

Spis treści

Studia stacjonarne	4
Wprowadzenie do socjologii	5
Pedagogika społeczna	8
Psychologia ogólna i społeczna	11
Etyka pracy socjalnej	13
Problemy i kwestie społeczne	16
Kurs kierunkowy do wyboru: Aktywizacja seniorów w społeczności lokalnej	19
Technologia informacyjna	21
Warsztat twórczego myślenia	23
Teoretyczne podstawy pracy socjalnej	25
Podstawy prawa w pracy socjalnej	29
Wprowadzenie do metodologii badań społecznych	32
Polityka społeczna	34
Komunikacja społeczna w pracy socjalnej	37
Socjalne organizacje pozarządowe i wolontariat	39
Podstawy ekonomii i zarządzania w pomocy społecznej	41
Kurs kierunkowy do wyboru: Praca socjalna z rodziną	43
Praktyka śródroczna	46
Teoretyczne podstawy pracy socjalnej	49
Metodyka pracy socjalnej	53
Gerontologia społeczna	56
Pomoc społeczna	58
Profilaktyka społeczna	61
Metodyczne podstawy projektu socjalnego	63
Kurs kierunkowy do wyboru: Warsztat profilaktyki pozytywnej	66
Metodyka pracy socjalnej	69
Patologie społeczne	72
Techniki i narzędzia diagnozowania w pracy socjalnej	74
Socjologia rodziny	76
Metodyczne podstawy projektu socjalnego	78
Kurs kierunkowy do wyboru: E-praca socjalna i społeczeństwo sieci	81
Warsztat badawczy pracownika socjalnego	84
Seminarium dyplomowe – projekt socjalny	86
Metodyka pracy socjalnej	89

Karty przedmiotów - kierunek Praca socjalna – LICENCJAT	Rok akademicki 2022/2023
Praca z dzieckiem w rodzinie zagrożonej	92
Rodzinne poradnictwo socjalne	94
Umiejętności społeczne pracownika socjalnego	96
Metodyczne podstawy projektu socjalnego	99
Kurs kierunkowy do wyboru: Socjoterapia dzieci i młodzieży	102
Praktyka ciągła	105
Superwizja w pracy socjalnej	109
Public relations w pracy socjalnej	112
prawa człowieka w systemie pomocy społecznej	114
Niepełnosprawność i rehabilitacja osób niepełnosprawnych	117
Studia niestacjonarne	119
Teoretyczne podstawy pracy socjalnej	120
Metodyka pracy socjalnej	124
Gerontologia społeczna	127
Pomoc społeczna	129
Profilaktyka społeczna	131
Metodyczne podstawy projektu socjalnego	133
Kurs kierunkowy do wyboru: Warsztat profilaktyki pozytywnej	136
Praktyka śródroczna	139
Metodyka pracy socjalnej	142
Patologie społeczne	145
Techniki i narzędzia diagnozowania w pracy socjalnej	147
Socjologia rodziny	149
Metodyczne podstawy projektu socjalnego	151
Kurs kierunkowy do wyboru: Warsztat rozwoju osób starszych	154
Praktyka śródroczna	156
Warsztat badawczy pracownika socjalnego	159
Seminarium dyplomowe – projekt socjalny	161

Studia stacjonarne

Studia stacjonarne realizowane są wg harmonogramu studiów zatwierdzonego na rok akademicki 2017/2018

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	WPROWADZENIE DO SOCJOLOGII		
Kod		Punktacja ECTS	3+1
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)		
Rok studiów	I	Semestr	I
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot podstawowy
EFEKTY KSZTAŁCENIA			
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych
Wiedza	<p>K_W01 Posiada podstawową wiedzę o charakterze nauk społecznych i ich miejscu w systemie nauk.</p> <p>K_W02 Ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą specyfiki i odmienności podejść do człowieka i struktur społecznych na gruncie dyscyplin podstawowych w obszarze nauk społecznych i humanistycznych.</p> <p>K_W10 Ma podstawową wiedzę o człowieku, jako podmiocie działającym w strukturach społecznych, tworzącym te struktury i o mechanizmach skutecznego działania społecznego w ramach tych struktur.</p> <p>K_W11 Posiada podstawową wiedzę na temat podejść rozwojowych i holistycznych zorientowanych na człowieka w perspektywie interdyscyplinarnej.</p>		P6S_WG
Umiejętności	<p>K_U01 Potrafi prawidłowo analizować, interpretować i wyjaśniać zjawiska społeczne (polityczne, prawne, kulturowe, ekonomiczne), problemy i kwestie społeczne oraz wzajemne relacje między nimi w polu stanowiącym przedmiot zainteresowania pracy socjalnej.</p> <p>K_U02 Potrafi dokonać samodzielnej, interdyscyplinarnej analizy czynników, procesów i zjawisk społecznych w perspektywie wywoływania pożądanej zmiany społecznej. Wykorzystuje wiedzę teoretyczną w praktyce.</p> <p>K_U03 Potrafi w podstawowym zakresie dokonać diagnozy sytuacji, zjawiska i procesy będące przedmiotem zainteresowania pracy socjalnej w wymiarze indywidualnym, grupowym i w szerszych układach społecznych.</p> <p>K_U04 Odwołując się do posiadanej wiedzy, wyników badań oraz analizy sytuacji z wykorzystaniem instrumentów specyficznych dla pracy socjalnej potrafi trafnie prognozować zagrożenia dotyczące sytuacji osób, rodzin, jak i w szerszych układach społecznych.</p>		P6S_UW P6S_UO
Kompetencje społeczne	<p>K_K04 W działaniu społecznym właściwie określa priorytety służące osiągnięciu wysokiej jego skuteczności i planowej realizacji określanych przez siebie lub innych zadań.</p> <p>K_K06 Z przekonaniem angażuje się w działania przeciwdziałające nierównościom społecznym, politycznym i ekonomicznym, odwołując się do idei sprawiedliwości społecznej.</p> <p>K_K08 Promuje postawy szacunku wobec każdego człowieka, odpowiedzialności między członkami społeczeństwa, idee współpracy i zaangażowania obywateli na rzecz przekształcania środowiska życia w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym.</p> <p>K_K10 W działaniu społecznym wyraża gotowość do poszukiwania twórczych i odważnych rozwiązań. Jest ambitny i przekonany o tym, że praca socjalna może być istotnym elementem rozwoju społeczności, jeżeli uprawiana jest w sposób pozbawiony rutyny, innowacyjny i kreatywny</p>		P6S_KR P6S_KO P6S_KK

Forma zajęć:	Wykład (30) ćwiczenia (15)											
Metody prowadzenia wykładów	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną											
Metody prowadzenia ćwiczeń	analiza tekstów, dyskusja (wielokrotna, "burza mózgów", panelowa,), metoda przypadków, metoda sytuacyjna, gry dydaktyczne, metody eksponujące											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: Egzamin pisemny – uzyskanie pozytywnej oceny końcowej min. 50% ustalonej punktacji Ćwiczenia: Zaliczenie na ocenę – średnia ocen cząstkowych dająca pozytywną ocenę końcową (średnia ponad 2,75)											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny (grupowy)	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
						x		x			x	
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)						25%		25%			50%	
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne												
Cele przedmiotu	Przedmiot stanowi wprowadzenie do problematyki socjologicznej. Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z historią powstania socjologii, podstawowymi pojęciami i kategoriami oraz stanowiskami teoretycznymi											
Treści merytoryczne przedmiotu	Czym jest socjologia? Narodziny teorii socjologicznej, Współczesne koncepcje teoretyczne, Metody badań socjologicznych, Człowiek istotą społeczną. Społeczeństwo w jednostce – socjalizacja, Jednostka w społeczeństwie, Grupy i zbiorowości społeczne: Struktura społeczna, Zmiana społeczna, Zachowania zbiorowe i ruchy społeczne, Społeczeństwo i władza, Naród i procesy narodotwórcze, Kultura a życie społeczne, Instytucje i organizacje, Społeczeństwo polskie w procesie zmiany – portret Socjologiczny,											
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)												
Literatura podstawowa	Bauman Z., Glocalizacja, czyli komu globalizacja, a komu lokalizacja. „Studia Socjologiczne”, 1997, nr 3: 53-69. Berger P., Zaproszenie do socjologii, Warszawa 1999. Domanski H., Struktura społeczna. Warszawa 2004. Giddens A., Socjologia, Warszawa 2004. Giddens A., Socjologia. Warszawa 2006. Goodman N., Wstęp do socjologii, Poznań 1997. Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Warszawa 2003. Szczepański J., Elementarne pojęcia socjologii, Warszawa 1970. Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa, Kraków 2002. Turner J. H., Socjologia. Koncepcje i ich zastosowanie, Poznań 1998. Turowski J., Socjologia. Wielkie struktury społeczne. Lublin 1994.											

Literatura uzupełniająca	<p>Aronson E., Człowiek – istota społeczna. Warszawa 1997. Bauman Z., Socjologia, Poznań 1996. Bruce S., Socjologia. Bardzo krótkie wprowadzenie, Warszawa 2000. Durkheim E., Zasady metody socjologicznej, Warszawa 1968. Dyoniziak R., K. Iwanicka, A. Karwińska, Z. Pucek, Społeczeństwo w procesie zmian. Zarys socjologii ogólnej, Kraków 1992. Elias N., Czym jest socjologia, Warszawa 2010. Mendras H., Elementy socjologii, Wrocław 1997. Touraine A., O socjologii, Warszawa 2010. Fragmenty wybranych pozycji z serii: Biblioteka Socjologiczna oraz Współczesne Teorie Socjologiczne.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	15
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	20
	Przygotowanie prac pisemnych	10
	Przygotowanie do ćwiczeń	5
	Przygotowanie do egzaminu	15
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		100
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordinator przedmiotu: Dr Jolanta Piechnik- Borusowska		Zespół dydaktyczny

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	PEDAGOGIKA SPOŁECZNA		
Kod		Punktacja ECTS	3+1
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)		
Rok studiów	I	Semestr	I
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot podstawowy
EFEKTY KSZTAŁCENIA			
Obszary	Efekty przedmiotowe	Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych	
Wiedza	K_W10 - Ma podstawową wiedzę o człowieku, jako podmiocie działającym w strukturach społecznych, tworzącym te struktury i o mechanizmach skutecznego działania społecznego w ramach tych struktur. K_W11 - Posiada podstawową wiedzę na temat podejść rozwojowych i holistycznych zorientowanych na człowieka w perspektywie interdyscyplinarnej.	P6S_WG	
Umiejętności	K_U01 - Potrafi prawidłowo analizować, interpretować i wyjaśniać zjawiska społeczne (polityczne, prawne, kulturowe, ekonomiczne), problemy i kwestie społeczne oraz wzajemne relacje między nimi w polu stanowiącym przedmiot zainteresowania pracy socjalnej. K_U02 - Potrafi dokonać samodzielnej, interdyscyplinarnej analizy czynników, procesów i zjawisk społecznych w perspektywie wywoływania pożądanej zmiany społecznej. Wykorzystuje wiedzę teoretyczną w praktyce. K_U03 - Potrafi w podstawowym zakresie dokonać diagnozy sytuacji, zjawiska i procesy będące przedmiotem zainteresowania pracy socjalnej w wymiarze indywidualnym, grupowym i w szerszych układach społecznych.	P6S_UW P6S_UO	
Kompetencje społeczne	K_K01 - Jest przekonany o tym, że profesjonalizm wymaga ciągłego doskonalenia zdobytej wiedzy i umiejętności, a edukacja przez całe życie jest elementem współczesnego modelu rozwoju osobistego. K_K06 - Z przekonaniem angażuje się w działania przeciwdziałające nierównościom społecznym, politycznym i ekonomicznym, odwołując się do idei sprawiedliwości społecznej. K_K09 - Potrafi krytycznie oceniać swoje możliwości i korzystając z posiadanych zasobów planować rozwój wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. K_K10 - W działaniu społecznym wyraża gotowość do poszukiwania twórczych i odważnych rozwiązań.	P6S_KK P6S_KO	
Forma zajęć:	Wykład (30), ćwiczenia (15)		
Metody prowadzenia wykładów	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną		
Metody prowadzenia ćwiczeń	analiza tekstów, dyskusja (wielokrotna, "burza mózgów", panelowa,), metoda przypadków, metoda sytuacyjna,, gry dydaktyczne, metody eksponujące		
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: egzamin Ćwiczenia: zaliczenie z oceną		

Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny (ornunovv)	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	x					x	x	x	x		x	
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	5					15	5	10	15		50	
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											
Cele przedmiotu	<p>C. 1 Zdobycie wiedzy z zakresu podstaw pedagogiki społecznej – jej istoty, celów i zadań oraz roli pedagogiki społecznej w działaniach na rzecz jednostki i grupy.</p> <p>C.2 Kształtowanie umiejętności wiązania teorii i praktyki pedagogiki społecznej w zakresie kształtowania warunków życia i funkcjonowania jednostki i społeczeństwa (w kontekście projektowania i realizacji wsparcia społecznego).</p> <p>C.3 Analiza metod pracy z indywidualnym przypadkiem, metod pracy grupowej i organizowania środowiska jako ważniejszych zadań pedagogiki społecznej.</p> <p>C. 4 Przygotowanie do podejmowania i realizacji samodzielnych działań na rzecz wsparcia społecznego.</p>											
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Treści merytoryczne wykładów obejmują następujące zagadnienia: Przedmiot i zadania pedagogiki społecznej oraz jej miejsce w systemie innych nauk. Miejsce człowieka w zmieniającym się świecie – rola pedagogiki społecznej w kształtowaniu warunków życia jednostki i społeczeństwa. Główne elementy środowiska wychowawczego i ich problematyka społeczno-wychowawcza, główne komponenty środowisk wychowawczych, rodzaje środowisk wychowawczych. Metody i zasady badań w pedagogice społecznej. Konteksty metodologiczne w pedagogice społecznej. Aspekty badań nad rodziną w pedagogice społecznej. Wychowanie w rodzinach o zaburzonej strukturze. Patologie życia rodzinnego. Funkcje i zadania szkoły jako środowiska wychowawczego. Środowisko lokalne w procesie adaptacji społecznej dziecka. Siły społeczne jako kluczowa kategoria pedagogiki społecznej.</p> <p>Treści merytoryczne ćwiczeń dotyczą następujących zagadnień: Kształtowanie się pedagogiki społecznej (etapy rozwoju). Poszukiwanie tożsamości (czołowi przedstawiciele: Helena Radlińska, Aleksander Kamiński, Ryszard Wroczyński), związek pedagogiki społecznej z socjologią wychowania, teorią wychowania, andragogiką, teorią pracy socjalnej, polityką społeczną. Kultura, potrzeby (wynikające z niedostatku, rozwojowe i społeczne), diagnoza pedagogiczna, kapitał społeczny – siły społeczne. Środowisko wychowawcze i jego podstawowe elementy (pojęcie środowiska i jego klasyfikacje). Podstawowe środowiska wychowawcze (rodzina, środowisko lokalne, grupa rówieśnicza – stowarzyszenie – związek dzieci i młodzieży, zakład pracy). Kwestie społeczne (ubóstwo, bezrobocie, bezdomność), Wielowymiarowy charakter zagrożeń (ekologiczny, cywilizacyjny, rodzina społecznego i indywidualnego ryzyka, szkoła, grupy subkulturowe, agresja i nietolerancja). Profilaktyka społeczna, strategie i formy, kompensacja, ratownictwo, pomoc). Zasady organizacji i aktywizacji środowiska wychowawczego (lokalny system opiekuńczo-wychowawczy). Metody pracy socjalnej w środowisku (prowadzenie indywidualnych przypadków, pracy grupowej, organizowania środowiska). Starość i starzenie się jako problem indywidualny i społeczny. Czas wolny, jego kontekst wychowawczy i moralny. Zdrowie jako obszar zainteresowania pedagogiki społecznej. Poradnictwo w teorii i praktyce. Niepełnosprawność. Etyczny wymiar działania pedagoga, postępowanie i rozumienie człowieka, dystans a uwrażliwienie na Innego.</p>											
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Opracowanie zagadnienia z wyznaczonego zakresu tematycznego (esej, prezentacja)											

Literatura podstawowa	Badora S., Czeredrecka B., Marzec D., Rodzina i formy jej wspierania, Kraków 2001. Kawula S. (red.), Pedagogika społeczna. Dokonania - Aktualność - Perspektywy, Toruń 2006. Marynowicz-Hetka E., Pedagogika społeczna, t. I, Warszawa 2006. Pilch T., I. Lepalczyk (red.), Pedagogika społeczna. Człowiek w zmieniającym się świecie, Warszawa 2008. Radziejewicz-Winnicki A., Pedagogika społeczna w obliczu realiów codzienności, Warszawa 2008. 978-83-6050-148-1. Weissbrot-Koziarska A., Poradnictwo socjalne dla rodzin, Opole 2012.	
Literatura uzupełniająca	Lalak D., Pilch T., Elementarne pojęcia pedagogiki społecznej i pracy socjalnej, , Warszawa 1999, ISBN: 83-88149-12-1. Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I. (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej, t. II., Opole 2013. Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I. (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej, t. III., Opole 2014. Weissbrot-Koziarska A., Sikora P. (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej, t. I., Opole 2012.	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	15
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	30
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	10
	Przygotowanie do egzaminu	10
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		100
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordynator przedmiotu: Dr Joanna Janik-Komar	Zespół dydaktyczny: Dr Joanna Janik-Komar Mgr Agnieszka Bąkowska	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	PSYCHOLOGIA OGÓLNA I SPOŁECZNA											
Kod		Punktacja ECTS	3+1									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	I	Semestr	I									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot podstawowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	<p>K_W07 Zna w zakresie podstawowym wybrane teorie w obszarze nauk społecznych i humanistycznych, a także z innych dziedzin stanowiące teoretyczne podstawy pracy socjalnej.</p> <p>K_W09 Posiada ogólną wiedzę o rodzajach więzi w relacjach między osobami i grupami na gruncie nauk podstawowych, stanowiących podstawę tworzenia warunków dla pożądanej zmiany społecznej.</p> <p>K_W11 Posiada podstawową wiedzę na temat podejść rozwojowych i holistycznych zorientowanych na człowieka w perspektywie interdyscyplinarnej.</p>		P6S_WG									
Umiejętności	<p>K_U02 Potrafi dokonać samodzielnej, interdyscyplinarnej analizy czynników, procesów i zjawisk społecznych w perspektywie wywoływania pożądanej zmiany społecznej. Wykorzystuje wiedzę teoretyczną w praktyce.</p> <p>K_U03 Potrafi w podstawowym zakresie dokonać diagnozy sytuacji, zjawiska i procesy będące przedmiotem zainteresowania pracy socjalnej w wymiarze indywidualnym, grupowym i w szerszych układach społecznych.</p> <p>K_U11 Potrafi angażować klientów (osoby, grupy, społeczności) w starania na rzecz rozwiązywania ich własnych problemów.</p>		P6S_UW P6S_UO									
Kompetencje społeczne	<p>K_K02 Potrafi współpracować w zespole pełniąc w nim różne role.</p> <p>K_K08 Promuje postawy szacunku wobec każdego człowieka, odpowiedzialności między członkami społeczeństwa, idee współpracy i zaangażowania obywateli na rzecz przekształcania środowiska życia w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym.</p> <p>K_K09 Potrafi krytycznie oceniać swoje możliwości i korzystając z posiadanych zasobów planować rozwój wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.</p>		P6S_KO P6S_KR P6S_KK									
Forma zajęć:	Wykład (30), ćwiczenia (15)											
Metody prowadzenia wykładów	wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną											
Metody prowadzenia ćwiczeń	dyskusja, pogadanka, metoda przypadków, praca w zespołach											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: zaliczenie, egzamin Ćwiczenia: zaliczenie z oceną											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny (grupowy)	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne

		x					x				x	
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)		40%					10%				50%	
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne												
Cele przedmiotu	C1. Pogłębienie wiedzy z zakresu psychologii ogólnej i społecznej C2. Poszerzenie wiedzy na temat psychologicznych podstawowych procesów psychicznych C3. Pogłębienie wiedzy na temat reguł wpływu społecznego C4. Rozwijanie umiejętności posługiwania się językiem specjalistycznym z zakresu psychologii.											
Treści merytoryczne przedmiotu	Podczas zajęć studenci zwiększą swoją wiedzę na temat celów, założeń oraz zastosowań psychologii, psychologii procesów społecznych (stereotypy i uprzedzenia, konformizm, tworzenie się więzi), psychologii emocji, psychologia motywacji, psychologii spostrzegania. Ponadto poszerzą wiadomości dotyczące podstawowych procesów uczenia się, rozwiązywania problemów oraz psychologii pamięci, a także psychologii pozytywnej. Przedmiotem zajęć będą również reguły wpływu społecznego: lubienie i sympatia, reguła wzajemności, autorytet, społeczny dowód słuszności, reguła niedostępności oraz zaangażowania i konsekwencji.											
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)												
Literatura podstawowa	Cialdini R., Wywieranie wpływu społecznego. Teoria i praktyka, Gdańsk 2016. Gerrig R.J., Zimbardo P., <i>Psychologia i życie</i> , PWN, Warszawa 2006. Mietzel G., <i>Wprowadzenie do psychologii. Podstawowe zagadnienia</i> , Gdańsk 2014. Strelau J., Doliński D., <i>Psychologia, podręcznik akademicki</i> . T. 1, Gdańsk 2008. Strelau J., Doliński D., <i>Psychologia, podręcznik akademicki</i> . T. 2, Gdańsk 2008.											
Literatura uzupełniająca	Aronson E. & J., <i>Człowiek istota społeczna</i> , Warszawa 2009. Eysenck H. & M., <i>Podpatrywanie umysłu. Dlaczego ludzie zachowują się tak jak się zachowują?</i> , Gdańsk 2000. Zimbardo P., <i>Efekt Lucyfera. Dlaczego dobrzy ludzie czynią zło?</i> , Warszawa 2012.											
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)												
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład											30
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium											15
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)											5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych											15
	Przygotowanie prac pisemnych											
	Przygotowanie do ćwiczeń											15
	Przygotowanie do egzaminu											20
	Wykonanie zadania praktycznego											
	Przygotowanie projektu /prezentacji											
	Inne											
Ogólny bilans czasu pracy studenta											100	
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)											4	
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/												
UWAGI:						Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018						
Koordynator przedmiotu: Dr Agnieszka Franczyk						Zespół dydaktyczny: Dr Agnieszka Franczyk						

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	ETYKA PRACY SOCJALNEJ											
Kod		Punktacja ECTS	2+2									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	I	Semestr	I									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot podstawowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	<p>K_W15 - Posiada wiedzę na temat praw człowieka, ich źródeł i procedur ochrony. Posiada wiedzę, jak prawa człowieka wpływają na kształtowanie się obszarów współczesnej pracy socjalnej i gwarantują każdej jednostce pełnię poszanowania godności i odrębności w wymiarze bio-socjo-kulturowym.</p> <p>K_W16 - Ma ogólną wiedzę dotyczącą moralnych i etycznych podstaw pracy socjalnej. Zna zasady i normy etyczne wykonywania zawodu pracownika socjalnego oraz ich źródła krajowe i międzynarodowe.</p>		P6S_WG P6S_WK									
Umiejętności	<p>K_U12 - Odwołując się do posiadanej, interdyscyplinarnej wiedzy trafnie rozstrzyga dylematy dotyczące indywidualnych, społecznych, etycznych kontekstów działania społecznego. Podejmuje trafne wybory w sytuacji konfliktowej oparte o jasno zdefiniowane przesłanki.</p>		P6S_UW									
Kompetencje społeczne	<p>K_K05 - Właściwie identyfikuje i rozstrzyga dylematy etyczne, a także związane z pełnioną rolą instytucjonalną czy relacją do klienta, odnoszące się do realnych warunków ekonomicznych, społecznych, politycznych związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego.</p>		P6S_KR									
Forma zajęć:	Wykład (15), ćwiczenia (30)											
Metody prowadzenia wykładów	wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, pogadanki, metody sytuacyjne, gry dydaktyczne											
Metody prowadzenia ćwiczeń	analiza tekstów, dyskusja (wielokrotna, "burza mózgów", panelowa,), metoda przypadków, metoda sytuacyjna, metody eksponujące, pogadanki, metody sytuacyjne, gry dydaktyczne											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: zaliczenie bez oceny Ćwiczenia: zaliczenie z oceną											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny (grupowy)	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
						x		x	x			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)						30%		30%	40 %			
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											

Cele przedmiotu	<p>C.1 Zapoznanie studentów z etycznymi zasadami i standardami zawodu pracownika socjalnego.</p> <p>C. 2 Przekazanie studentom pewnych wartości, m.in. takich jak: działanie na rzecz dobrobytu społecznego, poprawa warunków bytu osób, rodzin, grup społecznych oraz działania i zaangażowanie na rzecz sprawiedliwości społecznej.</p> <p>C.3 Wykształcenie u studentów umiejętności odpowiedzialności, rzetelności i bezstronności.</p> <p>C.4 Zdobywanie kompetencji pozwalających na rozstrzygnięcie dylematów etycznych.</p>	
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Kodeksy etyczne. Kodeks Etyczny Pracowników Socjalnych. Dylematy etyczne pracy w pracy socjalnej i pomocy społecznej. Podstawowe pojęcia (dylemat, konflikt wewnętrzny, dysonans poznawczy itp.) Problemy etyczne wynikające ze spotkania z klientem, polityki i programów polityki społecznej. Godność ludzka. Wartości kształtujące szacunek do drugiego człowieka i samego siebie. Współczesne zagrożenia godności ludzkiej. Czynniki o charakterze przyrodniczym i społecznym zagrażające godności ludzkiej. Umacnianie (empowerment) jako etyczny paradygmat w pracy socjalnej. Relacja z klientem i współpracownikiem. Naruszenie zasad etyki w spotkaniu pracownika socjalnego z klientem i konsekwencje. Wybrane problemy społeczne jako wyzwania dla etyki zawodowej pracowników socjalnych. Metody, techniki i sposoby rozmowy z klientem w sytuacji tzw. trudnego spotkania. Modele metodycznego postępowania w sytuacji dylematu etycznego. Sytuacje zagrożenia godności klienta pomocy społecznej.</p>	
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Przygotowanie indywidualnej prezentacji z zakresu omawianej tematyki	
Literatura podstawowa	<p>Chyrowicz B., O sytuacjach bez wyjścia w etyce, Kraków 2008.</p> <p>Dominiak T., Etyka pracownika socjalnego w działaniu: ethos i profesjonalizm, „Praca Socjalna” 2005, nr 1.</p> <p>Dubois B., Miley K. (red.): Praca socjalna, zawód, który dodaje sił. T. 1 i 2, Katowice 1999.</p> <p>Grzybek G., Etyczne podstawy pracy socjalnej, Bielsko-Biała 2007.</p> <p>Grzybek G., Podstawy pracy socjalnej. Ujęcie antropologiczno-etyczne, Bielsko-Biała 2006.</p> <p>Kamiński T., Etyka pracownika socjalnego, Częstochowa 2003.</p> <p>Kantowicz E., Elementy teorii i praktyki socjalnej, Olsztyn 2001.</p> <p>Olech A., Etos zawodowy pracowników socjalnych. Wartości, normy, dylematy etyczne, Katowice 2006.</p> <p>Trawkowska D., Portret współczesnego pracownika socjalnego. Studium socjologiczne, Katowice 2006.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Poradnictwo socjalne dla rodzin. Podręcznik akademicki, Opole 2012.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>Brańiel J., Sikora P., (red.), Praca socjalna-wielość perspektyw. Rodzina-Multikulturowość-Edukacja, Opole 2004.</p> <p>Brańiel J.,Kurcz A., (red.): Pracownik socjalny. Wybrane aspekty transformacji społecznej, Opole 2002.</p> <p>Głąbicka K., Polityka społeczna w Unii Europejskiej. Aspekty aksjologiczne i empiryczne, Warszawa 2001.</p> <p>Krasiejko I., Metodyka działania asystenta rodziny, Katowice 2010.</p> <p>Marynowicz-Hetka E., (red.), Pedagogika społeczna. Podręcznik Akademicki, Warszawa 2006.</p> <p>Marzec-Holka K, (red.), Pomoc społeczna. Praca socjalna. Teoria i praktyka. T.I i II, Bydgoszcz 2003, 2004.</p> <p>Materne J., Pedagogika socjalna: systematyzacja zagadnień i pojęć, Szczecin 1999.</p> <p>Rybczyńska D, Olszak-Krzyżanowska B. (red.), Aksjologia pracy socjalnej - wybrane zagadnienia. Pracownik socjalny wobec problemów i kwestii społecznych. Katowice 1991.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	20
	Przygotowanie prac pisemnych	10
	Przygotowanie do ćwiczeń	10
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	10
	Inne	

Ogólny bilans czasu pracy studenta	100
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)	4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/	
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018
Koordinator przedmiotu: Prof. UO, dr hab. Anna Weissbrot- Koziarska	Zespół dydaktyczny: Prof. UO, dr hab. Anna Weissbrot-Koziarska Mgr Agnieszka Bąkowska

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	PROBLEMY I KWESTIE SPOŁECZNE											
Kod		Punktacja ECTS	2+2									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	I	Semestr	I									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	<p>K_W03 - Posiada wiedzę o kluczowych problemach i kwestiach społecznych w perspektywie interdyscyplinarnej.</p> <p>W_W19 - Posiada wiedzę na temat metod, technik form rozwiązywania problemów i kwestii społecznych w wymiarze lokalnym i regionalnym. Posiada ogólną wiedzę o elementach strukturalnych procesów zachodzących w toku działania społecznego.</p>		P6S_WG P6S_WK									
Umiejętności	<p>K_U01 - Potrafi prawidłowo analizować, interpretować i wyjaśniać zjawiska społeczne (polityczne, prawne, kulturowe, ekonomiczne), problemy i kwestie społeczne oraz wzajemne relacje między nimi w polu stanowiącym przedmiot zainteresowania pracy socjalnej.</p> <p>K_U16 - Potrafi przygotować i poprowadzić różnorodne formy wystąpień ustnych w zakresie problematyki działania społecznego, odwołując się do wiedzy i informacji pochodzącej z różnych źródeł.</p>		P6S_UW P6S_UO P6S_UK									
Kompetencje społeczne	<p>K_K04 - W działaniu społecznym właściwie określa priorytety służące osiągnięciu wysokiej jego skuteczności i planowej realizacji określanych przez siebie lub innych zadań.</p> <p>K_K10 - W działaniu społecznym wyraża gotowość do poszukiwania twórczych i odważnych rozwiązań. Jest ambitny i przekonany o tym, że praca socjalna może być istotnym elementem rozwoju społeczności, jeżeli uprawiana jest w sposób pozbawiony rutyny, innowacyjny i kreatywny.</p>		P6S_KR P6S_KK									
Forma zajęć:	Wykład (30), ćwiczenia (30)											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład - informacyjny i problemowy, wykład ilustrowany diagramami, wykresami zebrańymi w źródłach elektronicznych, literaturze przedmiotu oraz stanowiącymi opracowania własne prowadzącego.											
Metody prowadzenia ćwiczeń	prezentacja badawcza, analiza schematów, przygotowanie multimedialnego referatu nt. wybranych problemów											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: zaliczenie bez oceny Ćwiczenia: zaliczenie z oceną (oceny cząstkowe, sprawdziany pisemne, wystąpienia ustne, aktywność, obecność na zajęciach, wykonywanie innych zadań)											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny (grupowy)	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	x	x					x	x				x
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	20%,	20%,					20%,	20%,				20%
TREŚCI MERYTORYCZNE												

Wymagania wstępne	-----
Cele przedmiotu	<p>C1. Student potrafi zdefiniować różnicę między pojęciami problemy i kwestie społeczne; student zna podstawowe problemy i kwestie społeczne występujące w Polsce; student posiada ogólną orientację w globalnych kwestiach społecznych.</p> <p>C2. Student potrafi zidentyfikować kwestie społeczne i zaproponować mechanizmy i instrumenty przeciwdziałania, łagodzenia i rozwiązywania ich; student zna podstawowe dane statystyczne dotyczące skali występowania poszczególnych kwestii społecznych.</p> <p>C3. Student potrafi zaplanować, zorganizować i ocenić swoje działania; ma umiejętność skutecznego komunikowania się w różnych sytuacjach.</p> <p>C4. Student posiada umiejętność efektywnego współdziałania w zespole; potrafi podejść twórczo do rozwiązywania problemów; sprawnie posługuje się technologią informacyjną..</p> <p>C5. Student posiada kompetencje społeczne i obywatelskie, inicjatywność i przedsiębiorczość, informatyczne oraz świadomości i ekspresji kulturalnej.</p>
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Pojęcie kwestii społecznej i jej charakterystyczne cechy. Klasyfikacja kwestii społecznych. Źródła kwestii społecznych. Mechanizmy powstawania i identyfikowania kwestii społecznych. Współczesne kwestie społeczne w Polsce. Kampanie społeczne na rzecz rozwiązywania kwestii społecznych. Przykłady dobrych praktyk na rzecz rozwiązywania problemów i kwestii społecznych – przykłady dobrych praktyk. Globalne kwestie społeczne. Kwestia niepełnej sprawności – problemy osób z niepełną sprawnością, bariery społeczne, organizacyjne i architektoniczne. Stereotypy i uprzedzenia. Kwestia starości. „Trzeci wiek”, szanse, możliwości i ograniczenia. Sytuacja społeczna i kondycja psychofizyczna ludzi starych w Polsce. Potrzeby ludzi starzejących się i starych oraz warunki ich zaspokajania w różnych środowiskach społecznych. Wybrane instytucje wsparcia społecznego i pracy socjalnej z ludźmi starymi. Formy aktywizacji osób starych. Strategie wychowania do starości.</p> <p>Bieda. Przyczyny deprivacji społecznej. Bieda jako zjawisko społeczne oraz przedmiot pracy socjalnej. Sytuacja psychologiczna i społeczna osób ubogich. Problemy rodzin żyjących w sferze ubóstwa. Społeczność lokalna wobec problemu ubóstwa. Bezdomność. Bezdomność jako problem społeczny i przedmiot pracy socjalnej. Sytuacja psychologiczna i społeczna osób bezdomnych. Osoby bezdomne z wyboru. Instytucja świadczące pomoc dla osób bezdomnych i ubogich (schroniska, noclegownie, domy dziennego pobytu, jadłodajne) - zasady korzystania i regulaminy wewnętrzne. Przestrzeganie praw osób ubogich i bezdomnych w pracy socjalnej. Rynek pracy i bezrobocie. Istota pojęcia bezrobocie i jego rodzaje. Bezrobocie jako przedmiot pracy socjalnej. Młodzież na współczesnym rynku pracy – szanse i zagrożenia. Aktywne formy zabiegania bezrobociu. System pomocy bezrobotnym w Polsce. Analiza wybranych programów socjalnych realizowanych w zakładach przemysłowych). Uzależnienia. Alkoholizm i narkomania. Uzależnienia cywilizacyjne (pracoholizm, uzależnienie od internetu, problemy związane z jedzeniem i inne). Formy pracy z osobami uzależnionymi. Do wyboru przez studentów ewent. Dyskryminacja. Przystępczość. Mniejszości narodowe i etniczne. Żebractwo. Włóczęgostwo. Eurosieroctwo i inne.</p>
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Przygotowanie indywidualnej prezentacji z zakresu omawianej tematyki
Literatura podstawowa	<p>Auleytner, K. Głębicka, Polskie kwestie socjalne na przełomie wieków, Warszawa 2001.</p> <p>Frysztacki K., Korzeniowski M., Wokół sposobów życia, kwestii społecznych i wzorów ich rozwiązywania. Opolskie studia socjologiczne, Opole 2005.</p> <p>Marynowicz-Hetka E., Pedagogika społeczna. Podręcznik akademicki, tom I i II, Warszawa 2006.</p> <p>Pawlas-Czyż S. (red.), Praca socjalna wobec współczesnych problemów społecznych, Toruń 2007.</p> <p>Wódz K., Pawlas-Czyż S., Praca socjalna wobec nowych obszarów wykluczenia społecznego, Modele teoretyczne, potrzeby praktyki, Toruń 2008.</p>

Literatura uzupełniająca	www.fao.org www.pah.org.pl/uchodźcy www.unhcr.pl www.unic.onz.org.pl www.unstats.un.org www.who.dk Bauman z., Praca, konsumpcjonizm i nowi ubodzy, Warszawa 2006. Bauman Z., Płynne czasy. Życie w epoce niepewności, Warszawa 2007. Bauman Z., Życie na przemiał, Kraków 2006. Białobrzaska K., Kawula S. (red.), Człowiek w obliczu wykluczenia i marginalizacji społecznej. Wokół zagadnień teoretycznych, Toruń 2006. Frysztacki K., Socjologia problemów społecznych, Warszawa 2009. Hryniewicz J., Polityka wielokulturowości, zjawiska towarzyszące i przesłanki niepowodzenia (w:) Bieńkowska Małgorzata, Sadowski Andrzej (red.): Polityka wielokulturowości a migracje, Białystok: Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, ss. 11-34, Warszawa 2012. Kantowicz E., Koncepcje i praktyka działania społecznego w pracy socjalnej, Olsztyn 2011. Lister R., Bieda, Warszawa 2007. Nózka M., Włóczęgostwo. Zjawisko społeczne i interwencja socjalna, Kraków 2006. Pilch T., Lepalczyk I. (red.), Pedagogika społeczna, Warszawa 1995. Tarkowska E., Warzywoda-Kruszyńska W., Wódz K. (red.), Biedni o sobie i swoim życiu, Katowice 2003. Teksty źródłowe. Czasopisma polskie i obcojęzyczne oraz bazy danych dostępne online dla studentów kierunku Praca socjalna.	
	Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)	
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	10
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	15
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		100
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordinator przedmiotu: Dr Joanna Janik-Komar	Zespół dydaktyczny: Dr Joanna Janik-Komar Mgr Sławomir Kania	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	KURS KIERUNKOWY DO WYBORU: AKTYWIZACJA SENIORÓW W SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ											
Kod		Punktacja ECTS		2+2								
Wydział	Nauk Społecznych		Kierunek		PRACA SOCJALNA							
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	I		Semestr		1							
Język przedmiotu	Polski		Grupa treści kształcenia		Przedmiot kierunkowy							
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe								Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych			
Wiedza	K_W13 Posiada podstawową wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pracy socjalnej, jako dyscypliny praktycznej i teoretycznej.								P6S_WG			
Umiejętności	K_U08 Posiada umiejętność planowania i organizowania sieci partnerów społecznych z uwzględnieniem ich wzajemnych związków. K_U11 Potrafi angażować klientów (osoby, grupy, społeczności) w starania na rzecz rozwiązywania ich własnych problemów.								P6S_UO P6S_UW			
Kompetencje społeczne	K_K07 Potrafi aktywnie współuczestniczyć w przygotowaniu i przeprowadzeniu projektów społecznych. Umie projektować i tworzyć sieci partnerów społecznych niezbędne dla ich realizacji. K_K08 Promuje postawy szacunku wobec każdego człowieka, odpowiedzialności między członkami społeczeństwa, idee współpracy i zaangażowania obywateli na rzecz przekształcania środowiska życia w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym.								P6S_KO P6S_KR			
Forma zajęć:	Wykład (30), ćwiczenia (30)											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład, dyskusja, pokaz, prezentacja multimedialna,											
Metody prowadzenia ćwiczeń	Pogadanka, prezentacja multimedialna, praca zespołowa											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: Zaliczenie bez oceny Ćwiczenia: Aktywny udział w zajęciach. Przedstawienie samodzielnie opracowanych form aktywizacji seniorów w społeczności lokalnej na terenie miasta, gminy lub województwa - propozycja własnej inicjatywy aktywizowania seniorów.											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny (grupowy)	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
			x					x	x			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)			70%					20%	10%			
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											
Cele przedmiotu	C.1 Student potrafi diagnozować potrzeby osób starszych C. 2. przygotowanie studentów do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach, instytucjach podejmujących działania na rzecz aktywizacji osób starszych w społeczności lokalnej											

Treści merytoryczne przedmiotu	Starość, starzenie się. Aktywizacja seniorów. Formy aktywności seniorów – aktywność formalna i nieformalna – UTW, Kluby seniora, banki czasu, wolontariat. Rodzaje aktywności seniorów – społeczna, kulturalna, edukacyjna, fizyczna, organizacje pozarządowe i ich rola w pracy na rzecz osób starszych. Aktywizacja społeczności lokalnych. Organizowanie społeczności lokalnej jako metoda pracy środowiskowej, metoda animacji społeczności lokalnych. Etapy pracy ze społecznością lokalną, metody pracy z seniorami. Aktywizacja seniorów – dobre praktyki (rola miasta, gminy, urzędów, organizacji pozarządowych itp. w aktywizowaniu seniorów).	
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)		
Literatura podstawowa	<p>Bąbska B., Rymsza M., Organizowanie społeczności lokalnej – metodyka pracy środowiskowej, Warszawa 2014.</p> <p>Fabiś A., Aktywność i aktywizacja osób starszych. Uczenie się osób starszych, [w:] Starzenie się i starość w perspektywie pracy socjalnej, A. Chabior, A. Fabiś, J. K. Wawrzyniak, Warszawa 2014.</p> <p>Fabiś A., Aktywność i aktywizacja społeczna osób starszych, [w:] Starzenie się i starość w perspektywie pracy socjalnej, A. Chabior, A. Fabiś, J. K. Wawrzyniak, Warszawa 2014.</p> <p>Fabiś A., Partnerstwo i seksualność seniorów, [w:] Starzenie się i starość w perspektywie pracy socjalnej, A. Chabior, A. Fabiś, Joanna K. Wawrzyniak, Warszawa 2014.</p> <p>Metoda animacji społeczności lokalnych na rzecz dobra wspólnego, Lokalne Partnerstwa PAFW, http://www.lokalnepartnerstwa.org.pl/wp-content/uploads/2018/04/Metoda-animacji-tutorial.pdf.</p> <p>Miszczak E., Aktywność seniorów sposobem przeciwdziałania negatywnym skutkom procesu starzenia się, [w:] D. Kałuża, P. Szukalski (red.), Jakość życia seniorów w XXI wieku. Ku aktywności, Uniwersytet Łódzki, Łódź 2010.</p> <p>Nawrot A., Model usług społecznej aktywizacji seniorów, Ruda Śląska 2014.</p> <p>Psyk-Piotrowska E., Aktywizacja i rozwój lokalny jako program i metoda działania na rzecz zmian, „Acta Universitatis Lodzianis, Folia Sociologica” nr 37/2011.</p> <p>Schimanek T., Koncepcja Centrum Aktywności Seniorów, http://wrzos.org.pl/download/Koncepcja%20CAS_ekspertyza%202.pdf.</p> <p>Worach-Kardas H., Aktywność społeczna i zawodowa w późnej dorosłości. Między możliwościami a ograniczeniami, [w:] Aktywność seniora jako wartość podmiotowa, M. Kapica, T. Olewicz (red.), Opole. 2016.</p>	
Literatura uzupełniająca	Szatur-Jaworska B., Błędowski P., System wsparcia osób starszych w środowisku zamieszkania. Przegląd sytuacji, propozycja modelu, Warszawa 2016.	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	0
	Przygotowanie do ćwiczeń	15
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	10
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		100
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2018/2019	
Koordinator przedmiotu: Mgr Agnieszka Bąkowska	Zespół dydaktyczny: Mgr Agnieszka Bąkowska	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	TECHNOLOGIA INFORMACYJNA											
Kod		Punktacja ECTS	2									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	I	Semestr	I									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot podstawowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	K_W23 - Posiada wiedzę z zakresu nowoczesnych technologii informacyjnych.		P6S_WG									
Umiejętności	K_U20 - Właściwie posługuje się nowoczesnymi technologiami informatycznymi. Potrafi wykorzystać możliwości współczesnej techniki na gruncie profesjonalnego działania społecznego.		P6S_UW									
Kompetencje społeczne	K_K10 - W działaniu społecznym wyraża gotowość do poszukiwania twórczych i odważnych rozwiązań. Jest ambitny i przekonany o tym, że praca socjalna może być istotnym elementem rozwoju społeczności, jeżeli uprawiana jest w sposób pozbawiony rutyny, innowacyjny i kreatywny.		P6S_KK									
Forma zajęć:	ćwiczenia (30)											
Metody prowadzenia wykładów	-----											
Metody prowadzenia ćwiczeń	Laboratorium											
Forma zaliczenia zajęć	Ćwiczenia: zaliczenie z oceną											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny (grupowy)	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
		x						x	x			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	Test wiedzy (50%), prezentacja multimedialna (30%), 20% obecności na zajęciach											
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne												
Cele przedmiotu	C.1 Zapoznanie studentów z takimi pojęciami jak: urządzenia wejścia i wyjścia, przeglądarka internetowa, klient poczty elektronicznej, serwer poczty elektronicznej, właściwości plików, atrybuty plików. C.2 Umiejętność korzystania z programów pakietu MS Office w codziennej pracy. C.3 Nabycie kompetencji w zakresie wykorzystania nowych technologii w pracy socjalnej.											
Treści merytoryczne przedmiotu	1. Budowa komputera i działanie systemu operacyjnego. 2. Metody i techniki wyszukiwania informacji w Internecie. 3. Obsługa poczty e-mail oraz bezpieczeństwo informacji w sieci. 4. Podstawowe zasady tworzenia prezentacji multimedialnych. 5. Tworzenie zaawansowanych dokumentów w MS Word. 6. Excel jako arkusz kalkulacyjny. 7. Prezentacja wyników obliczeń na wykresach z wykorzystaniem MS Excel. 8. Podstawy grafiki komputerowej na przykładzie GIMP.											

Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Przygotowanie indywidualnej prezentacji z zakresu omawianej tematyki	
Literatura podstawowa	Cieciura M., Podstawy Technologii Informatycznych z przykładami zastosowań, Warszawa 2006. Gogołek W., Technologie informacyjne mediów, Warszawa 2006. Gogołek W., Wprowadzenie do informatyki dla humanistów, Warszawa 2007. Kopertowska M., Przetwarzanie tekstów, Warszawa 2006.	
Literatura uzupełniająca	-----	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	5
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	10
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		50
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		2
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordinator przedmiotu: mgr inż. Masnyk Łukasz	Zespół dydaktyczny: Mgr inż. Łukasz Masnyk	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	WARSZTAT TWÓRCZEGO MYŚLENIA											
Kod		Punktacja ECTS	2									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	I	Semestr	I									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	K_W12 - Posiada wiedzę na temat technik rozwijających umiejętności twórczego myślenia.		P6S_WG									
Umiejętności	K_U19 - Opanował umiejętności w zakresie twórczego myślenia.		P6S_UU									
Kompetencje społeczne	K_K09 - Potrafi krytycznie oceniać swoje możliwości i korzystając z posiadanych zasobów planować rozwój wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.		P6S_KK									
Forma zajęć:	Ćwiczenia (30)											
Metody prowadzenia ćwiczeń	Warsztaty połączone z mini wykładami											
Forma zaliczenia zajęć	Ćwiczenia: Aktywność na zajęciach											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
								x				
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)								100 %				
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											
Cele przedmiotu	C.1 Poznanie się uczestników grupy, nawiązanie relacji współdziałania, budowanie pozytywnego klimatu grupowego C.2 Nabycie teoretycznej wiedzy dot. twórczego myślenia, mediacji, negocjacji i rzecznictwa C.3 rozwinięcie tych umiejętności w trakcie pracy warsztatowej.											
Treści merytoryczne przedmiotu	Potrzeba bycia twórczym – potrzebą naszych czasów. Zdolności biorące udział w procesie twórczym. Trening twórczości – zabawa, refleksja i zmiana. Rozwijanie umiejętności interpersonalnych - porozumiewanie się, współdziałanie (część warsztatowa). Dynamika relacji interpersonalnych. Teoria i praktyka rozwiązywania problemów. Mediacje i negocjacje.											
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)												
Literatura podstawowa	Biela A., Trening kreatywności. Jak pobudzić twórcze myślenie, Warszawa 2015. Clegg B., Birch P., Przyspieszony kurs kreatywności. Gliwice 2007. Lewicka A., Profesjonalny mediator. Zostań nim. Poradnik metodyczny, Lublin 2008. Nęcka E., Orzechowski J., Słabosz A., Szymura B., Trening twórczości, Gdańsk 2005. Szmidt K., Trening twórczości w szkole wyższej, Łódź 2005.											

Literatura uzupełniająca	Belbin R. M., Twoja rola w zespole, Gdańsk 2003. Bieńkowska E., Poradnik mediatora, Warszawa 1999. Corey M. S., Corey G., Grupy. Metody grupowej pomocy psychologicznej, Warszawa 2002.	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	20
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		50
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		2
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordynator przedmiotu: Dr hab. Iwona Dąbrowska-Jabłońska	Zespół dydaktyczny: Dr hab. Iwona Dąbrowska-Jabłońska	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	TEORETYCZNE PODSTAWY PRACY SOCJALNEJ											
Kod		Punktacja ECTS	2+2									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	I	Semestr	II									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe			Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych								
Wiedza	<p>K_W04 - Posiada podstawową wiedzę o charakterze i specyfice pracy socjalnej i właściwie lokuje ją w relacjach do innych nauk.</p> <p>K_W05 Zna terminologię używaną w pracy socjalnej na poziomie ogólnym oraz jej odniesienia do innych dyscyplin humanistycznych i społecznych.</p> <p>K_W07 - Zna w zakresie podstawowym wybrane teorie w obszarze nauk społecznych i humanistycznych, a także z innych dziedzin stanowiące teoretyczne podstawy pracy socjalnej.</p> <p>K_W08 - Posiada ogólną wiedzę o historii tworzenia i ewoluowania instytucji wsparcia społecznego. Zna historyczne uwarunkowani tworzenia się modeli i form pomocy człowiekowi.</p> <p>K_W13 - Posiada podstawową wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pracy socjalnej, jako dyscypliny praktycznej i teoretycznej.</p>			P6S_WG								
Umiejętności	<p>K_U01 - Potrafi prawidłowo interpretować i wyjaśniać zjawiska społeczne oraz wzajemne relacje między nimi w obszarze problemów i kwestii społecznych, stanowiących przedmiot zainteresowania pracy socjalnej w obrębie podstawowych dyscyplin naukowych.</p> <p>K_U19 - Opanował umiejętności w zakresie twórczego myślenia.</p>			P6S_UW P6S_UO								
Kompetencje społeczne	K_K09 - Potrafi krytycznie oceniać swoje możliwości i korzystając z posiadanych zasobów planować rozwój wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.			P6S_KK								
Forma zajęć:	Wykład (15) ćwiczenia (30)											
Metody prowadzenia wykładu	problemowy, prezentacja multimedialna											
Metody prowadzenia ćwiczeń	dyskusja, opracowanie w zespole referatu o charakterze empirycznym, multimedialna prezentacja referatu z udziałem wszystkich członków zespołu, elementy gamifikacji											
Forma zaliczenia zajęć												
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
		x						x	x			x
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)		40%						20%	20%			20%
TREŚCI MERYTORYCZNE												

Wymagania wstępne	-----
Cele przedmiotu	<p>C1. Ukazanie historycznego kontekstu pracy socjalnej oraz budowanie aparatu pojęciowego studentów w obszarze pracy socjalnej.</p> <p>C2. Poznanie uwarunkowań politycznych, społecznych i ekonomicznych świadczenia pracy socjalnej.</p> <p>C3. Poznanie obszarów, wartości i zasad pracy socjalnej.</p> <p>C4. Przekazanie studentom teoretycznych podstaw pracy socjalnej, będących podstawą i przygotowaniem do zastosowania ich w praktycznym działaniu (np. w trakcie praktyk studenckich).</p> <p>C5. Kształtowanie w studentach kreatywności w tworzeniu warsztatu pracy pracownika socjalnego.</p>
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Historyczne źródła, nurty i kierunki pracy socjalnej – od dobroczynności i filantropii do pracy socjalnej. Praca socjalna XIX i XX wiek oraz rozważania definicyjne. Obszary współczesnej pracy socjalnej. Indywidualne i społeczne źródła deprivacji społecznej. Teoria i praktyka pracy socjalnej. Role zawodowe pracownika socjalnego oraz jego wiedza, umiejętności i kompetencje. Stres i wypalenie zawodowe pracowników socjalnych. Tendencje i bariery rozwoju pracy socjalnej. Analiza wybranych pojęć z zakresu pracy socjalnej, m. in.: pomoc społeczna, wykluczenie społeczne, wsparcie społeczne, ratownictwo, profilaktyka, wolontariat, samopomoc, sieci społeczne, więzi, społeczne, poradnictwo, deprivacja społeczna. Wartości i zasady stosowane w obszarze pracy socjalnej. Relacja pracownik socjalny – klient w pracy socjalnej. Kształcenie i doskonalenie zawodowe pracowników socjalnych, specjalizacja w zawodzie pracownik socjalny oraz nowe zawody w obszarze pomocy społecznej. Interdyscyplinarny charakter pracy socjalnej. Praca socjalna na rzecz osób w różnych fazach życia i w różnych kontekstach. Teoria i praktyka pracy socjalnej – omówienie podejść teoretycznych.</p>
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Przygotowanie indywidualnej prezentacji z zakresu omawianej tematyki

<p>Literatura podstawowa</p>	<p>Ciczkowska-Giedziun M., Podmiotowość w pracy socjalno-wychowawczej z rodziną, Kraków 2020.</p> <p>Czechowska-Bieluga M., Kanios A., Adamowska L., Nowe przestrzenie działania w pracy socjalnej w wymiarze etyczno-prakseologicznym, Kraków 2010.</p> <p>Czechowska-Bieluga M., Kanios A., Praca socjalna. Kształcenie – działanie – konteksty, Kraków 2010.</p> <p>Czechowska-Bieluga M., Poczucie zadowolenia z życia pracowników socjalnych w socjo-pedagogicznej perspektywie uwarunkowań pełnionej roli zawodowej, Lublin 2013.</p> <p>Frysztański K. (red.), Praca socjalna. 30 wykładów, Warszawa 2019.</p> <p>Frysztański K. (red.), Wartości i normy społeczne – wokół uwarunkowań i czynników pracy socjalnej, Kraków 2002.</p> <p>Gray M., Webb S. A., Social Work. Theories and Methods, London 2009.</p> <p>Gulczyńska A., Granosik M. (red.), Empowerment w pracy socjalnej: praktyka i badania partycypacyjne, Warszawa 2014.</p> <p>Hove D., Krótkie wprowadzenie do teorii pracy socjalnej, Warszawa 2011.</p> <p>Kanios A., Praca socjalna. Zagadnienia teoretyczne i metodyczne, Lublin 2014.</p> <p>Kantowicz E., Elementy teorii i praktyki pracy socjalnej, Olsztyn 2001.</p> <p>Kantowicz E., Role of Research in Education for Social Work in Europe, Olsztyn 2009.</p> <p>Kromolicka B., Jarzębińska A., O (wyzwaniach) współczesnej pracy socjalnej, Szczecin 2017.</p> <p>Lishman J., Podręcznik teorii dla nauczycieli praktyki w pracy socjalnej, Katowice 1998.</p> <p>Łuczyńska M., Pracownicy socjalni w procesie profesjonalizacji, Warszawa 2013.</p> <p>Małek A., Słany K., Szczepaniak-Wiecha I., Z zagadnień historii pracy socjalnej w Polsce i na świecie, Kraków 2006.</p> <p>Marynowicz-Hetka E., Pedagogika społeczna. Podręcznik akademicki, tom I i II, Warszawa 2006, 2007.</p> <p>Olech A., Etos zawodowy pracowników socjalnych. Wartości, normy, dylematy etyczne, Katowice 2006.</p> <p>Payne M., Modern Social Work Theory, Hampshire 2005.</p> <p>Pilch T., Lepalczyk I. (red.), Pedagogika społeczna, Warszawa 1995.</p> <p>Radwan-Pragłowski J., Frysztański K., Społeczne dzieje pomocy człowiekowi: od filantropii greckiej do pracy socjalnej, Katowice 1998.</p> <p>Raporty z badań w, nad i dla pracy socjalnej.</p> <p>Skidmore R. A., Thackeray M. G., Wprowadzenie do pracy socjalnej, Katowice 1998.</p> <p>Szmagański J., Stres i wypalenie zawodowe pracowników socjalnych, Warszawa 2004.</p> <p>Teksty źródłowe. Czasopisma m. in. „Tematy”, „Praca Socjalna”.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Sikora P. (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej, t. I., Opole 2012.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I. (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej, t. II., Opole 2013.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I. (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej, t. III., Opole 2014.</p> <p>Żukiewicz A., Wprowadzenie do epistemologii pracy społecznej, Łódź 2015.</p>
-------------------------------------	---

Literatura uzupełniająca	<p>Gray D. D., Adopcja i przywiązanie, Sopot 2010. Grzybek G., Etyczne podstawy pracy socjalnej, Bielsko-Biała 2007. Pikul-Brodzka D. M., Kuczyńska-Kwapisz J. (red.), Pedagogika specjalna dla pracowników socjalnych, Warszawa 2009. Sutton C., Psychologia dla pracowników socjalnych, Gdańsk 2004. Podgórska-Jachnik J., Praca socjalna z osobami z niepełnosprawnością i ich rodzinami, Warszawa 2014. Ray M., Phillips J., Praca socjalna ze starszymi ludźmi, Warszawa 2014. Ruskowska M., Winiarski M., Praca socjalna z dziećmi, młodzieżą i rodziną, Warszawa 2014. Bradshaw J., Zrozumieć rodzinę. Rewolucyjna droga odnalezienia samego siebie, Warszawa 1994. Frysztacki K., Socjologia problemów społecznych, Warszawa 2009. Teksty źródłowe. Czasopisma m. in. Auxilium Socjale; Auxilium Socjale Novum; Doradca w Pomocy Społecznej; Empowerment: Kwartalnik Pracowników Socjalnych Śląska Opolskiego; Na Temat; Wspólne Tematy; Poradnik Instytucji Pomocy Społecznej; Praca Socjalna; Pracownik Socjalny; Problemy Społeczne; Niebieska Linia; Forum Bezdomności; Polityka Społeczna; Niepełnosprawność i Rehabilitacja; Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze; Pedagogika Społeczna; Opieka Wychowanie Terapia; Człowiek Niepełnosprawność Społeczeństwo; Pedagogika Rodziny. Czasopisma obcojęzyczne i bazy danych dostępne online dla studentów kierunku Praca socjalna.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	20
	Przygotowanie prac pisemnych	10
	Przygotowanie do ćwiczeń	10
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	10
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		100
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordinator przedmiotu: Dr hab. Iwona Dąbrowska-Jabłońska	Zespół dydaktyczny: Dr hab. Iwona Dąbrowska-Jabłońska	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	PODSTAWY PRAWA W PRACY SOCJALNEJ											
Kod		Punktacja ECTS	3+1									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	I	Semestr	II									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot podstawowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe			Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych								
Wiedza	<p>K_W15 - Posiada wiedzę na temat praw człowieka, ich źródeł i procedur ochrony. Posiada wiedzę, jak prawa człowieka wpływają na kształtowanie się obszarów współczesnej pracy socjalnej i gwarantują każdej jednostce pełnię poszanowania godności i odrębności w wymiarze bio-socjo-kulturowym.</p> <p>K_W17 - Posiada wiedzę na temat organizacyjnych i prawnych norm i reguł określających zakres i warunki funkcjonowania instytucji socjalnych i profesjonalnej pracy socjalnej w instytucjach systemu pomocy społecznej.</p>			P6S_WG P6S_WK								
Umiejętności	<p>K_U01 - Potrafi prawidłowo analizować, interpretować i wyjaśniać zjawiska społeczne (polityczne, prawne, kulturowe, ekonomiczne), problemy i kwestie społeczne oraz wzajemne relacje między nimi w polu stanowiącym przedmiot zainteresowania pracy socjalnej.</p> <p>K_U07 - Potrafi opracowywać i wdrażać sposoby interwencji socjalnej z wykorzystaniem instrumentów formalnych (prawnych, instytucjonalnych), jak i metodycznych opartych o metody, techniki i formy pracy socjalnej.</p>			P6S_UW P6S_UO								
Kompetencje społeczne	<p>K_K06 - Z przekonaniem angażuje się w działania przeciwdziałające nierównościom społecznym, politycznym i ekonomicznym, odwołując się do idei sprawiedliwości społecznej.</p> <p>K_K08 - Promuje postawy szacunku wobec każdego człowieka, odpowiedzialności między członkami społeczeństwa, idee współpracy i zaangażowania obywateli na rzecz przekształcania środowiska życia w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym.</p>			P6S_KO P6S_KR								
Forma zajęć:	Wykład (15), ćwiczenia (15)											
Metody prowadzenia wykładów	wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną											
Metody prowadzenia ćwiczeń	analiza tekstów, metoda przypadków											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: zaliczenie, egzamin Ćwiczenia: zaliczenie z oceną											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
								x		x		

Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)								20%		80%		
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											
Cele przedmiotu	<p>C.1 Opanowanie podstawowej wiedzy z zakresu prawa materialnego, proceduralnego odnoszącego się do pomocy społecznej.</p> <p>C. 2 Nabycie umiejętności wykonania diagnozy socjalnej, sporządzania wywiadu środowiskowego i na tej podstawie, wykorzystując dostępne regulacje prawne, wskazać możliwości objęcia pomocą społeczną.</p> <p>C. 3 Student potrafi dokonać ustaleń w drodze kontraktu socjalnego z wykorzystaniem wszystkich dostępnych instrumentów pomocowych opisanych w innych, niż ustawa o pomocy społecznej.</p>											
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Pojęcie, uwarunkowania tworzenia i wielowymiarowość prawa socjalnego; Przegląd ustawodawstwa funkcjonującego na rzecz systemu pomocy społecznej (w tym podział na prawo materialne i proceduralne); Stosowanie prawa socjalnego w odniesieniu do różnych kategorii ryzyk socjalnych; Zasady tworzenia i modele procedur wewnętrznych w instytucjach i organizacjach pomocowych; Pozycja, rola i zadania pracowników socjalnych oraz pracy socjalnej w systemie pomocy społecznej; Uwarunkowania prawne pozycji sektora pozarządowego w systemie pomocy społecznej.</p> <p>Tematyka zajęć:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie prawa (prawo w ujęciu pozytywistycznym i prawnonaturalnym); 2. Prawo a inne systemy normatywne; cechy i funkcje prawa; 3. Źródła prawa, podstawowe formy tworzenia prawa; 4. Pojęcie i struktura normy prawnej, podstawowe rodzaje norm, norma a przepis, rodzaje przepisów prawa; zasady prawa; 5. Wykładnia prawa, rodzaje i jej znaczenie dla procesów interpretacji; podstawowe problemy stosowania prawa; 6. System prawa; działy i gałęzie prawa, kompetencyjne i treściowe więzi w systemie prawa. 											
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)												
Literatura podstawowa	<p>Bator A. (red.), Gromski W., Kozak A., Kaźmierczyk S., Pulka Z., Wprowadzenie do nauk prawnych. Leksykon tematyczny, Warszawa 2008.</p> <p>Chauvin T., Stawecki T., Winczorek P., Wstęp do prawoznawstwa, Warszawa 2011.</p> <p>Gliwicka E., Siatkowski J., Partnerstwo i współpraca, modele partnerstwa lokalnego, Katowice 2002.</p> <p>Kwiatkowska B., Chrzczonowicz M., Jak założyć spółdzielnię socjalną, Warszawa 2007.</p> <p>Nitecki S., Prawo do pomocy społecznej w polskim systemie prawnym, Warszawa 2008.</p> <p>Nitecki S., Wilk A., Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Komentarz. Warszawa 2016 r.</p> <p>Sierpowska I., Ustawa o pomocy społecznej, Kraków 2007.</p> <p>Ustawa z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej, Dz.U. z 2017 r. poz.1769, tekst jedn.</p> <p>Wronkowska S., Podstawowe pojęcia prawa i prawoznawstwa, Poznań 2003.</p>											
Literatura uzupełniająca	<p>Smyczyński T., Prawo rodzinne i opiekuńcze, wyd. 4, Warszawa 2005.</p> <p>Szymańczak J., Prawny zakaz fizycznego karania dzieci, „Infos” 2009.</p> <p>Włoch A., Domaradzki P., Kontrakt socjalny, w: Praca socjalna Nr 3/2005, Warszawa 2005.</p>											
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)												
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład											15
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium											15
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)											
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych											20
	Przygotowanie prac pisemnych											20
	Przygotowanie do ćwiczeń											
	Przygotowanie do egzaminu											30
	Wykonanie zadania praktycznego											

	Przygotowanie projektu /prezentacji	
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		100
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordinator przedmiotu: Dr Zdzisław Markiewicz	Zespół dydaktyczny: Dr Zdzisław Markiewicz	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	WPROWADZENIE DO METODOLOGII BADAŃ SPOŁECZNYCH											
Kod		Punktacja ECTS		3+1								
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek		PRACA SOCJALNA								
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	I	Semestr		II								
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia		Przedmiot podstawowy								
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe								Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych			
Wiedza	K_W14 - Zna wybrane metody i narzędzia opisu, w tym techniki pozyskiwania danych oraz identyfikowania prawidłowości i procesów zachodzących na gruncie struktur społecznych istotne dla wywoływania zmiany społecznej.								P6S_WG			
Umiejętności	K_U02 - Potrafi dokonać samodzielnej, interdyscyplinarnej analizy czynników, procesów i zjawisk społecznych w perspektywie wywoływania pożądanej zmiany społecznej. Wykorzystuje wiedzę teoretyczną w praktyce. K_U05 - Posiada elementarne umiejętności badawcze – potrafi zaprojektować i przeprowadzić proste badanie oraz właściwie opracowywać wyniki badania i wyciągać uzasadnione wnioski.								P6S_UW P6S_UO			
Kompetencje społeczne	K_K09 - Potrafi krytycznie oceniać swoje możliwości i korzystając z posiadanych zasobów planować rozwój wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.								P6S_KK			
Forma zajęć:	Wykład (15), ćwiczenia (15)											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład problemowy, prezentacja dydaktyczna, prezentacja badawcza, kejs, analiza schematów badań, dyskusja											
Metody prowadzenia ćwiczeń	prezentacja dydaktyczna, prezentacja badawcza, kejs, analiza schematów badań, dyskusja											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: Egzamin pisemny (min. 50% ustalonej punktacji) Ćwiczenia: Zaliczenie na ocenę											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
				x				x	x		x	x
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)				15%				10%	15%		50%	10%
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											

Cele przedmiotu	<p>C1. Student zapoznaje się z wielowymiarową problematyką naukowych badań empirycznych.</p> <p>C2. Student poznaje funkcjonujące sposoby (paradygmaty) badania rzeczywistości oraz gromadzenia i zarządzania wiedzą we współczesnym społeczeństwie.</p> <p>C3. Student nabywa wiedzę z zakresu definiowania reguł i procedur pozwalających poznać i badać rzeczywistość ludzką w sposób uporządkowany i obiektywny.</p> <p>C4. Student nabywa umiejętności z zakresu konstrukcji schematu badawczego i budowy narzędzi badawczych.</p> <p>C5. Student kształtuje kompetencje społeczne rodzące się w trakcie empirycznych sytuacji badawczych, szczególnie z uwzględnieniem kwestii etyki badań.</p>	
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Poznanie, wiedza, nauka, teoria naukowa; Płaszczyzna ontologiczna i epistemologiczna prowadzenia badań społecznych. Paradygmaty badawcze w naukach społecznych; Badania ilościowe i jakościowe w naukach społecznych; Pomiar w empirycznych badaniach społecznych.; Projekt badań i sprawy, które powinny być w nim uwzględnione; Wybór terenu badań i dobór próby badawczej. Pilotaż. Metody i techniki badawcze w naukach społecznych.; Moralne aspekty badań empirycznych, doświadczenia badawcze własne. Analiza faz procesu badawczego; Konstruowanie problemów i hipotez badawczych; Analiza metod badawczych.; Metoda- technika- narzędzie badawcze. Techniki wykorzystywane w naukach społecznych.; Sposoby opracowywania wyników badań; Doświadczenia badawcze własne; Zaliczenie schematu badawczego (narzędzia badawczego).</p>	
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)		
Literatura podstawowa	<p>Babbie E., Badania społeczne w praktyce, Warszawa 2003.</p> <p>Croswell J.W., Projektowanie badań naukowych. Metody jakościowe, ilościowe i mieszane, Kraków 2013.</p> <p>Frankfort-Nachmias Ch., Nachmias D., Metody badawcze w naukach społecznych, Poznań 2001.</p> <p>Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Warszawa 2001.</p> <p>Rubacha K., Metodologia badań nad edukacją, Warszawa 2008.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>Buttolh Johnson J., Reynolds H.T., Mycoff J.D., Metody badawcze w naukach politycznych, Warszawa 2010.</p> <p>Gruszczyński L.A., Kwestionariusze w socjologii. Budowa narzędzi do badań surveyowskich, Katowice 2004.</p> <p>Hajduk E., Hipoteza w badaniach pedagogicznych, Zielona Góra 1993.</p> <p>Juszczyk S. Statystyka dla pedagogów, Toruń 2004.</p> <p>Metodologia pedagogiki zorientowanej humanistycznie, red. D. Kubinowski, M. Nowak, Kraków 2006.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	15
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	10
	Przygotowanie do ćwiczeń	10
	Przygotowanie do egzaminu	20
	Wykonanie zadania praktycznego	10
	Przygotowanie projektu /prezentacji	5
	Inne	5
Ogólny bilans czasu pracy studenta		100
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordynator przedmiotu: Dr hab. Edward Nycz, prof. UO	Zespół dydaktyczny: Dr hab. Edward Nycz, prof. UO Mgr Sławomir Kania	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	POLITYKA SPOŁECZNA											
Kod		Punktacja ECTS	2+2									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	I	Semestr	II									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot podstawowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	<p>K_W06 - Posiada podstawową wiedzę o kierunkach rozwoju polityki społecznej, funkcjonowaniu współczesnych systemach zabezpieczenia społecznego i relacjach między strukturami i instytucjami tego systemu w skali krajowej i międzynarodowej.</p> <p>K_W18 - Ma wiedzę na temat systemów organizacyjnych i funkcjonowania instytucji socjalnych w krajach Unii Europejskiej.</p> <p>K_W19 - Posiada wiedzę na temat metod, technik form rozwiązywania problemów i kwestii społecznych w wymiarze lokalnym i regionalnym. Posiada ogólną wiedzę o elementach strukturalnych procesów zachodzących w toku działania społecznego.</p>		P6S_WG P6S_WK									
Umiejętności	<p>K_U02 - Potrafi dokonać samodzielnej, interdyscyplinarnej analizy czynników, procesów i zjawisk społecznych w perspektywie wywoływania pożądanej zmiany.</p> <p>K_U04 - Odwołując się do posiadanej wiedzy, wyników badań oraz analizy sytuacji z wykorzystaniem instrumentów specyficznych dla pracy socjalnej potrafi trafnie prognozować zagrożenia dotyczące sytuacji osób, rodzin, jak i w szerszych układach społecznych.</p>		P6S_UW P6S_UO									
Kompetencje społeczne	<p>K_K06 - Z przekonaniem angażuje się w działania przeciwdziałające nierównościom społecznym, politycznym i ekonomicznym, odwołując się do idei sprawiedliwości społecznej.</p>		P6S_KO									
Forma zajęć:	Wykład (15), ćwiczenia (30)											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład, dyskusja, prezentacja multimedialna,											
Metody prowadzenia ćwiczeń	ćwiczenia w grupach, analiza tekstów, dyskusja (wielokrotna, "burza mózgów", panelowa), metoda przypadków, metoda sytuacyjna, metody eksponujące, pogadanki, metody sytuacyjne, gry dydaktyczne											
Forma zaliczenia zajęć	<p>Wykład: egzamin pisemny/ustny;</p> <p>Ćwiczenia: Zaliczenie na ocenę (uczęszczanie na zajęcia, sprawdziany pisemne, opracowanie schematu badawczego, aktywność własna studenta, kolokwium)</p>											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne											
	Kolokwia	x				x		x	x	x	x	
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	<p>Wykład - 100% egzamin pisemny (zdany min. 50% punktów całości), Ćwiczenia - 50 % kolokwium, 15% obecność na zajęciach, 20% aktywność na zajęciach, 15 % przygotowanie do zajęć.</p>											
TREŚCI MERYTORYCZNE												

Wymagania wstępne	-----
Cele przedmiotu	<p>C1. Zapoznanie z podstawowymi pojęciami (polityka społeczna, instrumenty polityki społecznej, doktryny, modele polityki społecznej etc.).</p> <p>C2. Zapoznanie z modelami i doktrynami polityki społecznej w Polsce.</p> <p>C3. Zapoznanie z podmiotami, instrumentami, celami i zadaniami realizowanymi w obszarze globalnej, regionalnej i lokalnej polityki społecznej.</p> <p>C4. Zapoznanie z wartościami socjalnymi w Polsce i UE.</p> <p>C5. Scharakteryzowanie współczesnych problemów socjalnych w Polsce i krajach Unii Europejskiej oraz zapoznanie z głównymi kierunkami współczesnej polityki społecznej.</p>
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Wprowadzenie do polityki społecznej. Definicje: polityka społeczna, polityka socjalna, europejska polityka społeczna, wartości w polityce społecznej. Modele polityki społecznej, doktryna społeczna. Podmioty polityki społecznej w Polsce i UE. Instrumenty polityki społecznej w Polsce i UE. Wartości socjalne w Polsce i UE. Cele polityki społecznej. Triada dobrobytu społeczeństwa nowoczesnego. Teoretyczne aspekty rozwoju polityki społecznej. Istotne czynniki powstania państwa dobrobytu w XIX w. Przełomowe okresy w powstawaniu państwa socjalnego. Przyczyny kryzysu państwa opiekuńczego. Strategie walki z kryzysem państwa opiekuńczego (np. koncepcję nowego zarządzania w sektorze publicznym- new public management). Charakterystyka modelu współczesnej polityki społecznej. Współczesne strategie w polityce społecznej państw UE. Współczesne problemy socjalne w Polsce i krajach Unii Europejskiej. Lokalna polityka społeczna. Pokazanie przykładów długofalowych działań przyjętych i realizowanych przez władze publiczną w środowisku lokalnym - dobre praktyki. Wielosektorowa polityka społeczna (podmioty prywatne, pozarządowe) Prezentacja wybranych typologii modeli polityki społecznej: Bismarcka, Beveridge'a, marginalny, motywacyjny, instytucjonalny, państwo pozytywne, państwo dobrobytu, państwo bezpieczeństwa socjalnego, liberalny, konserwatywno-korporacyjny, socjaldemokratyczny, anglosaksoński, skandynawski, pasywny, konserwatywny, hegemonia nieprawicy, radykalny, protestancko-socjaldemokratyczny, późnej mobilizacji kobiet, anglosaski, południowoeuropejski, prorynkowy, pro etatystyczny, instytucjonalno-redystrybucyjny, bazowego bezpieczeństwa, korporacyjny, obejmujący, adresowany, dobrowolny subsydiowany przez państwo. Zapoznanie z modelem polityki społecznej wg. R. Titmussa, N. Furnissa i D. Tiltona, G. Esping-Andersena, A. Giddensa, M. Książepolskiego, T. Szumlicza.</p>
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	
Literatura podstawowa	<p>Auleytner J., Polityka społeczna czyli ujarzmienie chaosu socjalnego, Warszawa 2002.</p> <p>Auleytner J., Polityka społeczna. Teoria i organizacja, Warszawa 2000.</p> <p>Balcerzak-Paradowska B., Praca i polityka społeczna wobec wyzwań integracji, Warszawa 2003.</p> <p>Dziewięcka-Bokun L., Zamorska K., Polityka społeczna. Teksty źródłowe, Wrocław 2008.</p> <p>Firlit-Fesnak G., Szytko-Skoczny M. (red.), Polityka społeczna, Warszawa 2018.</p> <p>Gabryszak R., Magierka D. (red.), Wprowadzenie do Polityki społecznej, Warszawa 2008.</p> <p>Głąbicka K., Europejska przestrzeń socjalna. Zarys problematyki, Warszawa 2002.</p> <p>Głąbicka K., Polityka społeczna państwa polskiego u progu członkostwa w Unii Europejskiej, Radom 2004.</p> <p>Golinowska S., Polityka społeczna. Koncepcje – instytucje – koszty, Warszawa 2000.</p> <p>Górny M., Hajder K., Kacperska M., Polityka społeczna w XXI wieku Przegląd badań, Poznań 2019.</p> <p>Kurzynowski A., (red.), Polityka społeczna, Warszawa 2003.</p> <p>Orczyk J., Polityka społeczna. Uwarunkowania i cele, Poznań 2007.</p> <p>Panek T. (red.), Statystyka Społeczna, Warszawa 2007.</p> <p>Szopa B., Państwo wobec problemów pracy i polityki społecznej, „Praca i Zabezpieczenie Społeczne.” Nr 6, czerwiec 2006.</p> <p>Szumlicz T., Modele polityki społecznej, Warszawa 1994.</p> <p>Turnowiecki W., Polityka społeczna, Gdańsk 2008.</p>

Literatura uzupełniająca	„Polityka Społeczna”. Instytut Pracy i Spraw Socjalnych. Warszawa. Balcerzak-Paradowska B., Praca i polityka społeczna wobec wyzwań integracji, Warszawa 2003. Głąbicka K., Polityka społeczna w Unii Europejskiej. Aspekty aksjologiczne i empiryczne, Warszawa 2001. Golinowska S. i inni., Dekada polskiej polityki społecznej. Od przełomu do końca wieku, Warszawa 2000. Jorens Y., Zmiana polityki społecznej w Unii Europejskiej. „Polityka Społeczna” nr 3, marzec 2005. Książopolski M., Dylematy polityki społecznej w Polsce, [w:] Modele polityki społecznej. Pożądaný model dla Polski, Warszawa 1999. Raport społeczny Polska 2005. Rysz-Kowalczyk B., Leksykon polityki społecznej, Warszawa 2001.	
	Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)	
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	10
	Przygotowanie do ćwiczeń	10
	Przygotowanie do egzaminu	10
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	10
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		100
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordinator przedmiotu: Dr Piotr Sikora	Zespół dydaktyczny Dr Piotr Sikora	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	KOMUNIKACJA SPOŁECZNA W PRACY SOCJALNEJ											
Kod		Punktacja ECTS				1+1						
Wydział	Nauk Społecznych				Kierunek		PRACA SOCJALNA					
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	I				Semestr			II				
Język przedmiotu	Polski				Grupa treści kształcenia			Przedmiot podstawowy				
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe							Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych				
Wiedza	K_W26 - Właściwie komunikuje się z uczestnikami różnorodnych relacji społecznych, korzystając z podstawowej wiedzy o komunikacji społecznej.							P6S_WG				
Umiejętności	K_U06 - Posiada rozwinięte umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej.							P6S_UK				
Kompetencje społeczne	K_K02 - Potrafi współpracować w zespole pełniąc w nim różne role.							P6S_KO				
Forma zajęć:	Wykład (15), ćwiczenia (15)											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład, dyskusja, pokaz, prezentacja, praca z książką											
Metody prowadzenia ćwiczeń	Wykład, dyskusja, pokaz, prezentacja, praca z książką, praktyczne zajęcia, praca na przypadkach											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: zaliczenie Ćwiczenia: zaliczenie z oceną											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	x							x	x			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	40							20	40			
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											
Cele przedmiotu	C1 Zapoznanie z podstawowymi pojęciami C2. Zapoznanie z modelami komunikacji społecznej C3. Zapoznanie z tematyką komunikacji interpersonalnej i mowy ciała w pracy socjalnej C4. Zapoznanie z metodami i technikami oddziaływania społecznego C5. Zapoznanie z problemami w obszarze komunikowania się z klientem											
Treści merytoryczne przedmiotu	Wprowadzenie do przedmiotu. Podstawowe pojęcia związane z komunikacją społeczną. Modele komunikacji społecznej. Podstawowe umiejętności komunikacyjne pracownika socjalnego. Komunikacja werbalna. Skuteczność komunikacyjna w pracy socjalnej. Obszary problemów i możliwości porozumienia się z klientem. Trudne sytuacje komunikacyjne. Poziomy komunikacji interpersonalnej. Trening umiejętności społecznych (interpersonalny, asertywności itd.) . Rodzaje umiejętności interpersonalnych pracownika socjalnego. Bariery utrudniające uważne słuchanie (bariery komunikacyjne). Umiejętność zapobiegania konfliktom oraz rozwiązywania konfliktów w momencie ich powstania.											

Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)		
Literatura podstawowa	<p>Bocheńska K., Mówię do ciebie, człowieku, Warszawa 2003. Kurcz I., Psychologia języka i komunikacji, Warszawa 2000. Bugajski M., Język w komunikowaniu, Warszawa 2007. Detz J., Sztuka przemawiania: [nie co mówić, ale jak mówić], Gdańsk 2004. Macario L., Rocchi M., Komunikacja w relacjach niesienia pomocy, Kraków 2011. Marcjanik M., Grzeczność w komunikacji językowej, Warszawa 2008. Mckay M., Sztuka skutecznego porozumiewania się, Gdańsk 2002. Paterson, Miles L., Więcej niż słowa: potęga komunikacji niewerbalnej, Gdańsk 2011.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>Bochno E., Rozmowa jako metoda oddziaływania wychowawczego: studium teoretyczno – empiryczne Kraków, 2004. Grzenia J. Komunikacja językowa w Internecie, Warszawa 2012. Hogan K., Psychologia perswazji : strategie i techniki wywierania wpływu na ludzi, Warszawa 2001. Sareło Z., Media w służbie osoby : etyka społecznego komunikowania, Toruń 2000. Sikorski W., Gesty zamiast słów : psychologia i trening komunikacji niewerbalnej, Kraków 2012. Sujak E., ABC psychologii komunikacji, Warszawa 2008.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	15
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	10
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		50
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordynator przedmiotu: Dr Ewelina Konieczna	Zespół dydaktyczny: Dr Ewelina Konieczna	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	SOCJALNE ORGANIZACJE POZARZĄDOWE I WOLONTARIAT											
Kod		Punktacja ECTS										
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek			PRACA SOCJALNA							
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	I	Semestr			II							
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia			Przedmiot kierunkowy							
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe								Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych			
Wiedza	K_W13 - Posiada podstawową wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pracy socjalnej, jako dyscypliny praktycznej i teoretycznej. K_W18 - Ma wiedzę na temat systemów organizacyjnych i funkcjonowania instytucji socjalnych w krajach Unii Europejskiej.								P6S_WG P6S_WK			
Umiejętności	K_U08 - Posiada umiejętność planowania i organizowania sieci partnerów społecznych z uwzględnieniem ich wzajemnych związków. K_U11 - Potrafi angażować klientów (osoby, grupy, społeczności) w starania na rzecz rozwiązywania ich własnych problemów.								P6S_UO P6S_UW			
Kompetencje społeczne	K_K07 - Potrafi aktywnie współuczestniczyć w przygotowaniu i przeprowadzeniu projektów społecznych. Umie projektować i tworzyć sieci partnerów społecznych niezbędne dla ich realizacji. K_K08 - Promuje postawy szacunku wobec każdego człowieka, odpowiedzialności między członkami społeczeństwa, idee współpracy i zaangażowania obywateli na rzecz przekształcania środowiska życia w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym.								P6S_KO P6S_KR			
Forma zajęć:	Wykład (15) ćwiczenia (15)											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład, dyskusja, pokaz, prezentacja multimedialna, praca zespołowa											
Metody prowadzenia ćwiczeń	prezentacja multimedialna, praca zespołowa											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: Zaliczenie bez oceny Ćwiczenia: Czynny udział w zajęciach. Przedstawienie samodzielnie opracowanych zasad współdziałania wybranej instytucji pomocowej ze społecznością lokalną- propozycja własnej inicjatywy społecznej.											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
						x		x	x			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)						70%		20%	10%			
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											

Cele przedmiotu	C.1 Student zna zasady funkcjonowania i współpracy organizacji pozarządowych w systemie pomocy społecznej i pracy socjalnej. C.2 Student wie jakiego rodzaju pomocy, komu i kiedy udzielają organizacje pozarządowe. C. 3 Student na zasady tworzenia organizacji, stowarzyszeń i fundacji, wie na czym polegają działania trzeciego sektora.	
Treści merytoryczne przedmiotu	Trzeci sektor - podstawowe pojęcia i definicje. Organizacje pozarządowe jako podmioty polityki społecznej państwa. Sektor pozarządowy a instytucje pomocy społecznej. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej przez trzeci sektor. Strukturalne uwarunkowania trudności we współpracy między ośrodkami pomocy społecznej a organizacjami pozarządowymi. Modele pracy socjalnej - między rodziną, organizacją a instytucją. Monitorowanie zjawisk społecznych w organizacjach pozarządowych.	
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Indywidualna prezentacja multimedialna z zakresu tematyki przedmiotu.	
Literatura podstawowa	Auleytner J., Głębicka K., Polskie kwestie socjalne na przełomie wieków, Warszawa 2001. Lalak D., Pilch T., Elementarne pojęcia pedagogiki społecznej i pracy socjalnej, Warszawa 1999. Kowalak T., Polityka społeczna. Wybrane zagadnienia. (Zarys wykładu), Białystok 2000. Murgatroyd S., Poradnictwo i pomoc., Poznań 2000. Olubiński A., Praca socjalna. Aspekty humanistyczne i ekonomiczne, Toruń 2004. Kromolicka B. (red.) Praca socjalna w organizacjach pozarządowych, Toruń 2005.	
Literatura uzupełniająca	Ceglarski A., Organizacje pożytku publicznego, Warszawa 2005 Kamińska A., Funkcje pedagogiki społecznej, Warszawa 1982. Marzec-Holka K. (red.), Pomoc społeczna. Praca socjalna. Teoria i praktyka. T. I i II, Bydgoszcz 2003. Stecki L., Fundacja-część druga i trzecia, Toruń 1996. Stecki L., Fundacja-część pierwsza, Toruń 1996. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 roku o fundacjach. Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 roku. Prawo o stowarzyszeniach.	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	15
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	5
	Przygotowanie prac pisemnych	5
	Przygotowanie do ćwiczeń	
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	5
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		50
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		2
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordynator przedmiotu: Dr Joanna Janik-Komar	Zespół dydaktyczny: Dr Joanna Janik-Komar	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	PODSTAWY EKONOMII I ZARZĄDZANIA W POMOCY SPOŁECZNEJ											
Kod		Punktacja ECTS	1+1									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	I	Semestr	II									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot podstawowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	K_W24 - Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju rynkowego modelu usług socjalnych stanowiących podstawę dla indywidualnej przedsiębiorczości w polu działania społecznego.		P6S_WG									
Umiejętności	K_U08 - Posiada umiejętność planowania i organizowania sieci partnerów społecznych z uwzględnieniem ich wzajemnych związków.		P6S_UO									
Kompetencje społeczne	K_K11 - Myśli i działa w sposób przedsiębiorczy, poszukując możliwości aplikowania zdobytej wiedzy i umiejętności do instytucji o charakterze rynkowym.		P6S_KO									
Forma zajęć:	Wykład (15) ćwiczenia (15)											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład, dyskusja, pogadanka, prezentacja multimedialna,											
Metody prowadzenia ćwiczeń	analiza tekstów, dyskusja (związana z wykładem), metoda przypadków, metody eksponujące											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: egzamin Ćwiczenia: zaliczenie z oceną											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	x									x		
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	40									60		
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	Student zna instytucje pomocy społecznej, procedury towarzyszące realizacji pracy socjalnej, zna jej koncepcje, metody i techniki. Student rozumie kwestie etyczne z poziomu zawodowych ograniczeń i dyspozycji do działania na rzecz innych osób, środowisk i społeczności. Zna mechanizmy związane z; pojęciem dynamiki pomagania i procesami grupowymi, w relacjach z podopiecznymi i środowiskiem pracy.											
Cele przedmiotu	C 1 Student zna, rozumie i znajduje w swej praktyce zawodowej różne podejścia do zarządzania w pomocy społecznej, uwzględniające zarządzanie czasem, stresem zawodowym, mechanizmami grupowymi. C 2 Student zna podstawowe definicje z obszaru zarządzania i organizacji pracy w pomocy społecznej, zarządzania przypadkiem, grupą. C 3 Student rozumie zasady towarzyszące sprawowaniu nadzoru wspierającego i kontroli. C 4 Student potrafi diagnozować deficyty społeczne w skali mikro i makro, umiejętnie angażując w ich kompensację instytucje i organizacje ekonomii społecznej.											

Treści merytoryczne przedmiotu	Podczas zajęć student otrzymuje wiedzę z zakresu ekonomii społecznej i zarządzania w pomocy społecznej z uwzględnieniem najnowszych trendów i uwarunkowań prawnych. Przekaz teoretyczny uzupełniany jest szeroko przykładami z praktyki.	
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)		
Literatura podstawowa	<p>Armstrong M., Zarządzanie zasobami ludzkimi, wyd. III poszerzone, Kraków 2005.</p> <p>Frączak P., Wygnański K., Ekonomia społeczna w Polsce – definicje, zastosowania, oczekiwania, wątpliwości, Warszawa 2006.</p> <p>Każmierczak T., Bąbska B., Popłońska-Kowalska M., Rymsza M., Środowiskowe role zawodowe pracowników socjalnych, Warszawa 2013.</p> <p>Krzyszczkowski J., Elementy organizacji i zarządzania w pomocy społecznej, Częstochowa 2010.</p> <p>M. Waszkowska, A. Potocka, P. Wojtaszczyk, Miejsce pracy na miarę oczekiwań. Poradnik dla pracowników socjalnych, Łódź 2010.</p> <p>Mingus N., Zarządzanie projektami, Gliwice 2002.</p> <p>Piekut-Brodzka D.M., Aspekty etyczne pracy socjalnej i pomocy społecznej, 1993.</p> <p>Teoria i praktyka ekonomii społecznej. źródło: http://www.ekonomiaspoleczna.pl/</p> <p>Waszak Ł., Masłowski P. (red.), Poradnik modelowej współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych, Warszawa 2012.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>Ambroziak D., Fronczyk K., Pomiar wiedzy pracowników. Test wiedzy. Benchmarki w testach wiedzy, czyli jak wyznaczyć próg zaliczenia testu. Źródło: http://www.iakg.pl/media/system/pdf/p12-2011-77-80.pdf</p> <p>Sznagałski J., Stres i wypalenie zawodowe pracowników socjalnych, Warszawa 2004, wydanie III 2009.</p> <p>Waszkowska M., Potocka A., Wojtaszczyk P., Miejsce pracy na miarę oczekiwań. Poradnik dla pracowników socjalnych, Łódź 2010.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	15
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	20
	Przygotowanie prac pisemnych	12
	Przygotowanie do ćwiczeń	
	Przygotowanie do egzaminu	15
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		77
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		3
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordynator przedmiotu: Dr Joanna Janik-Komar	Zespół dydaktyczny: Dr Joanna Janik-Komar	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	KURS KIERUNKOWY DO WYBORU: PRACA SOCJALNA Z RODZINĄ											
Kod		Punktacja ECTS	2+2									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	II	Semestr	II									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot obowiązkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe				Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych							
Wiedza	K_W13 Posiada podstawową wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pracy socjalnej, jako dyscypliny praktycznej i teoretycznej.				P6S_WG							
Umiejętności	K_U04 Odwołując się do posiadanej wiedzy, wyników badań oraz analizy sytuacji z wykorzystaniem instrumentów specyficznych dla pracy socjalnej potrafi trafnie prognozować zagrożenia dotyczące sytuacji osób, rodzin, jak i w szerszych układach społecznych. K_U06 Posiada rozwinięte umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej. K_U08 Posiada umiejętność planowania i organizowania sieci partnerów społecznych z uwzględnieniem ich wzajemnych związków.				P6S_UW P6S_UK P6S_UO							
Kompetencje społeczne	K_K02 Potrafi współpracować w zespole pełniąc w nim różne role. K_K10 W działaniu społecznym wyraża gotowość do poszukiwania twórczych i odważnych rozwiązań. Jest ambitny i przekonany o tym, że praca socjalna może być istotnym elementem rozwoju społeczności, jeżeli uprawiana jest w sposób pozbawiony rutyny, innowacyjny i kreatywny.				P6S_KO P6S_KK							
Forma zajęć:	Wykład (30), ćwiczenia (30),											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład - informacyjny i problemowy, wykład ilustrowany diagramami, wykresami zebranymi w źródłach elektronicznych, literaturze przedmiotu oraz stanowiącymi opracowania własne prowadzącego.											
Metody prowadzenia ćwiczeń	prezentacja badawcza, analiza schematów, przygotowanie multimedialnego referatu nt. wybranych problemów											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: zaliczenie bez oceny Ćwiczenia: zaliczenie z oceną											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny (grupowy)	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
						x	x	x				
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)						50	25	25				
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											

Cele przedmiotu	C.1 przygotowanie studenta do wykonywania pracy w zakresie wspierania i pomocy rodzinie w realizacji jej funkcji we wszystkich obszarach. C. 2 Zdobywanie praktycznych umiejętności udzielania wsparcia i pomocy C. 3 poznanie uwarunkowań prawnych, zasad pracy, metod i technik stosowanych w pracy z rodzinami.	
Treści merytoryczne przedmiotu	Zakres tematyczny przedmiotu, planowane formy pracy prowadzącego i oczekiwane formy pracy studentów, organizacja zajęć, warunki zaliczenia. Wprowadzenie do tematu. Charakterystyka rodzin z wieloma problemami. Rozwój asystentury rodzinnej w Polsce . Definicja pojęcia. Regulacje prawne dotyczące pracy z rodziną, w tym pracy asystenta rodziny Zadania asystenta rodziny, na tle zadań innych służb. Cechy centralne asystentury rodziny. Idea, założenia. Wartości, zasady, etapy pracy asystenta rodzinnego. Obszary pracy. Diagnoza rodziny. Praca na przykładach. Metody pracy asystenta rodziny. Teoria wyuczony bezradności. Klient oporujący. Warunki usamodzielnienia rodziny. Empowerment. Dialog motywujący. Podejście systemowe w pracy z rodziną. Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach w pracy asystenta rodziny. Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach w pracy asystenta rodziny- kontynuacja. Komunikacja z "trudnym klientem". Zasady dobrej komunikacji. Praca na przypadkach z wykorzystaniem poznanych metod. Działania interwencyjne w rodzinie zagrożonej kryzysem. Dokumentacja w pracy z rodziną. Asystent rodziny w lokalnym systemie pomocy dziecku i rodzinie - współpraca z pracownikami innych służb, w tym grupy interdyscyplinarne, procedura Niebieskiej Karty. Współpraca z koordynatorem pieczy zastępczej. Rodziny wspierające. Zagrożenia i trudności w pracy asystenta rodziny. Kwalifikacje i motywacje asystentów.	
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Przygotowanie indywidualnej prezentacji z zakresu omawianej tematyki	
Literatura podstawowa	Barbaro B. (red) ,Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny UJ. Kraków 1999. Ciczowska-Giedziun M. , Praca socjalna z rodziną oparta na zasobach. Dysfunkcje rodziny. Roczniki socjologii rodziny XXI. UAM Poznań 2011 Jaraczewska J., Krasiejko. I. (red), Dialog Motywujący w teorii i praktyce. Motywowanie do zmiany w pracy socjalnej i terapii. Wydawnictwo edukacyjne Akapit. Toruń 2012. Krasiejko I., Metodyka działania asystenta rodziny. Podejście Skoncentrowane na Rozwiązaniach w pracy socjalnej. Wydawnictwo Naukowe Śląsk. Katowice 2010. Krasiejko I., Zawód asystenta rodziny w procesie profesjonalizacji. Wstęp do teorii i praktyki nowej profesji społecznej. Wydawnictwo edukacyjne Akapit. Toruń 2013. Krasiejko I., Nowe role pracownika pomocy społecznej. Praca socjalna 6/2009 Krasiejko I., Znaki bezpieczeństwa – koncepcja pracy w ochronie dzieci przed maltretowaniem i zaniedbywaniem. Pracownik socjalny nr 3,4,5, 2011 Milner J., O’Byrne P., Poradnictwo krótkoterminowe: narracje i rozwiązania. Zysk i S-KA Wydawnictwo. Poznań 2007. Miś L. (red), Praca socjalna skoncentrowana na rozwiązaniach. Instytut Socjologii UJ. Kraków 2008. (Seria: Zeszyty Pracy Socjalnej, zeszyt 14) Szczepkowski J., Praca socjalna –podejście skoncentrowane na rozwiązaniach. Wydawnictwo edukacyjne Akapit. Toruń 2010. Szpunar M. (red), Asystentura rodziny – nowatorska metoda pomocy społecznej w Polsce. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Gdynia, Uniwersytet Gdański. Gdynia 2010 oraz : Ustawa o pomocy społecznej Ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	
Literatura uzupełniająca	-----	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	5
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	

	Przygotowanie projektu /prezentacji	20
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		100
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordinator przedmiotu: Mgr Agnieszka Bąkowska	Zespół dydaktyczny: Mgr Agnieszka Bąkowska	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	PRAKTYKA ŚRÓDROCZNA											
Kod		Punktacja ECTS	2 + 2 + 2									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	I, II	Semestr	II, III, IV									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	K_W03 - Posiada wiedzę o kluczowych problemach i kwestiach społecznych w perspektywie interdyscyplinarnej. K_W05 - Zna terminologię używaną w pracy socjalnej na poziomie ogólnym oraz jej odniesienia do innych dyscyplin humanistycznych i społecznych.		P6S_WG P6S_WK									
Umiejętności	K_U03 - Potrafi w podstawowym zakresie dokonać diagnozy sytuacji, zjawiska i procesy będące przedmiotem zainteresowania pracy socjalnej w wymiarze indywidualnym, grupowym i w szerszych układach społecznych. K_U05 - Posiada elementarne umiejętności badawcze – potrafi zaprojektować i przeprowadzić proste badanie oraz właściwie opracowywać wyniki badania i wyciągać uzasadnione wnioski. K_U08 - Posiada umiejętność planowania i organizowania sieci partnerów społecznych z uwzględnieniem ich wzajemnych związków.		P6S_UW P6S_UO									
Kompetencje społeczne	K_K03 - Potrafi kierować pracą zespołu realizującego projekt socjalny, wykorzystując potencjał indywidualny członków, planując i organizując pracę zespołową z wykorzystaniem zasad właściwej komunikacji interpersonalnej.		P6S_KO									
Forma zajęć:	Praktyka (30 + 30 + 30)											
Metody prowadzenia wykładów												
Metody prowadzenia ćwiczeń	obserwacja, analiza dokumentów, konsultacje z Opiekunem praktyki, elementy tutoringu akademickiego											
Forma zaliczenia zajęć	Praktyka: zaliczenie z oceną											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
				X			x	x				x
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)				20			20	20				20
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											

<p>Cele przedmiotu</p>	<p>Zgodnie z programem studiów studenci kierunku: Praca socjalna studiów I stopnia, stacjonarnych i niestacjonarnych, zobowiązani są do odbycia praktyki śródrocznej w placówce socjalnej. Praktyka realizowana jest w II, III i IV semestrze studiów, liczba zgodna z programem studiów.</p> <p>Celem przedmiotu jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studentów z całokształtem działalności wybranej placówki. 2. Pogłębianie znajomości metod i form pracy w zakresie pracy socjalnej. 3. Kształtowanie umiejętności studentów w zakresie integracji wiedzy teoretycznej i praktycznej. 4. Doskonalenie umiejętności praktycznego realizowania zadań wynikających z funkcji placówki, w której odbywa się praktyka oraz kształtowanie inicjatywy w organizowaniu i prowadzeniu wybranych form pracy socjalnej. 5. Kształtowanie pożądanego postaw interpersonalnych i emocjonalnego zaangażowania w proces profesjonalnego przygotowania zawodowego. 6. Zapoznanie studentów z formalno-prawnymi podstawami funkcjonowania placówki.
<p>Treści merytoryczne przedmiotu</p>	<p>Student studiów stacjonarnych i niestacjonarnych powinien odbyć w ciągu trzech semestrów praktyki w trzech różnych placówkach/instytucjach wskazanych przez opiekuna praktyki z ramienia Uniwersytetu Opolskiego. Zaleca się, aby praktyka była realizowana w instytucji, która w zakresie wypełnianych funkcji i podejmowanych zadań jest najbardziej zbliżona do kierunku Praca socjalna. Zalecane placówki: ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centrum pomocy rodzinie, regionalne ośrodki polityki społecznej, centra pomocy rodzinie, placówki interwencji kryzysowej, domy pomocy społecznej, domy dziecka, świetlice środowiskowe, świetlice socjoterapeutyczne, ośrodki adopcyjno-opiekuńcze, placówki dla osób bezdomnych, placówki specjalne i integracyjne dla dzieci i dorosłych (o ile jest tam zatrudniony pracownik socjalny), ośrodki dla cudzoziemców, hospicja, socjalne organizacje pozarządowe realizujące zadania pomocy społecznej, szpitale (o ile jest tam zatrudniony pracownik socjalny), zakłady karne (o ile jest tam zatrudniony pracownik socjalny).</p> <p>Student powinien systematycznie i sumiennie przygotowywać się do zajęć, stosować się do zaleceń Dyrekcji oraz Opiekuna praktyki w placówce. Student powinien przestrzegać przyjętego w placówce trybu i porządku pracy oraz przepisów o dyscyplinie pracy. Praktykant przed podjęciem samodzielnych zadań powinien zapoznać się z różnymi odcinkami pracy danej placówki. Praktykanta obowiązuje samodzielne prowadzenie różnych działań, jakie wynikają z normalnego rytmu pracy w placówce. W trakcie realizacji praktyki student prowadzi Zeszyt praktyk, którego wpisy następnie potwierdza Dyrektor lub Opiekun praktyki w placówce/instytucji. Po zakończeniu praktyki student zgłasza się z dokumentacją praktyki do pracownika UO, który dokonuje odpowiedniego wpisu w systemie USOS. Zalecenia dla placówki w zakresie organizacji i nadzoru praktyki: merytoryczny i metodyczny nadzór nad przebiegiem praktyki sprawuje Dyrektor instytucji lub wyznaczony przez niego Opiekun; Dyrekcja placówki oraz Opiekun praktyki w placówce umożliwiają studentom zapoznanie się z całokształtem działalności placówki, a szczególnie z jej: zadaniami i programem działania, strukturą organizacyjną placówki, dokumentacją, realizowanymi formami pracy (w samej instytucji i w ramach współdziałania z innymi podmiotami w środowisku), specyfiką pracy danej instytucji; Opiekun praktyki w placówce sprawuje nadzór nad praktykami poprzez: udzielanie studentom merytorycznych i metodycznych rad i wskazówek, dbanie o zapewnienie studentom odpowiednich warunków do pracy, kontrolowanie przygotowania studenta do podjęcia działań i zatwierdzanie planów konkretnych przedsięwzięć, potwierdzanie w dzienniku praktyk przebiegu pracy studenta i prowadzenie systematycznej obserwacji jego pracy, ocenę studenta, jego przygotowania do pracy i charakterystykę predyspozycji osobowych pod kątem przydatności do zawodu pracownika socjalnego. Realizacja wszystkich wymienionych wyżej założeń gwarantuje realizację oczekiwanych efektów uczenia się przypisanych do przedmiotu <i>Praktyka śródroczna</i>.</p>
<p>Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)</p>	

Literatura podstawowa	Deloos P., Lopez M-L., <i>Systematyzacja i ocena doświadczeń zawodowych w pracy socjalnej</i> , Katowice 1999.	
	Grewiński M., <i>Dobre praktyki mentora akademickiego. Doświadczenia projektu</i> , „Kuznia Liderów – Szkoła Mentorów”, Warszawa 2012.	
	Herman-Pawłowicz K. i wsp., <i>Raport końcowy. Badanie ewaluacyjne o charakterze on-going identyfikujące dobre praktyki w realizacji praktycznych elementów kształcenia w projektach dofinansowanych w ramach IV Priorytetu PO KL oraz w innych działaniach w obszarze szkolnictwa wyższego</i> , Warszawa 2015.	
	Mantel A., <i>Skills for Social Work Practice</i> , Sage 2013.	
	O’Loughlin M., O’Loughlin S., <i>Effective Observation in Social Work Practice</i> , Sage 2015.	
	Polskie Ramy Jakości Staży i Praktyk, https://www.stazeipraktyki.pl/program#wizytowki .	
	Szczepaniak P., <i>Program Polskich Ram Jakości Staży i Praktyk jako efektywne narzędzie podnoszenia jakości kształcenia praktycznego oraz platforma dialogu biznesu i edukacji</i> , Warszawa 2014.	
	Thompson N., Osada M., Anderson B., <i>Praktyczna nauka pracy socjalnej</i> , Katowice 1999.	
	Dobre studenckie praktyki. Kodeks, opinie, przykłady, MNiSW, Warszawa 2013.	
	Literatura zalecana w trakcie studiów na kierunku Praca socjalna, studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki.	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium/praktyka	(30 + 30 + 30)
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	10
	Przygotowanie projektu /prezentacji	
	Inne	30
Ogólny bilans czasu pracy studenta		150
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		6
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordinator przedmiotu: Dr hab. Iwona Dąbrowska-Jabłońska	Zespół dydaktyczny: Dr hab. Iwona Dąbrowska-Jabłońska Prof. UO dr hab. Anna Weissbrot-Koziarska Dr Piotr Sikora	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	TEORETYCZNE PODSTAWY PRACY SOCJALNEJ											
Kod		Punktacja ECTS			2+2							
Wydział	Nauk Społecznych			Kierunek			PRACA SOCJALNA					
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	II			Semestr			III					
Język przedmiotu	Polski			Grupa treści kształcenia			Przedmiot kierunkowy					
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe						Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych					
Wiedza	<p>K_W04 - Posiada podstawową wiedzę o charakterze i specyfice pracy socjalnej i właściwie lokuje ją w relacjach do innych nauk.</p> <p>K_W05 Zna terminologię używaną w pracy socjalnej na poziomie ogólnym oraz jej odniesienia do innych dyscyplin humanistycznych i społecznych.</p> <p>K_W07 - Zna w zakresie podstawowym wybrane teorie w obszarze nauk społecznych i humanistycznych, a także z innych dziedzin stanowiące teoretyczne podstawy pracy socjalnej.</p> <p>K_W08 - Posiada ogólną wiedzę o historii tworzenia i ewoluowania instytucji wsparcia społecznego. Zna historyczne uwarunkowani tworzenia się modeli i form pomocy człowiekowi.</p> <p>K_W13 - Posiada podstawową wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pracy socjalnej, jako dyscypliny praktycznej i teoretycznej.</p>						P6S_WG					
Umiejętności	<p>K_U01 - Potrafi prawidłowo interpretować i wyjaśniać zjawiska społeczne oraz wzajemne relacje między nimi w obszarze problemów i kwestii społecznych, stanowiących przedmiot zainteresowania pracy socjalnej w obrębie podstawowych dyscyplin naukowych.</p> <p>K_U19 - Opanował umiejętności w zakresie twórczego myślenia.</p>						P6S_UW P6S_UO					
Kompetencje społeczne	K_K09 - Potrafi krytycznie oceniać swoje możliwości i korzystając z posiadanych zasobów planować rozwój wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.						P6S_KK					
Forma zajęć:	Wykład (15), ćwiczenia (30)											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład - problemowy, prezentacja multimedialna.											
Metody prowadzenia ćwiczeń	Ćwiczenia - dyskusja, opracowanie w zespole referatu o charakterze empirycznym, multimedialna prezentacja referatu z udziałem wszystkich członków zespołu											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: egzamin Ćwiczenia: zaliczenie z oceną (oceny cząstkowe, sprawdziany pisemne, wystąpienia ustne, aktywność, wykonywanie innych zadań...)											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
						x		x	x		x	x

Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)						20		10	10		50	10
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	Zaliczony rok I – przedmiot Teoretyczne podstawy pracy socjalnej											
Cele przedmiotu	<p>C1. Ukazanie historycznego kontekstu pracy socjalnej oraz budowanie aparatu pojęciowego studentów w obszarze pracy socjalnej.</p> <p>C2. Poznanie uwarunkowań politycznych, społecznych i ekonomicznych świadczenia pracy socjalnej.</p> <p>C3. Poznanie obszarów, wartości i zasad pracy socjalnej.</p> <p>C4. Przekazanie studentom teoretycznych podstaw pracy socjalnej, będących podstawą i przygotowaniem do zastosowania ich w praktycznym działaniu (np. w trakcie praktyk studenckich).</p> <p>C5. Kształtowanie w studentach kreatywności w tworzeniu warsztatu pracy pracownika socjalnego.</p>											
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Historyczne źródła, nurty i kierunki pracy socjalnej – od dobroczynności i filantropii do pracy socjalnej. Praca socjalna XIX i XX wiek oraz rozważania definicyjne. Obszary współczesnej pracy socjalnej. Indywidualne i społeczne źródła deprywacji społecznej. Teoria i praktyka pracy socjalnej. Role zawodowe pracownika socjalnego oraz jego wiedza, umiejętności i kompetencje. Stres i wypalenie zawodowe pracowników socjalnych. Tendencje i bariery rozwoju pracy socjalnej. Analiza wybranych pojęć z zakresu pracy socjalnej, m. in.: pomoc społeczna, wykluczenie społeczne, wsparcie społeczne, ratownictwo, profilaktyka, wolontariat, samopomoc, sieci społeczne, więzi, społeczne, poradnictwo, deprywacja społeczna. Wartości i zasady stosowane w obszarze pracy socjalnej. Relacja pracownik socjalny – klient w pracy socjalnej. Kształcenie i doskonalenie zawodowe pracowników socjalnych, specjalizacja w zawodzie pracownik socjalny oraz nowe zawody w obszarze pomocy społecznej. Interdyscyplinarny charakter pracy socjalnej. Praca socjalna na rzecz osób w różnych fazach życia i w różnych kontekstach. Teoria i praktyka pracy socjalnej – omówienie podejść teoretycznych.</p>											
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Prezentacja indywidualna z zakresu tematyki przedmiotu											

Literatura podstawowa	<p>Czechowska-Bieluga M., Kanios A., Adamowska L., Nowe przestrzenie działania w pracy socjalnej w wymiarze etyczno-prakseologicznym, Kraków 2010.</p> <p>Czechowska-Bieluga M., Kanios A., Praca socjalna. Kształcenie – działanie – konteksty, Kraków 2010.</p> <p>Czechowska-Bieluga M., Poczucie zadowolenia z życia pracowników socjalnych w socjopedagogicznej perspektywie uwarunkowań pełnionej roli zawodowej, Lublin 2013.</p> <p>Frysztański K. (red.), Wartości i normy społeczne – wokół uwarunkowań i czynników pracy socjalnej, Kraków 2002.</p> <p>Gray M., Webb S. A., Social Work. Theories and Methods, London 2009.</p> <p>Gulczyńska A., Granosik M. (red.), Empowerment w pracy socjalnej: praktyka i badania partycypacyjne, Warszawa 2014.</p> <p>Hove D., Krótkie wprowadzenie do teorii pracy socjalnej, Warszawa 2011.</p> <p>Kanios A., Praca socjalna. Zagadnienia teoretyczne i metodyczne, Lublin 2014.</p> <p>Kantowicz E., Elementy teorii i praktyki pracy socjalnej, Olsztyn 2001.</p> <p>Kantowicz E., Role of Research in Education for Social Work in Europe, Olsztyn 2009.</p> <p>Lishman J., Podręcznik teorii dla nauczycieli praktyki w pracy socjalnej, Katowice 1998.</p> <p>Łuczyńska M., Pracownicy socjalni w procesie profesjonalizacji, Warszawa 2013.</p> <p>Małek A., Słany K., Szczepaniak-Wiecha I., Z zagadnień historii pracy socjalnej w Polsce i na świecie, Kraków 2006.</p> <p>Marynowicz-Hetka E., Pedagogika społeczna. Podręcznik akademicki, tom I i II, Warszawa 2006, 2007.</p> <p>Olech A., Etos zawodowy pracowników socjalnych. Wartości, normy, dylematy etyczne, Katowice 2006.</p> <p>Payne M., Modern Social Work Theory, Hampshire 2005.</p> <p>Pilch T., Lepalczyk I. (red.), Pedagogika społeczna, Warszawa 1995.</p> <p>Radwan-Prąglowski J., Frysztański K., Społeczne dzieje pomocy człowiekowi: od filantropii greckiej do pracy socjalnej, Katowice 1998.</p> <p>Raporty z badań w, nad i dla pracy socjalnej.</p> <p>Skidmore R. A., Thackeray M. G., Wprowadzenie do pracy socjalnej, Katowice 1998.</p> <p>Szmagalski J., Stres i wypalenie zawodowe pracowników socjalnych, Warszawa 2004.</p> <p>Teksty źródłowe. Czasopisma m. in. „Tematy”, „Praca Socjalna”.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Sikora P. (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej, t. I., Opole 2012.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I. (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej, t. II., Opole 2013.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I. (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej, t. III., Opole 2014.</p> <p>Żukiewicz A., Wprowadzenie do epistemologii pracy społecznej, Łódź 2015.</p>				
Literatura uzupełniająca	<p>Gray D. D., Adopcja i przywiązanie, Sopot 2010.</p> <p>Grzybek G., Etyczne podstawy pracy socjalnej, Bielsko-Biała 2007.</p> <p>Pikul-Brodzka D. M., Kuczyńska-Kwapisz J. (red.), Pedagogika specjalna dla pracowników socjalnych, Warszawa 2009. Sutton C., Psychologia dla pracowników socjalnych, Gdańsk 2004.</p> <p>Podgórska-Jachnik J., Praca socjalna z osobami z niepełnosprawnościami i ich rodzinami, Warszawa 2014.</p> <p>Ray M., Phillips J., Praca socjalna ze starszymi ludźmi, Warszawa 2014.</p> <p>Ruszkowska M., Winiarski M., Praca socjalna z dziećmi, młodzieżą i rodziną, Warszawa 2014.</p> <p>Bradshaw J., Zrozumieć rodzinę. Rewolucyjna droga odnalezienia samego siebie, Warszawa 1994.</p> <p>Frysztański K., Socjologia problemów społecznych, Warszawa 2009.</p> <p>Teksty źródłowe. Czasopisma m. in. Auxilium Socjale; Auxilium Socjale Novum; Doradca w Pomocy Społecznej; Empowerment: Kwartalnik Pracowników Socjalnych Śląska Opolskiego; Na Temat; Wspólne Tematy; Poradnik Instytucji Pomocy Społecznej; Praca Socjalna; Pracownik Socjalny; Problemy Społeczne; Niebieska Linia; Forum Bezdomności; Polityka Społeczna; Niepełnosprawność i Rehabilitacja; Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze; Pedagogika Społeczna; Opieka Wychowanie Terapia; Człowiek Niepełnosprawność Społeczeństwo; Pedagogika Rodziny.</p> <p>Czasopisma obcojęzyczne i bazy danych dostępne online dla studentów kierunku Praca socjalna.</p>				
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)					
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">Wykład</td> <td style="width: 50%; text-align: right;">15</td> </tr> <tr> <td>Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium</td> <td style="text-align: right;">30</td> </tr> </table>	Wykład	15	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30
Wykład	15				
Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30				

Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	5
	Przygotowanie do ćwiczeń	10
	Przygotowanie do egzaminu	15
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	10
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		100
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordinator przedmiotu: Dr hab. Iwona Dąbrowska-Jabłońska	Zespół dydaktyczny: Dr hab. Iwona Dąbrowska-Jabłońska	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	METODYKA PRACY SOCJALNEJ		
Kod		Punktacja ECTS	2+3
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)		
Rok studiów	II	Semestr	III
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy
EFEKTY KSZTAŁCENIA			
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych
Wiedza	<p>K_W19 - Posiada wiedzę na temat metod, technik form rozwiązywania problemów i kwestii społecznych w wymiarze lokalnym i regionalnym. Posiada ogólną wiedzę o elementach strukturalnych procesów zachodzących w toku działania społecznego.</p> <p>K_W21 - Ma ogólną wiedzę z zakresu metodyki pracy socjalnej dotyczącą metod, technik i form pracy socjalnej. Posiada wiedzę o mechanizmach, pozwalających na gruncie pracy socjalnej poszukiwać skutecznych sposobów interwencji kierowanej do osób, rodzin i grup, pozwalających skutecznie rozwiązywać problemy społeczne oraz przyczyniać się do poprawy jakości życia w wymiarze indywidualnym i zbiorowym.</p>		P6S_WG
Umiejętności	<p>K_U07 - Potrafi opracowywać i wdrażać sposoby interwencji socjalnej z wykorzystaniem instrumentów formalnych (prawnych, instytucjonalnych), jak i metodycznych opartych o metody, techniki i formy pracy socjalnej.</p> <p>K_U12 - Odwołując się do posiadanej, interdyscyplinarnej wiedzy trafnie rozstrzyga dylematy dotyczące indywidualnych, społecznych, etycznych kontekstów działania społecznego. Podejmuje trafne wybory w sytuacji konfliktowej oparte o jasno zdefiniowane przesłanki.</p> <p>K_U14 - Posiada umiejętność zgłaszania samodzielnie formułowanych propozycji rozwiązań z wykorzystaniem instrumentów pracy socjalnej, dotyczących konkretnych problemów i kwestii społecznych oraz umiejętność dokonywania opartych o wiedzę i procedury rozstrzygnięć w tym zakresie. Określa również sposoby skutecznego działania zmierzające do osiągnięcia zamierzonych celów i skutecznie wdraża do działania przyjęte propozycje.</p> <p>K_U16 - Potrafi przygotować i poprowadzić różnorodne formy wystąpień ustnych w zakresie problematyki działania społecznego, odwołując się do wiedzy i informacji pochodzącej z różnych źródeł.</p>		P6S_UW P6S_UK
Kompetencje społeczne	K_K04 - W działaniu społecznym właściwie określa priorytety służące osiągnięciu wysokiej jego skuteczności i planowej realizacji określanych przez siebie lub innych zadań.		P6S_KR
Forma zajęć:	Wykład i ćwiczenia		
Metody prowadzenia wykładów	Wykład (problemowy, prezentacje multimedialne, dyskusja)		
Metody prowadzenia ćwiczeń	Ćwiczenia (prezentacje multimedialne, przygotowanie i zaprezentowanie w postaci wystąpień ustnych zadanej do analizy problematyki, dyskusja, gry dydaktyczne (sytuacyjne), ćwiczenia z wykorzystaniem technik multimedialnych		
Forma zaliczenia zajęć	<p>Wykład: zaliczenie (obecność na zajęciach)</p> <p>Ćwiczenia: zaliczenie z oceną (oceny cząstkowe, przygotowanie prezentacji, wystąpienia ustne, aktywność na zajęciach, przygotowanie gry dydaktycznej (sytuacyjnej))</p>		

Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustna	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
			x		x				x	x		
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)		40		20				20	20			
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne												
Cele przedmiotu	<p>C.1 Opanowanie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do posługiwania się zarówno klasycznymi metodami pracy socjalnej jak: metoda pracy z indywidualnym przypadkiem, metoda pracy z grupą czy metoda środowiskowa.</p> <p>C.2 Opanowanie niezbędnej wiedzy i umiejętności do posługiwania się nowoczesnymi strategiami, technikami i formami pracy socjalnej.</p> <p>C.3 Studenci zdobywają umiejętności pozwalające, aby nie tylko działać „na rzecz” osób i grup, lecz „z” osobami i grupami będącymi często niewykorzystanym potencjałem dla samego siebie i swoich środowisk.</p> <p>C.4. Celem przedmiotu jest również popularyzacja nowych metod i instrumentów wsparcia społecznego oraz ukazanie aktualnych zagadnień instytucjonalno-organizacyjnych oraz prawnych, które kształtują ramy dla działań pracownika socjalnego w środowisku.</p>											
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Podstawy metodycznego działania w pracy socjalnej – wprowadzenie do metodyki. Umiejętności pracownika socjalnego i ich kształcenie. Obszary metodycznej pracy socjalnej. Diagnoza społeczna jako podstawowy element warsztatu pracy pracownika socjalnego. Klasyczne metody pracy socjalnej - metoda pracy z indywidualnym przypadkiem. Klasyczne metody pracy socjalnej - zastosowanie metody grupowej w pracy socjalnej. Klasyczne metody pracy socjalnej - metoda pracy środowiskowej. Empowerment, jako strategia wywoływania zmiany w pracy socjalnej. Profilaktyczne wymiary pracy socjalnej z osobą, rodziną, grupą i środowiskiem lokalnym. Pracownik socjalny jako animator lokalnych sieci wsparcia. Multikulturowa praca socjalna. Elementy superwizji w pracy socjalnej. Organizacja pracy własnej pracownika socjalnego (planowanie pracy, proces podejmowania decyzji, gospodarowanie czasem, planowanie ścieżki własnego rozwoju. Innowacyjne podejścia do pracy socjalnej. Proksemiczne uwarunkowania relacji pracownik socjalny – klient. Pierwszy kontakt z klientem – uwarunkowani nawiązania właściwych relacji. Bariery właściwej komunikacji w polu pracy socjalnej. Diagnozowanie sytuacji jednostki i rodziny w pracy socjalnej - wywiad środowiskowy. Błędy popełniane w kontakcie z klientem przez pracownika socjalnego. Modele pracy socjalnej w pracy z przypadkiem: model psychospołeczny, funkcjonalny, zorientowany na rozwiązywanie problemów, modyfikacji zachowań. Motywowanie klienta do zmiany Kontrakt socjalny w pracy z osobą i rodziną. Techniki i formy pracy z indywidualnym przypadkiem w pracy socjalnej. Formy pracy socjalnej z rodziną. Innowacyjne techniki i formy pracy z osobą i rodziną. Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach. Pracownik socjalny wobec klienta agresywnego. Formy pracy z grupą w pracy socjalnej - zalety pracy grupowej. Rodzaje grup w polu pracy socjalnej. Tworzenie grupy – poznanie środowiska, z którego powstaje grupa. Zastosowanie treningu grupowego w pracy socjalnej. Grupy wsparcia – rola i zadania pracownika socjalnego tworzeniu grup wsparcia. Modele i podejścia do pracy ze społecznością lokalną w pracy socjalnej. Etapy pracy ze społecznością. Techniki, formy i narzędzia pracy ze społecznością lokalną. Akcja publiczna, jako technika pracy ze społecznością lokalną. Wolontariat – podstawowy wymiar solidarności – sposoby organizowania wolontariatu do działalności pomocowej, jako obszar pracy socjalnej. Centrum Aktywności lokalnej CAL, jako metoda pracy ze środowiskiem lokalnym. Wykorzystanie instrumentów ekonomii społecznej w aktywizacji społeczności lokalnej. Streetworking w pracy socjalnej w społeczności lokalnej. Rozwój zasobów klientów pracy socjalnej (osobowe, w rodzinie i grupie, w środowisku lokalnego). Budowanie sieci wsparcia – partnerzy lokalni, zasoby środowiska lokalnego, w tym organizacje pozarządowe. Wykorzystanie multimedialnych w pracy socjalnej. Analiza dobrych praktyk pracy socjalnej z osobami, grupami, rodzinami i społecznością lokalną – model analizy i próba wdrożenia.</p>											

Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Indywidualna prezentacja związana z tematyką przedmiotu	
Literatura podstawowa	<p>Bąbska B., Marek Rymsza, Organizowanie społeczności lokalnej – metodyka pracy Środowiskowej, Warszawa 2014</p> <p>de Robertis C., Metodyka działania w pracy socjalnej, Wydawnictwo, Katowice 1998,</p> <p>de Robertis C., Pascal H., Postępowanie metodyczne w pracy socjalnej z grupami i ze społecznościami, Katowice 1999</p> <p>Garlin Ch.D., Seabury B.A., Działania interpersonalne w pracy socjalnej, Warszawa 1996, t.I i II.</p> <p>Granosik M., Profesjonalny wymiar pracy socjalnej, Katowice 2006.</p> <p>Jaraczewska J., Krasiejko I. (red.) Dialog Motywujący w teorii i praktyce. red. nauk. Jaraczewska J. M., Krasiejko I., Motywowanie do zmiany w pracy socjalnej i terapii, Toruń 2012.</p> <p>Jordan P., Ośrodek pomocy i aktywności społecznej – doświadczenia programu Centrum Aktywności Lokalnej. [w:] Jordan P. (red.), Ośrodek pomocy i aktywności społecznej, renesans pracy środowiskowej, Warszawa 2007.</p> <p>Kantowicz E., Elementy teorii i praktyki pracy socjalnej, Olsztyn 2001.</p> <p>Kaźmierczak T. (red.), Organizator społeczności lokalnej – refleksyjny praktyk, Warszawa 2014</p> <p>Kienhuis J., Świtek T., Klient ekspertem. Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach I jego zastosowanie w Polsce, Katowice 2007.</p> <p>Kotlarska-Michalska A. (red.), Diagnozowanie i projektowanie w pracy socjalnej, Poznań 1999.</p> <p>Oyster C.K., Grupy, Poznań 2002.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I., (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 3, Opole 2013.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I., (red.): Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 2, Opole 2013.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Sikora P. (red.): Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 1, Opole 2012.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>„Praca socjalna” – Instytut Rozwoju Służb Społecznych Warszawa – bieżąca lektura czasopisma.</p> <p>Bragiel J., Sikora P. (red.), Praca socjalna – wielość perspektyw, Opole 2004.</p> <p>Krasiejko I., Praca socjalna w praktyce asystenta rodziny. Przykład Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach, Katowice 2011.</p> <p>Rymsza M. (red.), Pracownicy socjalni i praca socjalna w Polsce. Między służbą społeczną a urzędem, Warszawa 2012.</p> <p>Skrzypiec R., Konflikt jak strategia rozwiązywania problemów w społecznościach lokalnych, [w:] Levenstein B., Schindler J., Skrzypiec R., Partycypacja społeczna i aktywizacja w rozwiązywaniu problemów społecznych, Warszawa 2010.</p> <p>Szczepkowski J., Praca socjalna. Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach, Toruń 2010.</p> <p>Trawkowska D., (red.), Pomoc społeczna wobec rodziny. Interdyscyplinarne rozważania o publicznej trosce o dziecko i rodzinę, Toruń 2011.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	15
	Przygotowanie do ćwiczeń	10
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	10
	Przygotowanie projektu /prezentacji	5
	Inne	10
Ogólny bilans czasu pracy studenta		125
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		5
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordinator przedmiotu: Dr Piotr Sikora	Zespół dydaktyczny: Dr Piotr Sikora	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	GERONTOLOGIA SPOŁECZNA											
Kod		Punktacja ECTS	3+1									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	II	Semestr	III									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	K_W02 - Ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą specyfiki i odmienności podejść do człowieka i struktur społecznych na gruncie dyscyplin podstawowych w obszarze nauk społecznych i humanistycznych. K_W03 Posiada wiedzę o kluczowych problemach i kwestiach Społecznych w perspektywie interdyscyplinarnej.		P6S_WG P6S_WK									
Umiejętności	K_U10 - Potrafi skutecznie reprezentować interesy osób i grup wykluczonych, stając się ich rzecznikiem w warunkach zmian socio-strukturalnych, politycznych i ekonomicznych. K_U17 - Potrafi samodzielnie zorganizować i przeprowadzić zajęcia z zakresu promocji zdrowia, rekreacji lub wybrane zajęcia sportowe.		P6S_UW									
Kompetencje społeczne	K_K06 - Z przekonaniem angażuje się w działania przeciwdziałające nierównościom społecznym, politycznym i ekonomicznym, odwołując się do idei sprawiedliwości społecznej.		P6S_KO									
Forma zajęć:	Wykład (30) ćwiczenia (15)											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład (problemowy, prezentacje multimedialne, dyskusja)											
Metody prowadzenia ćwiczeń	prezentacje multimedialne, przygotowanie i zaprezentowanie w postaci wystąpień ustnych zadanej do analizy problematyki, dyskusja, gry dydaktyczne (sytuacyjne), ćwiczenia z wykorzystaniem technik multimedialnych											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: egzamin (min. 55% całości punktów) Ćwiczenia: zaliczenie z oceną (oceny cząstkowe, przygotowanie prezentacji, wystąpienia ustne, aktywność na zajęciach, przygotowanie gry dydaktycznej (sytuacyjnej))											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	x	x			x		x	x	x		x	
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	Egzamin, na ćwiczeniach kolokwium z semestru (40%), prezentacja multimedialna (20%), przygotowanie i przeprowadzanie gry dydaktycznej (sytuacyjnej) (20%), aktywność na zajęciach (20%).											
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne												
Cele przedmiotu	Zapoznanie studentów z okresem starości człowieka, jego potrzebami i możliwościami rozwojowymi, teoriami starzenia się, formami opieki i wsparcia seniorów, możliwościami rozwoju i edukacji, zjawiskami patologicznymi wśród tej grupy wiekowej, elementami tanatologii oraz problemami seniorów w państwach Unii Europejskiej.											

Treści merytoryczne przedmiotu	Charakterystyka gerontologii społecznej jako dyscypliny naukowej, ogólna charakterystyka okresu starości. teorie starzenia się. biologiczne, medyczne i możliwości rozwoju seniorów, społeczne aspekty starości, potrzeby seniorów, instytucjonalne formy opieki nad seniorami, rodzina a senior, zjawiska patologiczne wśród osób starszych, kres życia człowieka, polityka społeczna wobec starzenia się i starości, problemy ludzi starych w Unii Europejskiej.	
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Prezentacja indywidualna z zakresu tematyki przedmiotu	
Literatura podstawowa	Leszczyńska-Rejchert A., Człowiek starszy i jego wspomaganie, Olsztyn 2005. Orzechowska G., Aktualne problemy gerontologii społecznej, Olsztyn 2001. Stuart-Hamilton I., Psychologia starzenia się. Wprowadzenie, Poznań 2006. Szarota Z., Gerontologia społeczna i oświatowa, Kraków 2004. Szatur-Jaworska B., Błędowski P., Dzięgielewska M., Podstawy gerontologii społecznej, Warszawa 2006. Szukalski P. (red.) Przygotowanie do starości. Polacy wobec starzenia się. Warszawa 2009.	
Literatura uzupełniająca	Chabior A., Rola aktywności kulturalno-oświatowej w adaptacji do starości, Radom-Kielce 2000. Górecki M.(red.), Prawda umierania i tajemnica śmierci. Warszawa 2010. Hill R.D., Pozytywne starzenie się. Młodzi duchem w jesieni życia, Warszawa 2009. Szarota Z., Starzenie się i starość w wymiarze instytucjonalnego wsparcia, Kraków 2010. Tobiasz-Adamczyk A. (red.), Przemoc wobec osób starszych, Kraków 2009.	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	15
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	10
	Przygotowanie do egzaminu	20
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	10
	Inne	0
Ogólny bilans czasu pracy studenta		100
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordynator przedmiotu: Dr Joanna Janik-Komar	Zespół dydaktyczny: Dr Joanna Janik-Komar	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	POMOC SPOŁECZNA											
Kod		Punktacja ECTS	2+2									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	II	Semestr	III									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	K_W17 - Posiada wiedzę na temat organizacyjnych i prawnych norm i reguł określających zakres i warunki funkcjonowania instytucji socjalnych i profesjonalnej pracy socjalnej w instytucjach systemu pomocy społecznej.		P6S_WK									
Umiejętności	K_U07 - Potrafi opracowywać i wdrażać sposoby interwencji socjalnej z wykorzystaniem instrumentów formalnych (prawnych, instytucjonalnych), jak i metodycznych opartych o metody, techniki i formy pracy socjalnej.		P6S_UW									
Kompetencje społeczne	K_K04 - W działaniu społecznym właściwie określa priorytety służące osiągnięciu wysokiej jego skuteczności i planowej realizacji określanych przez siebie lub innych zadań. K_K06 - Z przekonaniem angażuje się w działania przeciwdziałające nierównościom społecznym, politycznym i ekonomicznym, odwołując się do idei sprawiedliwości społecznej. K_K10 - W działaniu społecznym wyraża gotowość do poszukiwania twórczych i odważnych rozwiązań. Jest ambitny i przekonany o tym, że praca socjalna może być istotnym elementem rozwoju społeczności, jeżeli uprawiana jest w sposób pozbawiony rutyny, innowacyjny i kreatywny.		P6S_KR P6S_KO P6S_KK									
Forma zajęć:	Wykład (15), ćwiczenia (30)											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład (problemowy, prezentacje multimedialne, dyskusja)											
Metody prowadzenia ćwiczeń	Ćwiczenia (prezentacje multimedialne, przygotowanie i zaprezentowanie w postaci wystąpień ustnych zadanej do analizy problematyki, dyskusja, gry dydaktyczne (sytuacyjne), ćwiczenia z wykorzystaniem technik multimedialnych											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: Egzamin pisemny (min. 55% ustalonej punktacji), Ćwiczenia: zaliczenie na ocenę (uczęszczanie na zajęcia, sprawdziany pisemne, przygotowanie raportu dotyczącego działalności pomocowej organizacji pozarządowej)											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
		x						x			x	x
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	egzamin pisemny (zdany min. 55% punktów całości), zaliczenie na ocenę – średnia cząstkowa dająca pozytywną ocenę końcową (powyżej 2,75)											

TREŚCI MERYTORYCZNE		
Wymagania wstępne	-----	
Cele przedmiotu	Student opanował formalno-prawne podstawy funkcjonowania systemu pomocy społecznej. Jest zorientowany w strukturze pomocy społecznej. Celem jest zapoznanie ze specyfiką wybranych kategorii klientów jednostek pomocy społecznej. Zna zadania pomocy społecznej przypisane poszczególnym jednostkom samorządu terytorialnego i potrafi wskazać podmiot odpowiedzialny dla rozwiązania konkretnych problemów, dotyczących klientów pomocy społecznej. Zna zasady, kryteria i tryb przyznawania świadczeń w pomocy społecznej. Posiada gruntowną wiedzę dotyczącą zarówno materialnych jak i niematerialnych świadczeń pomocy społecznej. Zna zasady funkcjonowania i udzielana wsparcia w instytucjach działających w strukturach pomocy społecznej. Posiada wiedzę na temat dokumentacji sporządzanej w jednostkach pomocy społecznej. Posiada orientację, co do specyficznych potrzeb wybranych kategorii osób i rodzin otrzymujących wsparcie w jednostkach pomocy społecznej	
Treści merytoryczne przedmiotu	Geneza pomocy społecznej. Przemiany pomocy społecznej. Kształtowanie się instytucji pomocy społecznej. Polski model funkcjonowania instytucji pomocy społecznej. Uwarunkowania funkcjonowania instytucji pomocy społecznej. Standardy usług świadczonych przez instytucje pomocy społecznej. Obszary współdziałania instytucji pomocy społecznej z nieformalną pomocą społeczną. Obszary zainteresowań instytucji pomocy społecznej. Instytucjonalne formy wspierania potrzebujących. Funkcjonowanie instytucji pomocy społecznej w wybranych krajach. Polskie tradycje pomocy społecznej. Podstawy prawne funkcjonowania pomocy społecznej w Polsce. Zadania i działalność GOPS i MOPS. Cele i zadania Domów Pomocy społecznej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej. Domy Pomocy Diennej. Świetlice środowiskowe. Warsztaty Terapii Zajęciowej. Hospicja i ośrodki opieki paliatywnej.	
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)		
Literatura podstawowa	Grewiński M., Krzyszkowski J. (red.), Współczesne tendencje w pomocy społecznej i pracy socjalnej, Warszawa 2001 (e-buk). Kamiński T., Publiczna i pozarządowa pomoc społeczna w poszukiwaniu modelu relacji, [w:] Problemy społeczne, pomoc społeczna, praca socjalna – wymiar polski i europejski. J. Krzyszkowski, R. Majer (red.), Częstochowa 2004. Koczur W., Pomoc społeczna jako zadanie samorządu terytorialnego, [w:] Zarządzanie publiczne w lokalnej polityce społecznej, A. Frączkiewicz-Wronka (red.), Warszawa 2007. Kwaśniewski J., Praca socjalna. Pomoc społeczna, Warszawa 1995. Lalak D., Pilch T. (red.), Elementarne pojęcia pedagogiki społecznej i pracy socjalnej, Warszawa 1999. Zalewska D., Opieka i pomoc społeczna – dynamika instytucji, Warszawa 2005.	
Literatura uzupełniająca	Każmierczak T., Pomoc społeczna. Szkic socjologiczny, Warszawa 2008. Malikowski M. (red.), Praca socjalna i pomoc społeczna. Aspekty teoretyczne- Kształcenie aplikacji, Rzeszów 1999. Staręga-Piasek J., Hryniewiecka A. (red.), O potrzebie ewaluacji w pomocy społecznej Warszawa 2008. Ustawa o pomocy społecznej z 12 marca 2004 r., Dz. U. 2004 Nr 64. Poz. 593. Ustawa o pomocy społecznej z 29 listopada 1990 r. Dz. U. 2004, nr 64 Weissbrot-Koziarska A., Sikora P. (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej Opole 2012.	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	15
	Przygotowanie prac pisemnych	10
	Przygotowanie do ćwiczeń	10
	Przygotowanie do egzaminu	10
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	5
	Inne	

Ogólny bilans czasu pracy studenta	100
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)	4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/	
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018
Koordynator przedmiotu: Dr Piotr Sikora	Zespół dydaktyczny: Dr Piotr Sikora Mgr Agnieszka Bąkowska

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	PROFILAKTYKA SPOŁECZNA											
Kod		Punktacja ECTS		2+1								
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek		PRACA SOCJALNA								
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	II	Semestr		III								
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia		Przedmiot kierunkowy								
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe									Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych		
Wiedza	K_W03 - Posiada wiedzę o kluczowych problemach i kwestiach Społecznych w perspektywie interdyscyplinarnej. K_W20 - Ma ogólną wiedzę dotyczącą rozpoznawania i interwencji na rzecz osiągania celów rozwojowych, ochronnych, prewencyjnych i terapeutycznych w zależności od zogniskowania problemu.									P6S_WG P6S_WK		
Umiejętności	K_U03 - Potrafi w podstawowym zakresie dokonać diagnozy sytuacji, zjawiska i procesy będące przedmiotem zainteresowania pracy socjalnej w wymiarze indywidualnym, grupowym i w szerszych układach społecznych. K_U07 - Potrafi opracowywać i wdrażać sposoby interwencji socjalnej z wykorzystaniem instrumentów formalnych (prawnych, instytucjonalnych), jak i metodycznych opartych o metody, techniki i formy pracy socjalnej. K_U10 - Potrafi skutecznie reprezentować interesy osób i grup wykluczonych, stając się ich rzecznikiem w warunkach zmian socjo-strukturalnych, politycznych i ekonomicznych. K_U17 - Potrafi samodzielnie zorganizować i przeprowadzić zajęcia z zakresu promocji zdrowia, rekreacji lub wybrane zajęcia sportowe.									P6S_UW		
Kompetencje społeczne	K_K06 - Z przekonaniem angażuje się w działania przeciwdziałające nierównościom społecznym, politycznym i ekonomicznym, odwołując się do idei sprawiedliwości społecznej.									P6S_KO		
Forma zajęć:	Wykład (15), ćwiczenia (15)											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład (problemowy, prezentacje multimedialne, dyskusja)											
Metody prowadzenia ćwiczeń	Ćwiczenia (prezentacje multimedialne, przygotowanie i zaprezentowanie w postaci wystąpień ustnych zadanej do analizy problematyki, dyskusja, gry dydaktyczne (sytuacyjne), ćwiczenia z wykorzystaniem technik multimedialnych											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: zaliczenie Ćwiczenia: zaliczenie na ocenę - przygotowanie referatu z zakresu profilaktyki społecznej, - kolokwium,											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
					X	X	X	X	X			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)					20	20	20	20	20			
TREŚCI MERYTORYCZNE												

Wymagania wstępne	Wiedza wyniesiona z I roku studiów	
Cele przedmiotu	C. 1 Zapoznanie studentów z przyczynami i objawami niedostosowania społecznego, C. 2 Zapoznanie z różnymi formami oddziaływań profilaktycznych, C. 3 Nabycie umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce resocjalizacyjnej.	
Treści merytoryczne przedmiotu	Zapoznanie studentów z głównymi czynnikami zagrożeń społecznych (endo i egzogennymi) oraz środowiskowymi grupami ryzyka. Prezentacja przykładowych programów profilaktyki oraz psychoedukacji ukierunkowanej na regulację emocji, współpracę, motywację i efektywną komunikację	
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Przygotowanie prezentacji z profilaktyki społecznej dotyczący zagrożeń lub niedostosowania społecznego	
Literatura podstawowa	<p>Deptuła M., Odrzucenie rówieśnicze. Profilaktyka i terapia. Warszawa 2021.</p> <p>Dobrychłop, A., Jędrzejko, M. Z., Kania, S., Kasprzak, K., Matejek, J., Prufer, P., Sarzała, D., Sieroń, R. B., Szwedzik, A., Taper, A., Zachowania ryzykowne nastolatków. Nowa jakość ryzyka-ryzyka wielowymiarowe. Ujęcie socjopedagogiczne. Warszawa-Milanówek 2017.</p> <p>Europejskie standardy jakości w profilaktyce uzależnień od narkotyków, Warszawa 2011.</p> <p>Gaś Z. B., Profilaktyka w szkole, Warszawa 2006.</p> <p>Grzelak Sz., Profilaktyka ryzykownych zachowań seksualnych, Kraków 2009.</p> <p>Kowalski M., Śliwa S., Kania S., (red.), Profilaktyka społeczna – edukacja – zdrowie, Twórcze wiązanie teorii i praktyki, Zielona Góra 2018.</p> <p>Ostaszewski K., Skuteczność profilaktyki używania substancji psychoaktywnych, Warszawa 2003.</p> <p>Ostaszewski K., Zachowania ryzykowne w perspektywie mechanizmów resilience, Warszawa 2014.</p> <p>Szymańska J. Programy profilaktyczne, Warszawa 2012.</p> <p>Wojcieszek K., Człowiek spotyka alkohol, Kraków 2010.</p> <p>Wojcieszek K., Optymalizacja profilaktyki problemów alkoholowych, Kraków 2013.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>Colbert D., Zabójcze emocje, Kraków 2011.</p> <p>Jankowska M., Wolfgiel B., Automotywacja, Warszawa 2015.</p> <p>Kamińska-Buśko B., Szymańska J. (red.), Profilaktyka w szkole, Warszawa 2009.</p> <p>Kurzeja A., Dzieci ulicy, Impuls, Kraków 2013.</p> <p>Portman R., Gry i zabawy przeciwko agresji, Kielce 1999.</p> <p>Spitzer M., Cyfrowa demencja, Słupsk 2013.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	15
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	10
	Przygotowanie do ćwiczeń	10
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	10
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		75
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		3
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordinator przedmiotu: Mgr Sławomir Kania	Zespół dydaktyczny: Mgr Sławomir Kania	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	METODYCZNE PODSTAWY PROJEKTU SOCJALNEGO											
Kod		Punktacja ECTS		2								
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek		PRACA SOCJALNA								
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	II	Semestr		III								
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia		Przedmiot kierunkowy								
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe								Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych			
Wiedza	K_W22 - Posiada wiedzę na temat projektu socjalnego, jego elementów strukturalnych, organizacji, przebiegu i zarządzaniu oraz możliwościach jego zastosowania w działaniu społecznym.								P6S_WG			
Umiejętności	K_U09 - Potrafi organizować kontakty między instytucjami i organizacjami dla właściwej realizacji projektów społecznych oraz tworzenia lokalnej sieci wsparcia. K_U13 - Skutecznie posługuje się w działaniu metodą projektów. K_U14 - Posiada umiejętność zgłaszania samodzielnie formułowanych propozycji rozwiązań z wykorzystaniem instrumentów pracy socjalnej, dotyczących konkretnych problemów i kwestii społecznych oraz umiejętność dokonywania opartych o wiedzę i procedury rozstrzygnięć w tym zakresie. Określa również sposoby skutecznego działania zmierzające do osiągnięcia zamierzonych celów i skutecznie wdraża do działania przyjęte propozycje								P6S_UW P6S_UO P6S_UK			
Kompetencje społeczne	K_K02 - Potrafi współpracować w zespole pełniąc w nim różne role. K_K03 - Potrafi kierować pracą zespołu realizującego projekt socjalny, wykorzystując potencjał indywidualny członków, planując i organizując pracę zespołową z wykorzystaniem zasad właściwej komunikacji interpersonalnej. K_K07 - Potrafi aktywnie współuczestniczyć w przygotowaniu i przeprowadzeniu projektów społecznych. Umie projektować i tworzyć sieci partnerów społecznych niezbędne dla ich realizacji.								P6S_KO			
Forma zajęć:	Warsztaty metodyczne (30h)											
Metody prowadzenia wykładów	-----											
Metody prowadzenia ćwiczeń	Konwersatoria – ćwiczenia warsztatowe, ćwiczenia terenowe, prezentacje multimedialne, przygotowanie i zaprezentowanie w postaci wystąpień ustnych zadanej do analizy problematyki, dyskusja.											
Forma zaliczenia zajęć	Konwersatoria – zaliczenie z oceną (oceny cząstkowe, przygotowanie prezentacji, przygotowywanie i prowadzenie warsztatów, przygotowywanie i prowadzenie ćwiczeń terenowych, wystąpienia ustne, aktywność na zajęciach											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	x			x	x			x	x			

Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	Przygotowanie i wdrożenie projektu społecznego (60%), Opracowanie koncepcji badania w działaniu na bazie realizowanego projektu społecznego i przedstawienie wyników badań (praca pisemna) (20%), aktywność na zajęciach (20%).
TREŚCI MERYTORYCZNE	
Wymagania wstępne	-----
Cele przedmiotu	C. 1 Celem przedmiotu jest kształtowanie i pogłębianie umiejętności konieczne dla skutecznego działania zespołowego z wykorzystaniem metody projektów oraz dla wydobywania w tym działaniu zasobów indywidualnych, zespołowych i tkwiących w środowisku. C.2 Celem jest także pogłębienie badawczym kompetencji studenta poprzez refleksje nad realizowanym działaniem w konkretnych warunkach środowiska.
Treści merytoryczne przedmiotu	Metoda projektów w polu profesjonalnej pracy socjalnej jako odpowiedź na wyzwania współczesnej prakseologii – aspekty deontologiczne, metodologiczne, społeczne i badawcze. Metoda projektów w ujęciu historycznym. Tok postępowania projektującego. Typy projektów w działaniu społecznym. Zasady tworzenia projektów działania społecznego. Projekt działania społecznego jako badanie – badania w działaniu, badania nad działaniem. Etapy metody projektów w pracy socjalnej. Budowanie zespołu, jako kluczowy warunek skutecznego działania społecznego. Poszukiwanie mocnych stron klienta – nowa perspektywa badań diagnostycznych w pracy z socjalnej. Rozpoznanie problemów – elementy diagnozy społeczne. Metody i techniki badań wykorzystywane w diagnostycznej części projektu. Mapowanie problemów społecznych, jako technika diagnozy i wywierania wpływu w projektach społecznych. Projekt w perspektywie strategii wywoływania zmiany społecznej opartych o zasoby. Badanie zasobów tkwiących w środowisku na użytek metodycznego działania społecznego. Określenie celów projektu oraz planowanych do osiągnięcia rezultatów. Wskaźniki służące do pomiaru zakładanych w projekcie celów działania. Planowanie działania w projekcie działania społecznego i jego techniki. Metody, techniki i narzędzia stosowane podczas realizacji projektu Kryteria wyboru podejmowanych działań służących realizacji założonych celów w projekcie. Metody, techniki i narzędzia pracy socjalnej stosowane w trakcie realizacji projektu Interesariusze działań w projektach socjalnych – wstęp do systemowej analizy działania społecznego. Beneficjenci projektów społecznych – od głębokiej deprivacji do jakości życia Lokalne partnerstwo społeczne – przesłanki i cechy - budowanie sieci partnerów społecznych w projektach działania społecznego. Finansowanie projektów działania społecznego i ich źródła - marketing społeczny, cause-related marketing, payroll, click&donate, umowy barterowe z biznesem, granty i dotacje, fundraising. Wolontariat podstawowy wymiar solidarności w społeczeństwie ryzyka – angażowanie wolontariuszy do działań społecznych. Badanie ewaluacyjne projektu – kryteria stosowane w systemie ewaluacji. Rodzaje ewaluacji, jej etapy oraz modele. Zarządzanie projektem działania społecznego. Promowanie działania społecznego w środowisku z wykorzystaniem nowoczesnych technik multimedialnych - przygotowanie kampanii promującej projekty społeczne. Opracowywanie materiałów i informacji oraz ich upowszechnianie, jako element strategii informacyjnej zespołu projektowego. Zamknięcie projektu oraz dokumentowanie i archiwizowanie jego przebiegu - przygotowanie sprawozdania z realizacji projektu. Refleksyjna praktyka – projekt działania społecznego jako obszar tworzenia nowej wiedzy. Formułowanie wniosków z badań nad zrealizowanym działaniem społecznym.
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Przygotowanie indywidualnej prezentacji z zakresu omawianej tematyki

Literatura podstawowa	<p>Bąbska B., Marek Rymśa, Organizowanie społeczności lokalnej – metodyka pracy Środowiskowej, Warszawa 2014.</p> <p>Czerepaniak-Walczak M., Badanie w działaniu, [w:] Podstawy metodologii badań w pedagogice, Palka S., Gdańsk 2010.</p> <p>Kantowicz E., Elementy teorii i praktyki pracy socjalnej, Olsztyn 2001.</p> <p>Kaźmierczak T. (red.), Organizator społeczności lokalnej – refleksyjny praktyk, Warszawa 2014.</p> <p>Kotlarska-Michalska A. (red.), Diagnozowanie i projektowanie w pracy socjalnej, Poznań 1999.</p> <p>Mingus N., Zarządzanie Projektami, Gliwice 2002.</p> <p>Niesporek A.: Projekt socjalny, w: S. Pawlas-Czyż (red.): Praca socjalna wobec współczesnych problemów społecznych, Toruń 2007.</p> <p>Puszczewicz R., Warsztat metodologiczny pracownika socjalnego w pracy ze społecznością, w: Kantowicz E., Olubiński A. (red.), Działania społeczne na progu XXI wieku, Toruń 2003.</p> <p>Rutkowska A, Projekt socjalny w pomocy społecznej. Założenia i praktyczne zastosowanie, Bydgoszcz 2011.</p> <p>Silverman D., Interpretacja danych jakościowych, Warszawa 2008.</p> <p>Staręga-Piasek J., Metodologia strategicznego rozwiązywania problemów społecznych, Warszawa 2013.</p> <p>Wolska-Prylińska D., Projekt socjalny w kształceniu i działaniu społecznym, Katowice 2010.</p> <p>Wronowski G., Jak skutecznie napisać projekt socjalny, Warszawa 2008.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>Kantowicz E., Teoretyczny kontekst projektu socjalnego i próby jego zastosowań, „Praca Socjalna”, 2000, nr 4.</p> <p>Kerzner H., Zarządzanie projektami, Gliwice, 2005.</p> <p>Mikina A., Zając B., Jak wdrażać metodę projektów?, Kraków 2004.</p> <p>Niedźwiecka-Stopyra A., Projekt socjalny – odpowiedź na potrzeby klientów instytucji pomocy społecznej, „Problemy społeczne” 2007 nr 6.</p> <p>Niesporek A.: Projekt socjalny, [w:] S. Pawlas-Czyż (red.): Praca socjalna wobec współczesnych problemów społecznych, Toruń 2007.</p> <p>Szymanowska J. (red.), Ewaluacja w pracy socjalnej. Badania, kształcenie, praktyka, Kraków 2012.</p> <p>Szymczak W (red), Współczesne wyzwania i metody pracy socjalnej, Lublin 2009 .</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I., (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 3, Opole 2013.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I., (red.): Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 2, Opole 2013.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Sikora P. (red.): Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 1, Opole 2012.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	5
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	10
	Przygotowanie projektu /prezentacji	
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		50
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		2
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:		Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018
Koordynator przedmiotu: Mgr Agnieszka Bąkowska		Zespół dydaktyczny: Mgr Agnieszka Bąkowska

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	KURS KIERUNKOWY DO WYBORU: WARSZTAT PROFILAKTYKI POZYTYWNEJ											
Kod		Punktacja ECTS		2+2								
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek		PRACA SOCJALNA								
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	II	Semestr		III								
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia		Przedmiot obowiązkowy								
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe								Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych			
Wiedza	K_W13 Posiada podstawową wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pracy socjalnej, jako dyscypliny praktycznej i teoretycznej. K_W20 Ma ogólną wiedzę dotyczącą rozpoznawania i interwencji na rzecz osiągania celów rozwojowych, ochronnych, prewencyjnych i terapeutycznych w zależności od zogniskowania problemu.								P6S_WG			
Umiejętności	K_U06 Posiada rozwinięte umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej. K_U17 Potrafi samodzielnie zorganizować i przeprowadzić zajęcia z zakresu promocji zdrowia, rekreacji lub wybrane zajęcia sportowe. K_U07 Potrafi opracowywać i wdrażać sposoby interwencji socjalnej z wykorzystaniem instrumentów formalnych (prawnych, instytucjonalnych), jak i metodycznych opartych o metody, techniki i formy pracy socjalnej. K_U19 Opanował umiejętności w zakresie twórczego myślenia.								P6S_UK P6S_UU			
Kompetencje społeczne	K_K09 Potrafi krytycznie oceniać swoje możliwości i korzystając z posiadanych zasobów planować rozwój wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.								P6S_KK			
Forma zajęć:	Wykład (30), ćwiczenia (30)											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład - informacyjny i problemowy, wykład ilustrowany diagramami, wykresami zebra- nymi w źródłach elektronicznych, literaturze przedmiotu oraz stanowiącymi opracowania własne prowadzącego.											
Metody prowadzenia ćwiczeń	prezentacja badawcza, analiza schematów, przygotowanie multimedialnego referatu nt. wy- branych problemów											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: zaliczenie bez oceny Ćwiczenia: zaliczenie z oceną (oceny cząstkowe, esej, aktywność, obecność na zajęciach, wykonywanie innych zadań)											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny (seminarium)	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
						x	x	x	x			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)						40%	20%	20%	20%,			
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											

Cele przedmiotu	<p>C 1 Dostarczenie wiedzy z zakresu uwarunkowań zachowań ryzykownych i prospołecznych dzieci i młodzieży</p> <p>C 2 Kształtowanie umiejętności diagnozy pozytywnej i projektowania programów profilaktycznych</p> <p>C 3 Kształtowanie kompetencji niesienia pomocy i interweniowania w sytuacji podwyższonego ryzyka występowania zachowań ryzykownych</p>
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Zdrowie i choroby społeczne</p> <p>Koncepcje zdrowia psychicznego: Koherencja</p> <p>Koncepcje zdrowia psychicznego: Rezylerencja</p> <p>Koncepcje zdrowia psychicznego: Twardość psychiczna</p> <p>Koncepcje zdrowia psychicznego: Wzrost potraumatyczny</p> <p>Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży obszar: Używanie substancji psychoaktywnych</p> <p>Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży obszar: Agresja i przemoc, odrzucenie rówieśnicze</p> <p>Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży obszar: Nowe uzależnienia</p> <p>Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży obszar: Ryzykowne zachowania seksualne</p> <p>Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży obszar: Autoagresja i zachowania samobójcze</p> <p>Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży obszar: Odżywianie</p> <p>Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży obszar: Subkultury</p> <p>Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży obszar: Ideologie i nowe ruchy religijne</p> <p>Zachowania prospołeczne: Altruizm</p> <p>Zachowania prospołeczne: Kooperacja</p> <p>Zachowania prospołeczne: Odwaga cywilna</p> <p>Czynniki chroniące obszar jednostkowy</p> <p>Czynniki chroniące obszar rówieśniczy</p> <p>Czynniki chroniące obszar rodzinny</p> <p>Czynniki chroniące obszar szkolny</p> <p>Czynniki chroniące obszar społeczności lokalnych</p> <p>Czynniki chroniące obszar makrospołeczny</p> <p>Diagnoza pozytywna</p> <p>Dźwignie w profilaktyce pozytywnej (I-III)</p> <p>Dźwignie w profilaktyce pozytywnej (IV –V)</p> <p>Dźwignie w profilaktyce pozytywnej (VI –VII)</p> <p>Interwencja profilaktyczna</p> <p>Profilaktyka rówieśnicza</p> <p>Projektowanie działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży</p> <p>Błędy w profilaktyce</p> <p>Standardy w profilaktyce</p>
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Przygotowanie indywidualnej prezentacji z zakresu omawianej tematyki

Literatura podstawowa	<p>Grzelak Sz., Red. Vademecum skutecznej profilaktyki problemów młodzieży. Przewodnik dla samorządowców i praktyków oparty na wynikach badań naukowych, Warszawa 2015, s. 26.</p> <p>Grzelak Sz., Profilaktyka ryzykownych zachowań seksualnych młodzieży: Aktualny stan badań na świecie i w Polsce, Warszawa 2006.</p> <p>Kania S., Znaczenie czynników poznawczych w profilaktyce pedagogicznej Profilaktyka pozytywna zachowań ryzykownych, „Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna” 2016, Vol. 4 2 (8).</p> <p>Michel M., Profilaktyka zachowań ryzykownych w działalności edukacyjnej szkoły. Aspekty teoretyczne i praktyczne – know how profilaktyki szkolnej, [w:] A. Szcówka, B. Ogonowski. (red.) Profilaktyka zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży. Wrocław 2013.</p> <p>Okulicz-Kozaryn K., Klimat i kultura szkoły a zdrowie psychiczne uczniów i nauczycieli, s. 4-10, http://www.ore.edu.pl/bezpiecznaszkola/4320-klimat-spoeczny, dostęp: 1.02.2016.</p> <p>Ostaszewski K., Nowe definicje programów profilaktyki, „Remedium” 2005, nr 7/8.</p> <p>Ostaszewski K., Pozytywna profilaktyka po 10 latach, „Świat Problemów” 2016, Styczeń, http://www.swiat-problemow.pl/pozytywna-profilaktyka-po-10-latach/, dostęp: 28.09.2016.</p> <p>Ostaszewski K., Profilaktyka pozytywna, „Świat Problemów” 2006, nr 3 Gaś Z. B., Profilaktyka w szkole, WSIP, Warszaw 2006.</p> <p>Szwed A., Po drugiej stronie lustra: Profilaktyka kreatywna poprzez działania teatralne, Warszawa 2010.</p> <p>Szymańska J., Programy profilaktyczne: Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki, Warszawa 2000.</p> <p>Woydyło E., Profilaktyka pozytywna, [w:] L. Telka (red.), Programy profilaktyki uzależnień: Z doświadczeń autorów, Katowice 2003.</p> <p>Wysocka E., Człowiek a środowisko życia: podstawy teoretyczno-metodologiczne diagnozy, Warszawa 2007.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>Kania S., Profilaktyka pozytywna jako tendencja w zapobieganiu zachowań ryzykownych, „Ogrody Nauk i Sztuk, 2016.</p> <p>Kania S., Zachowania ryzykowne cyfrowych tubylców, [w:] Wpieranie rozwoju dzieci i dorosłych, red. F.A. Marek, U. Strzelczyk-Raduli, K. Błońska, Wydawnictwa Instytut Śląski, Opole 2016.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	5
	Przygotowanie do ćwiczeń	10
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	10
Inne		
Ogólny bilans czasu pracy studenta		100
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres	
Koordinator przedmiotu: Sławomir Kania	Zespół dydaktyczny: Sławomir Kania	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	METODYKA PRACY SOCJALNEJ		
Kod		Punktacja ECTS	1+1
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)		
Rok studiów	II	Semestr	IV
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy
EFEKTY KSZTAŁCENIA			
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych
Wiedza	<p>K_W19 - Posiada wiedzę na temat metod, technik form rozwiązywania problemów i kwestii społecznych w wymiarze lokalnym i regionalnym. Posiada ogólną wiedzę o elementach strukturalnych procesów zachodzących w toku działania społecznego.</p> <p>K_W21 - Ma ogólną wiedzę z zakresu metodyki pracy socjalnej dotyczącą metod, technik i form pracy socjalnej. Posiada wiedzę o mechanizmach, pozwalających na gruncie pracy socjalnej poszukiwać skutecznych sposobów interwencji kierowanej do osób, rodzin i grup, pozwalających skutecznie rozwiązywać problemy społeczne oraz przyczyniać się do poprawy jakości życia w wymiarze indywidualnym i zbiorowym.</p>		P6S_WG
Umiejętności	<p>K_U07 - Potrafi opracowywać i wdrażać sposoby interwencji socjalnej z wykorzystaniem instrumentów formalnych (prawnych, instytucjonalnych), jak i metodycznych opartych o metody, techniki i formy pracy socjalnej.</p> <p>K_U12 - Odwołując się do posiadanej, interdyscyplinarnej wiedzy trafnie rozstrzyga dylematy dotyczące indywidualnych, społecznych, etycznych kontekstów działania społecznego. Podejmuje trafne wybory w sytuacji konfliktowej oparte o jasno zdefiniowane przesłanki.</p> <p>K_U14 - Posiada umiejętność zgłaszania samodzielnie formułowanych propozycji rozwiązań z wykorzystaniem instrumentów pracy socjalnej, dotyczących konkretnych problemów i kwestii społecznych oraz umiejętność dokonywania opartych o wiedzę i procedury rozstrzygnięć w tym zakresie. Określa również sposoby skutecznego działania zmierzające do osiągnięcia zamierzonych celów i skutecznie wdraża do działania przyjęte propozycje.</p> <p>K_U16 - Potrafi przygotować i poprowadzić różnorodne formy wystąpień ustnych w zakresie problematyki działania społecznego, odwołując się do wiedzy i informacji pochodzącej z różnych źródeł.</p>		P6S_UW P6S_UK
Kompetencje społeczne	K_K04 - W działaniu społecznym właściwie określa priorytety służące osiągnięciu wysokiej jego skuteczności i planowej realizacji określanych przez siebie lub innych zadań.		P6S_KR
Forma zajęć:	Warsztaty metodyczne (30)		
Metody prowadzenia wykładów	-----		
Metody prowadzenia ćwiczeń	Konwersatoria – ćwiczenia warsztatowe, ćwiczenia terenowe, prezentacje multimedialne, przygotowanie i zaprezentowanie w postaci wystąpień ustnych zadanej do analizy problematyki, dyskusja		
Forma zaliczenia zajęć	<p>Wykład: zaliczenie (obecność na zajęciach)</p> <p>Ćwiczenia: zaliczenie z oceną (oceny cząstkowe, przygotowanie prezentacji, wystąpienia ustne, aktywność na zajęciach, przygotowanie gry dydaktycznej (sytuacyjnej))</p>		

Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
		x		x				x	x			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)		40		20				20	20			
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	Zaliczony semestr III											
Cele przedmiotu	<p>C.1 Opanowanie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do posługiwania się zarówno klasycznymi metodami pracy socjalnej jak: metoda pracy z indywidualnym przypadkiem, metoda pracy z grupą czy metoda środowiskowa ale także opanowanie niezbędnej wiedzy i umiejętności do posługiwania się nowoczesnymi strategiami, technikami i formami pracy socjalnej.</p> <p>C.2 Studenci zdobywają umiejętności pozwalające, aby nie tylko działać „na rzecz” osób i grup, lecz „z” osobami i grupami będącymi często niewykorzystanym potencjałem dla samego siebie i swoich środowisk.</p> <p>C.3 Celem przedmiotu jest również popularyzacja nowych metod i instrumentów wsparcia społecznego oraz ukazanie aktualnych zagadnień instytucjonalno-organizacyjnych oraz prawnych, które kształtują ramy dla działań pracownika socjalnego w środowisku.</p>											
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Podstawy metodycznego działania w pracy socjalnej – wprowadzenie do metodyki. Umiejętności pracownika socjalnego i ich kształcenie. Obszary metodycznej pracy socjalnej. Diagnoza społeczna jako podstawowy element warsztatu pracy pracownika socjalnego. Klasyczne metody pracy socjalnej - metoda pracy z indywidualnym przypadkiem. Klasyczne metody pracy socjalnej - zastosowanie metody grupowej w pracy socjalnej. Klasyczne metody pracy socjalnej - metoda pracy środowiskowej. Empowerment, jako strategia wywoływania zmiany w pracy socjalnej. Profilaktyczne wymiary pracy socjalnej z osobą, rodziną, grupą i środowiskiem lokalnym. Pracownik socjalny jako animator lokalnych sieci wsparcia. Multikulturowa praca socjalna. Elementy superwizji w pracy socjalnej. Organizacja pracy własnej pracownika socjalnego (planowanie pracy, proces podejmowania decyzji, gospodarowanie czasem, planowanie ścieżki własnego rozwoju. Innowacyjne podejścia do pracy socjalnej. Proksemiczne uwarunkowania relacji pracownik socjalny – klient. Pierwszy kontakt z klientem – uwarunkowani nawiązania właściwych relacji. Bariery właściwej komunikacji w polu pracy socjalnej. Diagnozowanie sytuacji jednostki i rodziny w pracy socjalnej - wywiad środowiskowy. Błędy popełniane w kontakcie z klientem przez pracownika socjalnego. Modele pracy socjalnej w pracy z przypadkiem: model psychospołeczny, funkcjonalny, zorientowany na rozwiązywanie problemów, modyfikacji zachowań. Motywowanie klienta do zmiany Kontrakt socjalny w pracy z osobą i rodziną. Techniki i formy pracy z indywidualnym przypadkiem w pracy socjalnej. Formy pracy socjalnej z rodziną. Innowacyjne techniki i formy pracy z osobą i rodziną. Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach. Pracownik socjalny wobec klienta agresywnego. Formy pracy z grupą w pracy socjalnej - zalety pracy grupowej. Rodzaje grup w polu pracy socjalnej. Tworzenie grupy – poznanie środowiska, z którego powstaje grupa. Zastosowanie treningu grupowego w pracy socjalnej. Grupy wsparcia – rola i zadania pracownika socjalnego tworzeniu grup wsparcia. Modele i podejścia do pracy ze społecznością lokalną w pracy socjalnej. Etapy pracy ze społecznością. Techniki, formy i narzędzia pracy ze społecznością lokalną. Akcja publiczna, jako technika pracy ze społecznością lokalną. Wolontariat – podstawowy wymiar solidarności – sposoby organizowania wolontariatu do działalności pomocowej, jako obszar pracy socjalnej. Centrum Aktywności lokalnej CAL, jako metoda pracy ze środowiskiem lokalnym. Wykorzystanie instrumentów ekonomii społecznej w aktywizacji społeczności lokalnej. Streetworking w pracy socjalnej w społeczności lokalnej. Rozwój zasobów klientów pracy socjalnej (osobowe, w rodzinie i grupie, w środowisku lokalnego). Budowanie sieci wsparcia – partnerzy lokalni, zasoby środowiska lokalnego, w tym organizacje pozarządowe. Wykorzystanie multimediów w pracy socjalnej.</p> <p>Analiza dobrych praktyk pracy socjalnej z osobami, grupami, rodzinami i społecznością lokalną – model analizy i próba wdrożenia.</p>											

Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)		
Literatura podstawowa	<p>Bąbska B., Marek Rymśza, Organizowanie społeczności lokalnej – metodyka pracy Środowiskowej, Warszawa 2014</p> <p>de Robertis C., Metodyka działania w pracy socjalnej, Katowice 1998,</p> <p>de Robertis C., Pascal H., Postępowanie metodyczne w pracy socjalnej z grupami i ze społecznościami, Katowice 1999</p> <p>Garlin Ch.D., Seabury B.A., Działania interpersonalne w pracy socjalnej, Warszawa 1996, t.I i II.</p> <p>Granosik M., Profesjonalny wymiar pracy socjalnej, Katowice 2006.</p> <p>Jaraczewska J., Krasiejko I. (red.) Dialog Motywujący w teorii i praktyce. red. nauk. Jaraczewska J. M., Krasiejko I., Motywowanie do zmiany w pracy socjalnej i terapii, Toruń 2012.</p> <p>Jordan P., Ośrodek pomocy i aktywności społecznej – doświadczenia programu Centrum Aktywności Lokalnej, [w:] Jordan P. (red.), Ośrodek pomocy i aktywności społecznej, renesans pracy środowiskowej, Warszawa 2007.</p> <p>Kantowicz E., Elementy teorii i praktyki pracy socjalnej, Olsztyn 2001.</p> <p>Każmierczak T. (red.), Organizator społeczności lokalnej – refleksyjny praktyk, Warszawa 2014.</p> <p>Kienhuis J., Świtek T., Klient ekspertem. Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach i jego zastosowanie w Polsce, Katowice 2007.</p> <p>Kotlarska-Michalska A. (red.), Diagnozowanie i projektowanie w pracy socjalnej, Poznań 1999.</p> <p>Oyster C.K., Grupy, Poznań 2002.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I., (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 3, Opole 2013.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I., (red.): Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 2, Opole 2013.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Sikora P. (red.): Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 1, Opole 2012.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>„Praca socjalna” – Instytut Rozwoju Służb Społecznych Warszawa – bieżąca lektura czasopiśma.</p> <p>Brągiel J., Sikora P. (red.), Praca socjalna – wielość perspektyw, Opole 2004.</p> <p>Krasiejko I., Praca socjalna w praktyce asystenta rodziny. Przykład Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach, Katowice 2011.</p> <p>Rymśza M. (red.), Pracownicy socjalni i praca socjalna w Polsce. Między służbą społeczną a urzędem, Warszawa 2012.</p> <p>Skrzypiec R., Konflikt jak strategia rozwiązywania problemów w społecznościach lokalnych, [w:] Lewenstein B., Schindler J., Skrzypiec R., Partycypacja społeczna i aktywizacja w rozwiązywaniu problemów społecznych, Warszawa 2010.</p> <p>Szczepkowski J., Praca socjalna. Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach, Toruń, 2010.</p> <p>Trawkowska D., (red.), Pomoc społeczna wobec rodziny. Interdyscyplinarne rozważania o publicznej trosce o dziecko i rodzinę, Toruń 2011.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	15
	Przygotowanie do ćwiczeń	10
	Przygotowanie do egzaminu	10
	Wykonanie zadania praktycznego	5
	Przygotowanie projektu /prezentacji	10
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		125
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		5
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordynator przedmiotu: Dr Piotr Sikora	Zespół dydaktyczny: Dr Piotr Sikora	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	PATOLOGIE SPOŁECZNE											
Kod		Punktacja ECTS	2+1									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	II	Semestr	IV									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	<p>K_W03 - Posiada wiedzę o kluczowych problemach i kwestiach Społecznych w perspektywie interdyscyplinarnej.</p> <p>K_W11 - Posiada podstawową wiedzę na temat podejść rozwojowych i holistycznych zorientowanych na człowieka w perspektywie interdyscyplinarnej.</p> <p>K_W20 - Ma ogólną wiedzę dotyczącą rozpoznawania i interwencji na rzecz osiągania celów rozwojowych, ochronnych, prewencyjnych i terapeutycznych w zależności od zogniskowania problemu.</p>		P6S_WG P6S_WK									
Umiejętności	<p>K_U03 - Potrafi w podstawowym zakresie dokonać diagnozy sytuacji, zjawiska i procesy będące przedmiotem zainteresowania pracy socjalnej w wymiarze indywidualnym, grupowym i w szerszych układach społecznych.</p> <p>K_U04 - Odwołując się do posiadanej wiedzy, wyników badań oraz analizy sytuacji z wykorzystaniem instrumentów specyficznych dla pracy socjalnej potrafi trafnie prognozować zagrożenia dotyczące sytuacji osób, rodzin, jak i w szerszych układach społecznych.</p>		P6S_UW									
Kompetencje społeczne	<p>K_K01 - Potrafi kierować pracą zespołu, właściwie wykorzystując potencjał indywidualny członków, właściwie planując i organizując pracę zespołową, przyjmuje odpowiedzialność za wykonane zadanie zespołowe, w którym pełni rolę lidera.</p> <p>K_K02 - W działaniu społecznym właściwie określa priorytety służące osiągnięciu wysokiej jego skuteczności i planowej realizacji określanych przez siebie lub innych zadań.</p> <p>K_K08 - Promuje postawy szacunku wobec każdego człowieka, odpowiedzialności między członkami społeczeństwa, idee współpracy i zaangażowania obywateli na rzecz przekształcania środowiska życia w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym</p>		P6S_KK P6S_KO P6S_KR									
Forma zajęć:	Wykład (15), ćwiczenia (15)											
Metody prowadzenia wykładów	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną											
Metody prowadzenia ćwiczeń	analiza tekstów, dyskusja (związana z wykładem, wielokrotna, "burza mózgow", panelowa, metaplan), metoda przypadków, metody eksponujące											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: Wykład – egzamin Ćwiczenia zaliczenie z oceną											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	x			x			x	x	x		x	

Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	10		10		10	10	10		50
TREŚCI MERYTORYCZNE									
Wymagania wstępne	Posiadanie podstawowej wiedzy dotyczącej zjawisk społecznych (zaliczenie z zakresu pedagogiki społecznej)								
Cele przedmiotu	<p>C1 - Poznanie problematyki patologii społecznych: istoty i rozmiarów we współczesnej rzeczywistości społecznej; analiza pojęcia normy jako kategorii społecznej zmiennej w czasie i przestrzeni oraz zjawisk i zachowań jednostek i grup społecznych odchylonych od uznawanych norm (dewiacji)</p> <p>C2 - Poznanie wybranych przykładów dewiacji negatywnych uznawanych za zjawiska patologiczne</p> <p>C3 - Kształtowanie umiejętności rozpoznawania przyczyn, mechanizmów i skutków patologii społecznej, a także możliwości jej zwalczania i profilaktyki</p> <p>C4 - Kształtowanie postawy aktywnego uczestnictwa w podejmowaniu działań na rzecz przezwycięzania zjawisk patologicznych w społeczeństwie</p>								
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Treści merytoryczne wykładów obejmują następujące zagadnienia: istota i charakterystyka patologii społecznej jako dyscypliny naukowej, norma jako kategoria społeczna (zmienność normy w czasie i przestrzeni); dewiacja a patologia; kryteria oceny zjawisk jako patologiczne (prawne, medyczne, społeczne); główne odmiany patologii (indywidualna, grupowa, instytucjonalna oraz patologia społeczna w skali makro: np. terroryzm czy systemy totalitarne; profilaktyka.</p> <p>Treści merytoryczne ćwiczeń dotyczą następujących zagadnień: przykłady patologii społecznych, jak: uzależnienia, samobójstwa, prostytutcja, dezorganizacja rodziny, przemoc; endogenne i egzogenne przyczyny zjawisk patologicznych oraz różnorodność ich skutków zarówno dla jednostki jak i grup społecznych oraz całego społeczeństwa; możliwości przeciwdziałania patologicznym zjawiskom społecznym, w aspekcie profilaktyki realizowanej w podstawowych środowiskach wychowawczych jak i w skali ogólnospołecznej.</p>								
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Opracowanie wybranego zagadnienia z wyznaczonego zakresu tematycznego: Możliwości przeciwdziałania patologiom społecznym (esej, prezentacja, projekt profilaktyczny)								
Literatura podstawowa	<p>Nowak A., Wybrane zjawiska powodujące zagrożenia społeczne, Kraków 2000.</p> <p>Pierchala K., Cekiera Cz., Człowiek a patologie społeczne, Toruń 2022.</p> <p>Pospiszyl I., Patologie społeczne, Warszawa 2008.</p> <p>Świętochowska U., Patologie cywilizacji współczesnej, Toruń 2001.</p> <p>Urban B., Problemy współczesnej patologii społecznej, Kraków 1998.</p>								
Literatura uzupełniająca	<p>Cekiera Cz., Ryzyko uzależnień, Lublin 1994.</p> <p>Frączek A., Pufal-Struzik I. (red.), Agresja i przemoc wśród dzieci i młodzieży jako zjawisko społeczne. Perspektywa psychoedukacyjna, Kielce 1996.</p> <p>Kawula S., Machel H. (red.), Młodzież a współczesne dewiacje i patologie społeczne: diagnoza, profilaktyka, resocjalizacja, Toruń 2001.</p> <p>Szpringer M., Profilaktyka społeczna: rodzina, szkoła, środowisko lokalne, Kielce 2004.</p> <p>Urban B., Zaburzenia w zachowaniu i przestępczość młodzieży, Kraków 2000.</p>								
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)									
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład							15	
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium							15	
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)							5	
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych							5	
	Przygotowanie prac pisemnych								
	Przygotowanie do ćwiczeń							15	
	Przygotowanie do egzaminu							15	
	Wykonanie zadania praktycznego							5	
	Przygotowanie projektu /prezentacji								
Inne									
Ogólny bilans czasu pracy studenta								75	
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)								3	
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/									
UWAGI:					Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018				
Koordynator przedmiotu: Mgr Sławomir Kania					Zespół dydaktyczny: Mgr Sławomir Kania				

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	TECHNIKI I NARZĘDZIA DIAGNOZOWANIA W PRACY SOCJALNEJ											
Kod		Punktacja ECTS			1+2							
Wydział	Nauk Społecznych			Kierunek			PRACA SOCJALNA					
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	II			Semestr			IV					
Język przedmiotu	Polski			Grupa treści kształcenia			Przedmiot kierunkowy					
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe								Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych			
Wiedza	K_W20 - Ma ogólną wiedzę dotyczącą rozpoznawania i interwencji na rzecz osiągania celów rozwojowych, ochronnych, prewencyjnych i terapeutycznych w zależności od zogniskowania problemu.								P6S_WG			
Umiejętności	K_U03 - Potrafi w podstawowym zakresie dokonać diagnozy sytuacji, zjawiska i procesy będące przedmiotem zainteresowania pracy socjalnej w wymiarze indywidualnym, grupowym i w szerszych układach społecznych.								P6S_UW			
Kompetencje społeczne	K_K04 - W działaniu społecznym właściwie określa priorytety służące osiągnięciu wysokiej jego skuteczności i planowej realizacji określanych przez siebie lub innych zadań. K_K08 - Promuje postawy szacunku wobec każdego człowieka, odpowiedzialności między członkami społeczeństwa, idee współpracy i zaangażowania obywateli na rzecz przekształcania środowiska życia w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym								P6S_KO P6S_KR			
Forma zajęć:	Wykład (15), konwersatorium (30)											
Metody prowadzenia wykładów	(problemowy, prezentacje multimedialne, dyskusja),											
Metody prowadzenia ćwiczeń	dyskusja, warsztat, analiza materiałów źródłowych, prezentacje multimedialne.											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: Wykład – egzamin Ćwiczenia: zaliczenie z oceną (oceny cząstkowe, przygotowanie prezentacji, wystąpienia ustne, aktywność na zajęciach,											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	x					x		x			x	x
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	Egzamin (mi.55% pkt), Kolokwium zaliczeniowe na zakończenie semestru (40%), prezentacja multimedialna (20%), przygotowanie i przeprowadzanie (20%), aktywność na zajęciach (20%).											
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											
Cele przedmiotu	C1. Student zna techniki i narzędzia stosowane w pracy socjalnej. C2. Student wie jak przeprowadzić wywiad motywacyjny, rodzinny wywiad środowiskowy i jak spisać kontrakt socjalny z klientem pomocy społecznej. C3. Student potrafi zdiagnozować sytuację klienta. C4. Student nabywa umiejętności zastosowania technik i narzędzi diagnozy i udzielania pomocy klientowi. C5. Student potrafi spisać kontrakt socjalny i przeprowadzić rodzinny wywiad środowiskowy.											

Treści merytoryczne przedmiotu	Zapoznanie z technikami i narzędziami w celu zdiagnozowania sytuacji klienta pomocy społecznej. Zapoznanie z zasadami stosowania wywiadu motywacyjnego. Charakterystyka rodzinnego wywiadu środowiskowego. Kontrakt socjalny zasady i sposoby spisania. Techniki zdobywania informacji od klienta. Metoda biograficzna jako badanie dokumentów osobistych. Przygotowanie wywiadu motywacyjnego. Dostosowanie metod, technik i narzędzi rozmowy w konkretnej sytuacji klienta. Przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Spisanie kontraktu socjalnego. Opracowywanie danych zebranych za pomocą określonych technik i narzędzi w celu zdiagnozowania sytuacji klienta.	
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)		
Literatura podstawowa	Prandota-Prandecka E., Kontrakt socjalny jako narzędzie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej beneficjenta pomocy społecznej – zagadnienia wybrane, [w:] Umowy w administracji, red. L. Dziewięcka-Bokun, J. Boć, Wrocław 2008. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U.2012.712). Sierpowska I, Ustawa o pomocy społecznej. Komentarz, Kraków 2007. Sierpowska I., Pomoc społeczna. Przepisy z wprowadzeniem, Warszawa 2006. Spyrka-Chlipała R., Kontrakt socjalny, Pracownik socjalny wobec wyzwań współczesności, red. T. W. Gierat, E. Kucharska, A. Grudziński, Kraków 2012. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.). Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tekst jedn.: Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 33. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654, Nr 149, poz. 887, Nr 174, poz. 1039 i Nr 185, poz. 1092). Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375). Weissbrot-Koziarska A., Poradnictwo socjalne dla rodzin, Opole 2012.	
Literatura uzupełniająca	Biblioteka Pracownika Socjalnego, Katowice Kordasiewicz S., Historyczna i międzynarodowa perspektywa mediacji. [W:] Mediacje – teoria i praktyka. Red. E. Gmurzyńska, R. Morek, Warszawa 2009. Lalak D., Teoretyczny i praktyczny sens metody indywidualnych przypadków, [w:] Pedagogika społeczna, red. T. Pilch, I. Lepalczyk, Warszawa 1995. Lewicka A., Grudzińska E., Mediacja sądowa alternatywna metoda resocjalizacyjna? Lublin 2010. Pieckowski S., Mediacja w sprawach cywilnych, Warszawa 2006. Spyrka-Chlipała R., Metoda pracy z indywidualnym przypadkiem, [w:] Pracownik socjalny wobec wyzwań współczesności, red. T. W. Gierat, E. Kucharska, A. Grudziński, Kraków 2012. Spyrka-Chlipała R., Pracownik socjalny-zawód interdyscyplinarny, „Studia Scientifica Facultatis Paedagogicae”, nr 3, Ruzomberok 2012. Sztumski J., Wstęp do metod i technik badań społecznych, Katowice 2005. Tabernacka M., Negocjacje i mediacje w sferze publicznej, Warszawa 2009. Zienkiewicz A., Studium mediacji. Od teorii ku praktyce, Warszawa 2007.	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	5
	Przygotowanie do ćwiczeń	5
	Przygotowanie do egzaminu	15
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	5
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		75
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		3
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordinator przedmiotu: Dr Piotr Sikora	Zespół dydaktyczny: Dr Piotr Sikora Mgr Agnieszka Bąkowska	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	SOCJOLOGIA RODZINY											
Kod		Punktacja ECTS										
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek		PRACA SOCJALNA								
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	II	Semestr		IV								
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia		Przedmiot kierunkowy								
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe								Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych			
Wiedza	<p>K_W03 - Posiada wiedzę o kluczowych problemach i kwestiach społecznych w perspektywie interdyscyplinarnej.</p> <p>K_W07 - Zna w zakresie podstawowym wybrane teorie w obszarze nauk społecznych i humanistycznych, a także z innych dziedzin stanowiące teoretyczne podstawy pracy socjalnej.</p> <p>K_W09 - Posiada ogólną wiedzę o rodzajach więzi w relacjach między osobami i grupami na gruncie nauk podstawowych, stanowiących podstawę tworzenia warunków dla pożądanej zmiany społecznej.</p>								P6S_WG P6S_WK			
Umiejętności	<p>K_U03 -Potrafi w podstawowym zakresie dokonać diagnozy sytuacji, zjawiska i procesy będące przedmiotem zainteresowania pracy socjalnej w wymiarze indywidualnym, grupowym i w szerszych układach społecznych.</p> <p>K_U04 - Odwołując się do posiadanej wiedzy, wyników badań oraz analizy sytuacji z wykorzystaniem instrumentów specyficznych dla pracy socjalnej potrafi trafnie prognozować zagrożenia dotyczące sytuacji osób, rodzin, jak i w szerszych układach społecznych.</p>								P6S_UW			
Kompetencje społeczne	<p>K_K08 - Promuje postawy szacunku wobec każdego człowieka, odpowiedzialności między członkami społeczeństwa, idee współpracy i zaangażowania obywateli na rzecz przekształcania środowiska życia w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym.</p>								P6S_KR			
Forma zajęć:	Wykład (15), ćwiczenia (15)											
Metody prowadzenia wykładów	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny											
Metody prowadzenia ćwiczeń	analiza tekstów, dyskusja (związana z wykładem, wielokrotna, "burza mózgów", panelowa, metaplan)											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: zaliczenie Ćwiczenia: zaliczenie z oceną											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	x	X		x			x	x	x			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	10	30		10			20	20	10			
TREŚCI MERYTORYCZNE												

Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki społecznej	
Cele przedmiotu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdobyć wiedzę o rodzinie, jej przemianach i socjologicznych aspektach funkcjonowania we współczesnym świecie. 2. Rozumienie postmodernizmu i jego wpływu na przemiany współczesnej rodziny. 3. Kształtowanie umiejętności prawidłowego posługiwania się terminologią dotyczącą rodziny. 4. Kształtowanie właściwej postawy wobec rodziny i współczesnych problemów w jej funkcjonowaniu. 	
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Rodzina – zmiany we współczesnym definiowaniu. Znaczenie rodziny, genów i kultury w kształtowaniu jednostki. Socjologiczne aspekty funkcjonowania rodziny. Cykl życia rodziny i jego charakterystyka. Style życia we współczesnej rodzinie. Rozpad rodziny. Rozwód i jego konsekwencje.</p> <p>Historia rozwoju i przemian funkcjonowania rodziny. Kryzys rodziny i sposoby jego interpretacji. Nowe ojcostwo i nowe macierzyństwo. Alternatywne modele rodziny. Współczesne zagrożenia w funkcjonowaniu rodziny i możliwości ich przezwyciężania. Aktualne tendencje w polityce prorodzinnej – założenia a rzeczywistość.</p>	
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Wykonanie zadania praktycznego: Mój album rodzinny	
Literatura podstawowa	<p>Brağiel J., Górnicka B., Rodzicielstwo w kontekście współczesnych przemian społecznych, Opole 2012.</p> <p>Brağiel J., Górnicka B., Rodzicielstwo w sytuacji dezorganizacji rodziny i możliwości wspomagania rodziców, Opole 2014.</p> <p>Jeziórański M., Opozda D., Rynio A., Rodzina przestrzenią rozwoju osoby: perspektywa pedagogiczna, Wyd. KUL, Lublin 2012.</p> <p>Kwak A., Rodzina w dobie przemian. Małżeństwo i kohabitacja, Warszawa 2005.</p> <p>Szlendak T., Socjologia rodziny. Ewolucja, historia, zróżnicowanie, Warszawa 2012.</p> <p>Tyszka Z., Socjologia rodziny, Warszawa 2011.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>Adamski F., Rodzina. Wymiar społeczno-kulturowy, Kraków 2002.</p> <p>Brağiel J., Kaniok E.P., Kurcz A., Rodzicielstwo w kontekście wychowania i edukacji, Opole 2012.</p> <p>Brağiel J., Górnicka B., Rodzicielstwo w obliczu niepełnosprawności i zaniedbania, Opole 2014.</p> <p>Opozda D., Rodzicielstwo: wybrane zagadnienia kontekstów edukacyjnych, Lublin 2007.</p> <p>Klimczuk Z., Socjologia rodziny: zagadnienia wybrane, Olsztyn 2008.</p> <p>Tyszka Z., Wachowiak A., Podstawowe pojęcia i zagadnienia socjologii rodziny, Poznań 1997.</p> <p>Tyszka Z. (red), Współczesne rodziny polskie - ich stan i kierunek przemian, Poznań 2001.</p> <p>Oraz wybrane artykuły z czasopisma: „Roczniki Socjologii Rodziny” (ISSN: 0867-2059).</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	15
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	5
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	5
	Przygotowanie do egzaminu	5
	Wykonanie zadania praktycznego	5
	Przygotowanie projektu /prezentacji	
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		50
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		2
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordynator przedmiotu: Dr Karolina Kupis	Zespół dydaktyczny: Dr Karolina Kupis	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	METODYCZNE PODSTAWY PROJEKTU SOCJALNEGO											
Kod		Punktacja ECTS	2									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	II	Semestr	IV									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	K_W22 - Posiada wiedzę na temat projektu socjalnego, jego elementów strukturalnych, organizacji, przebiegu i zarządzaniu oraz możliwościach jego zastosowania w działaniu społecznym.		P6S_WG									
Umiejętności	K_U09 - Potrafi organizować kontakty między instytucjami i organizacjami dla właściwej realizacji projektów społecznych oraz tworzenia lokalnej sieci wsparcia. K_U13 - Skutecznie posługuje się w działaniu metodą projektów. K_U14 - Posiada umiejętność zgłaszania samodzielnie formułowanych propozycji rozwiązań z wykorzystaniem instrumentów pracy socjalnej, dotyczących konkretnych problemów i kwestii społecznych oraz umiejętność dokonywania opartych o wiedzę i procedury rozstrzygnięć w tym zakresie. Określa również sposoby skutecznego działania zmierzające do osiągnięcia zamierzonych celów i skutecznie wdraża do działania przyjęte propozycje.		P6S_UW P6S_UO P6S_UK									
Kompetencje społeczne	K_K02 - Potrafi współpracować w zespole pełniąc w nim różne role. K_K03 - Potrafi kierować pracą zespołu realizującego projekt socjalny, wykorzystując potencjał indywidualny członków, planując i organizując pracę zespołową z wykorzystaniem zasad właściwej komunikacji interpersonalnej. K_K07 - Potrafi aktywnie współuczestniczyć w przygotowaniu i przeprowadzeniu projektów społecznych. Umie projektować i tworzyć sieci partnerów społecznych niezbędne dla ich realizacji.		P6S_KO									
Forma zajęć:	Warsztaty metodyczne (30)											
Metody prowadzenia wykładów	-----											
Metody prowadzenia ćwiczeń	Konwersatoria – ćwiczenia warsztatowe, ćwiczenia terenowe, prezentacje multimedialne, przygotowanie i zaprezentowanie w postaci wystąpień ustnych zadanej do analizy problematyki, dyskusja.											
Forma zaliczenia zajęć	Konwersatoria – zaliczenie z oceną (oceny cząstkowe, przygotowanie prezentacji, przygotowywanie i prowadzenie warsztatów, przygotowywanie i prowadzenie ćwiczeń terenowych, wystąpienia ustne, aktywność na zajęciach											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	x		x	x				x	x			

Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	Przygotowanie i wdrożenie projektu społecznego (60%), Opracowanie koncepcji badania w działaniu na bazie realizowanego projektu społecznego i przedstawienie wyników badań (praca pisemna) (20%), aktywność na zajęciach (20%).
TREŚCI MERYTORYCZNE	
Wymagania wstępne	-----
Cele przedmiotu	C. 1 Celem przedmiotu jest kształtowanie i pogłębianie umiejętności konieczne dla skutecznego działania zespołowego z wykorzystaniem metody projektów oraz dla wydobywania w tym działaniu zasobów indywidualnych, zespołowych i tkwiących w środowisku. C.2 Celem jest także pogłębienie badawczym kompetencji studenta poprzez refleksje nad realizowanym działaniem w konkretnych warunkach środowiska.
Treści merytoryczne przedmiotu	Metoda projektów w polu profesjonalnej pracy socjalnej jako odpowiedź na wyzwania współczesnej prakseologii – aspekty deontologiczne, metodologiczne, społeczne i badawcze. Metoda projektów w ujęciu historycznym. Tok postępowania projektującego. Typy projektów w działaniu społecznym. Zasady tworzenia projektów działania społecznego. Projekt działania społecznego jako badanie – badania w działaniu, badania nad działaniem. Etapy metody projektów w pracy socjalnej. Budowanie zespołu jako kluczowy warunek skutecznego działania społecznego. Poszukiwanie mocnych stron klienta – nowa perspektywa badań diagnostycznych w pracy z socjalnej. Rozpoznanie problemów – elementy diagnozy społeczne. Metody i techniki badań wykorzystywane w diagnostycznej części projektu. Mapowanie problemów społecznych jako technika diagnozy i wywierania wpływu w projektach społecznych. Projekt w perspektywie strategii wywoływania zmiany społecznej opartych o zasoby. Badanie zasobów tkwiących w środowisku na użytek metodycznego działania społecznego. Określenie celów projektu oraz planowanych do osiągnięcia rezultatów. Wskaźniki służące do pomiaru zakładanych w projekcie celów działania. Planowanie działania w projekcie działania społecznego i jego techniki. Metody, techniki i narzędzia stosowane podczas realizacji projektu. Kryteria wyboru podejmowanych działań służących realizacji założonych celów w projekcie. Metody, techniki i narzędzia pracy socjalnej stosowane w trakcie realizacji projektu. Interesariusze działań w projektach socjalnych – wstęp do systemowej analizy działania społecznego. Beneficjenci projektów społecznych – od głębokiej deprivacji do jakości życia. Lokalne partnerstwo społeczne – przesłanki i cechy - budowanie sieci partnerów społecznych w projektach działania społecznego. Finansowanie projektów działania społecznego i ich źródła - marketing społeczny, cause-related marketing, payroll, click&donate, umowy barterowe z biznesem, granty i dotacje, fundraising. Wolontariat podstawowy wymiar solidarności w społeczeństwie ryzyka – zaangażowanie wolontariuszy do działań społecznych. Badanie ewaluacyjne projektu – kryteria stosowane w systemie ewaluacji. Rodzaje ewaluacji, jej etapy oraz modele. Zarządzanie projektem działania społecznego. Promowanie działania społecznego w środowisku z wykorzystaniem nowoczesnych technik multimedialnych - przygotowanie kampanii promującej projekty społeczne. Opracowywanie materiałów i informacji oraz ich upowszechnianie, jako element strategii informacyjnej zespołu projektowego. Zamknięcie projektu oraz dokumentowanie i archiwizowanie jego przebiegu - przygotowanie sprawozdania z realizacji projektu. Refleksyjna praktyka – projekt działania społecznego jako obszar tworzenia nowej wiedzy. Formułowanie wniosków z badań nad zrealizowanym działaniem społecznym.
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Przygotowanie indywidualnej prezentacji z zakresu omawianej tematyki

Literatura podstawowa	<p>Bąbska B., Marek Rymśa, Organizowanie społeczności lokalnej – metodyka pracy Środowiskowej, Warszawa 2014.</p> <p>Czerepaniak-Walczak M., Badanie w działaniu, [w:] Podstawy metodologii badań w pedagogice, Palka S., Gdańsk 2010.</p> <p>Kantowicz E, Elementy teorii i praktyki pracy socjalnej, Olsztyn 2001.</p> <p>Kaźmierczak T (red.), Organizator społeczności lokalnej – refleksyjny praktyk, Warszawa 2014.</p> <p>Kotlarska-Michalska A. [red.], Diagnozowanie i projektowanie w pracy socjalnej, Poznań 1999.</p> <p>Mingus N., Zarządzanie Projektami, Gliwice 2002.</p> <p>Niesporek A.: Projekt socjalny, [w:] Praca socjalna wobec współczesnych problemów społecznych, S. Pawlas-Czyż (red.), Toruń 2007.</p> <p>Pawlas-Czyż S. (red.), Praca socjalna wobec współczesnych problemów społecznych, Toruń 2007.</p> <p>Puszczewicz R., Warsztat metodologiczny pracownika socjalnego w pracy ze społecznością, [w:] Działania społeczne na progu XXI wieku, Kantowicz E., Olubiński A. (red.), Toruń 2003.</p> <p>Rutkowska A, Projekt socjalny w pomocy społecznej. Założenia i praktyczne zastosowanie, Bydgoszcz 2011.</p> <p>Silverman D., Interpretacja danych jakościowych, Warszawa 2008.</p> <p>Staręga-Piasek J., Metodologia strategicznego rozwiązywania problemów społecznych, Warszawa 2013.</p> <p>Wolska-Prylińska D., Projekt socjalny w kształceniu i działaniu społecznym, Katowice 2010.</p> <p>Wronowski G., Jak skutecznie napisać projekt socjalny, Warszawa 2008.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>Kantowicz E., Teoretyczny kontekst projektu socjalnego i próby jego zastosowań, „Praca Socjalna”, 2000, nr 4.</p> <p>Kerzner H., Zarządzanie projektami, Gliwice, 2005.</p> <p>Mikina A., Zając B., Jak wdrażać metodę projektów? Kraków 2004.</p> <p>Niedźwiecka-Stopyra A., Projekt socjalny – odpowiedź na potrzeby klientów instytucji pomocy społecznej, „Problemy społeczne” 2007 nr 6.</p> <p>Niesporek A.: Projekt socjalny, [w:] Praca socjalna wobec współczesnych problemów społecznych, S. Pawlas-Czyż (red.), Toruń 2007.</p> <p>Szymanowska J. (red.), Ewaluacja w pracy socjalnej. Badania, kształcenie, praktyka, Kraków 2012.</p> <p>Szymczak W (red), Współczesne wyzwania i metody pracy socjalnej, Lublin 2009 .</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I., (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 3, Opole 2013.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I., (red.): Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 2, Opole 2013.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Sikora P. (red.): Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 1, Opole 2012.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	15
	Przygotowanie projektu /prezentacji	
Inne		
Ogólny bilans czasu pracy studenta		50
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		2
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordynator przedmiotu: Mgr Agnieszka Bąkowska	Zespół dydaktyczny: Mgr Agnieszka Bąkowska	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	KURS KIERUNKOWY DO WYBORU: E-PRACA SOCJALNA I SPOŁECZEŃSTWO SIECI									
Kod		Punktacja ECTS	2+2							
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA							
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)									
Rok studiów	I	Semestr	I							
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot obowiązkowy							
EFEKTY KSZTAŁCENIA										
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych							
Wiedza	K_W03 Posiada wiedzę o kluczowych problemach i kwestiach społecznych w perspektywie interdyscyplinarnej. K_W13 Posiada podstawową wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pracy socjalnej, jako dyscypliny praktycznej i teoretycznej.		P6S_WG P6S_WK							
Umiejętności	K_U01 Potrafi prawidłowo analizować, interpretować i wyjaśniać zjawiska społeczne (polityczne, prawne, kulturowe, ekonomiczne), problemy i kwestie społeczne oraz wzajemne relacje między nimi w polu stanowiącym przedmiot zainteresowania pracy socjalnej. K_U06 Posiada rozwinięte umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej. K_U16 Potrafi przygotować i poprowadzić różnorodne formy wystąpień ustnych w zakresie problematyki działania społecznego, odwołując się do wiedzy i informacji pochodzącej z różnych źródeł.		P6S_UW P6S_UO P6S_UK P6S_UU							
Kompetencje społeczne	K_K10 W działaniu społecznym wyraża gotowość do poszukiwania twórczych i odważnych rozwiązań. Jest ambitny i przekonany o tym, że praca socjalna może być istotnym elementem rozwoju społeczności, jeżeli uprawiana jest w sposób pozbawiony rutyny, innowacyjny i kreatywny.		P6S_KK							
Forma zajęć:	Wykład (30), ćwiczenia (30)									
Metody prowadzenia wykładów	Wykład - informacyjny i problemowy, wykład ilustrowany diagramami, wykresami zebraanymi w źródłach elektronicznych, literaturze przedmiotu oraz stanowiącymi opracowania własne prowadzącego.									
Metody prowadzenia ćwiczeń	prezentacja badawcza, analiza schematów, przygotowanie multimedialnego referatu nt. wybranych problemów									
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: zaliczenie bez oceny Ćwiczenia: zaliczenie z oceną (oceny cząstkowe, esej, aktywność, obecność na zajęciach, wykonywanie innych zadań)									
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny (grupowy)	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny
						x	x	x	x	
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)						40%	20%	20%	20%	
TREŚCI MERYTORYCZNE										
Wymagania wstępne	-----									

Cele przedmiotu	C 1 Dostarczenie wiedzy z zakresu uwarunkowań e-pracy socjalnej i wykluczenia cyfrowego C 2 Kształtowanie umiejętności diagnozy cyberpatologii C 3 Kształtowanie kompetencji niesienia pomocy i interweniowania w sytuacji wykluczenia cyfrowego o raz cyberpatologii	
Treści merytoryczne przedmiotu	Społeczeństwo sieci Wykluczenie cyfrowe Kultura cyfrowego narcyzmu Digital divide a nierówności społeczne Mediatyzacja problemów społecznych Wirtualny wizerunek pracy socjalnej Jakość życia a cyfrowa inkluzja Cyfrowe dzieciństwo i cyfrowa dorosłość Wirtualna socjalizacja i wychowanie rodzinne Altruizm w sieci Patologie społeczeństwa sieci Higiena cyfrowa Praca socjalna z uzależnieniem od mediów społecznościowych Digitalizacja pracy socjalnej Klient cyfrowy i pomoc online Cyfrowe sieci wsparcia społecznego Wirtualne narzędzia pracy socjalnej E-Metodologia badań społecznych Wiedza otwarta a samokształcenie Standardy etyczne e-Pracy socjalnej	
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Przygotowanie indywidualnej prezentacji z zakresu omawianej tematyki	
Literatura podstawowa	Batorski, D., Marody, M., Nowak, A., Społeczna przestrzeń internetu. Warszawa 2006. Carr N., Płytki umysł. Jak Internet wpływa na nasz mózg, tłum. Katarzyna Rojek, Gliwice 2013. Castells M., „Społeczeństwo sieci”, Warszawa 2008. Eito Mateo, Antonio & Gomez Poyato, María & Marcuello, Chaime. (2018). E-social work in practice: a case study. European Journal of Social Work. 21. 1-12. Harlow E., Webb S. A., Technologie informacyjno-komunikacyjne w pracy służb społecznych. Warszawa 2014. Kuruliszwili S., “New new media” in social welfare „Praca Socjalna” 2019 34. 27-43. Lizut J., Nowa polityka społeczna. Zagrożenia cyberprzestrzeni. Kompleksowy program dla pracowników służb społecznych, https://cyberprzestrzen.wspkorczak.eu/download/dokumenty/podrecznik_zagrozenia_cyberprzestrzeni.pdf [dostęp 01.10.2018]. Mattison M., Social Work Practice in the Digital Age: Therapeutic E-Mail as a Direct Practice Methodology. „Social work”. 2012, 57. 249-58. 10.1093/sw/sws021. Spitzer M., Cyfrowa demencja. W jaki sposób pozbawiamy rozumu siebie i swoje dzieci, Słupsk 2013. Tapscott D. Cyfrowa dorosłość. Jak pokolenie sieci zmienia nasz świat, Warszawa 2010. Young K., Klausning OSF P.: Uwolnić się z sieci. Uzależnienie od Internetu, Katowice 2009.	
Literatura uzupełniająca	Szarfenberg R., Marginalizacja i wykluczenie społeczne, Warszawa 2006.	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	5
	Przygotowanie do ćwiczeń	10
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	10
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		100

Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2020/2021	
Koordinator przedmiotu: Mgr Sławomir Kania	Zespół dydaktyczny: Mgr Sławomir Kania	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	WARSZTAT BADAWCZY PRACOWNIKA SOCJALNEGO											
Kod		Punktacja ECTS	4									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	II	Semestr	IV									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot podstawowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	K_W14 - Zna wybrane metody i narzędzia opisu, w tym techniki pozyskiwania danych oraz identyfikowania prawidłowości i procesów zachodzących na gruncie struktur społecznych istotne dla wywoływania zamiany społecznej.		P6S_WG									
Umiejętności	K_U02 -Potrafi dokonać samodzielnej, interdyscyplinarnej analizy czynników, procesów i zjawisk społecznych w perspektywie wywoływania pożądanej zmiany społecznej. Wykorzystuje wiedzę teoretyczną w praktyce. K_U05 - Posiada elementarne umiejętności badawcze – potrafi zaprojektować i przeprowadzić proste badanie oraz właściwie opracowywać wyniki badania i wyciągać uzasadnione wnioski. K_U15 - Posiada umiejętność przygotowania i redakcji prac pisemnych z wykorzystaniem ujęć teoretycznych, prawidłowego aparatu pojęciowego, opartego o różnorodne źródła z zakresu pracy socjalnej i dyscyplin pokrewnych.		P6S_UW P6S_UO P6S_UK									
Kompetencje społeczne	K_K11 - Myśli i działa w sposób przedsiębiorczy, poszukując możliwości aplikowania zdobytej wiedzy i umiejętności do instytucji o charakterze rynkowym.		P6S_KO									
Forma zajęć:	konwersatorium (45)											
Metody prowadzenia wykładów	Seminarium											
Metody prowadzenia ćwiczeń	prezentacje multimedialne, dyskusja, metoda zadaniowa (wykonywanie ćwiczeń)											
Forma zaliczenia zajęć	Zaliczenia z oceną											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi i ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
								x	x			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)								50	50			
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne												
Cele przedmiotu	<p>C1. Poznanie głównych zasad pisarstwa naukowego, zasad sprawnego postępowania przy tworzeniu pracy oraz metod gromadzenia materiałów źródłowych do pracy i ich praktycznego zastosowania w toku tworzenia pracy własnej.</p> <p>C2. Samodzielne poszukiwanie, a następnie posługiwanie się literaturą przedmiotu i materiałami źródłowymi, w tym dokumentowania faktu wykorzystania cudzego dorobku intelektualnego.</p> <p>C3. Student potrafi wymienić i wyjaśnić typy badań pedagogicznych.</p> <p>C4. Opracowanie wstępnej koncepcji badań własnych.</p>											

Treści merytoryczne przedmiotu	Sposoby i zasady redagowania prac naukowych w obszarze nauk społecznych. Analiza i interpretacja wyników badań zawartych w piśmiennictwie z zakresu pracy socjalnej. Podstawowe cechy, zasady i metody pracy naukowej w obszarze pracy socjalnej. Stanowiska i podejścia metodologiczne w badaniach społecznych. Orientacje badawcze, strategie i metody badań w obszarze nauk społecznych. Interdyscyplinarny, wieloparadygmataczny i transwersalny charakter badań społecznych. Planowanie procesu badawczego. Krytyczna analiza wyników badań w praktyce pracy socjalnej. Dobór i stosowanie procedur badawczych. Formułowanie problemów badawczych i hipotez oraz zmiennych i wskaźników. Dobór metod i technik badawczych adekwatnie do postawionych problemów badań. Samodzielnie opracowywanie narzędzi badawczych. Sposoby prezentacji i interpretacji wyników badań. Formułowanie wniosków badawczych przy wykorzystaniu metod i technik pozyskiwania informacji z uwzględnieniem poglądów innych autorów i własnych. Zastosowanie wybranych metod i technik pozyskiwania, gromadzenia, analizy i interpretacji zgromadzonego materiału informacyjnego. Formułowanie wstępnego tematu i koncepcji pracy własnej – prezentacja na forum grupy seminaryjnej. Podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.	
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Prezentacja multimedialna z zakresu tematyki przedmiotu	
Literatura podstawowa	Maszke A. W., Metody i techniki badań pedagogicznych, Rzeszów 2008. Nowak S., Metodologia badań społecznych, Warszawa 2007. Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych: strategie ilościowe i jakościowe, Warszawa 2010. Sztumski J., Wstęp do metod i technik badań społecznych, Katowice 2005. Wojciechowska R., Przewodnik metodyczny pisanie pracy dyplomowej, Warszawa 2010.	
Literatura uzupełniająca	Dudziak A., Żejmo A., Redagowanie prac dyplomowych: wskazówki metodyczne dla studentów, Warszawa 2008. Kozłowski R., Praktyczny sposób pisanie prac dyplomowych: wykorzystanie programu komputerowego i Internetu, Warszawa 2009. Węglińska M., Jak pisać pracę magisterską? poradnik dla studentów, Kraków 2010. Zenderowski R., Praca magisterska – licencjat: krótki przewodnik do metodologii pisanie i obrony pracy dyplomowej: poradnik, Warszawa 2011.	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	45
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	5
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	10
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		75
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		3
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordinator przedmiotu: Dr Ewelina Konieczna	Zespół dydaktyczny: Dr Ewelina Konieczna	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	SEMINARIUM DYPLMOWE – PROJEKT SOCJALNY											
Kod		Punktacja ECTS	3 + 2 + 10									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia niestacjonarne)											
Rok studiów	II	Semestr	IV, V, VI									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot podstawowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	K_W22 Posiada wiedzę na temat projektu socjalnego, jego elementów strukturalnych, organizacji, przebiegu i zarządzaniu oraz możliwościach jego zastosowania w działaniu społecznym.		P6S_WG									
Umiejętności	K_U09 Potrafi organizować kontakty między instytucjami i organizacjami dla właściwej realizacji projektów społecznych oraz tworzenia lokalnej sieci wsparcia. K_U13 Skutecznie posługuje się w działaniu metodą projektów. K_U14 Posiada umiejętność zgłaszania samodzielnie formułowanych propozycji rozwiązań z wykorzystaniem instrumentów pracy socjalnej, dotyczących konkretnych problemów i kwestii społecznych oraz umiejętność dokonywania opartych o wiedzę i procedury rozstrzygnięć w tym zakresie. Określa również sposoby skutecznego działania zmierzające do osiągnięcia zamierzonych celów i skutecznie wdraża do działania przyjęte propozycje.		P6S_UW P6S_UO P6S_UK									
Kompetencje społeczne	K_K02 Potrafi współpracować w zespole pełniąc w nim różne role. K_K03 Potrafi kierować pracą zespołu realizującego projekt socjalny, wykorzystując potencjał indywidualny członków, planując i organizując pracę zespołową z wykorzystaniem zasad właściwej komunikacji interpersonalnej. K_K07 Potrafi aktywnie współuczestniczyć w przygotowaniu i przeprowadzeniu projektów społecznych. Umie projektować i tworzyć sieci partnerów społecznych niezbędne dla ich realizacji.		P6S_KO									
Forma zajęć:	konwersatorium (45 + 30 + 30)											
Metody prowadzenia wykładów	Seminarium											
Metody prowadzenia ćwiczeń	prezentacje multimedialne, dyskusja, metoda zadaniowa (praca semestralna)											
Forma zaliczenia zajęć	Zaliczenia z oceną Próg zaliczenia przedmiotu (ocena pozytywna): 70% W ostatnim semestrze – 100%											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna (praca dyplmowa)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
								x				
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)						80		20				
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne												

Cele przedmiotu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poszerzenie wiedzy studenta o zagadnienia związane z teoriami i wynikami badań na tematy związane z realizacją projektów socjalnych. 2. Zwrócenie uwagi studenta na przestrzeganie zasad koniecznych przy pisaniu pracy dyplomowej, w tym przestrzegania praw autorskich. 3. Zaznajomienie studenta z wybranymi sposobami, metodami i technikami analizy materiałów źródłowych. 4. Przybliżenie studentowi określonych osiągnięć badawczych z zakresu zagadnień społecznych. 5. Pokazanie studentowi sposobów interpretacji teorii naukowych i wyników badań. 6. Wzbudzenie u studenta chęci do poszukiwania wiedzy, wymiany poglądów, dyskusji tematycznych, naukowych.
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Przedstawienie struktury pracy dyplomowej– przykłady prac dyplomowych Określenie obszaru badań Wybór tematu pracy Dobór literatury przedmiotu Sposoby korzystania z materiałów źródłowych i literatury przedmiotu Redagowanie tekstu w oparciu o literaturę i materiały źródłowe Formułowanie problemów i hipotez badawczych Zapoznanie z metodami, technikami i narzędziami stosowanymi w badaniach prowadzonych w naukach społecznych Strategia prowadzenia badań jakościowych i ilościowych Konstruowanie narzędzi badawczych Standaryzacja narzędzi Etapy prowadzenia badań Analiza zgromadzonych informacji Sposoby konstruowania tabel i wykresów Wyciąganie wniosków z przeprowadzonych badań</p>
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Prezentacja multimedialna z zakresu tematyki przedmiotu

Literatura podstawowa	<p>Angrosino M., <i>Badanie etnograficzne i obserwacyjne</i>, Warszawa 2010. Atkinson P., Hammersley M., <i>Metody badań terenowych</i>, Poznań 2000. Babbie E., <i>Badania społeczne w praktyce</i>, Warszawa 2007. Banks M., <i>Materiały wizualne w badaniach jakościowych</i>, Warszawa 2009. Barbour R., <i>Badania fokusowe</i>, Warszawa 2011. Becker H. S., <i>Warsztat pisarski badacza</i>, Warszawa 2013. Denzin N. L., Lincoln Y., <i>Metody badań jakościowych</i>, t. 1. i 2. Warszawa 2009. Eco U., <i>Jak napisać pracę dyplomową Poradnik dla humanistów</i>, Warszawa 2007. Flick U., <i>Projektowanie badania jakościowego</i>, Warszawa 2011. Gibbs G., <i>Analizowanie danych jakościowych</i>, Warszawa 2011. Kawecki I., <i>Metoda etnograficzna w badaniach edukacyjnych</i>, Łódź 1994. Konarzewski K., <i>Jak uprawiać badania oświatowe?</i>, Warszawa 2000. Krasiejko I., <i>Praca socjalna w praktyce asystenta rodziny. Przykład Podejścia 5 Skoncentrowanego na Rozwiązaniach</i>, Katowice 2011. Krüger H. H., <i>Metody badań w pedagogice</i>, Gdańsk 2007. Kvale S., <i>InterViews, Wprowadzenie do jakościowego wywiadu badawczego</i>, Białystok 2004. Łobocki M., <i>Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych</i>, Kraków 2003. Marszałkowska M., <i>Standardy pracy socjalnej. Raport końcowy. Analiza zasobów</i>, Warszawa 2005. Marynowicz-Hetka E., Piekarski J., <i>Wokół problemów działania społecznego</i>, Warszawa 2006. Maszke A. W., <i>Metodologiczne podstawy badań pedagogicznych</i>, Rzeszów 2004. Meyer C. H., <i>Praktyka bezpośrednia w pracy socjalnej. Zarys ogólny</i>, w: <i>Wypisy z wybranych zagadnień pracy socjalnej</i>. Zeszyt 5 UJ, Kraków 2000, s. 97-110. Miles M. B., Huberman A. M., <i>Analiza danych jakościowych</i>, Białystok 2000. Miś L. red., <i>Praca socjalna skoncentrowana na rozwiązaniach</i>, Kraków 2008. Palka S., <i>Podstawy metodologii badań w pedagogice</i>, Gdańsk 2010. Pilch T., Bauman T., <i>Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe</i>, Warszawa 2001. Rapley T., <i>Analiza konwersacji, dyskursu i dokumentów</i>, Warszawa 2011. Robertis C. de, <i>Metodyka działania w pracy socjalnej</i>, Warszawa 1996. Rubacha K., <i>Metodologia badań nad edukacją</i>, Warszawa 2008. Sutton C., <i>Psychologia dla pracowników socjalnych</i>, Gdańsk 2004 (rozdz. 8: Praca w społecznościach i grupach). Szatur-Jaworska B., red. <i>Ewaluacja w służbach społecznych: praca zbiorowa</i>, Warszawa 2010. Sztompka P., <i>Socjologia wizualna Fotografia jako metoda badawcza</i>, Warszawa 2005. Szymanowska J. (red.), <i>Ewaluacja w pracy socjalnej : badania, kształcenie, praktyka</i>, Kraków 2011. Urbaniak-Zajac D., Piekarski J., <i>Jakościowe orientacje w badaniach pedagogicznych</i>, Łódź 2001. Wolska-Prylińska D., <i>Projekt socjalny w kształceniu i działaniu społecznym</i>, Katowice 2010. Wódz K., <i>Praca socjalna w środowisku zamieszkania</i>, Katowice 2004. Wójcik B., <i>Pisanie projektów</i>, „Współpraca”, 1997/1. Wronowski G., <i>Jak skutecznie napisać projekt socjalny. Poradnik dla potencjalnych projektodawców z EFS</i>, Warszawa 2009.</p>	
Literatura uzupełniająca	Wykorzystywana w toku studiów	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	45 + 30 + 30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	20
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	40
	Przygotowanie prac pisemnych	100
	Przygotowanie do ćwiczeń	20
	Przygotowanie do egzaminu	40
	Wykonanie zadania praktycznego	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		325
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		15
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordinator przedmiotu: Dr Piotr Sikora	Zespół dydaktyczny: Dr Piotr Sikora	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	METODYKA PRACY SOCJALNEJ		
Kod		Punktacja ECTS	2+2
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)		
Rok studiów	III	Semestr	V
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy
EFEKTY KSZTAŁCENIA			
Obszary	Efekty przedmiotowe	Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych	
Wiedza	<p>K_W19 - Posiada wiedzę na temat metod, technik form rozwiązywania problemów i kwestii społecznych w wymiarze lokalnym i regionalnym. Posiada ogólną wiedzę o elementach strukturalnych procesów zachodzących w toku działania społecznego.</p> <p>K_W21 - Ma ogólną wiedzę z zakresu metodyki pracy socjalnej dotyczącą metod, technik i form pracy socjalnej. Posiada wiedzę o mechanizmach, pozwalających na gruncie pracy socjalnej poszukiwać skutecznych sposobów interwencji kierowanej do osób, rodzin i grup, pozwalających skutecznie rozwiązywać problemy społeczne oraz przyczyniać się do poprawy jakości życia w wymiarze indywidualnym i zbiorowym.</p>	P6S_WG	
Umiejętności	<p>K_U07 - Potrafi opracowywać i wdrażać sposoby interwencji socjalnej z wykorzystaniem instrumentów formalnych (prawnych, instytucjonalnych), jak i metodycznych opartych o metody, techniki i formy pracy socjalnej.</p> <p>K_U12 - Odwołując się do posiadanej, interdyscyplinarnej wiedzy trafnie rozstrzyga dylematy dotyczące indywidualnych, społecznych, etycznych kontekstów działania społecznego. Podejmuje trafne wybory w sytuacji konfliktowej oparte o jasno zdefiniowane przesłanki.</p> <p>K_U14 - Posiada umiejętność zgłaszania samodzielnie formułowanych propozycji rozwiązań z wykorzystaniem instrumentów pracy socjalnej, dotyczących konkretnych problemów i kwestii społecznych oraz umiejętność dokonywania opartych o wiedzę i procedury rozstrzygnięć w tym zakresie. Określa również sposoby skutecznego działania zmierzające do osiągnięcia zamierzonych celów i skutecznie wdraża do działania przyjęte propozycje.</p> <p>K_U16 - Potrafi przygotować i poprowadzić różnorodne formy wystąpień ustnych w zakresie problematyki działania społecznego, odwołując się do wiedzy i informacji pochodzącej z różnych źródeł.</p>	P6S_UW P6S_UK	
Kompetencje społeczne	K_K04 - W działaniu społecznym właściwie określa priorytety służące osiągnięciu wysokiej jego skuteczności i planowej realizacji określanych przez siebie lub innych zadań.	P6S_KR	
Forma zajęć:	Warsztaty metodyczne (30)		
Metody prowadzenia wykładów	-----		
Metody prowadzenia ćwiczeń	Konwersatoria – ćwiczenia warsztatowe, ćwiczenia terenowe, prezentacje multimedialne, przygotowanie i zaprezentowanie w postaci wystąpień ustnych zadanej do analizy problematyki, dyskusja.		

Forma zaliczenia zajęć	Ćwiczenia: egzamin, oceny cząstkowe, przygotowanie prezentacji, wystąpienia ustne, aktywność na zajęciach, przygotowanie gry dydaktycznej (sytuacyjnej)											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
		x		x				x	x		x	
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)		25		15				15	15		35	
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											
Cele przedmiotu	<p>C.1 Celem zajęć jest opanowanie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do posługiwania się zarówno klasycznymi metodami pracy socjalnej jak: metoda pracy z indywidualnym przypadkiem, metoda pracy z grupą czy metoda środowiskowa ale także opanowanie niezbędnej wiedzy i umiejętności do posługiwania się nowoczesnymi strategiami, technikami i formami pracy socjalnej.</p> <p>C.2 Studenci zdobywają umiejętności pozwalające, aby nie tylko działać „na rzecz” osób i grup, lecz „z” osobami i grupami będącymi często niewykorzystanym potencjałem dla samego siebie i swoich środowisk.</p> <p>C.3 Celem przedmiotu jest również popularyzacja nowych metod i instrumentów wsparcia społecznego oraz ukazanie aktualnych zagadnień instytucjonalno-organizacyjnych oraz prawnych, które kształtują ramy dla działań pracownika socjalnego w środowisku.</p>											
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Podstawy metodycznego działania w pracy socjalnej – wprowadzenie do metodyki. Umiejętności pracownika socjalnego i ich kształcenie. Obszary metodycznej pracy socjalnej. Diagnoza społeczna jako podstawowy element warsztatu pracy pracownika socjalnego. Klasyczne metody pracy socjalnej - metoda pracy z indywidualnym przypadkiem. Klasyczne metody pracy socjalnej - zastosowanie metody grupowej w pracy socjalnej. Klasyczne metody pracy socjalnej - metoda pracy środowiskowej. Empowerment, jako strategia wywoływania zmiany w pracy socjalnej. Profilaktyczne wymiary pracy socjalnej z osobą, rodziną, grupą i środowiskiem lokalnym. Pracownik socjalny jako animator lokalnych sieci wsparcia. Multikulturowa praca socjalna. Elementy superwizji w pracy socjalnej. Organizacja pracy własnej pracownika socjalnego (planowanie pracy, proces podejmowania decyzji, gospodarowanie czasem, planowanie ścieżki własnego rozwoju. Innowacyjne podejścia do pracy socjalnej. Proksemiczne uwarunkowania relacji pracownik socjalny – klient. Pierwszy kontakt z klientem – uwarunkowania nawiązania właściwych relacji. Bariery właściwej komunikacji w polu pracy socjalnej. Diagnozowanie sytuacji jednostki i rodziny w pracy socjalnej - wywiad środowiskowy. Błędy popełniane w kontakcie z klientem przez pracownika socjalnego. Modele pracy socjalnej w pracy z przypadkiem: model psychospołeczny, funkcjonalny, zorientowany na rozwiązywanie problemów, modyfikacji zachowań Motywowanie klienta do zmiany Kontrakt socjalny w pracy z osobą i rodziną. Techniki i formy pracy z indywidualnym przypadkiem w pracy socjalnej. Formy pracy socjalnej z rodziną. Innowacyjne techniki i formy pracy z osobą i rodziną. Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach. Pracownik socjalny wobec klienta agresywnego. Formy pracy z grupą w pracy socjalnej - zalety pracy grupowej. Rodzaje grup w polu pracy socjalnej. Tworzenie grupy – poznanie środowiska, z którego powstaje grupa. Zastosowanie treningu grupowego w pracy socjalnej. Grupy wsparcia – rola i zadania pracownika socjalnego tworzeniu grup wsparcia. Modele i podejścia do pracy ze społecznością lokalną w pracy socjalnej. Etapy pracy ze społecznością. Techniki, formy i narzędzia pracy ze społecznością lokalną. Akcja publiczna, jako technika pracy ze społecznością lokalną. Wolontariat – podstawowy wymiar solidarności – sposoby organizowania wolontariatu do działalności pomocowej, jako obszar pracy socjalnej. Centrum Aktywności lokalnej CAL, jako metoda pracy ze środowiskiem lokalnym. Wykorzystanie instrumentów ekonomii społecznej w aktywizacji społeczności lokalnej. Streetworking w pracy socjalnej w społeczności lokalnej. Rozwój zasobów klientów pracy socjalnej (osobowe, w rodzinie i grupie, w środowisku lokalnego). Budowanie sieci wsparcia – partnerzy lokalni, zasoby środowiska lokalnego, w tym organizacje pozarządowe. Wykorzystanie multimediów w pracy socjalnej. Analiza dobrych praktyk pracy socjalnej z osobami, grupami, rodzinami i społecznością lokalną– model analizy i próba wdrożenia.</p>											

Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)		
Literatura podstawowa	<p>Bąbska B., Marek Rymśa, Organizowanie społeczności lokalnej – metodyka pracy Środowiskowej, Warszawa 2014.</p> <p>de Robertis C., Metodyka działania w pracy socjalnej, Wydawnictwo, Katowice 1998,</p> <p>de Robertis C., Pascal H., Postępowanie metodyczne w pracy socjalnej z grupami i ze społecznościami, Katowice 1999.</p> <p>Garlin Ch.D., Seabury B.A., Działania interpersonalne w pracy socjalnej, Warszawa 1996, t.I i II.</p> <p>Granosik M., Profesjonalny wymiar pracy socjalnej, Katowice 2006.</p> <p>Jaraczewska J., Krasiejko I. (red.) Dialog Motywujący w teorii i praktyce. red. nauk. Jaraczewska J. M., Krasiejko I., Motywowanie do zmiany w pracy socjalnej i terapii, Wydawnictwo Edukacyjne, Toruń 2012.</p> <p>Jordan P., Ośrodek pomocy i aktywności społecznej – doświadczenia programu Centrum Aktywności Lokalnej, [w:] Jordan P. (red.), Ośrodek pomocy i aktywności społecznej, renesans pracy środowiskowej, Warszawa 2007.</p> <p>Kantowicz E., Elementy teorii i praktyki pracy socjalnej, Olsztyn 2001.</p> <p>Kaźmierczak T. (red.), Organizator społeczności lokalnej – refleksyjny praktyk, Warszawa 2014.</p> <p>Kienhuis J., Świtek T., Klient ekspertem. Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach i jego zastosowanie w Polsce, Katowice 2007.</p> <p>Kotlarska-Michalska A. (red.), Diagnozowanie i projektowanie w pracy socjalnej, Poznań 1999.</p> <p>Oyster C.K., Grupy, Poznań 2002.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I., (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 3, Opole 2013.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I., (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 2, Opole 2013.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Sikora P. (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 1, Opole 2012.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>„Praca socjalna” – Instytut Rozwoju Służb Społecznych Warszawa – bieżąca lektura czasopiśma</p> <p>Brańpiel J., Sikora P. (red.), Praca socjalna – wielość perspektyw, Opole 2004.</p> <p>Krasiejko I., Praca socjalna w praktyce asystenta rodziny. Przykład Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach, Katowice 2011.</p> <p>Rymśa M. (red.), Pracownicy socjalni i praca socjalna w Polsce. Między służbą społeczną a urzędem, Warszawa 2012.</p> <p>Skrzypiec R., Konflikt jak strategia rozwiązywania problemów w społecznościach lokalnych, [w:] Lewenstein B., Schindler J., Skrzypiec R., Partycypacja społeczna i aktywizacja w rozwiązywaniu problemów społecznych, Warszawa 2010.</p> <p>Szczepkowski J., Praca socjalna. Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach, Toruń, 2010.</p> <p>Trawkowska D., (red.), Pomoc społeczna wobec rodziny. Interdyscyplinarne rozważania o publicznej trosce o dziecko i rodzinę, Toruń 2011.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	20
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	5
	Przygotowanie do egzaminu	15
	Wykonanie zadania praktycznego	10
Przygotowanie projektu /prezentacji		
Ogólny bilans czasu pracy studenta		100
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordynator przedmiotu: Dr Piotr Sikora	Zespół dydaktyczny: Dr Piotr Sikora	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	PRACA Z DZIECKIEM W RODZINIE ZAGROŻONEJ											
Kod		Punktacja ECTS	2+2									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	III	Semestr	V									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	<p>K_W20 - Ma ogólną wiedzę dotyczącą rozpoznawania i interwencji na rzecz osiągania celów rozwojowych, ochronnych, prewencyjnych i terapeutycznych w zależności od zogniskowania problemu.</p> <p>K_W21 - Ma ogólną wiedzę z zakresu metodyki pracy socjalnej dotyczącą metod, technik i form pracy socjalnej. Posiada wiedzę o mechanizmach, pozwalających na gruncie pracy socjalnej poszukiwać skutecznych sposobów interwencji kierowanej do osób, rodzin i grup, pozwalających skutecznie rozwiązywać problemy społeczne oraz przyczyniać się do poprawy jakości życia w wymiarze indywidualnym i zbiorowym.</p>		P6S_WG									
Umiejętności	<p>K_U03 - Potrafi w podstawowym zakresie dokonać diagnozy sytuacji, zjawiska i procesy będące przedmiotem zainteresowania pracy socjalnej w wymiarze indywidualnym, grupowym i w szerszych układach społecznych.</p>		P6S_UW									
Kompetencje społeczne	<p>K_K10 - W działaniu społecznym wyraża gotowość do poszukiwania twórczych i odważnych rozwiązań. Jest ambitny i przekonany o tym, że praca socjalna może być istotnym elementem rozwoju społeczności, jeżeli uprawiana jest w sposób pozbawiony rutyny, innowacyjny i kreatywny.</p>		P6S_KK									
Forma zajęć:	Wykład (30), ćwiczenia (30)											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład (problemowy, prezentacje multimedialne, dyskusja)											
Metody prowadzenia ćwiczeń	Ćwiczenia (prezentacje multimedialne, przygotowanie i zaprezentowanie w postaci wystąpień ustnych zadanej do analizy problematyki, dyskusja, gry dydaktyczne (sytuacyjne), ćwiczenia z wykorzystaniem technik multimedialnych)											
Forma zaliczenia zajęć	<p>Wykład: obecność i aktywność na zajęciach</p> <p>Ćwiczenia: zaliczenie z oceną (oceny cząstkowe, kolokwium, przygotowanie prezentacji, wystąpienia ustne, aktywność na zajęciach, przygotowanie gry dydaktycznej (sytuacyjnej))</p>											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny (grupowy)	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	x	X		x	x		x	x				x
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	Kolokwium zaliczeniowe na zakończenie semestru (40%), prezentacja multimedialna (20%), przygotowanie i przeprowadzanie gry dydaktycznej (sytuacyjnej) (20%), aktywność na zajęciach (20%).											
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	Student prawidłowo diagnozuje i opisuje zjawiska patologiczne; zna zasady prawidłowej komunikacji z klientami i ich rodzinami, którzy są podopiecznymi instytucji pomocy społecznej.											

Cele przedmiotu	C.1 Student potrafi rozpoznawać symptomy sytuacji dziecka zagrożonego i trafnie je nazywa; C.2 Dokonuje diagnozy sytuacji dziecka zagrożonego; C.3 Wie kto i kiedy może pomóc dziecku zagrożonemu dysfunkcją rodziny; C.4 Prawidłowo dobiera metody, formy i środki do pracy z dziećmi zagrożonymi.	
Treści merytoryczne przedmiotu	Opanowanie podstawowych pojęć, znajomość celów, form, rodzajów i metod terapii z dzieckiem zagrożonym, umiejętność stawiania diagnozy dziecka w rodzinie zagrożonej, znajomość podstaw prawnych funkcjonowania dziecka w rodzinie, umiejętność reagowania i kierowania dziecka zagrożonego do konkretnych osób i instytucji.	
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)		
Literatura podstawowa	Aichinger A., Holl W., Psychodrama – terapia grupowa z dziećmi, Kielce 1999. Auleytner J., Głębicka K., Polskie kwestie socjalne na przełomie wieków, Warszawa 2001. Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B. Ja i mój uczeń pracujemy aktywni – przewodnik po metodach aktywizujących, Kielce 2003. Carson R., Butcher J., Susan M., Psychologia zaburzeń, Gdańsk 2003. Cooper P., Ideus K., Zrozumieć dziecko z nadpobudliwością psychoruchową. Poradnik dla rodziców i nauczycieli, Warszawa 2001. Czabała J. C., Czynniki leczące w psychoterapii, Warszawa 2002. Herbert M., Społeczny rozwój ucznia, Gdańsk 2004. Kozaczuk F., Urban B. (red.), Profilaktyka i resocjalizacja młodzieży, Rzeszów 2001. Kozłowska A., Jak pomagać dziecku z zaburzeniami życia uczuciowego, Warszawa 1996 Marzec-Holka K. (red.), Pomoc społeczna. Praca socjalna. Teoria i praktyka. T. I i II, Bydgoszcz 2003, 2004. Meyer R., Psychopatia, Gdańsk 2003. Michilewicz S., Dziecko z trudnościami w rozwoju, Kraków 2001. Ratyński W., Problemy i dylematy polityki społecznej w Polsce, T. 1 i 2, Warszawa 2003. Wiącek R., Dzieci nadpobudliwe psychoruchowo w wieku przedszkolnym. Program terapii i wspomagania rozwoju oraz scenariusze zajęć, Kraków 2004.	
Literatura uzupełniająca	Aronson E. i in., Psychologia społeczna - serce i umysł, Poznań 1997. Bach-Olasik T., Lęk i szkoła. Rozwój lęku, obrona i obniżanie leku szkolnego. „Nowa Szkoła” 1993, nr 3. Gaś Z. B., Psychoprofilaktyka. Procedury konstruowania programów wczesnej interwencji, Lublin 2000. Hanek L., Passeka M., Arteterapia a proces leczenia i postępowania psychokorekcyjnego, Wrocław 1990. Hart A. Twoje dziecko i stres, Warszawa 1995. Kaja B., Zarys terapii dziecka. Metody psychologicznej i pedagogicznej pomocy wspomagającej rozwój dziecka, Bydgoszcz 1995. Urban B., Zachowania dewiacyjne młodzieży, Kraków 1999.	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	15
	Przygotowanie prac pisemnych	5
	Przygotowanie do ćwiczeń	10
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	5
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		100
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordynator przedmiotu: Dr Joanna Janik-Komar	Zespół dydaktyczny: Dr Joanna Janik-Komar Mgr Agnieszka Bąkowska	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	RODZINNE PORADNICTWO SOCJALNE											
Kod		Punktacja ECTS	2+2									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	III	Semestr	V									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	K_W20 - Ma ogólną wiedzę dotyczącą rozpoznawania i interwencji na rzecz osiągania celów rozwojowych, ochronnych, prewencyjnych i terapeutycznych w zależności od zogniskowania problemu.		P6S_WG									
Umiejętności	K_U03 - Potrafi w podstawowym zakresie dokonać diagnozy sytuacji, zjawiska i procesy będące przedmiotem zainteresowania pracy socjalnej w wymiarze indywidualnym, grupowym i w szerszych układach społecznych. K_U04 - Odwołując się do posiadanej wiedzy, wyników badań oraz analizy sytuacji z wykorzystaniem instrumentów specyficznych dla pracy socjalnej potrafi trafnie prognozować zagrożenia dotyczące sytuacji osób, rodzin, jak i w szerszych układach społecznych.		P6S_UW									
Kompetencje społeczne	K_K04 - W działaniu społecznym właściwie określa priorytety służące osiągnięciu wysokiej jego skuteczności i planowej realizacji określanych przez siebie lub innych zadań. K_K10 - W działaniu społecznym wyraża gotowość do poszukiwania twórczych i odważnych rozwiązań. Jest ambitny i przekonany o tym, że praca socjalna może być istotnym elementem rozwoju społeczności, jeżeli uprawiana jest w sposób pozbawiony rutyny, innowacyjny i kreatywny.		P6S_KR P6S_KK									
Forma zajęć:	Wykład (30), ćwiczenia (30)											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład (problemowy, prezentacje multimedialne, dyskusja)											
Metody prowadzenia ćwiczeń	prezentacje multimedialne, przygotowanie i zaprezentowanie w postaci wystąpień ustnych zadanej do analizy problematyki, dyskusja, gry dydaktyczne (sytuacyjne), ćwiczenia z wykorzystaniem technik multimedialnych											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: egzamin Ćwiczenia: zaliczenie z oceną (oceny cząstkowe, przygotowanie prezentacji, wystąpienia ustne, aktywność na zajęciach, przygotowanie gry dydaktycznej (sytuacyjnej))											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
		x						X	x		x	x
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	Egzamin zaliczony na min. 55%, Kolokwium zaliczeniowe na zakończenie semestru (40%), prezentacja multimedialna (20%), przygotowanie i przeprowadzanie gry dydaktycznej (sytuacyjnej) (20%), aktywność na zajęciach (20%).											
TREŚCI MERYTORYCZNE												

Wymagania wstępne	Student zna podstawy prawne funkcjonowania rodzin w Polsce. Wie, które instytucje i w jakim zakresie udzielają pomocy osobom potrzebującym, zna zasady funkcjonowania systemu pomocy społecznej w Polsce.	
Cele przedmiotu	C.1 Student zna funkcjonowanie systemu socjalnego poradnictwa rodzinnego w Polsce. C.2 Wie jakie instytucje udzielają porad rodzinnych i o jakim charakterze. C.3 Zna historię rozwoju poradnictwa rodzinnego. C.4 Rozróżnia i charakteryzuje poszczególne rodzaje poradnictwa rodzinnego. C.5 Zna metody działania poradniczego w socjalnym poradnictwie rodzinnym.	
Treści merytoryczne przedmiotu	Opanowanie podstawowych pojęć związanych z poradnictwem, Znajomość historii rozwoju poradnictwa rodzinnego. Charakterystyka rodzinnego poradnictwa socjalnego i zasady udzielania prawidłowej porady beneficjentom. Instytucje zatrudniające doradców rodzinnych. Osoba doradcy-umiejętności, znajomość form, metod i technik stosowanych w rodzinnym poradnictwie socjalnym. Rodzinne poradnictwo socjalne dla rodzin dysfunkcyjnych i w kryzysie.	
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)		
Literatura podstawowa	Auleytnier J., Głębicka K., Polskie kwestie socjalne na przełomie wieków, Warszawa 2001. Boland H., Podstawy komunikowania w doradztwie, Poznań 1995. Biblioteka Pracownika Socjalnego, Katowice. Lalak D., Pilch T., Elementarne pojęcia pedagogiki społecznej i pracy socjalnej, Warszawa 1999. Deissler K., Terapia systemowa jako dialog, Kraków 1998. Kalinowska E., Kargulowa A., Wojtasik B.(red.), Wrocław 2003. Kargulowa A. (red.), Poradnictwo wobec złożoności problemów człowieka i świata, Wrocław 1990. Kargulowa A., O teorii i praktyce poradnictwa. Podręcznik akademicki, Warszawa 2004. Marzec-Holka K. (red.), Pomoc społeczna. Praca socjalna. Teoria i praktyka. T. I i II, Bydgoszcz 2003, 2004. Wojtasik B., Kargulowa A. (red.), Doradca-profesja, pasja, powołanie? Warszawa 2003.	
Literatura uzupełniająca	Juszczyk S., Polewczyk I. (red.), Media wobec wielorakich potrzeb dziecka, Toruń 2006. Kargulowa A., Przeciw bezradności. Nurty – opcje – kontrowersje w poradnictwie i poradownictwie, Wrocław 1996. Parzęcki R., Podstawy wiedzy o edukacji i poradnictwie zawodowym, Włocławek 1999. Piwowski R. (red.), Oświata dorosłych. Nowe uwarunkowania i wyzwania, Warszawa 1998. Wojtasik B. (red.), Z podstaw poradownictwa, Wrocław 1998.	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	5
	Przygotowanie do ćwiczeń	5
	Przygotowanie do egzaminu	10
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	5
	Inne	0
Ogólny bilans czasu pracy studenta		100
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordinator przedmiotu: Dr Joanna Janik-Komar	Zespół dydaktyczny: Dr Joanna Janik-Komar Mgr Sławomir Kania	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	UMIĘTNOŚCI SPOŁECZNE PRACOWNIKA SOCJALNEGO											
Kod		Punktacja ECTS		2+2								
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek		PRACA SOCJALNA								
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	III	Semestr		V								
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia		Przedmiot kierunkowy								
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe								Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych			
Wiedza	K_W26 - Właściwie komunikuje się z uczestnikami różnorodnych relacji społecznych, korzystając z podstawowej wiedzy o komunikacji społecznej.								P6S_WG			
Umiejętności	K_U06 - Posiada rozwinięte umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej. K_U16 - Potrafi przygotować i poprowadzić różnorodne formy wystąpień ustnych w zakresie problematyki działania społecznego, odwołując się do wiedzy i informacji pochodzącej z różnych źródeł.								P6S_UK			
Kompetencje społeczne	K_K01 - Jest przekonany o tym, że profesjonalizm wymaga ciągłego doskonalenia zdobytej wiedzy i umiejętności, a edukacja przez całe życie jest elementem współczesnego modelu rozwoju osobistego. K_K10 - W działaniu społecznym wyraża gotowość do poszukiwania twórczych i odważnych rozwiązań. Jest ambitny i przekonany o tym, że praca socjalna może być istotnym elementem rozwoju społeczności, jeżeli uprawiana jest w sposób pozbawiony rutyny, innowacyjny i kreatywny.								P6S_KK			
Forma zajęć:	Wykład (15), ćwiczenia (30)											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład (problemowy, prezentacje multimedialne, dyskusja)											
Metody prowadzenia ćwiczeń	prezentacje multimedialne, przygotowanie i zaprezentowanie w postaci wystąpień ustnych zadanej do analizy problematyki, dyskusja, gry dydaktyczne (sytuacyjne), ćwiczenia z wykorzystaniem technik multimedialnych											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: zaliczenie (obecność na zajęciach) Ćwiczenia: zaliczenie z oceną (oceny cząstkowe, przygotowanie prezentacji, wystąpienia ustne, aktywność na zajęciach, przygotowanie gry dydaktycznej (sytuacyjnej))											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	x	x			x			x	x			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	Kolokwium zaliczeniowe na zakończenie semestru (40%), prezentacja multimedialna (20%), projekt/przygotowanie i przeprowadzanie gry dydaktycznej (sytuacyjnej) (20%), aktywność na zajęciach (20%).											
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											

Cele przedmiotu	C1. Pogłębienie wiedzy na temat kompetencji społecznych i zawodowych niezbędnych w zawodzie pracownika socjalnego. C2. Analiza znaczenia kompetencji komunikacyjnych pracowników socjalnych w wykonywaniu ich zadań. C3. Pogłębienie wiedzy na temat roli asertywności w pracy socjalnej. C4. Rozwijanie potrzeby doskonalenia zawodowego.	
Treści merytoryczne przedmiotu	Klient pomocy społecznej. Motywacja i motywowanie klientów pomocy społecznej. Cechy oraz zachowania oczekiwane u osób zajmujących się pomaganiem. Oczekiwania kierowane do osób niosących pomoc – ich wpływ na proces udzielania pomocy. Psychologiczne modele pomagania. Stereotypy dotyczące udzielania pomocy. Teorie i strategie pomagania. Rozwijanie umiejętności interpersonalnych i terapeutycznych – procesy międzyosobowe, relacje interpersonalne w pracy z klientem i w pracy zespołowej, błędy w spostrzeganiu innych, klimat porozumiewania się, dynamika relacji interpersonalnych, radzenie sobie z konfliktami, obserwacja, komunikacja werbalna i niewerbalna, słuchanie i zadawanie pytań, empatia, asertywność. Samorozwój. Wypalenie zawodowe – obciążenie, zawodowa deformacja osobowości pomagającego, metody przeciwdziałania. Komunikacyjne kompetencje pracownika socjalnego Aktywne słuchanie w pracy socjalnej. Asertywność w pracy socjalnej. Zasady udzielania informacji zwrotnej w pracy socjalnej. Kompetencje w zakresie wzmacniania zdolności grup i społeczności lokalnych do rozwiązywania własnych problemów. Kompetencje w zakresie diagnozowania potrzeb oraz problemów społecznych. Kompetencje w zakresie udzielania pomocy i wsparcia. Sposoby rozwijania kompetencji społecznych oraz zawodowych	
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)		
Literatura podstawowa	Heaton J. A., Podstawy umiejętności terapeutycznych, Gdańsk 2003. Nocuń A. W., Szmagałski J., Podstawowe umiejętności w pracy socjalnej i ich kształcenie. Porozumiewanie się, rozwiązywanie problemów i konfliktów, Katowice 1998. Gast L., Bailey M., Doskonalenie komunikacji w pracy socjalnej, Warszawa 2014. Jedliński K. i in., Trening interpersonalny, Warszawa 2011. Król-Fijewska M., Stanowczo, łagodnie, bez lęku, czyli 13 wykładów o asertywności, Warszawa 2005. Król-Fijewska M., Trening asertywności, Warszawa 1993. Weissbrot-Koziarska A., Komunikacyjne kompetencje pracownika socjalnego w procesie poradniczym, [w:] Szkoła, komunikacja i edukacja. Komunikowanie się w różnorodnych relacjach interpersonalnych, K. Czerwiński, A. Knocińska, M. Okrasa (red.), Toruń 2012, s. 178-189.	
Literatura uzupełniająca	Corey G., Teoria i praktyka poradnictwa i psychoterapii, Poznań 2005. Egan G., Kompetentne pomaganie, Poznań 2002. Fengler J., Pomaganie mężczyznom. Wypalenie w pracy zawodowej, Gdańsk 2000. Geldard K., Geldard D., Rozmowa, która pomaga. Podstawowe umiejętności terapeutyczne, Gdańsk 2005. Kottler J., Opór w psychoterapii. Jak pracować z opornym klientem, Gdańsk 2004. Łęcki K., Szóstak A., Komunikacja interpersonalna w pracy socjalnej, Katowice 1999. Macario L., Rocchi M., Komunikacja w relacjach niesienia pomocy, Kraków 2011. Sikorski W., Gesty zamiast słów. Psychologia i trening komunikacji niewerbalnej, Kraków 2005. Janiak A. M., Jankowska K., Heller W., Kompetencje społeczne w edukacji, pracy socjalnej i relacjach zawodowych, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Kalisz 2012. Musioł S., Twardowska M., Pracownik socjalny - profesjonalne działanie na rzecz osób wykluczonych, Warszawa 2011. Smółka P., Kompetencje społeczne: metody pomiaru i doskonalenia umiejętności interpersonalnych, Warszawa 2008. Szewczyk A., Pracownik socjalny jako refleksyjny praktyk, czyli rozważania o różnych sytuacjach poradniczych, „Praca Socjalna” 2013, nr 6, s. 111-119. Tylikowska A., Kompetencje społeczne a osobowość, „Edukacja Ekonomistów i Menedżerów” 2006, Nr 3, s. 41-51.	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5

Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	20
	Przygotowanie prac pisemnych	10
	Przygotowanie do ćwiczeń	10
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	10
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		100
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordynator przedmiotu: Mgr Agnieszka Bąkowska	Zespół dydaktyczny: Mgr Agnieszka Bąkowska	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	METODYCZNE PODSTAWY PROJEKTU SOCJALNEGO											
Kod		Punktacja ECTS	2									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	III	Semestr	V									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	K_W22 - Posiada wiedzę na temat projektu socjalnego, jego elementów strukturalnych, organizacji, przebiegu i zarządzaniu oraz możliwościach jego zastosowania w działaniu społecznym.		P6S_WG									
Umiejętności	K_U09 - Potrafi organizować kontakty między instytucjami i organizacjami dla właściwej realizacji projektów społecznych oraz tworzenia lokalnej sieci wsparcia. K_U13 - Skutecznie posługuje się w działaniu metodą projektów. K_U14 - Posiada umiejętność zgłaszania samodzielnie formułowanych propozycji rozwiązań z wykorzystaniem instrumentów pracy socjalnej, dotyczących konkretnych problemów i kwestii społecznych oraz umiejętność dokonywania opartych o wiedzę i procedury rozstrzygnięć w tym zakresie. Określa również sposoby skutecznego działania zmierzające do osiągnięcia zamierzonych celów i skutecznie wdraża do działania przyjęte propozycje.		P6S_UW P6S_UO P6S_UK									
Kompetencje społeczne	K_K02 - Potrafi współpracować w zespole pełniąc w nim różne role. K_K03 - Potrafi kierować pracą zespołu realizującego projekt socjalny, wykorzystując potencjał indywidualny członków, planując i organizując pracę zespołową z wykorzystaniem zasad właściwej komunikacji interpersonalnej. K_K07 - Potrafi aktywnie współuczestniczyć w przygotowaniu i przeprowadzeniu projektów społecznych. Umie projektować i tworzyć sieci partnerów społecznych niezbędne dla ich realizacji.		P6S_KO									
Forma zajęć:	Warsztaty metodyczne (30)											
Metody prowadzenia wykładów	-----											
Metody prowadzenia ćwiczeń	Konwersatoria – ćwiczenia warsztatowe, ćwiczenia terenowe, prezentacje multimedialne, przygotowanie i zaprezentowanie w postaci wystąpień ustnych zadanej do analizy problematyki, dyskusja.											
Forma zaliczenia zajęć	Konwersatoria – egzamin, zaliczenie z oceną (oceny cząstkowe, przygotowanie prezentacji, przygotowywanie i prowadzenie warsztatów, przygotowywanie i prowadzenie ćwiczeń terenowych, wystąpienia ustne, aktywność na zajęciach											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	x			x	x		x	x			x	
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	Egzamin (40%), Przygotowanie i wdrożenie projektu społecznego (20%), Opracowanie koncepcji badania w działaniu na bazie realizowanego projektu społecznego i przedstawienie wyników badań (praca pisemna) (20%), aktywność na zajęciach (20%).											
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											

Cele przedmiotu	<p>C.1 Celem przedmiotu jest kształtowanie i pogłębienie umiejętności konieczne dla skutecznego działania zespołowego z wykorzystaniem metody projektów oraz dla wydobywania w tym działaniu zasobów indywidualnych, zespołowych i tkwiących w środowisku.</p> <p>C.2 Celem jest także pogłębienie badawczym kompetencji studenta poprzez refleksje nad realizowanym działaniem w konkretnych warunkach środowiska.</p>
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Metoda projektów w polu profesjonalnej pracy socjalnej jako odpowiedź na wyzwania współczesnej prakseologii – aspekty deontologiczne, metodologiczne, społeczne i badawcze. Metoda projektów w ujęciu historycznym. Tok postępowania projektującego.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Typy projektów w działaniu społecznym. 5. Zasady tworzenia projektów działania społecznego. 6. Projekt działania społecznego jako badanie – badania w działaniu, badania nad działaniem. 7. Etapy metody projektów w pracy socjalnej. 8. Budowanie zespołu, jako kluczowy warunek skutecznego działania społecznego. 9. Poszukiwanie mocnych stron klienta – nowa perspektywa badań diagnostycznych w pracy z socjalnej. 10. Rozpoznanie problemów – elementy diagnozy społeczne. Metody i techniki badań wykorzystywane w diagnostycznej części projektu. 11. Mapowanie problemów społecznych, jako technika diagnozy i wywierania wpływu w projektach społecznych. 12. Projekt w perspektywie strategii wywoływania zmiany społecznej opartych o zasoby. 13. Badanie zasobów tkwiących w środowisku na użytek metodycznego działania społecznego. 14. Określenie celów projektu oraz planowanych do osiągnięcia rezultatów. 15. Wskaźniki służące do pomiaru zakładanych w projekcie celów działania. 16. Planowanie działania w projekcie działania społecznego i jego techniki. 17. Metody, techniki i narzędzia stosowane podczas realizacji projektu . 18. Kryteria wyboru podejmowanych działań służących realizacji założonych celów w projekcie. 19. Metody, techniki i narzędzia pracy socjalnej stosowane w trakcie realizacji projektu 20. Interesariusze działań w projektach socjalnych – wstęp do systemowej analizy działania społecznego. 21. Beneficjenci projektów społecznych – od głębokiej deprivacji do jakości życia 22. Lokalne partnerstwo społeczne – przesłanki i cechy - budowanie sieci partnerów społecznych w projektach działania społecznego. 23. Finansowanie projektów działania społecznego i ich źródła - marketing społeczny, cause-related marketing, payroll, click&donate, umowy barterowe z biznesem, granty i dotacje, fundraising. 24. Wolontariat podstawowy wymiar solidarności w społeczeństwie ryzyka – angażowanie wolontariuszy do działań społecznych. 25. Badanie ewaluacyjne projektu – kryteria stosowane w systemie ewaluacji. Rodzaje ewaluacji, jej etapy oraz modele. 26. Zarządzanie projektem działania społecznego. 27. Promowanie działania społecznego w środowisku z wykorzystaniem nowoczesnych technik multimedialnych - przygotowanie kampanii promującej projekty społeczne. 28. Opracowywanie materiałów i informacji oraz ich upowszechnianie, jako element strategii informacyjnej zespołu projektowego. 29. Zamknięcie projektu oraz dokumentowanie i archiwizowanie jego przebiegu - przygotowanie sprawozdania z realizacji projektu. 30. Refleksyjna praktyka – projekt działania społecznego jako obszar tworzenia nowej wiedzy. 31. Formułowanie wniosków z badań nad zrealizowanym działaniem społecznym.
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Przygotowanie indywidualnej prezentacji z zakresu omawianej tematyki

Literatura podstawowa	<p>Bąbska B., Marek Rymśa, Organizowanie społeczności lokalnej – metodyka pracy Środowiskowej, Warszawa 2014.</p> <p>Czerepaniak-Walczak M., Badanie w działaniu, [w:] Palka S., Podstawy metodologii badań w pedagogice, Gdańsk 2010.</p> <p>Kantowicz E, Elementy teorii i praktyki pracy socjalnej, Olsztyn 2001.</p> <p>Kaźmierczak T (red.), Organizator społeczności lokalnej – refleksyjny praktyk, Warszawa 2014.</p> <p>Kotlarska-Michalska A./red./, Diagnozowanie i projektowanie w pracy socjalnej, Poznań 1999.</p> <p>Mingus N., Zarządzanie Projektami, Gliwice 2002.</p> <p>Niesporek A.: Projekt socjalny, w: S. Pawlas-Czyż (red.): Praca socjalna wobec współczesnych problemów społecznych, Toruń 2007.</p> <p>Pawlas-Czyż S. (red.), Praca socjalna wobec współczesnych problemów społecznych, Toruń 2007.</p> <p>Puszczewicz R., Warsztat metodologiczny pracownika socjalnego w pracy ze społecznością, w: Kantowicz E., Olubiński A. (red.), Działania społeczne na progu XXI wieku, Toruń 2003.</p> <p>Rutkowska A, Projekt socjalny w pomocy społecznej. Założenia i praktyczne zastosowanie, Bydgoszcz 2011.</p> <p>Silverman D., Interpretacja danych jakościowych, Warszawa 2008.</p> <p>Staręga-Piasek J., Metodologia strategicznego rozwiązywania problemów społecznych, Warszawa 2013.</p> <p>Wolska-Prylińska D., Projekt socjalny w kształceniu i działaniu społecznym, Katowice 2010.</p> <p>Wronowski G., Jak skutecznie napisać projekt socjalny, Warszawa 2008.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>Kantowicz E., Teoretyczny kontekst projektu socjalnego i próby jego zastosowań, „Praca Socjalna”, 2000, nr 4.</p> <p>Kerzner H., Zarządzanie projektami, Gliwice, 2005.</p> <p>Mikina A., Zajac B., Jak wdrażać metodę projektów? Kraków 2004.</p> <p>Niedźwiecka-Stopyra A., Projekt socjalny – odpowiedź na potrzeby klientów instytucji pomocy społecznej, „Problemy społeczne” 2007 nr 6.</p> <p>Niesporek A.: Projekt socjalny, [w:] S. Pawlas-Czyż (red.): Praca socjalna wobec współczesnych problemów społecznych, Toruń 2007.</p> <p>Szymanowska J. (red.), Ewaluacja w pracy socjalnej. Badania, kształcenie, praktyka, Kraków 2012.</p> <p>Szymczak W (red), Współczesne wyzwania i metody pracy socjalnej, Lublin 2009.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I., (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 3, Opole 2013.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I., (red.): Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 2, Opole 2013.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Sikora P. (red.): Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 1, Opole 2012.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	
	Przygotowanie do egzaminu	5
	Wykonanie zadania praktycznego	10
	Przygotowanie projektu /prezentacji	
Inne		
Ogólny bilans czasu pracy studenta		50
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		2
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordynator przedmiotu: Mgr Agnieszka Bąkowska	Zespół dydaktyczny: Mgr Agnieszka Bąkowska	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	KURS KIERUNKOWY DO WYBORU: SOCJOTERAPIA DZIECI I MŁODZIEŻY											
Kod		Punktacja ECTS				2+2						
Wydział	Nauk Społecznych		Kierunek			PRACA SOCJALNA						
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	III		Semestr				V					
Język przedmiotu	Polski		Grupa treści kształcenia				Przedmiot obowiązkowy					
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe						Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych					
Wiedza	<p>K_W13 Posiada podstawową wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pracy socjalnej, jako dyscypliny praktycznej i teoretycznej.</p> <p>K_W20 Ma ogólną wiedzę dotyczącą rozpoznawania i interwencji na rzecz osiągania celów rozwojowych, ochronnych, prewencyjnych i terapeutycznych w zależności od zogniskowania problemu.</p> <p>K_W21 Ma ogólną wiedzę z zakresu metodyki pracy socjalnej dotyczącą metod, technik i form pracy socjalnej. Posiada wiedzę o mechanizmach, pozwalających na gruncie pracy socjalnej poszukiwać skutecznych sposobów interwencji kierowanej do osób, rodzin i grup, pozwalających skutecznie rozwiązywać problemy społeczne oraz przyczyniać się do poprawy jakości życia w wymiarze indywidualnym i zbiorowym.</p>						P6S_WG					
Umiejętności	<p>K_U06 Posiada rozwinięte umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej.</p> <p>K_U07 Potrafi opracowywać i wdrażać sposoby interwencji socjalnej z wykorzystaniem instrumentów formalnych (prawnych, instytucjonalnych), jak i metodycznych opartych o metody, techniki i formy pracy socjalnej.</p> <p>K_U19 Opanował umiejętności w zakresie twórczego myślenia.</p>						P6S_UK P6S_UW P6S_UU					
Kompetencje społeczne	<p>K_K02 Potrafi współpracować w zespole pełniąc w nim różne role.</p> <p>K_K10 W działaniu społecznym wyraża gotowość do poszukiwania twórczych i odważnych rozwiązań. Jest ambitny i przekonany o tym, że praca socjalna może być istotnym elementem rozwoju społeczności, jeżeli uprawiana jest w sposób pozbawiony rutyny, innowacyjny i kreatywny</p>						P6S_KO P6S_KK					
Forma zajęć:	Wykład (30), ćwiczenia (30),											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład - informacyjny i problemowy, wykład ilustrowany diagramami, wykresami zebranymi w źródłach elektronicznych, literaturze przedmiotu oraz stanowiącymi opracowania własne prowadzącego.											
Metody prowadzenia ćwiczeń	prezentacja badawcza, analiza schematów, przygotowanie multimedialnego referatu nt. wybranych problemów											
Forma zaliczenia zajęć	<p>Wykład: zaliczenie bez oceny</p> <p>Ćwiczenia: zaliczenie z oceną (oceny cząstkowe, esej, aktywność, obecność na zajęciach, wykonywanie innych zadań)</p>											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne

						x	x	x	x			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)						40%	20%	20%	20%			
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											
Cele przedmiotowe	<p>C 1 Dostarczenie wiedzy z zakresu uwarunkowań procesu grupowego terapii dzieci i młodzieży</p> <p>C 2 Kształtowanie umiejętności diagnozy grupy i projektowania programów socjoterapeutycznych</p> <p>C 3 –Kształtowanie kompetencji niesienia pomocy i interweniowania w sytuacji podwyższonego ryzyka występowania zaburzeń zachowania</p>											
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Wprowadzenie do socjoterapii</p> <p>Zawód socjoterapeuta – kwalifikacje i predyspozycje</p> <p>Procesy grupowe</p> <p>Specyfika pracy z dziećmi i młodzieżą zagrożoną niedostosowaniem społecznym</p> <p>Specyfika pracy z dziećmi i młodzieżą nieśmiałymi</p> <p>Specyfika pracy z dziećmi i młodzieżą agresywnymi</p> <p>Specyfika pracy z dziećmi i młodzieżą odrzuconymi rówieśnikami</p> <p>Diagnoza socjopedagogiczna</p> <p>Konstruowanie scenariuszy i programów socjoterapeutycznych</p> <p>Realizacja programów socjoterapeutycznych dla zagrożonych niedostosowaniem społecznym</p> <p>Realizacja programów socjoterapeutycznych dla dzieci nieśmiałych</p> <p>Realizacja programów socjoterapeutycznych dla dzieci agresywnych</p> <p>Realizacja programów socjoterapeutycznych dla odrzuconych rówieśniczo</p> <p>Trening zastępowania agresji</p> <p>Trening umiejętności społecznych</p> <p>Trening uważności</p> <p>Arteterapia jako metoda socjoterapii</p> <p>Drama jako metoda socjoterapii</p> <p>Silvoterapia jako metoda socjoterapii</p>											
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Przygotowanie indywidualnej prezentacji z zakresu omawianej tematyki											
Literatura podstawowa	<p>Corey Schneider M., Grupy. Zasady i techniki grupowej pomocy psychologicznej, Warszawa 1995.</p> <p>Geldard K., Geldard D., Jak pracować z dziecięcymi grupami terapeutycznymi, Gdańsk 2005.</p> <p>Jagięła J., Socjoterapia w szkole, Kraków 2007.</p> <p>Sobolewska Z., Zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży – zasady projektowania zajęć, Warszawa 1993.</p> <p>Socjoterapia, Sawicka K. (red.), Warszawa 2004.</p> <p>Strzemieczny J., Program zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci ze szkół podstawowych, Warszawa 1998.</p>											
Literatura uzupełniająca	<p>Berne, E., W co grają ludzie. Psychologia stosunków międzyludzkich. Warszawa 2004.</p> <p>Boydell, T. Leary, M., Identyfikacja potrzeb szkoleniowych. Kraków 2006.</p> <p>Corey M. S. I Corey G., Grupy: metody grupowej pomocy psychologicznej, Warszawa 2002.</p> <p>Dąbrowska-Jabłońska I. (red.), Terapia dzieci i młodzieży. Metody i techniki pomocy psychopedagogicznej, Kraków 2008.</p> <p>Ernst, K., Szkolne gry uczniów. Jak sobie z nimi radzić? Warszawa 2005.</p> <p>Oyster, C. K., Grupy, Poznań 2002.</p> <p>Stephan W.G. Stephan C. W., Wywieranie wpływu przez grupy, Gdańsk 2003.</p>											
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)												
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład									30		
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium									30		
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)									5		
	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych									10		

Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Przygotowanie prac pisemnych	5
	Przygotowanie do ćwiczeń	10
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	10
	Inne	0
Ogólny bilans czasu pracy studenta		100
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:		Okres
Koordinator przedmiotu: Mgr Sławomir Kania		Zespół dydaktyczny: Mgr Sławomir Kania

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	PRAKTYKA CIĄGŁA		
Kod		Punktacja ECTS	6
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)		
Rok studiów	III	Semestr	VI
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy
EFEKTY KSZTAŁCENIA			
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych
Wiedza	<p>K_W20 - Ma ogólną wiedzę dotyczącą rozpoznawania i interwencji na rzecz osiągania celów rozwojowych, ochronnych, prewencyjnych i terapeutycznych w zależności od zogniskowania problemu.</p> <p>K_W21 - Ma ogólną wiedzę z zakresu metodyki pracy socjalnej dotyczącą metod, technik i form pracy socjalnej. Posiada wiedzę o mechanizmach, pozwalających na gruncie pracy socjalnej poszukiwać skutecznych sposobów interwencji kierowanej do osób, rodzin i grup, pozwalających skutecznie rozwiązywać problemy społeczne oraz przyczyniać się do poprawy jakości życia w wymiarze indywidualnym i zbiorowym.</p> <p>K_W26 - Właściwie komunikuje się z uczestnikami różnorodnych relacji społecznych, korzystając z podstawowej wiedzy o komunikacji społecznej.</p>		P6S_WG
Umiejętności	<p>K_U04 - Odwołując się do posiadanej wiedzy, wyników badań oraz analizy sytuacji z wykorzystaniem instrumentów specyficznych dla pracy socjalnej potrafi trafnie prognozować zagrożenia dotyczące sytuacji osób, rodzin, jak i w szerszych układach społecznych.</p> <p>K_U07 - Potrafi opracowywać i wdrażać sposoby interwencji socjalnej z wykorzystaniem instrumentów formalnych (prawnych, instytucjonalnych), jak i metodycznych opartych o metody, techniki i formy pracy socjalnej.</p> <p>K_U14 - Posiada umiejętność zgłaszania samodzielnie formułowanych propozycji rozwiązań z wykorzystaniem instrumentów pracy socjalnej, dotyczących konkretnych problemów i kwestii społecznych oraz umiejętność dokonywania opartych o wiedzę i procedury rozstrzygnięć w tym zakresie. Określa również sposoby skutecznego działania zmierzające do osiągania zamierzonych celów i skutecznie wdraża do działania przyjęte propozycje.</p>		P6S_UW P6S_UK

Kompetencje społeczne	<p>K_K05 - Właściwie identyfikuje i rozstrzyga dylematy etyczne, a także związane z pełnioną rolą instytucjonalną czy relacją do klienta, odnoszące się do realnych warunków ekonomicznych, społecznych, politycznych związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego.</p> <p>K_K06 - Z przekonaniem angażuje się w działania przeciwdziałające nierównościom społecznym, politycznym i ekonomicznym, odwołując się do idei sprawiedliwości społecznej.</p> <p>K_K08 - Promuje postawy szacunku wobec każdego człowieka, odpowiedzialności między członkami społeczeństwa, idee współpracy i zaangażowania obywateli na rzecz przekształcania środowiska życia w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym.</p> <p>K_K10 - W działaniu społecznym wyraża gotowość do poszukiwania twórczych i odważnych rozwiązań. Jest ambitny i przekonany o tym, że praca socjalna może być istotnym elementem rozwoju społeczności, jeżeli uprawiana jest w sposób pozbawiony rutyny, innowacyjny i kreatywny.</p>												P6S_KR P6S_KO P6S_KK
Forma zajęć:	Praktyka (150)												
Metody prowadzenia wykładów													
Metody prowadzenia ćwiczeń	obserwacja, analiza dokumentów, konsultacje z Opiekunem praktyki, elementy tutoringu akademickiego												
Forma zaliczenia zajęć	Praktyka: zaliczenie z oceną												
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne	
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)				X			x	x				x	
				20			20	20				20	
TREŚCI MERYTORYCZNE													
Wymagania wstępne	-----												
Cele przedmiotu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studentów z całokształtem działalności wybranej instytucji (placówki). 2. Pogłębianie znajomości metod i form pracy w danej instytucji (placówce). 3. Kształtowanie umiejętności studentów w zakresie integracji wiedzy teoretycznej i praktycznej. 4. Doskonalenie umiejętności praktycznego realizowania zadań wynikających z funkcji instytucji (placówki), w której odbywa się praktyka oraz kształtowanie inicjatywy w organizowaniu i prowadzeniu wybranych form pracy socjalnej. 5. Kształtowanie pożądaných postaw interpersonalnych i emocjonalnego zaangażowania w proces profesjonalnego przygotowania zawodowego. 6. Zapoznanie studentów z formalno-prawnymi podstawami funkcjonowania instytucji szkolenia praktycznego (placówki). 												

<p>Treści merytoryczne przedmiotu</p>	<p>Miejsce realizowania praktyki: Student samodzielnie dokonuje wyboru instytucji (placówki), w której zamierza zrealizować praktykę. Zaleca się, aby praktyka była realizowana w instytucji, która w zakresie wypełnianych funkcji i podejmowanych zadań jest najbardziej zbliżona do kierunku Praca socjalna. Zalecane placówki: ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centrum pomocy rodzinie, regionalne ośrodki polityki społecznej, centra pomocy rodzinie, placówki interwencji kryzysowej, domy pomocy społecznej, domy dziecka, świetlice środowiskowe, świetlice socjoterapeutyczne, ośrodki adopcyjno-opiekuńcze, placówki dla osób bezdomnych, hospicja, placówki specjalne i integracyjne dla dzieci i dorosłych (o ile jest tam zatrudniony pracownik socjalny), ośrodki dla cudzoziemców, hospicja, socjalna organizacje pozarządowe realizujące zadania pomocy społecznej, szpitale (o ile jest tam zatrudniony pracownik socjalny), zakłady karne (o ile jest tam zatrudniony pracownik socjalny). Studenci odbywający praktykę ciągłą otrzymują z Centrum Edukacji Ustawicznej Uniwersytetu Opolskiego skierowania na praktykę ciągłą. Po uzyskaniu zgody na odbycie praktyki w wybranej przez studenta instytucji, student dostarcza ten dokument do CEU UO. Potem następuje podpisanie umowy z opiekunem praktyki, student zaś otrzymuje Instrukcję w sprawie organizacji i przebiegu 5-tygodniowej praktyki ciągłej dla studentów kierunku: Praca socjalna, druk Opinii o przebiegu praktyki ciągłej oraz druk Karty praktyki ciągłej.</p> <p>Obowiązki studenta</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Praktyka trwa 5 tygodni, (łącznie 150 godzin). Praktyka powinna być dostosowana do charakteru pracy i specyfiki wybranej placówki szkolenia praktycznego oraz warunków pracy zawodowej studenta – zawsze według uzgodnionego harmonogramu i w terminie wyczerpującym wypracowanie limitu 150 godzin. 2. Obowiązkiem studenta odbywającego praktykę jest udział w realizowanych w instytucji (placówce) formach pracy, systematyczne i sumienne przygotowywanie się do wykonywanych zadań, stosowanie się do zaleceń Dyrekcji oraz Opiekuna praktyki w placówce. 3. Student powinien przestrzegać przyjętego w instytucji (placówce) trybu i porządku pracy oraz przepisów o dyscyplinie pracy. 4. Studenta obowiązuje samodzielne przeprowadzenie różnych form zajęć (wypełnianie zadań), jakie wynikają z normalnego rytmu pracy w instytucji (placówce). 5. Praktykant przed rozpoczęciem realizacji samodzielnych zajęć (zadań) powinien poznać różne obszary pracy danej instytucji (placówki). 6. Praktykant prowadzi Kartę przebiegu praktyki ciągłej i odnotowuje w niej obserwowane i zrealizowane samodzielnie zajęcia/zadania. 7. Dokumentacja praktyki powinna zawierać: materiały dotyczące przebiegu realizowanych zajęć/zadań oraz Kartę przebiegu praktyki ciągłej potwierdzoną podpisem Opiekuna i pieczęcią instytucji. 8. Po zakończeniu praktyki student zgłasza się z dokumentacją praktyki oraz Opinią o przebiegu praktyki ciągłej, zawierającą jej ocenę, do pracownika Uniwersytetu Opolskiego odpowiedzialnego za przebieg celem zaliczenia praktyki w indeksie. <p>Obowiązki instytucji (placówki) w zakresie organizacji i nadzoru praktyki</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Merytoryczny i metodyczny nadzór nad przebiegiem praktyki sprawuje Dyrektor instytucji (placówki) lub wyznaczony przez niego Opiekun. 2. Dyrekcja instytucji (placówki) oraz Opiekun praktyki umożliwiają studentom zapoznanie się z całością jej działalności, a szczególnie z jej: <ul style="list-style-type: none"> • zadaniami i programem działania, • specyfiką pracy, • strukturą organizacyjną, • dokumentacją instytucji, • realizowanymi formami pracy (w samej instytucji i w ramach współdziałania z innymi podmiotami w środowisku), 3. Opiekun sprawuje nadzór nad praktykami poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • opracowanie planu praktyki, • systematyczne udzielanie studentom merytorycznych i metodycznych rad i wskazówek, • dbanie o zapewnienie studentom odpowiednich warunków do pracy i realizowania zajęć/zadań, • koordynowanie przygotowania studenta do zajęć/zadań, zatwierdzanie przygotowanych placów oraz ich nadzorowanie, • potwierdzenie <i>Karty przebiegu praktyki ciągłej</i>, • prowadzenie systematycznej obserwacji praktykanta, • ocenę studenta w zakresie jego przygotowania do pracy socjalnej i predyspozycji osobowych do zawodu, • wypełnienie <i>Opinii o przebiegu praktyki ciągłej</i> (druk przygotowany przez Uniwersytet Opolski), 4. Po zakończeniu praktyki Opiekun powinien omówić ze studentem jej przebieg, zapoznać z opinią i oceną z praktyki. Druk opinii należy przekazać studentowi celem przedłożenia go na Uniwersytecie Opolskim.
--	--

Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)		
Literatura podstawowa	<p>Delooz P., Lopez M-L., <i>Systematyzacja i ocena doświadczeń zawodowych w pracy socjalnej</i>, Katowice 1999.</p> <p>Grewiński M., <i>Dobre praktyki mentora akademickiego. Doświadczenia projektu</i>, „Kuźnia Liderów – Szkoła Mentorów”, Warszawa 2012.</p> <p>Herman-Pawłowicz K. i wsp., <i>Raport końcowy. Badanie ewaluacyjne o charakterze on-going identyfikujące dobre praktyki w realizacji praktycznych elementów kształcenia w projektach dofinansowanych w ramach IV Priorytetu PO KL oraz w innych działaniach w obszarze szkolnictwa wyższego</i>, Warszawa 2015.</p> <p>Mantel A., <i>Skills for Social Work Practice</i>, Sage 2013.</p> <p>O’Loughlin M., O’Loughlin S., <i>Effective Observation in Social Work Practice</i>, Sage 2015.</p> <p><i>Polskie Ramy Jakości Staży i Praktyk</i>, https://www.stazeipraktyki.pl/program#wizytowki .</p> <p>Szczepaniak P., <i>Program Polskich Ram Jakości Staży i Praktyk jako efektywne narzędzie podnoszenia jakości kształcenia praktycznego oraz platforma dialogu biznesu i edukacji</i>, Warszawa 2014.</p> <p>Thompson N., Osada M., Anderson B., <i>Praktyczna nauka pracy socjalnej</i>, Katowice 1999.</p> <p><i>Dobre studenckie praktyki. Kodeks, opinie, przykłady</i>, MNiSW, Warszawa 2013.</p> <p>Literatura zalecana w trakcie studiów na kierunku Praca socjalna, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium/praktyka	150
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		150
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		6
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordynator przedmiotu: Prof. UO dr hab. Iwona Jabłońska-Dąbrowska	Zespół dydaktyczny: Prof. UO. dr hab. Iwona Jabłońska-Dąbrowska	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	SUPERWIZJA W PRACY SOCJALNEJ											
Kod		Punktacja ECTS	1+1									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	III	Semestr	VI									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	<p>K_W03 - Posiada wiedzę o kluczowych problemach i kwestiach społecznych w perspektywie interdyscyplinarnej.</p> <p>K_W07 - Zna w zakresie podstawowym wybrane teorie w obszarze nauk społecznych i humanistycznych, a także z innych dziedzin stanowiące teoretyczne podstawy pracy socjalnej.</p>		P6S_WG P6S_WK									
Umiejętności	<p>K_U06 - Posiada rozwinięte umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej.</p> <p>K_U07 - Potrafi opracowywać i wdrażać sposoby interwencji socjalnej z wykorzystaniem instrumentów formalnych (prawnych, instytucjonalnych), jak i metodycznych opartych o metody, techniki i formy pracy socjalnej.</p>		P6S_UK P6S_UW									
Kompetencje społeczne	<p>K_K01 - Jest przekonany o tym, że profesjonalizm wymaga ciągłego doskonalenia zdobytej wiedzy i umiejętności, a edukacja przez całe życie jest elementem wspólnego modelu rozwoju osobistego.</p> <p>K_K05 - Właściwie identyfikuje i rozstrzyga dylematy etyczne, a także związane z pełnioną rolą instytucjonalną czy relacją do klienta, odnoszące się do realnych warunków ekonomicznych, społecznych, politycznych związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego.</p> <p>K_K09 - Potrafi krytycznie oceniać swoje możliwości i korzystając z posiadanych zasobów planować rozwój wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.</p> <p>K_K10 - W działaniu społecznym wyraża gotowość do poszukiwania twórczych i odważnych rozwiązań. Jest ambitny i przekonany o tym, że praca socjalna może być istotnym elementem rozwoju społeczności, jeżeli uprawiana jest w sposób pozbawiony rutyny, innowacyjny i kreatywny.</p>		P6S_KK P6S_KR									
Forma zajęć:	Wykład (15), ćwiczenia (15)											
Metody prowadzenia wykładów	wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną											
Metody prowadzenia ćwiczeń	dyskusja (związana z wykładem), metoda przypadków											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: egzamin Ćwiczenia: zaliczenie z oceną											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
										x		

Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	100% egzamin ustny
TREŚCI MERYTORYCZNE	
Wymagania wstępne	Student zna procedury towarzyszące realizacji pracy socjalnej, zna jej koncepcje, metody i techniki. Student rozumie kwestie etyczne z poziomu zawodowych ograniczeń i dyspozycji do działania na rzecz innych osób, środowisk i społeczności. Zna mechanizmy związane z; pojęciem dynamiki pomagania i procesami grupowymi, w relacjach z podopiecznymi i środowiskiem pracy.
Cele przedmiotu	C 1 Student zostaje wyposażony w wiedzę i umiejętności w zakresie podstawowych pojęć obowiązujących w superwizji pracy socjalnej, potrafi wskazać cechy rozróżniające poszczególne funkcje superwizji. C 2 Student potrafi określić istotę wpływu superwizji na własny rozwój zawodowy, a także rozwój i poprawę jakości usług społecznych, a przez to wykształcenie w instytucji tzw. cechy „learning”. Przez zrozumienie superwizji, rozumie swoją rolę i pozycję w procesie pracy socjalnej. C 3 Poznaje funkcje superwizji, ze szczególnym uwzględnieniem edukacyjnej i wspierającej. C 4 Potrafi przeprowadzić autodiagnozę poziomu wypalenia zawodowego. C 5 Zna style kierowania i zarządzania zespołami ludzkimi, potrafi diagnozować i przeciwstawiać się próbom manipulacji w relacjach superwizyjnych. C 6 Student swobodnie porusza się procedurach związanych z superwizją pracy socjalnej, z uwzględnieniem etycznych, aksjologicznych i psychologicznych kwestii związanych z działaniami pomocowymi.
Treści merytoryczne przedmiotu	Pojęcie superwizji jej cele i miejsce w pracy socjalnej. Rodzaje i funkcje superwizji. Grupy, zespoły i ich zasoby. Teoria „learning organization”. Dziesięć Najważniejszych celów superwizji (wg. Hawkins i Shohet). Umiejętności społeczne. Pułapki superwizji pracy socjalnej. Gry superwizyjne. Etyka w superwizji. Systemy superwizji: pozakierowniczy, konsultacyjny, profesjonalista z zewnątrz. Kontakt superwizyjny, kontrakt superwizyjny, kontakt terapeutyczny; odkrywanie w sobie i otoczeniu nowych zasobów, sprzyjających rozwojowi pracy socjalnej. Dokumenty superwizji, przykłady polskie i USA (Stan Alabama).
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	
Literatura podstawowa	Armstrong M., Zarządzanie zasobami ludzkimi, Kraków 2005. Austin M. J., Hopkins K. M., Supervision as collaboration in the human service. Building learning culture, Thousand Oaks 2004. Brenk M., Praca socjalna w pedagogice społecznej Heleny Radlińskiej. Zarys tematu. W: W. Jamroz, K. Ratajczak, D. Żołędz-Strzelczyk (red.), Ad novum fructum, Poznań 2007. Davys A., Beddoe L., Best practice in professional supervision. A guide for the helping professions, London–Philadelphia 2010. Ferreira M., Grewiński M., Reis-Jorge J., Superwizja jako instrument rozwoju zawodowego w służbach społecznych, Warszawa 2014. Grewiński M., Skrzypczyk B. (red.), Superwizja pracy socjalnej, Warszawa 2014. Hawkins P., Shohet R., Supervision in the helping professions, Philadelphia 2006. Kadushin A., Harkness D., Supervision in social work, New York 2002. Kaźmierczak T., Bąbska B., Popłońska-Kowalska M., Rymsza M., Środowiskowe role zawodowe pracownika socjalnego: animator lokalny, organizator sieci, lokalny polityk: raport dotyczący nowych ról zawodowych pracownika socjalnego, Warszawa 2013. Krzyszowski J., Elementy organizacji i zarządzania w pomocy społecznej, Częstochowa 2010. Łuczyńska M., Olech A., Wprowadzenie do superwizji pracy socjalnej, Warszawa 2013. Mańkowska B., Superwizja. Jak chronić się przed wypaleniem zawodowym i utratą zdrowia, Warszawa 2020. Ming-sum Tsui, Supervision context and concepts, London 2004. Szmagałski J., Stres i wypalenie zawodowe pracowników socjalnych, Warszawa 2009. Szmagałski J. (red.), Superwizja pracy socjalnej: zastosowania i dylematy, Warszawa 2005. Włoch A., Krzyszowski J., Sosnowski M., Domaradzki P., Superwizja pracy socjalnej dla praktyków, Łódź 2016.
Literatura uzupełniająca	Gilbert M., Ewans K., Superwizja w psychoterapii, Gdańsk 2004.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	15
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	30
	Przygotowanie prac pisemnych	8
	Przygotowanie do ćwiczeń	
	Przygotowanie do egzaminu	10
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		78
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		3
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordinator przedmiotu: Dr Zdzisław Markiewicz	Zespół dydaktyczny: Dr Zdzisław Markiewicz	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	PUBLIC RELATIONS W PRACY SOCJALNEJ											
Kod		Punktacja ECTS	2									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	III	Semestr	VI									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	K_W26 - Właściwie komunikuje się z uczestnikami różnorodnych relacji społecznych, korzystając z podstawowej wiedzy o komunikacji społecznej.		P6S_WG									
Umiejętności	K_U16 - Potrafi przygotować i poprowadzić różnorodne formy wystąpień ustnych w zakresie problematyki działania społecznego, odwołując się do wiedzy i informacji pochodzącej z różnych źródeł. K_U20 - Właściwie posługuje się nowoczesnymi technologiami informatycznymi. Potrafi wykorzystać możliwości współczesnej techniki na gruncie profesjonalnego działania społecznego.		P6S_UK P6S_UW									
Kompetencje społeczne	K_K07 - Potrafi aktywnie współuczestniczyć w przygotowaniu i przeprowadzeniu projektów społecznych. Umie projektować i tworzyć sieci partnerów społecznych niezbędne dla ich realizacji.		P6S_KO									
Forma zajęć:	Ćwiczenia (30)											
Metody prowadzenia ćwiczeń	– ćwiczenia warsztatowe, prezentacje multimedialne, przygotowanie i zaprezentowanie w postaci wystąpień ustnych zadanej do analizy problematyki, dyskusja.											
Forma zaliczenia zajęć	Ćwiczenia: aktywność oraz prezentacja wybranych kwestii problemowych, wykonanie planu kampanii promującej jakieś wydarzenie społeczne											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
				x				x	x			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	50% - wykonanie działania praktycznego (plan kampanii społecznej) 25% - aktywność na zajęciach 25% - prezentacja multimedialna na temat wybranych kwestii PR											
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											
Cele przedmiotu	C.1 Student pozna podstawy teoretyczne public relations, C.2 Przedstawienie mechanizmów tworzenia pozytywnego wizerunku instytucji C3 Poznanie różnych form public relations											

<p>Treści merytoryczne przedmiotu</p>	<p>Teoretyczne podstawy public relations (konceptje public relations, pojęcie opinii publicznej; analiza wybranych pojęć z obszaru narzędzia media relations); wizerunek; wewnętrzne public relations (tworzenie pozytywnego wizerunku instytucji w grupie kadry kierowniczej, pracowników, wolontariuszy instytucji pomocowych); zewnętrzne public relations (podmioty zewnętrznej public relations – charakterystyka relacji PR wobec wybranych podmiotów zewnętrznych, władze lokalne, klienci instytucji pomocy i integracji społecznej, lokalne media, organizacje pozarządowe, lokalny biznes, instytucje kościelne, liderzy społeczności, otoczenie społeczne w skali makro); budowanie systemów informacji i komunikacji (w tym wizualnej i elektronicznej); formy public relations (forma prasowa, telewizyjna, radiowa, wydawnicza, wystawiennicza, pocztowa); spotkania, lobbying, zwiedzanie, forma upominkowa, świadczenia charytatywne; sponsoring, kontakty z liderami opinii oraz organizacjami, kontakty z lokalną władzą; kampanie społeczne; druk i dystrybucja ulotek, biuletynów, folderów, plakatów, materiałów informacyjnych i promocyjnych, strona internetowa zawierająca materiał informacyjny oraz multimedia; wizyty studyjne, komunikaty; publikacja i wysyłka materiałów informacyjnych w wersji elektronicznej, wykorzystanie serwisów społecznościowych, szkolenia, spotkania informacyjne; organizacja eventów (np. prezentacje, wystawy, wywieszenie posteru), działanie punktów informacyjnych infolinia, dzień otwarty, piknik, kontakty bezpośrednie, punkt informacyjna; podstawowe narzędzia media relations; media (kontakty z dziennikarzami, zapraszanie dziennikarzy i dostarczanie materiałów, przekazywanie informacji, udzielanie wywiadów, organizowanie konferencji prasowych imprezy i działania, udział w dyskusjach, materiały promocyjne i reklamowe wywiad okolicznościowy w gazecie, relacja telewizyjna z imprezy, , zaproszenie dziennikarzy na uroczystości; podstawowe narzędzia media relations spotkania, debaty radiowe i telewizyjne; podstawowe narzędzia media relations informacja prasowa; podstawowe narzędzia media relations program radiowy]; podstawowe narzędzia media relations stała rubryka w gazecie lokalnej itp.; przygotowywanie materiałów dla mediów; przygotowanie tekstu promującego instytucje pomocy i integracji społecznej w czasopiśmie; tworzenie strategii public relations instytucji pomocy społecznej; public relations jako element zarządzania jednostką pomocy społecznej; reklama społeczna -istota i założenia reklamy społecznej, różnice pomiędzy reklamą komercyjną a reklamą społeczną, reklama społeczna- różnice pomiędzy reklamą komercyjną a reklamą społeczną.</p>	
<p>Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)</p>	<p>Wybrany z zagadnień tematycznych</p>	
<p>Literatura podstawowa</p>	<p>Budzyński W., Public relations, strategia i nowe techniki kreowania wizerunku, Warszawa 2008. Flis J., Samorządowe public relations, Kraków 2007. Kochan N., Pojedynek na słowa, Kraków 2012. Kordasiewicz S, Oldak T., (red.), Wystąpienia publiczne. Kontakty z mediami. Spotkania. Podręcznik dla osób reprezentujących instytucje i organizacje, Warszawa 2013. Leary M., Wywieranie wrażenia na innych, Gdańsk 2012. Schenkler I., Herrling T., Relacje z mediami, Warszawa 2009 Szyszka M., Kształtowanie wizerunku instytucji pomocy społecznej w mediach, Warszawa 2012.</p>	
<p>Literatura uzupełniająca</p>	<p>Black S., Public Relations, Kraków 2003. Public relations we współczesnym świecie: między służbą organizacji i społeczeństwu, red. J. Ołędzki, Warszawa 2011. Tworzydło D., Kuca P., Relacje z mediami w samorządach: teoria i praktyka, Rzeszów 2010.</p>	
<p>Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)</p>		
<p>Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi</p>	<p>Wykład</p>	
	<p>Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium</p>	30
	<p>Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)</p>	2
<p>Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi</p>	<p>Studiowanie literatury i materiałów źródłowych</p>	5
	<p>Przygotowanie prac pisemnych</p>	
	<p>Przygotowanie do ćwiczeń</p>	3
	<p>Wykonanie zadania praktycznego</p>	
<p>Przygotowanie projektu /prezentacji</p>	5	
<p>Ogólny bilans czasu pracy studenta</p>		45
<p>Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)</p>		3
<p>KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/</p>		
<p>UWAGI:</p>	<p>Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018</p>	
<p>Koordynator przedmiotu: Dr Piotr Sikora</p>	<p>Zespół dydaktyczny: Dr Piotr Sikora</p>	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	PRAWA CZŁOWIEKA W SYSTEMIE POMOCY SPOŁECZNEJ											
Kod		Punktacja ECTS	1+1									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	III	Semestr	VI									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	K_W15 - Posiada wiedzę na temat praw człowieka, ich źródeł i procedur ochrony. Posiada wiedzę, jak prawa człowieka wpływają na kształtowanie się obszarów współczesnej pracy socjalnej i gwarantują każdej jednostce pełnię poszanowania godności i odrębności w wymiarze bio-socjo-kulturowym.		P6S_WG P6S_WK									
Umiejętności	K_U10 - Potrafi skutecznie reprezentować interesy osób i grup wykluczonych, stając się ich rzecznikiem w warunkach zmian socjo-strukturalnych, politycznych i ekonomicznych.		P6S_UW									
Kompetencje społeczne	K_K06 - Z przekonaniem angażuje się w działania przeciwdziałające nierównościom społecznym, politycznym i ekonomicznym, odwołując się do idei sprawiedliwości społecznej. K_K08 - Promuje postawy szacunku wobec każdego człowieka, odpowiedzialności między członkami społeczeństwa, idee współpracy i zaangażowania obywateli na rzecz przekształcania środowiska życia w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym.		P6S_KO P6S_KR									
Forma zajęć:	Wykład (15), ćwiczenia (15)											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład - informacyjny i problemowy, wykład ilustrowany diagramami, wykresami zebranymi w źródłach elektronicznych, literaturze przedmiotu oraz stanowiącymi opracowania własne prowadzącego.											
Metody prowadzenia ćwiczeń	prezentacja, analiza schematów, przygotowanie multimedialnego referatu nt. wybranych problemów											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: zaliczenie Ćwiczenia: zaliczenie z oceną											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGK	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
						x		x	x			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	50% wykonanie prezentacji multimedialnej 25% referat dotyczący wystąpienia 25% aktywność na zajęciach											
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											

Cele przedmiotu	<p>1. Poszerzenie wiedzy studenta o zagadnienia ochrony praw jednostki i rodziny w systemie pomocy społecznej oraz o zagadnienia źródeł praw człowieka i rozumienia praw socjalnych</p> <p>2. Zaznajomienie studenta z wybranymi konkretnymi instrumentami jakimi dysponuje pomoc społeczna jako instytucjonalna reakcja na depryzację, z odwołaniem się do socjalnych praw człowieka,</p> <p>3. Zwrócenie uwagi studentom, by jako przyszli pracownicy socjalni w swoim działaniu mieli świadomość ryzyka naruszeń praw, wolności i godności człowieka w sytuacji pomocowej.</p> <p>4. Przybliżenie studentowi możliwości w pełni profesjonalnego i opartego o poszanowanie podstawowych praw człowieka organizowania procesu pomocowego</p>
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Ochrona praw człowieka w prawie międzynarodowym i unijnym; Wartości przyjęte w traktatach założycielskich; Karta praw podstawowych Unii Europejskiej; Podstawowe dokumenty ochrony praw człowieka; Europejska Karta Społeczna; Zapisy karty definiujące cele polityki społecznej oraz zakres ochrony praw społecznych i ekonomicznych; Zakres zadań i celów wynikających z karty obowiązujących w Polsce; Przebieg kontroli przestrzegania zobowiązań wynikających z Europejskiej Karty Społecznej; Podmiotowy i przedmiotowy zakres europejskiej koordynacji zabezpieczenia systemu społecznego oraz wyłączenia; Bezpieczeństwo społeczne w Unii Europejskiej; Socjalne prawa człowieka a praca socjalna; Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu w kontekście aktów prawnych; Obowiązek aktywizacji osób bezrobotnych w kontekście prawa do pracy; Prawa dzieci niepełnosprawnych w Unii Europejskiej; Zakaz dyskryminacji i wyrównywanie szans – fundamentalnym prawem osób niepełnosprawnych (38-54); System ochrony przed dyskryminacją osób niepełnosprawnych w Polsce; Ochrona prawna osób samotnie wychowujących dziecko oraz wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej; Ochrona praw dziecka – wybrane zagadnienia; Prawa dzieci i młodocianych w pracy; Ochrona praw socjalnych w Unii Europejskiej; Realizacja praw osób starszych w prawie polskim; Prawa osób starszych przebywających w domach pomocy społecznej ich zakres i stosowanie; Obowiązki administracji publicznej wobec osób starszych; Prawo osób starszych do nauki; Procedury ochrony praw człowieka w instytucjach pomocy społecznej; Procedury odwoławcze od decyzji w pomocy społecznej.</p>
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Wybrany z zakresu tematyki przedmiotu
Literatura podstawowa	<p>Aktywna polityka społeczna, ekonomia, bezpieczeństwo społeczne w przestrzeni europejskiej, Kielce 2016.</p> <p>Auleytnier J. (red.), Krajowe i międzynarodowe konteksty polityki społecznej, Warszawa 2016.</p> <p>Cichy A., Szyjko C.T., Wybrane zagadnienia bezpieczeństwa społecznego w Unii Europejskiej, Warszawa 2015.</p> <p>Europejska Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, Warszawa 2016.</p> <p>Firlit-Fesnak G., Szyłko-Skoczny M. (red.), Polityka społeczna. Podręcznik akademicki, Warszawa 2017.</p> <p>Kryńska E., Szukalski P. (red.), Rozwiązania sprzyjające aktywnemu starzeniu się w wybranych krajach Unii Europejskiej: raport końcowy, Łódź 2013.</p> <p>Liżewski B., Operacjonalizacja ochrony praw człowieka w porządku Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Studium teoretycznoprawne, Lublin 2015.</p> <p>Łuczyńska M., Dylematy etyczne - różne spojrzenie. (w:) Dylematy etyczne pracowników socjalnych. red. M. Sokołowska, Warszawa 2013.</p> <p>Malarewicz-Jakubów A., Wsparcie prawne osób starszych, Warszawa 2017.</p> <p>Olech A., Źródła i rodzaje dylematów etycznych w pracy socjalnej oraz możliwości ich rozwiązywania. (w:) Dylematy etyczne pracowników socjalnych. red. M. Sokołowska, Warszawa 2013.</p> <p>Sierpowska Iwona, Pomoc społeczna jako administracja świadcząca: studium administracyjnoprawne, Warszawa 2012.</p> <p>Stadniczeńko S.L.,(red.), Propedeutyka praw człowieka, T.I., Opole 2011.</p> <p>Stadniczeńko S.L. (red.), Propedeutyka praw człowieka, T.I.II, Opole 2013.</p> <p>Stadniczeńko S.L.(red.), Propedeutyka praw człowieka, T.II., Opole 2012.</p> <p>Trafiałek E. (red.), Innowacje dla bezpiecznego i zintegrowanego rozwoju. T. 1, Aktywna polityka społeczna, ekonomia, bezpieczeństwo społeczne w przestrzeni europejskiej, Kielce 2016.</p>
Literatura uzupełniająca	-----
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)	

Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	15
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	5
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		50
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		2
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordinator przedmiotu: Dr Piotr Sikora	Zespół dydaktyczny: Dr Piotr Sikora	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ I REHABILITACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH											
Kod		Punktacja ECTS				1+1						
Wydział	Nauk Społecznych				Kierunek		PRACA SOCJALNA					
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia stacjonarne)											
Rok studiów	III				Semestr		VI					
Język przedmiotu	Polski				Grupa treści kształcenia		Przedmiot kierunkowy					
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe						Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych					
Wiedza	K_W03 - Posiada wiedzę o kluczowych problemach i kwestiach społecznych w perspektywie interdyscyplinarnej.						P6S_WG P6S_WK					
Umiejętności	K_U10 - Potrafi skutecznie reprezentować interesy osób i grup wykluczonych, stając się ich rzecznikiem w warunkach zmian socjo-strukturalnych, politycznych i ekonomicznych.						P6S_UW					
Kompetencje społeczne	K_K06 - Z przekonaniem angażuje się w działania przeciwdziałające nierównościom społecznym, politycznym i ekonomicznym, odwołując się do idei sprawiedliwości społecznej.						P6S_KO					
Forma zajęć:	Wykład (15), ćwiczenia (15)											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład, dyskusja, pogadanka											
Metody prowadzenia ćwiczeń	analiza dokumentów i materiałów źródłowych, praca z tekstem, prezentacje medialne.											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: zaliczenie bez oceny Ćwiczenia: Systematyczny udział w zajęciach, zaliczenie ćwiczeń określonych przez wykładowcę,											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
		x				x	x	x	x			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	Kolokwium 50%, praca pisemna 20%, aktywność 10%, prezentacja 20%											
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											
Cele przedmiotu	C.1 Analiza pojęć niepełnosprawność, osoba niepełnosprawna, rehabilitacja. C.2 Poznanie podstawowych problemów związanych z doświadczaniem niepełnej sprawności. C.3 Możliwości i bariery rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.											
Treści merytoryczne przedmiotu	Koncepcje psychologiczne choroby i niesprawności ruchowej. Definicje, skala i dynamika zjawiska niepełnej sprawności. Rodzaje i charakterystyka niepełnej sprawności. Modele podejścia do niepełnosprawności. Wizerunek osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie. Bariery uczestnictwa społecznego on. Konsekwencje niepełnej sprawności - psychospołeczne problemy osób niepełnosprawnych, ich rodzin i środowiska społecznego. Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych. Projekty socjalne realizowane na rzecz aktywizacji i rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych – przykłady dobrych praktyk. Praca socjalna z osobami niepełnosprawnymi.											

Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Praca indywidualna z zakresu tematyki przedmiotu	
Literatura podstawowa	<p>Kijak R., Podgórska-Jachnik D., Stec K., Niepełnosprawność. Wyzwania. Praca socjalna, Warszawa 2020.</p> <p>Kowalik S., Psychospołeczne podstawy rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Katowice 1999.</p> <p>Kowalik S., Psychologia rehabilitacji, Warszawa 2007.</p> <p>Leszczyńska-Rejchert A., Kantowicz E. (red.), Stereotypy a starość i niepełnosprawność, Toruń 2012.</p> <p>Pawlas-Czyż S. (red.), Praca socjalna wobec współczesnych problemów społecznych, Toruń 2007.</p> <p>Piekut-Brodzka D., Kuczyńska-Kwapisz J., Pedagogika specjalna dla pracowników społecznych, Warszawa 2009.</p> <p>Podgórska-Jachnik D., Praca socjalna z osobami z niepełnosprawnością i ich rodzinami, Warszawa 2014.</p> <p>Sierpowska I., Ustawa o pomocy społecznej. Komentarz. Warszawa 2009.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>Barnes C., Mercer G., Niepełnosprawność Warszawa 2008. Bąbka J. (red.), Człowiek niepełnosprawny w różnych fazach życia, Warszawa 2004.</p> <p>Flanczewska-Wolny M. (red.), Jakość życia w niepełnosprawności - mity a rzeczywistość. Kraków 2007. Marynowicz-Hetka E., Pedagogika społeczna. Podręcznik akademicki, tom I i II, Warszawa 2006. Potrzeby osób niepełnosprawnych w zakresie aktywizacji zawodowej, Warszawa 2007.</p> <p>Rottermund J., Wybrane aspekty pracy z niepełnosprawnymi, Kraków 2006.</p> <p>Speck O., Niepełnosprawni w społeczeństwie. Podstawy ortopedagogiki, Gdańsk 2005.</p> <p>Wyczesany J., Gajdzica Z., Edukacja i wsparcie społeczne osób z niepełnosprawnością w wybranych krajach europejskich, Kraków 2005.</p> <p>Czasopisma m. in. „Niepełnosprawność i Rehabilitacja”, „Tematy”, „Praca Socjalna”.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	15
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	5
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	5
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	5
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		50
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		2
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2017/2018	
Koordinator przedmiotu: Dr hab. Iwona Dąbrowska-Jabłońska	Zespół dydaktyczny: Dr hab. Iwona Dąbrowska-Jabłońska	

Studia niestacjonarne

Studia niestacjonarne realizowane są wg harmonogramu studiów zatwierdzonego na rok akademicki 2019/2020

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	TEORETYCZNE PODSTAWY PRACY SOCJALNEJ											
Kod		Punktacja ECTS			2+2							
Wydział	Nauk Społecznych			Kierunek			PRACA SOCJALNA					
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia niestacjonarne)											
Rok studiów	II			Semestr			III					
Język przedmiotu	Polski			Grupa treści kształcenia			Przedmiot kierunkowy					
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe						Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych					
Wiedza	<p>K_W04 - Posiada podstawową wiedzę o charakterze i specyfice pracy socjalnej i właściwie lokuje ją w relacjach do innych nauk.</p> <p>K_W05 Zna terminologię używaną w pracy socjalnej na poziomie ogólnym oraz jej odniesienia do innych dyscyplin humanistycznych i społecznych.</p> <p>K_W07 - Zna w zakresie podstawowym wybrane teorie w obszarze nauk społecznych i humanistycznych, a także z innych dziedzin stanowiące teoretyczne podstawy pracy socjalnej.</p> <p>K_W08 - Posiada ogólną wiedzę o historii tworzenia i ewoluowania instytucji wsparcia społecznego. Zna historyczne uwarunkowania tworzenia się modeli i form pomocy człowiekowi.</p> <p>K_W13 - Posiada podstawową wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pracy socjalnej, jako dyscypliny praktycznej i teoretycznej.</p>						P6S_WG					
Umiejętności	<p>K_U01 - Potrafi prawidłowo interpretować i wyjaśniać zjawiska społeczne oraz wzajemne relacje między nimi w obszarze problemów i kwestii społecznych, stanowiących przedmiot zainteresowania pracy socjalnej w obrębie podstawowych dyscyplin naukowych.</p> <p>K_U19 - Opanował umiejętności w zakresie twórczego myślenia.</p>						P6S_UW P6S_UO					
Kompetencje społeczne	K_K09 - Potrafi krytycznie oceniać swoje możliwości i korzystając z posiadanych zasobów planować rozwój wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.						P6S_KK					
Forma zajęć:	Wykład (9), ćwiczenia (18)											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład - problemowy, prezentacja multimedialna.											
Metody prowadzenia ćwiczeń	Ćwiczenia - dyskusja, opracowanie w zespole referatu o charakterze empirycznym, multimedialna prezentacja referatu z udziałem wszystkich członków zespołu											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: egzamin Ćwiczenia: zaliczenie z oceną (oceny cząstkowe, sprawdziany pisemne, wystąpienia ustne, aktywność, wykonywanie innych zadań...)											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
						x		x	x		x	x
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)						20		10	10		50	10

TREŚCI MERYTORYCZNE	
Wymagania wstępne	Zaliczony rok I – przedmiot Teoretyczne podstawy pracy socjalnej
Cele przedmiotu	<p>C1. Ukazanie historycznego kontekstu pracy socjalnej oraz budowanie aparatu pojęciowego studentów w obszarze pracy socjalnej.</p> <p>C2. Poznanie uwarunkowań politycznych, społecznych i ekonomicznych świadczenia pracy socjalnej.</p> <p>C3. Poznanie obszarów, wartości i zasad pracy socjalnej.</p> <p>C4. Przekazanie studentom teoretycznych podstaw pracy socjalnej, będących podstawą i przygotowaniem do zastosowania ich w praktycznym działaniu (np. w trakcie praktyk studenckich).</p> <p>C5. Kształtowanie w studentach kreatywności w tworzeniu warsztatu pracy pracownika socjalnego.</p>
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Historyczne źródła, nurty i kierunki pracy socjalnej – od dobroczynności i filantropii do pracy socjalnej. Praca socjalna XIX i XX wiek oraz rozważania definicyjne. Obszary współczesnej pracy socjalnej. Indywidualne i społeczne źródła deprywacji społecznej. Teoria i praktyka pracy socjalnej. Role zawodowe pracownika socjalnego oraz jego wiedza, umiejętności i kompetencje. Stres i wypalenie zawodowe pracowników socjalnych. Tendencje i bariery rozwoju pracy socjalnej. Analiza wybranych pojęć z zakresu pracy socjalnej, m. in.: pomoc społeczna, wykluczenie społeczne, wsparcie społeczne, ratownictwo, profilaktyka, wolontariat, samopomoc, sieci społeczne, więzi, społeczne, poradnictwo, deprywacja społeczna. Wartości i zasady stosowane w obszarze pracy socjalnej. Relacja pracownik socjalny – klient w pracy socjalnej. Kształcenie i doskonalenie zawodowe pracowników socjalnych, specjalizacja w zawodzie pracownik socjalny oraz nowe zawody w obszarze pomocy społecznej. Interdyscyplinarny charakter pracy socjalnej. Praca socjalna na rzecz osób w różnych fazach życia i w różnych kontekstach. Teoria i praktyka pracy socjalnej – omówienie podejść teoretycznych.</p>
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Prezentacja indywidualna z zakresu tematyki przedmiotu

Literatura podstawowa	<p>Czechowska-Bieluga M., Kanios A., Adamowska L., Nowe przestrzenie działania w pracy socjalnej w wymiarze etyczno-prakseologicznym, Kraków 2010.</p> <p>Czechowska-Bieluga M., Kanios A., Praca socjalna. Kształcenie – działanie – konteksty, Kraków 2010.</p> <p>Czechowska-Bieluga M., Poczucie zadowolenia z życia pracowników socjalnych w socjopedagogicznej perspektywie uwarunkowań pełnionej roli zawodowej, Lublin 2013.</p> <p>Frysztański K. (red.), Wartości i normy społeczne – wokół uwarunkowań i czynników pracy socjalnej, Kraków 2002.</p> <p>Gray M., Webb S. A., Social Work. Theories and Methods, London 2009.</p> <p>Gulczyńska A., Granosik M. (red.), Empowerment w pracy socjalnej: praktyka i badania partycypacyjne, Warszawa 2014.</p> <p>Hove D., Krótkie wprowadzenie do teorii pracy socjalnej, Warszawa 2011.</p> <p>Kanios A., Praca socjalna. Zagadnienia teoretyczne i metodyczne, Lublin 2014.</p> <p>Kantowicz E., Elementy teorii i praktyki pracy socjalnej, Olsztyn 2001.</p> <p>Kantowicz E., Role of Research in Education for Social Work in Europe, Olsztyn 2009.</p> <p>Lishman J., Podręcznik teorii dla nauczycieli praktyki w pracy socjalnej, Katowice 1998.</p> <p>Łuczyńska M., Pracownicy socjalni w procesie profesjonalizacji, Warszawa 2013.</p> <p>Małek A., Słany K., Szczepaniak-Wiecha I., Z zagadnień historii pracy socjalnej w Polsce i na świecie, Kraków 2006.</p> <p>Marynowicz-Hetka E., Pedagogika społeczna. Podręcznik akademicki, tom I i II, Warszawa 2006, 2007.</p> <p>Olech A., Etos zawodowy pracowników socjalnych. Wartości, normy, dylematy etyczne, Katowice 2006.</p> <p>Payne M., Modern Social Work Theory, Hampshire 2005.</p> <p>Pilch T., Lepalczyk I. (red.), Pedagogika społeczna, Warszawa 1995.</p> <p>Radwan-Pragłowski J., Frysztański K., Społeczne dzieje pomocy człowiekowi: od filantropii greckiej do pracy socjalnej, Katowice 1998.</p> <p>Raporty z badań w, nad i dla pracy socjalnej.</p> <p>Skidmore R. A., Thackeray M. G., Wprowadzenie do pracy socjalnej, Katowice 1998.</p> <p>Szmagański J., Stres i wypalenie zawodowe pracowników socjalnych, Warszawa 2004.</p> <p>Teksty źródłowe. Czasopisma m. in. „Tematy”, „Praca Socjalna”.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Sikora P. (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej, t. I., Opole 2012.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I. (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej, t. II., Opole 2013.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I. (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej, t. III., Opole 2014.</p> <p>Żukiewicz A., Wprowadzenie do epistemologii pracy społecznej, Łódź 2015.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>Gray D. D., Adopcja i przywiązanie, Sopot 2010.</p> <p>Grzybek G., Etyczne podstawy pracy socjalnej, Bielsko-Biała 2007.</p> <p>Pikul-Brodzka D. M., Kuczyńska-Kwapisz J. (red.), Pedagogika specjalna dla pracowników socjalnych, Warszawa 2009.</p> <p>Sutton C., Psychologia dla pracowników socjalnych, Gdańsk 2004.</p> <p>Podgórska-Jachnik J., Praca socjalna z osobami z niepełnosprawnością i ich rodzinami, Warszawa 2014.</p> <p>Ray M., Phillips J., Praca socjalna ze starszymi ludźmi, Warszawa 2014.</p> <p>Ruszkowska M., Winiarski M., Praca socjalna z dziećmi, młodzieżą i rodziną, Warszawa 2014.</p> <p>Bradshaw J., Zrozumieć rodzinę. Rewolucyjna droga odnalezienia samego siebie, Warszawa 1994.</p> <p>Frysztański K., Socjologia problemów społecznych, Warszawa 2009.</p> <p>Teksty źródłowe. Czasopisma m. in. Auxilium Socjale; Auxilium Socjale Novum; Doradca w Pomocy Społecznej; Empowerment: Kwartalnik Pracowników Socjalnych Śląska Opolskiego; Na Temat; Wspólne Tematy; Poradnik Instytucji Pomocy Społecznej; Praca Socjalna; Pracownik Socjalny; Problemy Społeczne; Niebieska Linia; Forum Bezdomności; Polityka Społeczna; Niepełnosprawność i Rehabilitacja; Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze; Pedagogika Społeczna; Opieka Wychowanie Terapia; Człowiek Niepełnosprawność Społeczeństwo; Pedagogika Rodziny.</p> <p>Czasopisma obcojęzyczne i bazy danych dostępne online dla studentów kierunku Praca socjalna.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
	Wykład	9
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	18

Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	3
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	20
	Przygotowanie prac pisemnych	5
	Przygotowanie do ćwiczeń	20
	Przygotowanie do egzaminu	15
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	10
	Inne	0
Ogólny bilans czasu pracy studenta		100
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2019/2020	
Koordinator przedmiotu: Dr hab. Iwona Dąbrowska-Jabłońska	Zespół dydaktyczny: Dr hab. Iwona Dąbrowska-Jabłońska	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	METODYKA PRACY SOCJALNEJ		
Kod		Punktacja ECTS	2+3
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia niestacjonarne)		
Rok studiów	II	Semestr	III
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy
EFEKTY KSZTAŁCENIA			
Obszary	Efekty przedmiotowe	Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych	
Wiedza	<p>K_W19 Posiada wiedzę na temat metod, technik form rozwiązywania problemów i kwestii społecznych w wymiarze lokalnym i regionalnym. Posiada ogólną wiedzę o elementach strukturalnych procesów zachodzących w toku działania społecznego.</p> <p>K_W21 Ma ogólną wiedzę z zakresu metodyki pracy socjalnej dotyczącą metod, technik i form pracy socjalnej. Posiada wiedzę o mechanizmach, pozwalających na gruncie pracy socjalnej poszukiwać skutecznych sposobów interwencji kierowanej do osób, rodzin i grup, pozwalających skutecznie rozwiązywać problemy społeczne oraz przyczyniać się do poprawy jakości życia w wymiarze indywidualnym i zbiorowym.</p>	P6S_WG	
Umiejętności	<p>K_U07 Potrafi opracowywać i wdrażać sposoby interwencji socjalnej z wykorzystaniem instrumentów formalnych (prawnych, instytucjonalnych), jak i metodycznych opartych o metody, techniki i formy pracy socjalnej.</p> <p>K_U12 Odwołując się do posiadanej, interdyscyplinarnej wiedzy trafnie rozstrzyga dylematy dotyczące indywidualnych, społecznych, etycznych kontekstów działania społecznego. Podejmuje trafne wybory w sytuacji konfliktowej oparte o jasno zdefiniowane przesłanki.</p> <p>K_U14 Posiada umiejętność zgłaszania samodzielnie formułowanych propozycji rozwiązań z wykorzystaniem instrumentów pracy socjalnej, dotyczących konkretnych problemów i kwestii społecznych oraz umiejętność dokonywania opartych o wiedzę i procedury rozstrzygnięć w tym zakresie. Określa również sposoby skutecznego działania zmierzające do osiągnięcia zamierzonych celów i skutecznie wdraża do działania przyjęte propozycje.</p> <p>K_U16 Potrafi przygotować i poprowadzić różnorodne formy wystąpień ustnych w zakresie problematyki działania społecznego, odwołując się do wiedzy i informacji pochodzącej z różnych źródeł.</p>	P6S_UW P6S_UK	
Kompetencje społeczne	K_K04 W działaniu społecznym właściwie określa priorytety służące osiągnięciu wysokiej jego skuteczności i planowej realizacji określanych przez siebie lub innych zadań.	P6S_KR	
Forma zajęć:	Wykład (18) i ćwiczenia (18)		
Metody prowadzenia wykładów	Wykład (problemowy, prezentacje multimedialne, dyskusja)		
Metody prowadzenia ćwiczeń	Ćwiczenia (prezentacje multimedialne, przygotowanie i zaprezentowanie w postaci wystąpień ustnych zadanej do analizy problematyki, dyskusja, gry dydaktyczne (sytuacyjne), ćwiczenia z wykorzystaniem technik multimedialnych		
Forma zaliczenia zajęć	<p>Wykład: zaliczenie (obecność na zajęciach)</p> <p>Ćwiczenia: zaliczenie z oceną (oceny cząstkowe, przygotowanie prezentacji, wystąpienia ustne, aktywność na zajęciach, przygotowanie gry dydaktycznej (sytuacyjnej)</p>		

Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
			x		x				x	x		
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)		40		20				20	20			
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne												
Cele przedmiotu	<p>C.1 Opanowanie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do posługiwania się zarówno klasycznymi metodami pracy socjalnej jak: metoda pracy z indywidualnym przypadkiem, metoda pracy z grupą czy metoda środowiskowa.</p> <p>C.2 Opanowanie niezbędnej wiedzy i umiejętności do posługiwania się nowoczesnymi strategiami, technikami i formami pracy socjalnej.</p> <p>C.3 Studenci zdobywają umiejętności pozwalające, aby nie tylko działać „na rzecz” osób i grup, lecz „z” osobami i grupami będącymi często niewykorzystanym potencjałem dla samego siebie i swoich środowisk.</p> <p>C.4. Celem przedmiotu jest również popularyzacja nowych metod i instrumentów wsparcia społecznego oraz ukazanie aktualnych zagadnień instytucjonalno-organizacyjnych oraz prawnych, które kształtują ramy dla działań pracownika socjalnego w środowisku.</p>											
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Podstawy metodycznego działania w pracy socjalnej – wprowadzenie do metodyki. Umiejętności pracownika socjalnego i ich kształcenie. Obszary metodycznej pracy socjalnej. Diagnoza społeczna jako podstawowy element warsztatu pracy pracownika socjalnego. Klasyczne metody pracy socjalnej - metoda pracy z indywidualnym przypadkiem. Klasyczne metody pracy socjalnej - zastosowanie metody grupowej w pracy socjalnej. Klasyczne metody pracy socjalnej - metoda pracy środowiskowej. Empowerment jako strategia wywoływania zmiany w pracy socjalnej. Profilaktyczne wymiary pracy socjalnej z osobą, rodziną, grupą i środowiskiem lokalnym. Pracownik socjalny jako animator lokalnych sieci wsparcia. Multikulturowa praca socjalna. Elementy superwizji w pracy socjalnej. Organizacja pracy własnej pracownika socjalnego (planowanie pracy, proces podejmowania decyzji, gospodarowanie czasem, planowanie ścieżki własnego rozwoju. Innowacyjne podejścia do pracy socjalnej. Proksemiczne uwarunkowania relacji pracownik socjalny – klient. Pierwszy kontakt z klientem – uwarunkowani nawiązania właściwych relacji. Bariery właściwej komunikacji w polu pracy socjalnej. Diagnozowanie sytuacji jednostki i rodziny w pracy socjalnej - wywiad środowiskowy. Błędy popełniane w kontakcie z klientem przez pracownika socjalnego. Modele pracy socjalnej w pracy z przypadkiem: model psychospołeczny, funkcjonalny, zorientowany na rozwiązywanie problemów, modyfikacji zachowań Motywowanie klienta do zmiany Kontrakt socjalny w pracy z osobą i rodziną. Techniki i formy pracy z indywidualnym przypadkiem w pracy socjalnej. Formy pracy socjalnej z rodziną. Innowacyjne techniki i formy pracy z osobą i rodziną. Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach. Pracownik socjalny wobec klienta agresywnego. Formy pracy z grupą w pracy socjalnej - zalety pracy grupowej. Rodzaje grup w polu pracy socjalnej. Tworzenie grupy – poznanie środowiska, z którego powstaje grupa. Zastosowanie treningu grupowego w pracy socjalnej. Grupy wsparcia – rola i zadania pracownika socjalnego tworzeniu grup wsparcia. Modele i podejścia do pracy ze społecznością lokalną w pracy socjalnej. Etapy pracy ze społecznością. Techniki, formy i narzędzia pracy ze społecznością lokalną. Akcja publiczna jako technika pracy ze społecznością lokalną. Wolontariat – podstawowy wymiar solidarności – sposoby organizowania wolontariatu do działalności pomocowej jako obszar pracy socjalnej. Centrum Aktywności lokalnej CAL, jako metoda pracy ze środowiskiem lokalnym. Wykorzystanie instrumentów ekonomii społecznej w aktywizacji społeczności lokalnej. Streetworking w pracy socjalnej w społeczności lokalnej. Rozwój zasobów klientów pracy socjalnej (osobowe, w rodzinie i grupie, w środowisku lokalnego). Budowanie sieci wsparcia – partnerzy lokalni, zasoby środowiska lokalnego, w tym organizacje pozarządowe. Wykorzystanie multimediów w pracy socjalnej. Analiza dobrych praktyk pracy socjalnej z osobami, grupami, rodzinami i społecznością lokalną – model analizy i próba wdrożenia.</p>											
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Indywidualna prezentacja związana z tematyką przedmiotu											

Literatura podstawowa	<p>Bąbska B., Marek Rymśa, Organizowanie społeczności lokalnej – metodyka pracy Środowiskowej, Warszawa 2014</p> <p>de Robertis C., Metodyka działania w pracy socjalnej, Wydawnictwo, Katowice 1998,</p> <p>de Robertis C., Pascal H., Postępowanie metodyczne w pracy socjalnej z grupami i ze społecznościami, Katowice 1999</p> <p>Garlin Ch.D., Seabury B.A., Działania interpersonalne w pracy socjalnej, Warszawa 1996, t.I i II.</p> <p>Granosik M., Profesjonalny wymiar pracy socjalnej, Katowice 2006.</p> <p>Jaraczewska J., Krasiejko I. (red.) Dialog Motywujący w teorii i praktyce. red. nauk. Jaraczewska J. M., Krasiejko I., Motywowanie do zmiany w pracy socjalnej i terapii, Toruń 2012.</p> <p>Jordan P., Ośrodek pomocy i aktywności społecznej – doświadczenia programu Centrum Aktywności Lokalnej, [w:] Jordan P. (red.), Ośrodek pomocy i aktywności społecznej, renesans pracy środowiskowej, Warszawa 2007.</p> <p>Kantowicz E., Elementy teorii i praktyki pracy socjalnej, Olsztyn 2001.</p> <p>Każmierczak T. (red.), Organizator społeczności lokalnej – refleksyjny praktyk, Warszawa 2014</p> <p>Kienhuis J., Świtek T., Klient ekspertem. Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach I jego zastosowanie w Polsce, Katowice 2007.</p> <p>Kotlarska-Michalska A. (red.), Diagnozowanie i projektowanie w pracy socjalnej, Poznań 1999.</p> <p>Oyster C.K., Grupy, Poznań 2002.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I., (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 3, Opole 2013.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I., (red.): Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 2, Opole 2013.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Sikora P. (red.): Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 1, Opole 2012.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>„Praca socjalna” – Instytut Rozwoju Służb Społecznych Warszawa – bieżąca lektura czasopiśma.</p> <p>Brągiel J., Sikora P. (red.), Praca socjalna – wielość perspektyw, Opole 2004.</p> <p>Krasiejko I., Praca socjalna w praktyce asystenta rodziny. Przykład Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach, Katowice 2011.</p> <p>Rymśa M. (red.), Pracownicy socjalni i praca socjalna w Polsce. Między służbą społeczną a urzędem, Warszawa 2012.</p> <p>Skrzypiec R., Konflikt jak strategia rozwiązywania problemów w społecznościach lokalnych, [w:] Lewenstein B., Schindler J., Skrzypiec R., Partycypacja społeczna i aktywizacja w rozwiązywaniu problemów społecznych, Warszawa 2010.</p> <p>Szczepkowski J., Praca socjalna. Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach, Toruń 2010.</p> <p>Trawkowska D., (red.), Pomoc społeczna wobec rodziny. Interdyscyplinarne rozważania o publicznej trosce o dziecko i rodzinę, Toruń 2011.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	18
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	18
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	4
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	25
	Przygotowanie do ćwiczeń	10
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	10
	Przygotowanie projektu /prezentacji	5
Inne	10	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		125
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		5
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2019/2020	
Koordinator przedmiotu: Dr Piotr Sikora	Zespół dydaktyczny: Dr Piotr Sikora	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	GERONTOLOGIA SPOŁECZNA											
Kod		Punktacja ECTS				3+1						
Wydział	Nauk Społecznych				Kierunek			PRACA SOCJALNA				
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia niestacjonarne)											
Rok studiów	II				Semestr			III				
Język przedmiotu	Polski				Grupa treści kształcenia			Przedmiot kierunkowy				
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe								Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych			
Wiedza	K_W02 Ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą specyfiki i odmienności podejść do człowieka i struktur społecznych na gruncie dyscyplin podstawowych w obszarze nauk społecznych i humanistycznych. K_W03 Posiada wiedzę o kluczowych problemach i kwestiach Społecznych w perspektywie interdyscyplinarnej.								P6S_WG P6S_WK			
Umiejętności	K_U10 Potrafi skutecznie reprezentować interesy osób i grup wykluczonych, stając się ich rzecznikiem w warunkach zmian socjo-strukturalnych, politycznych i ekonomicznych. K_U17 Potrafi samodzielnie zorganizować i przeprowadzić zajęcia z zakresu promocji zdrowia, rekreacji lub wybrane zajęcia sportowe.								P6S_UW			
Kompetencje społeczne	K_K06 Z przekonaniem angażuje się w działania przeciwdziałające nierównościom społecznym, politycznym i ekonomicznym, odwołując się do idei sprawiedliwości społecznej.								P6S_KO			
Forma zajęć:	Wykład (18) ćwiczenia (9)											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład (problemowy, prezentacje multimedialne, dyskusja)											
Metody prowadzenia ćwiczeń	prezentacje multimedialne, przygotowanie i zaprezentowanie w postaci wystąpień ustnych zadanej do analizy problematyki, dyskusja, gry dydaktyczne (sytuacyjne), ćwiczenia z wykorzystaniem technik multimedialnych											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: egzamin (min. 55% całości punktów) Ćwiczenia: zaliczenie z oceną (oceny cząstkowe, przygotowanie prezentacji, wystąpienia ustne, aktywność na zajęciach, przygotowanie gry dydaktycznej (sytuacyjnej))											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny (grupowy)	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	x	x			x		x	x	x		x	
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	Egzamin, na ćwiczeniach kolokwium z semestru (40%), prezentacja multimedialna (20%), przygotowanie i przeprowadzanie gry dydaktycznej (sytuacyjnej) (20%), aktywność na zajęciach (20%).											
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne												
Cele przedmiotu	Zapoznanie studentów z okresem starości człowieka, jego potrzebami i możliwościami rozwojowymi, teoriami starzenia się, formami opieki i wsparcia seniorów, możliwościami rozwoju i edukacji, zjawiskami patologicznymi wśród tej grupy wiekowej, elementami tanatologii oraz problemami seniorów w państwach Unii Europejskiej.											

Treści merytoryczne przedmiotu	Charakterystyka gerontologii społecznej jako dyscypliny naukowej, ogólna charakterystyka okresu starości. teorie starzenia się. biologiczne, medyczne i możliwości rozwoju seniorów, społeczne aspekty starości, potrzeby seniorów, instytucjonalne formy opieki nad seniorami, rodzina a senior, zjawiska patologiczne wśród osób starszych, kres życia człowieka, polityka społeczna wobec starzenia się i starości, problemy ludzi starych w Unii Europejskiej.	
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Prezentacja indywidualna z zakresu tematyki przedmiotu	
Literatura podstawowa	Leszczyńska-Rejchert A., Człowiek starszy i jego wspomaganie, Olsztyn 2005. Orzechowska G., Aktualne problemy gerontologii społecznej, Olsztyn 2001. Stuart-Hamilton I., Psychologia starzenia się. Wprowadzenie, Poznań 2006. Szarota Z., Gerontologia społeczna i oświatowa, Kraków 2004. Szatur-Jaworska B., Błędowski P., Dziegielewska M., Podstawy gerontologii społecznej, Warszawa 2006. Szukalski P. (red.) Przygotowanie do starości. Polacy wobec starzenia się. Warszawa 2009.	
Literatura uzupełniająca	Chabior A., Rola aktywności kulturalno-oświatowej w adaptacji do starości, Radom-Kielce 2000. Górecki M.(red.), Prawda umierania i tajemnica śmierci. Warszawa 2010. Hill R.D., Pozytywne starzenie się. Młodzi duchem w jesieni życia, Warszawa 2009. Szarota Z., Starzenie się i starość w wymiarze instytucjonalnego wsparcia, Kraków 2010. Tobiasz-Adameczyk A. (red.), Przemoc wobec osób starszych, Kraków 2009.	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	18
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	9
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	3
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	20
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	20
	Przygotowanie do egzaminu	20
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	10
	Inne	0
Ogólny bilans czasu pracy studenta		100
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2019/2020	
Koordynator przedmiotu: Dr Joanna Janik-Komar	Zespół dydaktyczny: Dr Joanna Janik-Komar	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	POMOC SPOŁECZNA											
Kod		Punktacja ECTS	2+2									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia niestacjonarne)											
Rok studiów	II	Semestr	III									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	K_W17 Posiada wiedzę na temat organizacyjnych i prawnych norm i reguł określających zakres i warunki funkcjonowania instytucji socjalnych i profesjonalnej pracy socjalnej w instytucjach systemu pomocy społecznej.		P6S_WK									
Umiejętności	K_U07 Potrafi opracowywać i wdrażać sposoby interwencji socjalnej z wykorzystaniem instrumentów formalnych (prawnych, instytucjonalnych), jak i metodycznych opartych o metody, techniki i formy pracy socjalnej.		P6S_UW									
Kompetencje społeczne	K_04 W działaniu społecznym właściwie określa priorytety służące osiągnięciu wysokiej jego skuteczności i planowej realizacji określanych przez siebie lub innych zadań. K_06 Z przekonaniem angażuje się w działania przeciwdziałające nierównościom społecznym, politycznym i ekonomicznym, odwołując się do idei sprawiedliwości społecznej. K_10 W działaniu społecznym wyraża gotowość do poszukiwania twórczych i odważnych rozwiązań. Jest ambitny i przekonany o tym, że praca socjalna może być istotnym elementem rozwoju społeczności, jeżeli uprawiana jest w sposób pozbawiony rutyny, innowacyjny i kreatywny.		P6S_KR P6S_KO P6S_KK									
Forma zajęć:	Wykład (9) ćwiczenia (18)											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład (problemowy, prezentacje multimedialne, dyskusja)											
Metody prowadzenia ćwiczeń	Ćwiczenia (prezentacje multimedialne, przygotowanie i zaprezentowanie w postaci występów ustnych zadanej do analizy problematyki, dyskusja, gry dydaktyczne (sytuacyjne), ćwiczenia z wykorzystaniem technik multimedialnych)											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: Egzamin pisemny (min. 55% ustalonej punktacji), Ćwiczenia: zaliczenie na ocenę (uczęszczanie na zajęcia, sprawdziany pisemne, przygotowanie raportu dotyczącego działalności pomocowej organizacji pozarządowej)											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny (grupowy)	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
		x						x			x	x
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	egzamin pisemny (zdany min. 55% punktów całości), zaliczenie na ocenę – średnia cząstkowa dająca pozytywną ocenę końcową (powyżej 2,75)											
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											

Cele przedmiotu	Student opanował formalno-prawne podstawy funkcjonowania systemu pomocy społecznej. Jest zorientowany w strukturze pomocy społecznej. Celem jest zapoznanie ze specyfiką wybranych kategorii klientów jednostek pomocy społecznej. Zna zadania pomocy społecznej przypisane poszczególnym jednostkom samorządu terytorialnego i potrafi wskazać podmiot odpowiedni dla rozwiązania konkretnych problemów, dotyczących klientów pomocy społecznej. Zna zasady, kryteria i tryb przyznawania świadczeń w pomocy społecznej. Posiada gruntowną wiedzę dotyczącą zarówno materialnych jak i niematerialnych świadczeń pomocy społecznej. Zna zasady funkcjonowania i udzielana wsparcia w instytucjach działających w strukturach pomocy społecznej. Posiada wiedzę na temat dokumentacji sporządzanej w jednostkach pomocy społecznej. Posiada orientację, co do specyficznych potrzeb wybranych kategorii osób i rodzin otrzymujących wsparcie w jednostkach pomocy społecznej	
Treści merytoryczne przedmiotu	Geneza pomocy społecznej. Przemiany pomocy społecznej. Kształtowanie się instytucji pomocy społecznej. Polski model funkcjonowania instytucji pomocy społecznej. Uwarunkowania funkcjonowania instytucji pomocy społecznej. Standardy usług świadczonych przez instytucje pomocy społecznej. Obszary współdziałania instytucji pomocy społecznej z nieformalną pomocą społeczną. Obszary zainteresowań instytucji pomocy społecznej. Instytucjonalne formy wspierania potrzebujących. Funkcjonowanie instytucji pomocy społecznej w wybranych krajach. Polskie tradycje pomocy społecznej. Podstawy prawne funkcjonowania pomocy społecznej w Polsce. Zadania i działalność GOPS i MOPS. Cele i zadania Domów Pomocy społecznej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej. Domy Pomocy Diennej. Świetlice środowiskowe. Warsztaty Terapii Zajęciowej. Hospicja i ośrodki opieki paliatywnej.	
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)		
Literatura podstawowa	Grewiński M., Krzyszkowski J. (red.), Współczesne tendencje w pomocy społecznej i pracy socjalnej, Warszawa 2001 (e-buk). Kamiński T., Publiczna i pozarządowa pomoc społeczna w poszukiwaniu modelu relacji , [w:] Problemy społeczne, pomoc społeczna , praca socjalna – wymiar polski i europejski. J. Krzyszkowski , R. Majer (red.), Częstochowa 2004. Koczur W., Pomoc społeczna jako zadanie samorządu terytorialnego, [w:] Zarządzanie publiczne w lokalnej polityce społecznej, A. Frączkiewicz-Wronka (red.), Warszawa 2007. Kwaśniewski J., Praca socjalna. Pomoc społeczna, Warszawa 1995. Lalak D., Pilch T. (red.), Elementarne pojęcia pedagogiki społecznej i pracy socjalnej, Warszawa 1999. Zalewska D., Opieka i pomoc społeczna – dynamika instytucji, Warszawa 2005.	
Literatura uzupełniająca	Każmierczak T., Pomoc społeczna. Szkic socjologiczny, Warszawa 2008. Malikowski M. (red.), Praca socjalna i pomoc społeczna. Aspekty teoretyczne- Kształcenie aplikacji , , Rzeszów 1999. Staręga-Piasek J., Hryniewiecka A. (red.), O potrzebie ewaluacji w pomocy społecznej Warszawa 2008. Ustawa o pomocy społecznej z 12 marca 2004 r., Dz. U. 2004 Nr 64. Poz. 593. Ustawa o pomocy społecznej z 29 listopada 1990 r. Dz. U. 2004, nr 64 Weissbrot-Koziarska A., Sikora P. (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej Opole 2012.	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	9
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	18
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	3
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	20
	Przygotowanie prac pisemnych	10
	Przygotowanie do ćwiczeń	10
	Przygotowanie do egzaminu	20
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	10
Inne		
Ogólny bilans czasu pracy studenta		100
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2019/2020	
Koordynator przedmiotu: Dr Piotr Sikora	Zespół dydaktyczny: Dr Piotr Sikora Mgr Agnieszka Bąkowska	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	PROFILAKTYKA SPOŁECZNA											
Kod		Punktacja ECTS	2+1									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia niestacjonarne)											
Rok studiów	II	Semestr	III									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe				Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych							
Wiedza	K_W03 Posiada wiedzę o kluczowych problemach i kwestiach Społecznych w perspektywie interdyscyplinarnej. K_W20 Ma ogólną wiedzę dotyczącą rozpoznawania i interwencji na rzecz osiągania celów rozwojowych, ochronnych, prewencyjnych i terapeutycznych w zależności od zogniskowania problemu.				P6S_WG P6S_WK							
Umiejętności	K_U03 Potrafi w podstawowym zakresie dokonać diagnozy sytuacji, zjawiska i procesy będące przedmiotem zainteresowania pracy socjalnej w wymiarze indywidualnym, grupowym i w szerszych układach społecznych. K_U07 Potrafi opracowywać i wdrażać sposoby interwencji socjalnej z wykorzystaniem instrumentów formalnych (prawnych, instytucjonalnych), jak i metodycznych opartych o metody, techniki i formy pracy socjalnej. K_U10 Potrafi skutecznie reprezentować interesy osób i grup wykluczonych, stając się ich rzecznikiem w warunkach zmian socjo-strukturalnych, politycznych i ekonomicznych. K_U17 Potrafi samodzielnie zorganizować i przeprowadzić zajęcia z zakresu promocji zdrowia, rekreacji lub wybrane zajęcia sportowe.				P6S_UW							
Kompetencje społeczne	K_K06 Z przekonaniem angażuje się w działania przeciwdziałające nierównościom społecznym, politycznym i ekonomicznym, odwołując się do idei sprawiedliwości społecznej.				P6S_KO							
Forma zajęć:	Wykład (9) ćwiczenia (9)											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład (problemowy, prezentacje multimedialne, dyskusja)											
Metody prowadzenia ćwiczeń	Ćwiczenia (prezentacje multimedialne, przygotowanie i zaprezentowanie w postaci wystąpień ustnych zadanej do analizy problematyki, dyskusja, gry dydaktyczne (sytuacyjne), ćwiczenia z wykorzystaniem technik multimedialnych											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: zaliczenie Ćwiczenia: zaliczenie na ocenę - przygotowanie referatu z zakresu profilaktyki społecznej, - kolokwium,											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
					x	x	x	x	x			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)					20	20	20	20	20			
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	Wiedza wyniesiona z I roku studiów											
Cele przedmiotu	C. 1 Zapoznanie studentów z przyczynami i objawami niedostosowania społecznego, C. 2 Zapoznanie z różnymi formami oddziaływań profilaktycznych, C. 3 Nabywanie umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce resocjalizacyjnej.											

Treści merytoryczne przedmiotu	Zapoznanie studentów z głównymi czynnikami zagrożeń społecznych (endo i egzogennymi) oraz środowiskowymi grupami ryzyka. Prezentacja przykładowych programów profilaktyki oraz psychoedukacji ukierunkowanej na regulację emocji, współpracę, motywację i efektywną komunikację	
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Przygotowanie prezentacji z profilaktyki społecznej dotyczący zagrożeń lub niedostosowania społecznego	
Literatura podstawowa	<p>Deptuła M., Odrzucenie rówieśnicze. Profilaktyka i terapia. Warszawa 2021.</p> <p>Dobrychłop, A., Jędrzejko, M. Z., Kania, S., Kasprzak, K., Matejek, J., Prufer, P., Sarzała, D., Sieroń, R. B., Szwedzik, A., Taper, A., Zachowania ryzykowne nastolatków. Nowa jakość ryzyka-ryzyka wielowymiarowe. Ujęcie socjopedagogiczne. Warszawa-Milanówek 2017.</p> <p>Europejskie standardy jakości w profilaktyce uzależnień od narkotyków, Warszawa 2011.</p> <p>Gaś Z. B., Profilaktyka w szkole, Warszawa 2006.</p> <p>Grzelak Sz., Profilaktyka ryzykownych zachowań seksualnych, Kraków 2009.</p> <p>Kowalski M., Śliwa S., Kania S., (red.), Profilaktyka społeczna – edukacja – zdrowie, Twórcze wiązanie teorii i praktyki, Zielona Góra 2018.</p> <p>Ostaszewski K., Skuteczność profilaktyki używania substancji psychoaktywnych, Warszawa 2003.</p> <p>Ostaszewski K., Zachowania ryzykowne w perspektywie mechanizmów resilience, Warszawa 2014.</p> <p>Szymańska J. Programy profilaktyczne, Warszawa 2012.</p> <p>Wojcieszek K., Człowiek spotyka alkohol, Kraków 2010.</p> <p>Wojcieszek K., Optymalizacja profilaktyki problemów alkoholowych, Kraków 2013.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>Colbert D., Zabójcze emocje, Kraków 2011.</p> <p>Jankowska M., Wolfgiel B., Automotywacja, Warszawa 2015.</p> <p>Kamińska-Buśko B., Szymańska J. (red.), Profilaktyka w szkole, Warszawa 2009.</p> <p>Kurzeja A., Dzieci ulicy, Impuls, Kraków 2013.</p> <p>Portman R., Gry i zabawy przeciwko agresji, Kielce 1999.</p> <p>Spitzer M., Cyfrowa demencja, Słupsk 2013.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	9
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	9
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	2
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	10
	Przygotowanie do ćwiczeń	20
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	15
	Inne	0
Ogólny bilans czasu pracy studenta		75
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		3
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2019/2020	
Koordinator przedmiotu: Mgr Sławomir Kania	Zespół dydaktyczny: Mgr Sławomir Kania	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	METODYCZNE PODSTAWY PROJEKTU SOCJALNEGO											
Kod		Punktacja ECTS	2									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia niestacjonarne)											
Rok studiów	II	Semestr	III									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	K_W22 Posiada wiedzę na temat projektu socjalnego, jego elementów strukturalnych, organizacji, przebiegu i zarządzaniu oraz możliwościach jego zastosowania w działaniu społecznym.		P6S_WG									
Umiejętności	K_U09 Potrafi organizować kontakty między instytucjami i organizacjami dla właściwej realizacji projektów społecznych oraz tworzenia lokalnej sieci wsparcia. K_U13 Skutecznie posługuje się w działaniu metodą projektów. K_U14 Posiada umiejętność zgłaszania samodzielnie formułowanych propozycji rozwiązań z wykorzystaniem instrumentów pracy socjalnej, dotyczących konkretnych problemów i kwestii społecznych oraz umiejętność dokonywania opartych o wiedzę i procedury rozstrzygnięć w tym zakresie. Określa również sposoby skutecznego działania zmierzające do osiągnięcia zamierzonych celów i skutecznie wdraża do działania przyjęte propozycje		P6S_UW P6S_UO P6S_UK									
Kompetencje społeczne	K_K02 Potrafi współpracować w zespole pełniąc w nim różne role. K_K03 Potrafi kierować pracą zespołu realizującego projekt socjalny, wykorzystując potencjał indywidualny członków, planując i organizując pracę zespołową z wykorzystaniem zasad właściwej komunikacji interpersonalnej. K_K07 Potrafi aktywnie współuczestniczyć w przygotowaniu i przeprowadzeniu projektów społecznych. Umie projektować i tworzyć sieci partnerów społecznych niezbędne dla ich realizacji.		P6S_KO									
Forma zajęć:	Warsztaty metodyczne (18)											
Metody prowadzenia wykładów	-----											
Metody prowadzenia ćwiczeń	Konwersatoria – ćwiczenia warsztatowe, ćwiczenia terenowe, prezentacje multimedialne, przygotowanie i zaprezentowanie w postaci wystąpień ustnych zadanej do analizy problematyki, dyskusja.											
Forma zaliczenia zajęć	Konwersatoria – zaliczenie z oceną (oceny cząstkowe, przygotowanie prezentacji, przygotowywanie i prowadzenie warsztatów, przygotowywanie i prowadzenie ćwiczeń terenowych, wystąpienia ustne, aktywność na zajęciach											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny (grupowy)	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	x			x	x			x	x			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	Przygotowanie i wdrożenie projektu społecznego (60%), Opracowanie koncepcji badania w działaniu na bazie realizowanego projektu społecznego i przedstawienie wyników badań (praca pisemna) (20%), aktywność na zajęciach (20%).											

TREŚCI MERYTORYCZNE	
Wymagania wstępne	-----
Cele przedmiotu	<p>C. 1 Celem przedmiotu jest kształtowanie i pogłębianie umiejętności konieczne dla skutecznego działania zespołowego z wykorzystaniem metody projektów oraz dla wydobywania w tym działaniu zasobów indywidualnych, zespołowych i tkwiących w środowisku.</p> <p>C.2 Celem jest także pogłębienie badawczym kompetencji studenta poprzez refleksje nad realizowanym działaniem w konkretnych warunkach środowiska.</p>
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Metoda projektów w polu profesjonalnej pracy socjalnej jako odpowiedź na wyzwania współczesnej prakseologii – aspekty deontologiczne, metodologiczne, społeczne i badawcze. Metoda projektów w ujęciu historycznym. Tok postępowania projektującego. Typy projektów w działaniu społecznym. Zasady tworzenia projektów działania społecznego. Projekt działania społecznego jako badanie – badania w działaniu, badania nad działaniem. Etapy metody projektów w pracy socjalnej. Budowanie zespołu jako kluczowy warunek skutecznego działania społecznego. Poszukiwanie mocnych stron klienta – nowa perspektywa badań diagnostycznych w pracy z socjalnej. Rozpoznanie problemów – elementy diagnozy społecznej. Metody i techniki badań wykorzystywane w diagnostycznej części projektu. Mapowanie problemów społecznych jako technika diagnozy i wywierania wpływu w projektach społecznych. Projekt w perspektywie strategii wywoływania zmiany społecznej opartych o zasoby. Badanie zasobów tkwiących w środowisku na użytek metodycznego działania społecznego. Określenie celów projektu oraz planowanych do osiągnięcia rezultatów. Wskaźniki służące do pomiaru zakładanych w projekcie celów działania. Planowanie działania w projekcie działania społecznego i jego techniki. Metody, techniki i narzędzia stosowane podczas realizacji projektu Kryteria wyboru podejmowanych działań służących realizacji założonych celów w projekcie. Metody, techniki i narzędzia pracy socjalnej stosowane w trakcie realizacji projektu Interesariusze działań w projektach socjalnych – wstęp do systemowej analizy działania społecznego. Beneficjenci projektów społecznych – od głębokiej deprywacji do jakości życia Lokalne partnerstwo społeczne – przesłanki i cechy - budowanie sieci partnerów społecznych w projektach działania społecznego. Finansowanie projektów działania społecznego i ich źródła - marketing społeczny, cause-related marketing, payroll, click&donate, umowy barterowe z biznesem, granty i dotacje, fundraising. Wolontariat podstawowy wymiar solidarności w społeczeństwie ryzyka – angażowanie wolontariuszy do działań społecznych. Badanie ewaluacyjne projektu – kryteria stosowane w systemie ewaluacji. Rodzaje ewaluacji, jej etapy oraz modele. Zarządzanie projektem działania społecznego. Promowanie działania społecznego w środowisku z wykorzystaniem nowoczesnych technik multimedialnych - przygotowanie kampanii promującej projekty społeczne. Opracowywanie materiałów i informacji oraz ich upowszechnianie, jako element strategii informacyjnej zespołu projektowego. Zamknięcie projektu oraz dokumentowanie i archiwizowanie jego przebiegu - przygotowanie sprawozdania z realizacji projektu. Refleksyjna praktyka – projekt działania społecznego jako obszar tworzenia nowej wiedzy. Formułowanie wniosków z badań nad zrealizowanym działaniem społecznym.</p>
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Przygotowanie indywidualnej prezentacji z zakresu omawianej tematyki

Literatura podstawowa	<p>Bąska B., Marek Rymśa, Organizowanie społeczności lokalnej – metodyka pracy Środowiskowej, Warszawa 2014.</p> <p>Czerepaniak-Walczak M., Badanie w działaniu, [w:] Podstawy metodologii badań w pedagogice, Palka S., , Gdańsk 2010.</p> <p>Kantowicz E., Elementy teorii i praktyki pracy socjalnej, Olsztyn 2001.</p> <p>Każmierczak T. (red.), Organizator społeczności lokalnej – refleksyjny praktyk, Warszawa 2014.</p> <p>Kotlarska-Michalska A. (red.), Diagnozowanie i projektowanie w pracy socjalnej, Poznań 1999.</p> <p>Mingus N., Zarządzanie Projektami, Gliwice 2002.</p> <p>Niesporek A.: Projekt socjalny, w: S. Pawlas-Czyż (red.): Praca socjalna wobec współczesnych problemów społecznych, Toruń 2007.</p> <p>Puszczewicz R., Warsztat metodologiczny pracownika socjalnego w pracy ze społecznością, w: Kantowicz E., Olubiński A. (red.), Działania społeczne na progu XXI wieku, Toruń 2003.</p> <p>Rutkowska A, Projekt socjalny w pomocy społecznej. Założenia i praktyczne zastosowanie, Bydgoszcz 2011.</p> <p>Silverman D., Interpretacja danych jakościowych, Warszawa 2008.</p> <p>Staręga-Piasek J., Metodologia strategicznego rozwiązywania problemów społecznych, Warszawa 2013.</p> <p>Wolska-Prylińska D., Projekt socjalny w kształceniu i działaniu społecznym, Katowice 2010.</p> <p>Wronowski G., Jak skutecznie napisać projekt socjalny, Warszawa 2008.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>Kantowicz E., Teoretyczny kontekst projektu socjalnego i próby jego zastosowań, „Praca Socjalna”, 2000, nr 4.</p> <p>Kerzner H., Zarządzanie projektami, Gliwice, 2005.</p> <p>Mikina A., Zając B., Jak wdrażać metodę projektów?, Kraków 2004.</p> <p>Niedźwiecka-Stopyra A., Projekt socjalny – odpowiedź na potrzeby klientów instytucji pomocy społecznej, „Problemy społeczne” 2007 nr 6.</p> <p>Niesporek A.: Projekt socjalny, [w:] S. Pawlas-Czyż (red.): Praca socjalna wobec współczesnych problemów społecznych, Toruń 2007.</p> <p>Szymanowska J. (red.), Ewaluacja w pracy socjalnej. Badania, kształcenie, praktyka, Kraków 2012.</p> <p>Szymczak W (red), Współczesne wyzwania i metody pracy socjalnej, Lublin 2009 .</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I., (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 3, Opole 2013.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I., (red.): Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 2, Opole 2013.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Sikora P. (red.): Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 1, Opole 2012.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	18
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	2
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	15
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	15
	Przygotowanie projektu /prezentacji	
	Ogólny bilans czasu pracy studenta	50
	Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)	2
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2019/2020	
Koordynator przedmiotu: Dr Piotr Sikora	Zespół dydaktyczny: Dr Piotr Sikora	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	KURS KIERUNKOWY DO WYBORU: WARSZTAT PROFILAKTYKI POZYTYWNEJ											
Kod		Punktacja ECTS	2+2									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia niestacjonarne)											
Rok studiów	II	Semestr	III									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot obowiązkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe			Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych								
Wiedza	K_W13 Posiada podstawową wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pracy socjalnej, jako dyscypliny praktycznej i teoretycznej. K_W20 Ma ogólną wiedzę dotyczącą rozpoznawania i interwencji na rzecz osiągania celów rozwojowych, ochronnych, prewencyjnych i terapeutycznych w zależności od zogniskowania problemu.			P6S_WG								
Umiejętności	K_U06 Posiada rozwinięte umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej. K_U17 Potrafi samodzielnie zorganizować i przeprowadzić zajęcia z zakresu promocji zdrowia, rekreacji lub wybrane zajęcia sportowe. K_U07 Potrafi opracowywać i wdrażać sposoby interwencji socjalnej z wykorzystaniem instrumentów formalnych (prawnych, instytucjonalnych), jak i metodycznych opartych o metody, techniki i formy pracy socjalnej. K_U19 Opanował umiejętności w zakresie twórczego myślenia.			P6S_UK P6S_UU								
Kompetencje społeczne	K_K09 Potrafi krytycznie oceniać swoje możliwości i korzystając z posiadanych zasobów planować rozwój wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.			P6S_KK								
Forma zajęć:	Wykład (18), ćwiczenia (18)											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład - informacyjny i problemowy, wykład ilustrowany diagramami, wykresami zbranymi w źródłach elektronicznych, literaturze przedmiotu oraz stanowiącymi opracowania własne prowadzącego.											
Metody prowadzenia ćwiczeń	prezentacja badawcza, analiza schematów, przygotowanie multimedialnego referatu nt. wybranych problemów											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: zaliczenie bez oceny Ćwiczenia: zaliczenie z oceną (oceny cząstkowe, esej, aktywność, obecność na zajęciach, wykonywanie innych zadań)											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny (seminarium)	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
						x	x	x	x			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)						40%	20%	20%	20%			
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											

Cele przedmiotu	<p>C 1 Dostarczenie wiedzy z zakresu uwarunkowań zachowań ryzykownych i prospołecznych dzieci i młodzieży</p> <p>C 2 Kształtowanie umiejętności diagnozy pozytywnej i projektowania programów profilaktycznych</p> <p>C 3 Kształtowanie kompetencji niesienia pomocy i interweniowania w sytuacji podwyższonego ryzyka występowania zachowań ryzykownych</p>
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Zdrowie i choroby społeczne</p> <p>Koncepcje zdrowia psychicznego: Koherencja</p> <p>Koncepcje zdrowia psychicznego: Rezylerencja</p> <p>Koncepcje zdrowia psychicznego: Twardość psychiczna</p> <p>Koncepcje zdrowia psychicznego: Wzrost potraumatyczny</p> <p>Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży obszar: Używanie substancji psychoaktywnych</p> <p>Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży obszar: Agresja i przemoc, odrzucenie rówieśnicze</p> <p>Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży obszar: Nowe uzależnienia</p> <p>Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży obszar: Ryzykowne zachowania seksualne</p> <p>Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży obszar: Autoagresja i zachowania samobójcze</p> <p>Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży obszar: Odżywianie</p> <p>Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży obszar: Subkultury</p> <p>Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży obszar: Ideologie i nowe ruchy religijne</p> <p>Zachowania prospołeczne: Altruizm</p> <p>Zachowania prospołeczne: Kooperacja</p> <p>Zachowania prospołeczne: Odwaga cywilna</p> <p>Czynniki chroniące obszar jednostkowy</p> <p>Czynniki chroniące obszar rówieśniczy</p> <p>Czynniki chroniące obszar rodzinny</p> <p>Czynniki chroniące obszar szkolny</p> <p>Czynniki chroniące obszar społeczności lokalnych</p> <p>Czynniki chroniące obszar makrospołeczny</p> <p>Diagnoza pozytywna</p> <p>Dźwignie w profilaktyce pozytywnej (I-III)</p> <p>Dźwignie w profilaktyce pozytywnej (IV –V)</p> <p>Dźwignie w profilaktyce pozytywnej (VI –VII)</p> <p>Interwencja profilaktyczna</p> <p>Profilaktyka rówieśnicza</p> <p>Projektowanie działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży</p> <p>Błędy w profilaktyce</p> <p>Standardy w profilaktyce</p>
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Przygotowanie indywidualnej prezentacji z zakresu omawianej tematyki

Literatura podstawowa	<p>Grzelak Sz., Red. Vademecum skutecznej profilaktyki problemów młodzieży. Przewodnik dla samorządowców i praktyków oparty na wynikach badań naukowych, Warszawa 2015, s. 26.</p> <p>Grzelak Sz., Profilaktyka ryzykownych zachowań seksualnych młodzieży: Aktualny stan badań na świecie i w Polsce, Warszawa 2006.</p> <p>Kania S., Znaczenie czynników poznawczych w profilaktyce pedagogicznej Profilaktyka pozytywna zachowań ryzykownych, „Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna” 2016, Vol. 4 2 (8).</p> <p>Michel M., Profilaktyka zachowań ryzykownych w działalności edukacyjnej szkoły. Aspekty teoretyczne i praktyczne – know how profilaktyki szkolnej, [w:] A. Szcówka, B. Ogonowski. (red.) Profilaktyka zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży. Wrocław 2013.</p> <p>Okulicz-Kozaryn K., Klimat i kultura szkoły a zdrowie psychiczne uczniów i nauczycieli, s. 4-10, http://www.ore.edu.pl/bezpiecznaszkola/4320-klimat-spoeczny, dostęp: 1.02.2016.</p> <p>Ostaszewski K., Nowe definicje programów profilaktyki, „Remedium” 2005, nr 7/8.</p> <p>Ostaszewski K., Pozytywna profilaktyka po 10 latach, „Świat Problemów” 2016, Styczeń, http://www.swiat-problemow.pl/pozytywna-profilaktyka-po-10-latach/, dostęp: 28.09.2016.</p> <p>Ostaszewski K., Profilaktyka pozytywna, „Świat Problemów” 2006, nr 3 Gaś Z. B., Profilaktyka w szkole, WSIP, Warszaw 2006.</p> <p>Szwed A., Po drugiej stronie lustra: Profilaktyka kreatywna poprzez działania teatralne, Warszawa 2010.</p> <p>Szymańska J., Programy profilaktyczne: Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki, Warszawa 2000.</p> <p>Woydyłło E., Profilaktyka pozytywna, [w:] L. Telka (red.), Programy profilaktyki uzależnień: Z doświadczeń autorów, Katowice 2003.</p> <p>Wysocka E., Człowiek a środowisko życia: podstawy teoretyczno-metodologiczne diagnozy, Warszawa 2007.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>Kania S., Profilaktyka pozytywna jako tendencja w zapobieganiu zachowań ryzykownych, „Ogrody Nauk i Sztuk”, 2016.</p> <p>Kania S., Zachowania ryzykowne cyfrowych tubylców, [w:] Wpieranie rozwoju dzieci i dorosłych, red. F.A. Marek, U. Strzelczyk-Raduli, K. Błońska, Wydawnictwa Instytut Śląski, Opole 2016.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	18
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	18
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	15
	Przygotowanie prac pisemnych	15
	Przygotowanie do ćwiczeń	15
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	14
Inne		
Ogólny bilans czasu pracy studenta		100
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		4
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2019/2020	
Koordinator przedmiotu: Sławomir Kania	Zespół dydaktyczny: Sławomir Kania	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	PRAKTYKA ŚRÓDROCZNA											
Kod		Punktacja ECTS	2 + 2 + 2									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia niestacjonarne)											
Rok studiów	I, II	Semestr	II, III, IV									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	<p>K_W03 - Posiada wiedzę o kluczowych problemach i kwestiach społecznych w perspektywie interdyscyplinarnej.</p> <p>K_W05 - Zna terminologię używaną w pracy socjalnej na poziomie ogólnym oraz jej odniesienia do innych dyscyplin humanistycznych i społecznych.</p>		P6S_WG P6S_WK									
Umiejętności	<p>K_U03 - Potrafi w podstawowym zakresie dokonać diagnozy sytuacji, zjawiska i procesy będące przedmiotem zainteresowania pracy socjalnej w wymiarze indywidualnym, grupowym i w szerszych układach społecznych.</p> <p>K_U05 - Posiada elementarne umiejętności badawcze – potrafi zaprojektować i przeprowadzić proste badanie oraz właściwie opracowywać wyniki badania i wyciągać uzasadnione wnioski.</p> <p>K_U08 - Posiada umiejętność planowania i organizowania sieci partnerów społecznych z uwzględnieniem ich wzajemnych związków.</p>		P6S_UW P6S_UO									
Kompetencje społeczne	<p>K_K03 - Potrafi kierować pracą zespołu realizującego projekt socjalny, wykorzystując potencjał indywidualny członków, planując i organizując pracę zespołową z wykorzystaniem zasad właściwej komunikacji interpersonalnej.</p>		P6S_KO									
Forma zajęć:	Praktyka (30 + 30 + 30)											
Metody prowadzenia wykładów												
Metody prowadzenia ćwiczeń	obserwacja, analiza dokumentów, konsultacje z Opiekunem praktyki, elementy tutoringu akademickiego											
Forma zaliczenia zajęć	Praktyka: zaliczenie z oceną											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
				X			X	X				X
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)				20			20	20				20
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											

<p>Cele przedmiotu</p>	<p>Zgodnie z programem studiów studenci kierunku: Praca socjalna studiów I stopnia, stacjonarnych i niestacjonarnych, zobowiązani są do odbycia praktyki śródrocznej w placówce socjalnej. Praktyka realizowana jest w II, III i IV semestrze studiów, liczba zgodna z programem studiów.</p> <p>Celem przedmiotu jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studentów z całokształtem działalności wybranej placówki. 2. Pogłębianie znajomości metod i form pracy w zakresie pracy socjalnej. 3. Kształtowanie umiejętności studentów w zakresie integracji wiedzy teoretycznej i praktycznej. 4. Doskonalenie umiejętności praktycznego realizowania zadań wynikających z funkcji placówki, w której odbywa się praktyka oraz kształtowanie inicjatywy w organizowaniu i prowadzeniu wybranych form pracy socjalnej. 5. Kształtowanie pożądanego postaw interpersonalnych i emocjonalnego zaangażowania w proces profesjonalnego przygotowania zawodowego. 6. Zapoznanie studentów z formalno-prawnymi podstawami funkcjonowania placówki.
<p>Treści merytoryczne przedmiotu</p>	<p>Student studiów stacjonarnych i niestacjonarnych powinien odbyć w ciągu trzech semestrów praktyki w trzech różnych placówkach/instytucjach wskazanych przez opiekuna praktyki z ramienia Uniwersytetu Opolskiego. Zaleca się, aby praktyka była realizowana w instytucji, która w zakresie wypełnianych funkcji i podejmowanych zadań jest najbardziej zbliżona do kierunku Praca socjalna. Zalecane placówki: ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centrum pomocy rodzinie, regionalne ośrodki polityki społecznej, centra pomocy rodzinie, placówki interwencji kryzysowej, domy pomocy społecznej, domy dziecka, świetlice środowiskowe, świetlice socjoterapeutyczne, ośrodki adopcyjno-opiekuńcze, placówki dla osób bezdomnych, placówki specjalne i integracyjne dla dzieci i dorosłych (o ile jest tam zatrudniony pracownik socjalny), ośrodki dla cudzoziemców, hospicja, socjalne organizacje pozarządowe realizujące zadania pomocy społecznej, szpitale (o ile jest tam zatrudniony pracownik socjalny), zakłady karne (o ile jest tam zatrudniony pracownik socjalny).</p> <p>Student powinien systematycznie i sumiennie przygotowywać się do zajęć, stosować się do zaleceń Dyrekcji oraz Opiekuna praktyki w placówce. Student powinien przestrzegać przyjętego w placówce trybu i porządku pracy oraz przepisów o dyscyplinie pracy. Praktykant przed podjęciem samodzielnych zadań powinien zapoznać się z różnymi odcinkami pracy danej placówki. Praktykanta obowiązuje samodzielne prowadzenie różnych działań, jakie wynikają z normalnego rytmu pracy w placówce. W trakcie realizacji praktyki student prowadzi Zeszyt praktyk, którego wpisy następnie potwierdza Dyrektor lub Opiekun praktyki w placówce/instytucji. Po zakończeniu praktyki student zgłasza się z dokumentacją praktyki do pracownika UO, który dokonuje odpowiedniego wpisu w systemie USOS. Zalecenia dla placówki w zakresie organizacji i nadzoru praktyki: merytoryczny i metodyczny nadzór nad przebiegiem praktyki sprawuje Dyrektor instytucji lub wyznaczony przez niego Opiekun; Dyrekcja placówki oraz Opiekun praktyki w placówce umożliwiają studentom zapoznanie się z całokształtem działalności placówki, a szczególnie z jej: zadaniami i programem działania, strukturą organizacyjną placówki, dokumentacją, realizowanymi formami pracy (w samej instytucji i w ramach współdziałania z innymi podmiotami w środowisku), specyfiką pracy danej instytucji; Opiekun praktyki w placówce sprawuje nadzór nad praktykami poprzez: udzielanie studentom merytorycznych i metodycznych rad i wskazówek, dbanie o zapewnienie studentom odpowiednich warunków do pracy, kontrolowanie przygotowania studenta do podjęcia działań i zatwierdzanie planów konkretnych przedsięwzięć, potwierdzanie w dzienniku praktyk przebiegu pracy studenta i prowadzenie systematycznej obserwacji jego pracy, ocenę studenta, jego przygotowania do pracy i charakterystykę predyspozycji osobowych pod kątem przydatności do zawodu pracownika socjalnego. Realizacja wszystkich wymienionych wyżej założeń gwarantuje realizację oczekiwanych efektów uczenia się przypisanych do przedmiotu <i>Praktyka śródroczna</i>.</p>
<p>Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)</p>	

Literatura podstawowa	Deloos P., Lopez M-L., <i>Systematyzacja i ocena doświadczeń zawodowych w pracy socjalnej</i> , Katowice 1999.	
	Grewiński M., <i>Dobre praktyki mentora akademickiego. Doświadczenia projektu</i> , „Kuznia Liderów – Szkoła Mentorów”, Warszawa 2012.	
	Herman-Pawłowicz K. i wsp., <i>Raport końcowy. Badanie ewaluacyjne o charakterze on-going identyfikujące dobre praktyki w realizacji praktycznych elementów kształcenia w projektach dofinansowanych w ramach IV Priorytetu PO KL oraz w innych działaniach w obszarze szkolnictwa wyższego</i> , Warszawa 2015.	
	Mantel A., <i>Skills for Social Work Practice</i> , Sage 2013.	
	O’Loughlin M., O’Loughlin S., <i>Effective Observation in Social Work Practice</i> , Sage 2015.	
	Polskie Ramy Jakości Staży i Praktyk, https://www.stazeipraktyki.pl/program#wizytowki .	
	Szczepaniak P., <i>Program Polskich Ram Jakości Staży i Praktyk jako efektywne narzędzie podnoszenia jakości kształcenia praktycznego oraz platforma dialogu biznesu i edukacji</i> , Warszawa 2014.	
	Thompson N., Osada M., Anderson B., <i>Praktyczna nauka pracy socjalnej</i> , Katowice 1999.	
	Dobre studenckie praktyki. Kodeks, opinie, przykłady, MNiSW, Warszawa 2013.	
	Literatura zalecana w trakcie studiów na kierunku Praca socjalna, studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki.	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium/praktyka	30 + 30 + 30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	10
	Przygotowanie projektu /prezentacji	
	Inne	30
Ogólny bilans czasu pracy studenta		150
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		6
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2019/2020	
Koordynator przedmiotu: Dr hab. Iwona Dąbrowska-Jabłońska	Zespół dydaktyczny: Dr hab. Iwona Dąbrowska-Jabłońska Dr Piotr Sikora	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	METODYKA PRACY SOCJALNEJ		
Kod		Punktacja ECTS	1+1
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia niestacjonarne)		
Rok studiów	II	Semestr	IV
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy
EFEKTY KSZTAŁCENIA			
Obszary	Efekty przedmiotowe	Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych	
Wiedza	<p>K_W19 Posiada wiedzę na temat metod, technik form rozwiązywania problemów i kwestii społecznych w wymiarze lokalnym i regionalnym. Posiada ogólną wiedzę o elementach strukturalnych procesów zachodzących w toku działania społecznego.</p> <p>K_W21 Ma ogólną wiedzę z zakresu metodyki pracy socjalnej dotyczącą metod, technik i form pracy socjalnej. Posiada wiedzę o mechanizmach, pozwalających na gruncie pracy socjalnej poszukiwać skutecznych sposobów interwencji kierowanej do osób, rodzin i grup, pozwalających skutecznie rozwiązywać problemy społeczne oraz przyczyniać się do poprawy jakości życia w wymiarze indywidualnym i zbiorowym.</p>	P6S_WG	
Umiejętności	<p>K_U07 Potrafi opracowywać i wdrażać sposoby interwencji socjalnej z wykorzystaniem instrumentów formalnych (prawnych, instytucjonalnych), jak i metodycznych opartych o metody, techniki i formy pracy socjalnej.</p> <p>K_U12 Odwołując się do posiadanej, interdyscyplinarnej wiedzy trafnie rozstrzyga dylematy dotyczące indywidualnych, społecznych, etycznych kontekstów działania społecznego. Podejmuje trafne wybory w sytuacji konfliktowej oparte o jasno zdefiniowane przesłanki.</p> <p>K_U14 Posiada umiejętność zgłaszania samodzielnie formułowanych propozycji rozwiązań z wykorzystaniem instrumentów pracy socjalnej, dotyczących konkretnych problemów i kwestii społecznych oraz umiejętność dokonywania opartych o wiedzę i procedury rozstrzygnięć w tym zakresie. Określa również sposoby skutecznego działania zmierzające do osiągnięcia zamierzonych celów i skutecznie wdraża do działania przyjęte propozycje.</p> <p>K_U16 Potrafi przygotować i poprowadzić różnorodne formy wystąpień ustnych w zakresie problematyki działania społecznego, odwołując się do wiedzy i informacji pochodzącej z różnych źródeł.</p>	P6S_UW P6S_UK	
Kompetencje społeczne	K_K04 W działaniu społecznym właściwie określa priorytety służące osiągnięciu wysokiej jego skuteczności i planowej realizacji określanych przez siebie lub innych zadań.	P6S_KR	
Forma zajęć:	Wykład (9), warsztaty metodyczne (9)		
Metody prowadzenia wykładów	-----		
Metody prowadzenia ćwiczeń	Konwersatoria – ćwiczenia warsztatowe, ćwiczenia terenowe, prezentacje multimedialne, przygotowanie i zaprezentowanie w postaci wystąpień ustnych zadanej do analizy problematyki, dyskusja.		
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: zaliczenie (obecność na zajęciach) Ćwiczenia: zaliczenie z oceną (oceny cząstkowe, przygotowanie prezentacji, wystąpienia ustne, aktywność na zajęciach, przygotowanie gry dydaktycznej (sytuacyjnej))		

Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
		x		x				x	x			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)		40		20				20	20			
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	Zaliczony semestr III											
Cele przedmiotu	<p>C.1 Opanowanie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do posługiwania się zarówno klasycznymi metodami pracy socjalnej jak: metoda pracy z indywidualnym przypadkiem, metoda pracy z grupą czy metoda środowiskowa, ale także opanowanie niezbędnej wiedzy i umiejętności do posługiwania się nowoczesnymi strategiami, technikami i formami pracy socjalnej.</p> <p>C.2 Studenci zdobywają umiejętności pozwalające, aby nie tylko działać „na rzecz” osób i grup, lecz „z” osobami i grupami będącymi często niewykorzystanym potencjałem dla samego siebie i swoich środowisk.</p> <p>C.3 Celem przedmiotu jest również popularyzacja nowych metod i instrumentów wsparcia społecznego oraz ukazanie aktualnych zagadnień instytucjonalno-organizacyjnych oraz prawnych, które kształtują ramy dla działań pracownika socjalnego w środowisku.</p>											
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Podstawy metodycznego działania w pracy socjalnej – wprowadzenie do metodyki. Umiejętności pracownika socjalnego i ich kształcenie. Obszary metodycznej pracy socjalnej. Diagnoza społeczna jako podstawowy element warsztatu pracy pracownika socjalnego. Klasyczne metody pracy socjalnej - metoda pracy z indywidualnym przypadkiem. Klasyczne metody pracy socjalnej - zastosowanie metody grupowej w pracy socjalnej. Klasyczne metody pracy socjalnej - metoda pracy środowiskowej. Empowerment, jako strategia wywoływania zmiany w pracy socjalnej. Profilaktyczne wymiary pracy socjalnej z osobą, rodziną, grupą i środowiskiem lokalnym. Pracownik socjalny jako animator lokalnych sieci wsparcia. Multikulturowa praca socjalna. Elementy superwizji w pracy socjalnej. Organizacja pracy własnej pracownika socjalnego (planowanie pracy, proces podejmowania decyzji, gospodarowanie czasem, planowanie ścieżki własnego rozwoju. Innowacyjne podejścia do pracy socjalnej. Proksemiczne uwarunkowania relacji pracownik socjalny – klient. Pierwszy kontakt z klientem – uwarunkowanie nawiązania właściwych relacji. Bariery właściwej komunikacji w polu pracy socjalnej. Diagnozowanie sytuacji jednostki i rodziny w pracy socjalnej - wywiad środowiskowy. Błędy popełniane w kontakcie z klientem przez pracownika socjalnego. Modele pracy socjalnej w pracy z przypadkiem: model psychospołeczny, funkcjonalny, zorientowany na rozwiązywanie problemów, modyfikacji zachowań Motywowanie klienta do zmiany Kontrakt socjalny w pracy z osoba i rodziną. Techniki i formy pracy z indywidualnym przypadkiem w pracy socjalnej. Formy pracy socjalnej z rodziną. Innowacyjne techniki i formy pracy z osoba i rodziną.</p> <p>Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach. Pracownik socjalny wobec klienta agresywnego. Formy pracy z grupą w pracy socjalnej - zalety pracy grupowej. Rodzaje grup w polu pracy socjalnej. Tworzenie grupy – poznanie środowiska, z którego powstaje grupa. Zastosowanie treningu grupowego w pracy socjalnej. Grupy wsparcia – rola i zadania pracownika socjalnego tworzeniu grup wsparcia. Modele i podejścia do pracy ze społecznością lokalną w pracy socjalnej. Etapy pracy ze społecznością. Techniki, formy i narzędzia pracy ze społecznością lokalną. Akcja publiczna, jako technika pracy ze społecznością lokalną. Wolontariat – podstawowy wymiar solidarności – sposoby organizowania wolontariatu do działalności pomocowej, jako obszar pracy socjalnej. Centrum Aktywności lokalnej CAL, jako metoda pracy ze środowiskiem lokalnym. Wykorzystanie instrumentów ekonomii społecznej w aktywizacji społeczności lokalnej. Streetworking w pracy socjalnej w społeczności lokalnej. Rozwój zasobów klientów pracy socjalnej (osobowe, w rodzinie i grupie, w środowisku lokalnego). Budowanie sieci wsparcia – partnerzy lokalni, zasoby środowiska lokalnego, w tym organizacje pozarządowe. Wykorzystanie multimediów w pracy socjalnej.</p> <p>Analiza dobrych praktyk pracy socjalnej z osobami, grupami, rodzinami i społecznością lokalną – model analizy i próba wdrożenia.</p>											

Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)		
Literatura podstawowa	<p>Bąbska B., Marek Rymsza, Organizowanie społeczności lokalnej – metodyka pracy Środowiskowej, Warszawa 2014</p> <p>de Robertis C., Metodyka działania w pracy socjalnej, Katowice 1998,</p> <p>de Robertis C., Pascal H., Postępowanie metodyczne w pracy socjalnej z grupami i ze społecznościami, Katowice 1999</p> <p>Garlin Ch.D., Seabury B.A., Działania interpersonalne w pracy socjalnej, Warszawa 1996, t.I i II.</p> <p>Granosik M., Profesjonalny wymiar pracy socjalnej, Katowice 2006.</p> <p>Jaraczewska J., Krasiejko I. (red.) Dialog Motywujący w teorii i praktyce. red. nauk. Jaraczewska J. M., Krasiejko I., Motywowanie do zmiany w pracy socjalnej i terapii, Toruń 2012.</p> <p>Jordan P., Ośrodek pomocy i aktywności społecznej – doświadczenia programu Centrum Aktywności Lokalnej, [w:] Jordan P. (red.), Ośrodek pomocy i aktywności społecznej, renesans pracy środowiskowej, Warszawa 2007.</p> <p>Kantowicz E., Elementy teorii i praktyki pracy socjalnej, Olsztyn 2001.</p> <p>Każmierczak T. (red.), Organizator społeczności lokalnej – refleksyjny praktyk, Warszawa 2014.</p> <p>Kienhuis J., Świtek T., Klient ekspertem. Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach I jego zastosowanie w Polsce, Katowice 2007.</p> <p>Kotlarska-Michalska A. (red.), Diagnozowanie i projektowanie w pracy socjalnej, Poznań 1999.</p> <p>Oyster C.K., Grupy, Poznań 2002.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I., (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 3, Opole 2013.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I., (red.): Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 2, Opole 2013.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Sikora P. (red.): Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 1, Opole 2012.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>„Praca socjalna” – Instytut Rozwoju Służb Społecznych Warszawa – bieżąca lektura czasopiśma.</p> <p>Brągiel J., Sikora P. (red.), Praca socjalna – wielość perspektyw, Opole 2004.</p> <p>Krasiejko I., Praca socjalna w praktyce asystenta rodziny. Przykład Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach, Katowice 2011.</p> <p>Rymsza M. (red.), Pracownicy socjalni i praca socjalna w Polsce. Między służbą społeczną a urzędem, Warszawa 2012.</p> <p>Skrzypiec R., Konflikt jak strategia rozwiązywania problemów w społecznościach lokalnych, [w:] Lewenstein B., Schindler J., Skrzypiec R., Partycypacja społeczna i aktywizacja w rozwiązywaniu problemów społecznych, Warszawa 2010.</p> <p>Szczepkowski J., Praca socjalna. Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach, Toruń, 2010.</p> <p>Trawkowska D., (red.), Pomoc społeczna wobec rodziny. Interdyscyplinarne rozważania o publicznej trosce o dziecko i rodzinę, Toruń 2011.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	9
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	9
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	2
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	20
	Przygotowanie prac pisemnych	25
	Przygotowanie do ćwiczeń	15
	Przygotowanie do egzaminu	20
	Wykonanie zadania praktycznego	5
	Przygotowanie projektu /prezentacji	10
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		125
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		5
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2019/2020	
Koordinator przedmiotu: Dr Piotr Sikora	Zespół dydaktyczny: Dr Piotr Sikora	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	PATOLOGIE SPOŁECZNE											
Kod		Punktacja ECTS	2+1									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia niestacjonarne)											
Rok studiów	II	Semestr	IV									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	<p>K_W03 Posiada wiedzę o kluczowych problemach i kwestiach Społecznych w perspektywie interdyscyplinarnej.</p> <p>K_W11 Posiada podstawową wiedzę na temat podejść rozwojowych i holistycznych zorientowanych na człowieka w perspektywie interdyscyplinarnej.</p> <p>K_W20 Ma ogólną wiedzę dotyczącą rozpoznawania i interwencji na rzecz osiągania celów rozwojowych, ochronnych, prewencyjnych i terapeutycznych w zależności od zogniskowania problemu.</p>		P6S_WG P6S_WK									
Umiejętności	<p>K_U03 Potrafi w podstawowym zakresie dokonać diagnozy sytuacji, zjawiska i procesy będące przedmiotem zainteresowania pracy socjalnej w wymiarze indywidualnym, grupowym i w szerszych układach społecznych.</p> <p>K_U04 Odwołując się do posiadanej wiedzy, wyników badań oraz analizy sytuacji z wykorzystaniem instrumentów specyficznych dla pracy socjalnej potrafi trafnie prognozować zagrożenia dotyczące sytuacji osób, rodzin, jak i w szerszych układach społecznych.</p>		P6S_UW									
Kompetencje społeczne	<p>K_K01 Potrafi kierować pracą zespołu, właściwie wykorzystując potencjał indywidualny członków, właściwie planując i organizując pracę zespołową, przyjmuje odpowiedzialność za wykonane zadanie zespołowe, w którym pełnił rolę lidera.</p> <p>K_K02 W działaniu społecznym właściwie określa priorytety służące osiągnięciu wysokiej jego skuteczności i planowej realizacji określanych przez siebie lub innych zadań.</p> <p>K_K08 Promuje postawy szacunku wobec każdego człowieka, odpowiedzialności między członkami społeczeństwa, idee współpracy i zaangażowania obywateli na rzecz przekształcania środowiska życia w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym</p>		P6S_KK P6S_KO P6S_KR									
Forma zajęć:	Wykład (9) ćwiczenia (9)											
Metody prowadzenia wykładów	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną											
Metody prowadzenia ćwiczeń	analiza tekstów, dyskusja (związana z wykładem, wielokrotna, "burza mózgów", panelowa, metaplan), metoda przypadków, metody eksponujące											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: Wykład – egzamin Ćwiczenia zaliczenie z oceną											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	x			x			x	x	x		x	

Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	10		10		10	10	10		50
TREŚCI MERYTORYCZNE									
Wymagania wstępne	Posiadanie podstawowej wiedzy dotyczącej zjawisk społecznych (zaliczenie z zakresu pedagogiki społecznej)								
Cele przedmiotu	C1 - Poznanie problematyki patologii społecznych: istoty i rozmiarów we współczesnej rzeczywistości społecznej; analiza pojęcia normy jako kategorii społecznej zmiennej w czasie i przestrzeni oraz zjawisk i zachowań jednostek i grup społecznych odchylonych od uznawanych norm (dewiacji) C2 - Poznanie wybranych przykładów dewiacji negatywnych uznawanych za zjawiska patologiczne C3 - Kształtowanie umiejętności rozpoznawania przyczyn, mechanizmów i skutków patologii społecznej, a także możliwości jej zwalczania i profilaktyki C4 - Kształtowanie postawy aktywnego uczestnictwa w podejmowaniu działań na rzecz przewycięzania zjawisk patologicznych w społeczeństwie								
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Treści merytoryczne wykładów obejmują następujące zagadnienia: istota i charakterystyka patologii społecznej jako dyscypliny naukowej, norma jako kategoria społeczna (zmiennosc normy w czasie i przestrzeni); dewiacja a patologia; kryteria oceny zjawisk jako patologiczne (prawne, medyczne, społeczne); główne odmiany patologii (indywidualna, grupowa, instytucjonalna oraz patologia społeczna w skali makro: np. terroryzm czy systemy totalitarne; profilaktyka.</p> <p>Treści merytoryczne ćwiczeń dotyczą następujących zagadnień: przykłady patologii społecznych, jak: uzależnienia, samobójstwa, prostytutcja, dezorganizacja rodziny, przemoc; endogenne i egzogenne przyczyny zjawisk patologicznych oraz różnorodność ich skutków zarówno dla jednostki jak i grup społecznych oraz całego społeczeństwa; możliwości przeciwdziałania patologicznym zjawiskom społecznym, w aspekcie profilaktyki realizowanej w podstawowych środowiskach wychowawczych jak i w skali ogólnospołecznej.</p>								
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Opracowanie wybranego zagadnienia z wyznaczonego zakresu tematycznego: Możliwości przeciwdziałania patologiom społecznym (esej, prezentacja, projekt profilaktyczny)								
Literatura podstawowa	Nowak A., Wybrane zjawiska powodujące zagrożenia społeczne, Kraków 2000. Pierzchała K., Cekiera Cz., Człowiek a patologie społeczne, Toruń 2022. Pospiszyl I., Patologie społeczne, Warszawa 2008. Świętochowska U., Patologie cywilizacji współczesnej, Toruń 2001. Urban B., Problemy współczesnej patologii społecznej, Kraków 1998.								
Literatura uzupełniająca	Cekiera Cz., Ryzyko uzależnień, Lublin 1994. Frączek A., Pufal-Struzik I. (red.), Agresja i przemoc wśród dzieci i młodzieży jako zjawisko społeczne. Perspektywa psychoedukacyjna, Kielce 1996. Kawula S., Machel H. (red.), Młodzież a współczesne dewiacje i patologie społeczne: diagnoza, profilaktyka, resocjalizacja, Toruń 2001. Szpringer M., Profilaktyka społeczna: rodzina, szkoła, środowisko lokalne, Kielce 2004. Urban B., Zaburzenia w zachowaniu i przestępczość młodzieży, Kraków 2000.								
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)									
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład							9	
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium							9	
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)							2	
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych							15	
	Przygotowanie prac pisemnych								
	Przygotowanie do ćwiczeń							15	
	Przygotowanie do egzaminu							15	
	Wykonanie zadania praktycznego							10	
	Przygotowanie projektu /prezentacji								
Inne									
Ogólny bilans czasu pracy studenta							75		
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)							3		
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/									
UWAGI:					Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2019/2020				
Koordinator przedmiotu: Mgr Sławomir Kania					Zespół dydaktyczny: Mgr Sławomir Kania				

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	TECHNIKI I NARZĘDZIA DIAGNOZOWANIA W PRACY SOCJALNEJ											
Kod		Punktacja ECTS	1+2									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia niestacjonarne)											
Rok studiów	II	Semestr	IV									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	K_W20 Ma ogólną wiedzę dotyczącą rozpoznawania i interwencji na rzecz osiągania celów rozwojowych, ochronnych, prewencyjnych i terapeutycznych w zależności od zogniskowania problemu.		P6S_WG									
Umiejętności	K_U03 Potrafi w podstawowym zakresie dokonać diagnozy sytuacji, zjawiska i procesy będące przedmiotem zainteresowania pracy socjalnej w wymiarze indywidualnym, grupowym i w szerszych układach społecznych.		P6S_UW									
Kompetencje społeczne	K_K02 W działaniu społecznym właściwie określa priorytety służące osiągnięciu wysokiej jego skuteczności i planowej realizacji określanych przez siebie lub innych zadań. K_K08 Promuje postawy szacunku wobec każdego człowieka, odpowiedzialności między członkami społeczeństwa, idee współpracy i zaangażowania obywateli na rzecz przekształcania środowiska życia w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym		P6S_KO P6S_KR									
Forma zajęć:	Wykład (9h) konwersatorium (18h)											
Metody prowadzenia wykładów	(problemowy, prezentacje multimedialne, dyskusja),											
Metody prowadzenia ćwiczeń	dyskusja, warsztat, analiza materiałów źródłowych, prezentacje multimedialne.											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: Wykład – egzamin Ćwiczenia: zaliczenie z oceną (oceny cząstkowe, przygotowanie prezentacji, wystąpienia ustne, aktywność na zajęciach,											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	x					x		x			x	x
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	Egzamin (mi.55% pkt), Kolokwium zaliczeniowe na zakończenie semestru (40%), prezentacja multimedialna (20%), przygotowanie i przeprowadzanie (20%), aktywność na zajęciach (20%).											
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											
Cele przedmiotu	C1. Student zna techniki i narzędzia stosowane w pracy socjalnej. C2. Student wie jak przeprowadzić wywiad motywacyjny, rodzinny wywiad środowiskowy i jak spisać kontrakt socjalny z klientem pomocy społecznej. C3. Student potrafi zdiagnozować sytuację klienta. C4. Student nabywa umiejętności zastosowania technik i narzędzi diagnozy i udzielania pomocy klientowi. C5. Student potrafi spisać kontrakt socjalny i przeprowadzić rodzinny wywiad środowiskowy.											

Treści merytoryczne przedmiotu	Zapoznanie z technikami i narzędziami w celu zdiagnozowania sytuacji klienta pomocy społecznej. Zapoznanie z zasadami stosowania wywiadu motywacyjnego. Charakterystyka rodzinnego wywiadu środowiskowego. Kontrakt socjalny zasady i sposoby spisania. Techniki zdobywania informacji od klienta. Metoda biograficzna jako badanie dokumentów osobistych. Przygotowanie wywiadu motywacyjnego. Dostosowanie metod, technik i narzędzi rozmowy w konkretnej sytuacji klienta. Przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Spisanie kontraktu socjalnego. Opracowywanie danych zebranych za pomocą określonych technik i narzędzi w celu zdiagnozowania sytuacji klienta.	
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)		
Literatura podstawowa	Prandota-Prandecka E., Kontrakt socjalny jako narzędzie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej beneficjenta pomocy społecznej – zagadnienia wybrane, [w:] Umowy w administracji, red. L. Dziewięcka-Bokun, J. Boć, Wrocław 2008. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U.2012.712). Sierpowska I, Ustawa o pomocy społecznej. Komentarz, Kraków 2007. Sierpowska I., Pomoc społeczna. Przepisy z wprowadzeniem, Warszawa 2006. Spyrka-Chlipała R., Kontrakt socjalny, Pracownik socjalny wobec wyzwań współczesności, red. T. W. Gierat, E. Kucharska, A. Grudziński, Kraków 2012. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.). Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tekst jedn.: Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 33. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654, Nr 149, poz. 887, Nr 174, poz. 1039 i Nr 185, poz. 1092). Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375). Weissbrot-Koziarska A., Poradnictwo socjalne dla rodzin, Opole 2012.	
Literatura uzupełniająca	Biblioteka Pracownika Socjalnego, Katowice Kordasiewicz S., Historyczna i międzynarodowa perspektywa mediacji. [W:] Mediacje – teoria i praktyka. Red. E. Gmurzyńska, R. Morek, Warszawa 2009. Lalak D., Teoretyczny i praktyczny sens metody indywidualnych przypadków, [w:] Pedagogika społeczna, red. T. Pilch, I. Lepalczyk, Warszawa 1995. Lewicka A., Grudzińska E., Mediacja sądowa alternatywna metoda resocjalizacyjna? Lublin 2010. Pieckowski S., Mediacja w sprawach cywilnych, Warszawa 2006. Spyrka-Chlipała R., Metoda pracy z indywidualnym przypadkiem, [w:] Pracownik socjalny wobec wyzwań współczesności, red. T. W. Gierat, E. Kucharska, A. Grudziński, Kraków 2012. Spyrka-Chlipała R., Pracownik socjalny-zawód interdyscyplinarny, „Studia Scientifica Facultatis Paedagogicae”, nr 3, Ruzomberok 2012. Sztumski J., Wstęp do metod i technik badań społecznych, Katowice 2005. Tabernacka M., Negocjacje i mediacje w sferze publicznej, Warszawa 2009. Zienkiewicz A., Studium mediacji. Od teorii ku praktyce, Warszawa 2007.	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	9
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	18
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	3
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	20
	Przygotowanie prac pisemnych	5
	Przygotowanie do ćwiczeń	5
	Przygotowanie do egzaminu	15
	Wykonanie zadania praktycznego	
Przygotowanie projektu /prezentacji	5	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		75
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		3
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2019/2020	
Koordinator przedmiotu: Dr Piotr Sikora	Zespół dydaktyczny: Dr Piotr Sikora Mgr Agnieszka Bąkowska	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	SOCJOLOGIA RODZINY											
Kod		Punktacja ECTS										
Wydział	Nauk Społecznych		Kierunek		PRACA SOCJALNA							
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia niestacjonarne)											
Rok studiów	II		Semestr		IV							
Język przedmiotu	Polski		Grupa treści kształcenia		Przedmiot kierunkowy							
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe								Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych			
Wiedza	<p>K_W03 Posiada wiedzę o kluczowych problemach i kwestiach społecznych w perspektywie interdyscyplinarnej.</p> <p>K_W07 Zna w zakresie podstawowym wybrane teorie w obszarze nauk społecznych i humanistycznych, a także z innych dziedzin stanowiące teoretyczne podstawy pracy socjalnej.</p> <p>K_W09 Posiada ogólną wiedzę o rodzajach więzi w relacjach między osobami i grupami na gruncie nauk podstawowych, stanowiących podstawę tworzenia warunków dla pożądanej zmiany społecznej.</p>								P6S_WG P6S_WK			
Umiejętności	<p>K_U03 Potrafi w podstawowym zakresie dokonać diagnozy sytuacji, zjawiska i procesy będące przedmiotem zainteresowania pracy socjalnej w wymiarze indywidualnym, grupowym i w szerszych układach społecznych.</p> <p>K_U04 Odwołując się do posiadanej wiedzy, wyników badań oraz analizy sytuacji z wykorzystaniem instrumentów specyficznych dla pracy socjalnej potrafi trafnie prognozować zagrożenia dotyczące sytuacji osób, rodzin, jak i w szerszych układach społecznych.</p>								P6S_UW			
Kompetencje społeczne	K_08 Promuje postawy szacunku wobec każdego człowieka, odpowiedzialności między członkami społeczeństwa, idee współpracy i zaangażowania obywateli na rzecz przekształcania środowiska życia w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym.								P6S_KR			
Forma zajęć:	Wykład (9h) i ćwiczenia (9h)											
Metody prowadzenia wykładów	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny											
Metody prowadzenia ćwiczeń	analiza tekstów, dyskusja (związana z wykładem, wielokrotna, "burza mózgów", panelowa, metaplan)											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: zaliczenie Ćwiczenia: zaliczenie z oceną											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	x	X		x			x	x	x			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	10	30		10			20	20	10			
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki społecznej											

Cele przedmiotu	<p>Zdobycie wiedzy o rodzinie, jej przemianach i socjologicznych aspektach funkcjonowania we współczesnym świecie.</p> <p>Rozumienie postmodernizmu i jego wpływu na przemiany współczesnej rodziny.</p> <p>Kształtowanie umiejętności prawidłowego posługiwania się terminologią dotyczącą rodziny.</p> <p>Kształtowanie właściwej postawy wobec rodziny i współczesnych problemów w jej funkcjonowaniu.</p>	
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Rodzina – zmiany we współczesnym definiowaniu. Znaczenie rodziny, genów i kultury w kształtowaniu jednostki. Socjologiczne aspekty funkcjonowania rodziny. Cykl życia rodziny i jego charakterystyka. Style życia we współczesnej rodzinie. Rozpad rodziny. Rozwód i jego konsekwencje.</p> <p>Historia rozwoju i przemian funkcjonowania rodziny. Kryzys rodziny i sposoby jego interpretacji.</p> <p>Nowe ojcostwo i nowe macierzyństwo. Alternatywne modele rodziny. Współczesne zagrożenia w funkcjonowaniu rodziny i możliwości ich przewyżczania. Aktualne tendencje w polityce prorodzinnej – założenia a rzeczywistość.</p>	
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Wykonanie zadania praktycznego: Mój album rodzinny	
Literatura podstawowa	<p>Brağiel J., Górnicka B., Rodzicielstwo w kontekście współczesnych przemian społecznych, Opole 2012.</p> <p>Brağiel J., Górnicka B., Rodzicielstwo w sytuacji dezorganizacji rodziny i możliwości wspomaganiania rodziców, Opole 2014.</p> <p>Jeziorański M., Opozda D., Rynio A., Rodzina przestrzenią rozwoju osoby: perspektywa pedagogiczna, Wyd. KUL, Lublin 2012.</p> <p>Kwak A., Rodzina w dobie przemian. Małżeństwo i kohabitacja, Warszawa 2005.</p> <p>Szlendak T., Socjologia rodziny. Ewolucja, historia, zróżnicowanie, Warszawa 2012.</p> <p>Tyszka Z., Socjologia rodziny, Warszawa 2011.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>Adamski F., Rodzina. Wymiar społeczno-kulturowy, Kraków 2002.</p> <p>Brağiel J., Kaniok E.P., Kurcz A., Rodzicielstwo w kontekście wychowania i edukacji, Opole 2012.</p> <p>Brağiel J., Górnicka B., Rodzicielstwo w obliczu niepełnosprawności i zaniedbania, Opole 2014.</p> <p>Opozda D., Rodzicielstwo: wybrane zagadnienia kontekstów edukacyjnych, Lublin 2007.</p> <p>Klimczuk Z., Socjologia rodziny: zagadnienia wybrane, Olsztyn 2008.</p> <p>Tyszka Z., Wachowiak A., Podstawowe pojęcia i zagadnienia socjologii rodziny, Poznań 1997.</p> <p>Tyszka Z. (red), Współczesne rodziny polskie - ich stan i kierunek przemian, Poznań 2001.</p> <p>Oraz wybrane artykuły z czasopisma: „Roczniki Socjologii Rodziny” (ISSN: 0867-2059).</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	9
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	9
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	2
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	5
	Przygotowanie prac pisemnych	10
	Przygotowanie do ćwiczeń	10
	Przygotowanie do egzaminu	5
	Wykonanie zadania praktycznego	5
	Przygotowanie projektu /prezentacji	5
Inne		0
Ogólny bilans czasu pracy studenta		50
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		2
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2019/2020	
Koordynator przedmiotu: Dr Karolina Kupis	Zespół dydaktyczny: Dr Karolina Kupis	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	METODYCZNE PODSTAWY PROJEKTU SOCJALNEGO											
Kod		Punktacja ECTS		2								
Wydział	Nauk Społecznych		Kierunek		PRACA SOCJALNA							
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia niestacjonarne)											
Rok studiów	II		Semestr		IV							
Język przedmiotu	Polski		Grupa treści kształcenia		Przedmiot kierunkowy							
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe								Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych			
Wiedza	K_W22 Posiada wiedzę na temat projektu socjalnego, jego elementów strukturalnych, organizacji, przebiegu i zarządzaniu oraz możliwościach jego zastosowania w działaniu społecznym.								P6S_WG			
Umiejętności	K_U09 Potrafi organizować kontakty między instytucjami i organizacjami dla właściwej realizacji projektów społecznych oraz tworzenia lokalnej sieci wsparcia. K_U13 Skutecznie posługuje się w działaniu metodą projektów. K_U14 Posiada umiejętność zgłaszania samodzielnie formułowanych propozycji rozwiązań z wykorzystaniem instrumentów pracy socjalnej, dotyczących konkretnych problemów i kwestii społecznych oraz umiejętność dokonywania opartych o wiedzę i procedury rozstrzygnięć w tym zakresie. Określa również sposoby skutecznego działania zmierzające do osiągnięcia zamierzonych celów i skutecznie wdraża do działania przyjęte propozycje.								P6S_UW P6S_UO P6S_UK			
Kompetencje społeczne	K_K02 Potrafi współpracować w zespole pełniąc w nim różne role. K_K03 Potrafi kierować pracą zespołu realizującego projekt socjalny, wykorzystując potencjał indywidualny członków, planując i organizując pracę zespołową z wykorzystaniem zasad właściwej komunikacji interpersonalnej. K_K07 Potrafi aktywnie współuczestniczyć w przygotowaniu i przeprowadzeniu projektów społecznych. Umie projektować i tworzyć sieci partnerów społecznych niezbędne dla ich realizacji.								P6S_KO			
Forma zajęć:	Warsztaty metodyczne (18)											
Metody prowadzenia wykładów	-----											
Metody prowadzenia ćwiczeń	Konwersatoria – ćwiczenia warsztatowe, ćwiczenia terenowe, prezentacje multimedialne, przygotowanie i zaprezentowanie w postaci wystąpień ustnych zadanej do analizy problematyki, dyskusja.											
Forma zaliczenia zajęć	Konwersatoria – zaliczenie z oceną (oceny cząstkowe, przygotowanie prezentacji, przygotowanie i prowadzenie warsztatów, przygotowywanie i prowadzenie ćwiczeń terenowych, wystąpienia ustne, aktywność na zajęciach											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	x		x	x				x	x			

Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	Przygotowanie i wdrożenie projektu społecznego (60%), Opracowanie koncepcji badania w działaniu na bazie realizowanego projektu społecznego i przedstawienie wyników badań (praca pisemna) (20%), aktywność na zajęciach (20%).
TREŚCI MERYTORYCZNE	
Wymagania wstępne	-----
Cele przedmiotu	C. 1 Celem przedmiotu jest kształtowanie i pogłębienie umiejętności konieczne dla skutecznego działania zespołowego z wykorzystaniem metody projektów oraz dla wydobywania w tym działaniu zasobów indywidualnych, zespołowych i tkwiących w środowisku. C.2 Celem jest także pogłębienie badawczym kompetencji studenta poprzez refleksje nad realizowanym działaniem w konkretnych warunkach środowiska.
Treści merytoryczne przedmiotu	Metoda projektów w polu profesjonalnej pracy socjalnej jako odpowiedź na wyzwania współczesnej prakseologii – aspekty deontologiczne, metodologiczne, społeczne i badawcze. Metoda projektów w ujęciu historycznym. Tok postępowania projektującego. Typy projektów w działaniu społecznym. Zasady tworzenia projektów działania społecznego. Projekt działania społecznego jako badanie – badania w działaniu, badania nad działaniem. Etapy metody projektów w pracy socjalnej. Budowanie zespołu, jako kluczowy warunek skutecznego działania społecznego. Poszukiwanie mocnych stron klienta – nowa perspektywa badań diagnostycznych w pracy z socjalnej. Rozpoznanie problemów – elementy diagnozy społecznej. Metody i techniki badań wykorzystywane w diagnostycznej części projektu. Mapowanie problemów społecznych, jako technika diagnozy i wywierania wpływu w projektach społecznych. Projekt w perspektywie strategii wywoływania zmiany społecznej opartych o zasoby. Badanie zasobów tkwiących w środowisku na użytek metodycznego działania społecznego. Określenie celów projektu oraz planowanych do osiągnięcia rezultatów. Wskaźniki służące do pomiaru zakładanych w projekcie celów działania. Planowanie działania w projekcie działania społecznego i jego techniki. Metody, techniki i narzędzia stosowane podczas realizacji projektu. Kryteria wyboru podejmowanych działań służących realizacji założonych celów w projekcie. Metody, techniki i narzędzia pracy socjalnej stosowane w trakcie realizacji projektu. Interesariusze działań w projektach socjalnych – wstęp do systemowej analizy działania społecznego. Beneficjenci projektów społecznych – od głębokiej deprywacji do jakości życia. Lokalne partnerstwo społeczne – przesłanki i cechy - budowanie sieci partnerów społecznych w projektach działania społecznego. Finansowanie projektów działania społecznego i ich źródła - marketing społeczny, cause-related marketing, payroll, click&donate, umowy barterowe z biznesem, granty i dotacje, fundraising. Wolontariat podstawowy wymiar solidarności w społeczeństwie ryzyka – angażowanie wolontariuszy do działań społecznych. Badanie ewaluacyjne projektu – kryteria stosowane w systemie ewaluacji. Rodzaje ewaluacji, jej etapy oraz modele. Zarządzanie projektem działania społecznego. Promowanie działania społecznego w środowisku z wykorzystaniem nowoczesnych technik multimedialnych - przygotowanie kampanii promującej projekty społeczne. Opracowywanie materiałów i informacji oraz ich upowszechnianie, jako element strategii informacyjnej zespołu projektowego. Zamknięcie projektu oraz dokumentowanie i archiwizowanie jego przebiegu - przygotowanie sprawozdania z realizacji projektu. Refleksyjna praktyka – projekt działania społecznego jako obszar tworzenia nowej wiedzy. Formułowanie wniosków z badań nad zrealizowanym działaniem społecznym.
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Przygotowanie indywidualnej prezentacji z zakresu omawianej tematyki

Literatura podstawowa	<p>Bąska B., Marek Rymśa, Organizowanie społeczności lokalnej – metodyka pracy Środowiskowej, Warszawa 2014.</p> <p>Czerepaniak-Walczak M., Badanie w działaniu, [w:] Podstawy metodologii badań w pedagogice, Palka S., Gdańsk 2010.</p> <p>Kantowicz E., Elementy teorii i praktyki pracy socjalnej, Olsztyn 2001.</p> <p>Kaźmierczak T (red.), Organizator społeczności lokalnej – refleksyjny praktyk, Warszawa 2014.</p> <p>Kotlarska-Michalska A. [red.], Diagnozowanie i projektowanie w pracy socjalnej, Poznań 1999.</p> <p>Mingus N., Zarządzanie Projektami, Gliwice 2002.</p> <p>Niesporek A.: Projekt socjalny, [w:] Praca socjalna wobec współczesnych problemów społecznych, S. Pawlas-Czyż (red.), Toruń 2007.</p> <p>Pawlas-Czyż S. (red.), Praca socjalna wobec współczesnych problemów społecznych, Toruń 2007.</p> <p>Puszczewicz R., Warsztat metodologiczny pracownika socjalnego w pracy ze społecznością, [w:] Działania społeczne na progu XXI wieku, Kantowicz E., Olubiński A. (red.), Toruń 2003.</p> <p>Rutkowska A, Projekt socjalny w pomocy społecznej. Założenia i praktyczne zastosowanie, Bydgoszcz 2011.</p> <p>Silverman D., Interpretacja danych jakościowych, Warszawa 2008.</p> <p>Staręga-Piasek J., Metodologia strategicznego rozwiązywania problemów społecznych, Warszawa 2013.</p> <p>Wolska-Prylińska D., Projekt socjalny w kształceniu i działaniu społecznym, Katowice 2010.</p> <p>Wronowski G., Jak skutecznie napisać projekt socjalny, Warszawa 2008.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>Kantowicz E., Teoretyczny kontekst projektu socjalnego i próby jego zastosowań, „Praca Socjalna”, 2000, nr 4.</p> <p>Kerzner H., Zarządzanie projektami, Gliwice, 2005.</p> <p>Mikina A., Zając B., Jak wdrażać metodę projektów? Kraków 2004.</p> <p>Niedźwiecka-Stopyra A., Projekt socjalny – odpowiedź na potrzeby klientów instytucji pomocy społecznej, „Problemy społeczne” 2007 nr 6.</p> <p>Niesporek A.: Projekt socjalny, [w:] Praca socjalna wobec współczesnych problemów społecznych, S. Pawlas-Czyż (red.), Toruń 2007.</p> <p>Szymanowska J. (red.), Ewaluacja w pracy socjalnej. Badania, kształcenie, praktyka, Kraków 2012.</p> <p>Szymczak W (red), Współczesne wyzwania i metody pracy socjalnej, Lublin 2009 .</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I., (red.), Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 3, Opole 2013.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Dąbrowska-Jabłońska I., (red.): Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 2, Opole 2013.</p> <p>Weissbrot-Koziarska A., Sikora P. (red.): Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. Tom 1, Opole 2012.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	18
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	10
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	22
	Przygotowanie projektu /prezentacji	
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		50
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		2
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2019/2020	
Koordynator przedmiotu: Dr Piotr Sikora	Zespół dydaktyczny: Dr Piotr Sikora	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	KURS KIERUNKOWY DO WYBORU: WARSZTAT ROZWOJU OSÓB STARSZYCH											
Kod		Punktacja ECTS	2 + 2									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia niestacjonarne)											
Rok studiów	II	Semestr	III									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot obowiązkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych									
Wiedza	<p>K_W02 Ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą specyfiki i odmienności podejść do człowieka i struktur społecznych na gruncie dyscyplin podstawowych w obszarze nauk społecznych i humanistycznych.</p> <p>K_W11 Posiada podstawową wiedzę na temat podejść rozwojowych i holistycznych zorientowanych na człowieka w perspektywie interdyscyplinarnej.</p> <p>K_W13 Posiada podstawową wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pracy socjalnej, jako dyscypliny praktycznej i teoretycznej.</p>		P6S_WG									
Umiejętności	<p>K_U02 Potrafi dokonać samodzielnej, interdyscyplinarnej analizy czynników, procesów i zjawisk społecznych w perspektywie wywoływania pożądanej zmiany społecznej. Wykorzystuje wiedzę teoretyczną w praktyce.</p> <p>K_U06 Posiada rozwinięte umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej.</p> <p>K_U10 Potrafi skutecznie reprezentować interesy osób i grup wykluczonych, stając się ich rzecznikiem w warunkach zmian socjo-strukturalnych, politycznych i ekonomicznych.</p>		P6S_UW P6S_UO P6S_UK									
Kompetencje społeczne	<p>K_K02 Potrafi współpracować w zespole pełniąc w nim różne role.</p> <p>K_K09 Potrafi krytycznie oceniać swoje możliwości i korzystając z posiadanych zasobów planować rozwój wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.</p> <p>K_K10 W działaniu społecznym wyraża gotowość do poszukiwania twórczych i odważnych rozwiązań. Jest ambitny i przekonany o tym, że praca socjalna może być istotnym elementem rozwoju społeczności, jeżeli uprawiana jest w sposób pozbawiony rutyny, innowacyjny i kreatywny.</p>		P6S_KO P6S_KK									
Forma zajęć:	wykład, ćwiczenia											
Metody prowadzenia wykładów	wykład z prezentacją multimedialną											
Metody prowadzenia ćwiczeń	Warsztaty, dyskusja (związana z wykładem, metoda przypadków, metoda sytuacyjna, metoda problemowa.											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: zaliczenie Ćwiczenia: zaliczenie z oceną											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny (grupowy)	Praca pisemna (esej).	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
					x		x	x				

Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)					70%		15%	15%			
TREŚCI MERYTORYCZNE											
Wymagania wstępne											
Cele przedmiotu	C1: Student nabywa podstawowy zakres wiedzy na temat rozwoju człowieka starszego C2: Student zdobywa umiejętności związane z diagnozowaniem potrzeb edukacyjnych i rozwojowych człowieka starszego C3: Student nabywa wiedzę o możliwościach rozwoju potencjału ludzi dorosłych C4: Student zdobywa umiejętność organizowania działań dla seniorów										
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Treści merytoryczne wykładów obejmują analizę następujących zagadnień: Charakterystyka rozwoju w okresie późnej dorosłości, Rozwój kreatywnego potencjału człowieka, Metody i narzędzia rozwoju</p> <p>Treści merytoryczne ćwiczeń dotyczą następujących obszarów tematycznych: Rozwój osobisty i zawodowy człowieka starszego, Aktywność edukacyjna osób dorosłych w kontekście uczenia się z biografii, Wspieranie rozwoju człowieka starszego w różnych obszarach jego życia i zainteresowań – przykłady, propozycje.</p>										
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Wsparcie rozwoju osób starszych (w wybranym obszarze)										
Literatura podstawowa	<p>Covey Stephen R., 7 nawyków skutecznego działania, Warszawa 2022.</p> <p>Dominicé P., Uczyć się z życia. Biografia edukacyjna w edukacji dorosłych, Łódź 2006.</p> <p>Tokaj A., Starość jako kontynuacja przebytej drogi życiowej, [w:] Profile starości, Leońska L.(red.), Poznań 2000.</p> <p>Uzar-Szcześniak K., Możliwości, ograniczenia i wyzwania rozwoju osób w podeszłym wieku: perspektywa filozofii i pedagogiki personalistycznej, „Konteksty Społeczne”, 2017, Tom 5, Nr 1 (9), 64-77.</p> <p>Zielazny P., Biedrowski P., Mucha D., Późna dorosłość – okres strat czy nowych wyzwań? „Medycyna Ogólna i Nauki o Zdrowiu”, 2013, Tom 19, Nr 3, 284–287.</p>										
Literatura uzupełniająca	<p>Czerniawska O., Drogi i bezdroża andragogiki i gerontologii, Łódź 2000.</p> <p>Czerniawska O., Nowe drogi w andragogice i gerontologii, Łódź 2011.</p> <p>Dubas E., Edukacja dorosłych w sytuacji samotności i osamotnienia, Łódź 2000.</p> <p>Fabiś A., Stopińska-Pajak A. (red.), Uczący się dorosły w zmieniającym się świecie. Bielsko-Biała 2010.</p> <p>Hill R.D., Pozytywne starzenie się. Młodzi duchem w jesieni życia. Warszawa 2010.</p> <p>Wiśniewska E., Starsi i młodzi w dialogu międzypokoleniowym, „Społeczeństwo. Edukacja. Język”, T: 6/2017, ss. 27–47.</p>										
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)											
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Rodzaj aktywności							Studia niestacjonarne			
	Wykład							18			
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium							18			
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)							10			
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych							20			
	Przygotowanie prac pisemnych										
	Przygotowanie do ćwiczeń							14			
	Przygotowanie do egzaminu										
	Wykonanie zadania praktycznego										
	Przygotowanie projektu /prezentacji/warsztatu							20			
Inne											
Ogólny bilans czasu pracy studenta							100				
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)							4				
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/											
UWAGI:						Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2019/2020					
Koordinator przedmiotu: Dr Joanna Janik-Komar						Zespół dydaktyczny: Dr Joanna Janik-Komar					

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	PRAKTYKA ŚRÓDROCZNA											
Kod		Punktacja ECTS	2 + 2 + 2									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia niestacjonarne)											
Rok studiów	I, II	Semestr	II, III, IV									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot kierunkowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	K_W03 - Posiada wiedzę o kluczowych problemach i kwestiach społecznych w perspektywie interdyscyplinarnej. K_W05 - Zna terminologię używaną w pracy socjalnej na poziomie ogólnym oraz jej odniesienia do innych dyscyplin humanistycznych i społecznych.		P6S_WG P6S_WK									
Umiejętności	K_U03 - Potrafi w podstawowym zakresie dokonać diagnozy sytuacji, zjawiska i procesy będące przedmiotem zainteresowania pracy socjalnej w wymiarze indywidualnym, grupowym i w szerszych układach społecznych. K_U05 - Posiada elementarne umiejętności badawcze – potrafi zaprojektować i przeprowadzić proste badanie oraz właściwie opracowywać wyniki badania i wyciągać uzasadnione wnioski. K_U08 - Posiada umiejętność planowania i organizowania sieci partnerów społecznych z uwzględnieniem ich wzajemnych związków.		P6S_UW P6S_UO									
Kompetencje społeczne	K_K03 - Potrafi kierować pracą zespołu realizującego projekt socjalny, wykorzystując potencjał indywidualny członków, planując i organizując pracę zespołową z wykorzystaniem zasad właściwej komunikacji interpersonalnej.		P6S_KO									
Forma zajęć:	Praktyka (30 + 30 + 30)											
Metody prowadzenia wykładów												
Metody prowadzenia ćwiczeń	obserwacja, analiza dokumentów, konsultacje z Opiekunem praktyki, elementy tutoringu akademickiego											
Forma zaliczenia zajęć	Praktyka: zaliczenie z oceną											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
				X			x	x				x
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)				20			20	20				20
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	-----											

<p>Cele przedmiotu</p>	<p>Zgodnie z programem studiów studenci kierunku: Praca socjalna studiów I stopnia, stacjonarnych i niestacjonarnych, zobowiązani są do odbycia praktyki śródrocznej w placówce socjalnej. Praktyka realizowana jest w II, III i IV semestrze studiów, liczba zgodna z programem studiów.</p> <p>Celem przedmiotu jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studentów z całokształtem działalności wybranej placówki. 2. Pogłębianie znajomości metod i form pracy w zakresie pracy socjalnej. 3. Kształtowanie umiejętności studentów w zakresie integracji wiedzy teoretycznej i praktycznej. 4. Doskonalenie umiejętności praktycznego realizowania zadań wynikających z funkcji placówki, w której odbywa się praktyka oraz kształtowanie inicjatywy w organizowaniu i prowadzeniu wybranych form pracy socjalnej. 5. Kształtowanie pożądanego postaw interpersonalnych i emocjonalnego zaangażowania w proces profesjonalnego przygotowania zawodowego. 6. Zapoznanie studentów z formalno-prawnymi podstawami funkcjonowania placówki.
<p>Treści merytoryczne przedmiotu</p>	<p>Student studiów stacjonarnych i niestacjonarnych powinien odbyć w ciągu trzech semestrów praktyki w trzech różnych placówkach/instytucjach wskazanych przez opiekuna praktyki z ramienia Uniwersytetu Opolskiego. Zaleca się, aby praktyka była realizowana w instytucji, która w zakresie wypełnianych funkcji i podejmowanych zadań jest najbardziej zbliżona do kierunku Praca socjalna. Zalecane placówki: ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centrum pomocy rodzinie, regionalne ośrodki polityki społecznej, centra pomocy rodzinie, placówki interwencji kryzysowej, domy pomocy społecznej, domy dziecka, świetlice środowiskowe, świetlice socjoterapeutyczne, ośrodki adopcyjno-opiekuńcze, placówki dla osób bezdomnych, placówki specjalne i integracyjne dla dzieci i dorosłych (o ile jest tam zatrudniony pracownik socjalny), ośrodki dla cudzoziemców, hospicja, socjalne organizacje pozarządowe realizujące zadania pomocy społecznej, szpitale (o ile jest tam zatrudniony pracownik socjalny), zakłady karne (o ile jest tam zatrudniony pracownik socjalny).</p> <p>Student powinien systematycznie i sumiennie przygotowywać się do zajęć, stosować się do zaleceń Dyrekcji oraz Opiekuna praktyki w placówce. Student powinien przestrzegać przyjętego w placówce trybu i porządku pracy oraz przepisów o dyscyplinie pracy. Praktykant przed podjęciem samodzielnych zadań powinien zapoznać się z różnymi odcinkami pracy danej placówki. Praktykanta obowiązuje samodzielne prowadzenie różnych działań, jakie wynikają z normalnego rytmu pracy w placówce. W trakcie realizacji praktyki student prowadzi Zeszyt praktyk, którego wpisy następnie potwierdza Dyrektor lub Opiekun praktyki w placówce/instytucji. Po zakończeniu praktyki student zgłasza się z dokumentacją praktyki do pracownika UO, który dokonuje odpowiedniego wpisu w systemie USOS. Zalecenia dla placówki w zakresie organizacji i nadzoru praktyki: merytoryczny i metodyczny nadzór nad przebiegiem praktyki sprawuje Dyrektor instytucji lub wyznaczony przez niego Opiekun; Dyrekcja placówki oraz Opiekun praktyki w placówce umożliwiają studentom zapoznanie się z całokształtem działalności placówki, a szczególnie z jej: zadaniami i programem działania, strukturą organizacyjną placówki, dokumentacją, realizowanymi formami pracy (w samej instytucji i w ramach współdziałania z innymi podmiotami w środowisku), specyfiką pracy danej instytucji; Opiekun praktyki w placówce sprawuje nadzór nad praktykami poprzez: udzielanie studentom merytorycznych i metodycznych rad i wskazówek, dbanie o zapewnienie studentom odpowiednich warunków do pracy, kontrolowanie przygotowania studenta do podjęcia działań i zatwierdzanie planów konkretnych przedsięwzięć, potwierdzanie w dzienniku praktyk przebiegu pracy studenta i prowadzenie systematycznej obserwacji jego pracy, ocenę studenta, jego przygotowania do pracy i charakterystykę predyspozycji osobowych pod kątem przydatności do zawodu pracownika socjalnego. Realizacja wszystkich wymienionych wyżej założeń gwarantuje realizację oczekiwanych efektów uczenia się przypisanych do przedmiotu <i>Praktyka śródroczna</i>.</p>
<p>Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)</p>	

Literatura podstawowa	Deloos P., Lopez M-L., <i>Systematyzacja i ocena doświadczeń zawodowych w pracy socjalnej</i> , Katowice 1999.	
	Grewiński M., <i>Dobre praktyki mentora akademickiego. Doświadczenia projektu</i> , „Kuznia Liderów – Szkoła Mentorów”, Warszawa 2012.	
	Herman-Pawłowicz K. i wsp., <i>Raport końcowy. Badanie ewaluacyjne o charakterze on-going identyfikujące dobre praktyki w realizacji praktycznych elementów kształcenia w projektach dofinansowanych w ramach IV Priorytetu PO KL oraz w innych działaniach w obszarze szkolnictwa wyższego</i> , Warszawa 2015.	
	Mantel A., <i>Skills for Social Work Practice</i> , Sage 2013.	
	O’Loughlin M., O’Loughlin S., <i>Effective Observation in Social Work Practice</i> , Sage 2015.	
	Polskie Ramy Jakości Staży i Praktyk, https://www.stazeipraktyki.pl/program#wizytowki .	
	Szczepaniak P., <i>Program Polskich Ram Jakości Staży i Praktyk jako efektywne narzędzie podnoszenia jakości kształcenia praktycznego oraz platforma dialogu biznesu i edukacji</i> , Warszawa 2014.	
	Thompson N., Osada M., Anderson B., <i>Praktyczna nauka pracy socjalnej</i> , Katowice 1999.	
	Dobre studenckie praktyki. Kodeks, opinie, przykłady, MNiSW, Warszawa 2013.	
	Literatura zalecana w trakcie studiów na kierunku Praca socjalna, studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki.	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium/praktyka	30 + 30 + 30
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	10
	Przygotowanie projektu /prezentacji	
	Inne	30
Ogólny bilans czasu pracy studenta		150
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		6
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2019/2020	
Koordynator przedmiotu: Dr hab. Iwona Dąbrowska-Jabłońska	Zespół dydaktyczny: Dr hab. Iwona Dąbrowska-Jabłońska Dr Piotr Sikora	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	WARSZTAT BADAWCZY PRACOWNIKA SOCJALNEGO											
Kod		Punktacja ECTS			4							
Wydział	Nauk Społecznych			Kierunek			PRACA SOCJALNA					
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia niestacjonarne)											
Rok studiów	II			Semestr			IV					
Język przedmiotu	Polski			Grupa treści kształcenia			Przedmiot podstawowy					
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe							Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych				
Wiedza	K_W14 Zna wybrane metody i narzędzia opisu, w tym techniki pozyskiwania danych oraz identyfikowania prawidłowości i procesów zachodzących na gruncie struktur społecznych istotne dla wywoływania zamiany społecznej.							P6S_WG				
Umiejętności	K_U02 Potrafi dokonać samodzielnej, interdyscyplinarnej analizy czynników, procesów i zjawisk społecznych w perspektywie wywoływania pożądanej zmiany społecznej. Wykorzystuje wiedzę teoretyczną w praktyce. K_U05 Posiada elementarne umiejętności badawcze – potrafi zaprojektować i przeprowadzić proste badanie oraz właściwie opracowywać wyniki badania i wyciągać uzasadnione wnioski. K_U15 Posiada umiejętność przygotowania i redakcji prac pisemnych z wykorzystaniem ujęć teoretycznych, prawidłowego aparatu pojęciowego, opartego o różnorodne źródła z zakresu pracy socjalnej i dyscyplin pokrewnych.							P6S_UW P6S_UO P6S_UK				
Kompetencje społeczne	K_K11 Potrafi w sposób przedsiębiorczy wykorzystywać instrumenty pomocy społecznej w konstruowaniu i planowaniu działań społecznych, których celem jest zmiana sytuacji osób uzależnionych od pomocy i wsparcia ze strony państwa przy wykorzystaniu poznanych metod i technik pozyskiwania, gromadzenia, analizy i interpretacji zgromadzonego materiału informacyjnego.							P6S_KO				
Forma zajęć:	konwersatorium (45)											
Metody prowadzenia wykładów	Seminarium (45)											
Metody prowadzenia ćwiczeń	prezentacje multimedialne, dyskusja, metoda zadaniowa (wykonywanie ćwiczeń)											
Forma zaliczenia zajęć	Zaliczenia z oceną											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
								x	x			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)								50	50			
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne												

Cele przedmiotu	<p>C1. Poznanie głównych zasad pisarstwa naukowego, zasad sprawnego postępowania przy tworzeniu pracy oraz metod gromadzenia materiałów źródłowych do pracy i ich praktycznego zastosowania w toku tworzenia pracy własnej.</p> <p>C2. Samodzielne poszukiwanie, a następnie posługiwanie się literaturą przedmiotu i materiałami źródłowymi, w tym dokumentowania faktu wykorzystania cudzego dorobku intelektualnego.</p> <p>C3. Student potrafi wymienić i wyjaśnić typy badań pedagogicznych.</p> <p>C4. Opracowanie wstępnej koncepcji badań własnych.</p>	
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Sposoby i zasady redagowania prac naukowych w obszarze nauk społecznych. Analiza i interpretacja wyników badań zawartych w piśmiennictwie z zakresu pracy socjalnej. Podstawowe cechy, zasady i metody pracy naukowej w obszarze pracy socjalnej. Stanowiska i podejścia metodologiczne w badaniach społecznych. Orientacje badawcze, strategie i metody badań w obszarze nauk społecznych. Interdyscyplinary, wieloparadygmatyczny i transwersalny charakter badań społecznych. Planowanie procesu badawczego. Krytyczna analiza wyników badań w praktyce pracy socjalnej. Dobór i stosowanie procedur badawczych. Formułowanie problemów badawczych i hipotez oraz zmiennych i wskaźników. Dobór metod i technik badawczych adekwatnie do postawionych problemów badań. Samodzielnie opracowywanie narzędzi badawczych. Sposoby prezentacji i interpretacji wyników badań. Formułowanie wniosków badawczych przy wykorzystaniu metod i technik pozyskiwania informacji z uwzględnieniem poglądów innych autorów i własnych. Zastosowanie wybranych metod i technik pozyskiwania, gromadzenia, analizy i interpretacji zgromadzonego materiału informacyjnego. Formułowanie wstępnego tematu i koncepcji pracy własnej – prezentacja na forum grupy seminaryjnej. Podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.</p>	
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Prezentacja multimedialna z zakresu tematyki przedmiotu	
Literatura podstawowa	<p>Maszkę A. W., Metody i techniki badań pedagogicznych, Rzeszów 2008.</p> <p>Nowak S., Metodologia badań społecznych, Warszawa 2007.</p> <p>Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych: strategie ilościowe i jakościowe, Warszawa 2010.</p> <p>Sztumski J., Wstęp do metod i technik badań społecznych, Katowice 2005.</p> <p>Wojciechowska R., Przewodnik metodyczny pisanie pracy dyplomowej, Warszawa 2010.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>Dudziak A., Żejmo A., Redagowanie prac dyplomowych: wskazówki metodyczne dla studentów, Warszawa 2008.</p> <p>Kozłowski R., Praktyczny sposób pisania prac dyplomowych: wykorzystanie programu komputerowego i Internetu, Warszawa 2009.</p> <p>Węglińska M., Jak pisać pracę magisterską? poradnik dla studentów, Kraków 2010.</p> <p>Zenderowski R., Praca magisterska – licencjat: krótki przewodnik do metodologii pisanie i obrony pracy dyplomowej: poradnik, Warszawa 2011.</p>	
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	45
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	5
	Przygotowanie do egzaminu	
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	10
	Inne	
Ogólny bilans czasu pracy studenta		75
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		3
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2019/2020	
Koordynator przedmiotu: Dr Ewelina Konieczna	Zespół dydaktyczny: Dr Ewelina Konieczna	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	SEMINARIUM DYPLOMOWE – PROJEKT SOCJALNY											
Kod		Punktacja ECTS	3 + 2 + 10									
Wydział	Nauk Społecznych	Kierunek	PRACA SOCJALNA									
Specjalność	Praca socjalna (studia I stopnia niestacjonarne)											
Rok studiów	II	Semestr	IV, V, VI									
Język przedmiotu	Polski	Grupa treści kształcenia	Przedmiot podstawowy									
EFEKTY KSZTAŁCENIA												
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych/specjalnościowych									
Wiedza	K_W22 Posiada wiedzę na temat projektu socjalnego, jego elementów strukturalnych, organizacji, przebiegu i zarządzaniu oraz możliwościach jego zastosowania w działaniu społecznym.		P6S_WG									
Umiejętności	K_U09 Potrafi organizować kontakty między instytucjami i organizacjami dla właściwej realizacji projektów społecznych oraz tworzenia lokalnej sieci wsparcia. K_U13 Skutecznie posługuje się w działaniu metodą projektów. K_U14 Posiada umiejętność zgłaszania samodzielnie formułowanych propozycji rozwiązań z wykorzystaniem instrumentów pracy socjalnej, dotyczących konkretnych problemów i kwestii społecznych oraz umiejętność dokonywania opartych o wiedzę i procedury rozstrzygnięć w tym zakresie. Określa również sposoby skutecznego działania zmierzające do osiągnięcia zamierzonych celów i skutecznie wdraża do działania przyjęte propozycje.		P6S_UW P6S_UO P6S_UK									
Kompetencje społeczne	K_K02 Potrafi współpracować w zespole pełniąc w nim różne role. K_K03 Potrafi kierować pracą zespołu realizującego projekt socjalny, wykorzystując potencjał indywidualny członków, planując i organizując pracę zespołową z wykorzystaniem zasad właściwej komunikacji interpersonalnej. K_K07 Potrafi aktywnie współuczestniczyć w przygotowaniu i przeprowadzeniu projektów społecznych. Umie projektować i tworzyć sieci partnerów społecznych niezbędne dla ich realizacji.		P6S_KO									
Forma zajęć:	konwersatorium (27 + 18 + 18)											
Metody prowadzenia wykładów	Seminarium											
Metody prowadzenia ćwiczeń	prezentacje multimedialne, dyskusja, metoda zadaniowa (praca semestralna)											
Forma zaliczenia zajęć	Zaliczenia z oceną Próg zaliczenia przedmiotu (ocena pozytywna): 70% W ostatnim semestrze – 100%											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt indywidualny	Praca pisemna (praca dyplmowa)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	KGP	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
								x				
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)						80		20				
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne												

Cele przedmiotu	<p>Poszerzenie wiedzy studenta o zagadnienia związane z teoriami i wynikami badań na tematy związane z realizacją projektów socjalnych.</p> <p>Zwrócenie uwagi studenta na przestrzeganie zasad koniecznych przy pisaniu pracy dyplomowej, w tym przestrzegania praw autorskich.</p> <p>Zaznajomienie studenta z wybranymi sposobami, metodami i technikami analizy materiałów źródłowych.</p> <p>Przybliżenie studentowi określonych osiągnięć badawczych z zakresu zagadnień społecznych.</p> <p>Pokazanie studentowi sposobów interpretacji teorii naukowych i wyników badań.</p> <p>Wzbudzenie u studenta chęci do poszukiwania wiedzy, wymiany poglądów, dyskusji tematycznych, naukowych.</p>
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Przedstawienie struktury pracy dyplomowej– przykłady prac dyplomowych</p> <p>Określenie obszaru badań</p> <p>Wybór tematu pracy</p> <p>Dobór literatury przedmiotu</p> <p>Sposoby korzystania z materiałów źródłowych i literatury przedmiotu</p> <p>Redagowanie tekstu w oparciu o literaturę i materiały źródłowe</p> <p>Formułowanie problemów i hipotez badawczych</p> <p>Zapoznanie z metodami, technikami i narzędziami stosowanymi w badaniach prowadzonych w naukach społecznych</p> <p>Strategia prowadzenia badań jakościowych i ilościowych</p> <p>Konstruowanie narzędzi badawczych</p> <p>Standaryzacja narzędzi</p> <p>Etapy prowadzenia badań</p> <p>Analiza zgromadzonych informacji</p> <p>Sposoby konstruowania tabel i wykresów</p> <p>Wyciąganie wniosków z przeprowadzonych badań</p>
Temat pracy własnej studenta w ramach kontaktowych godzin projektowych (KGP)	Prezentacja multimedialna z zakresu tematyki przedmiotu

Literatura podstawowa	<p>Angrosino M., Badanie etnograficzne i obserwacyjne, Warszawa 2010. Atkinson P., Hammersley M., Metody badań terenowych, Poznań 2000. Babbie E., Badania społeczne w praktyce, Warszawa 2007. Banks M., Materiały wizualne w badaniach jakościowych, Warszawa 2009. Barbour R., Badania fokusowe, Warszawa 2011. Becker H. S., Warsztat pisarski badacza, Warszawa 2013. Denzin N. L., Lincoln Y., Metody badań jakościowych, t. 1 i 2. Warszawa 2009. Eco U., Jak napisać pracę dyplomową Poradnik dla humanistów, Warszawa 2007. Flick U., Projektowanie badania jakościowego, Warszawa 2011. Gibbs G., Analizowanie danych jakościowych, Warszawa 2011. Kawecki I., Metoda etnograficzna w badaniach edukacyjnych, Łódź 1994. Konarzewski K., Jak uprawiać badania oświatowe?, Warszawa 2000. Krasiejko I., Praca socjalna w praktyce asystenta rodziny. Przykład Podejścia 5 Skoncentrowanego na Rozwiązaniach, Katowice 2011. Krüger H. H., Metody badań w pedagogice, Gdańsk 2007. Kvale S., InterViews, Wprowadzenie do jakościowego wywiadu badawczego, Białystok 2004. Łobocki M., Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych, Kraków 2003. Marszałkowska M., Standardy pracy socjalnej. Raport końcowy. Analiza zasobów, Warszawa 2005. Marynowicz-Hetka E., Piekarski J., Wokół problemów działania społecznego, Warszawa 2006. Maszke A. W., Metodologiczne podstawy badań pedagogicznych, Rzeszów 2004. Meyer C. H., Praktyka bezpośrednia w pracy socjalnej. Zarys ogólny, w: Wypisy z wybranych zagadnień pracy socjalnej. Zeszyt 5 UJ, Kraków 2000, s. 97-110. Miles M. B., Huberman A. M., Analiza danych jakościowych, Białystok 2000. Miś L. red., Praca socjalna skoncentrowana na rozwiązaniach, Kraków 2008. Palka S., Podstawy metodologii badań w pedagogice, Gdańsk 2010. Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Warszawa 2001. Rapley T., Analiza konwersacji, dyskursu i dokumentów, Warszawa 2011. Robertis C. de, Metodologia działania w pracy socjalnej, Warszawa 1996. Rubacha K., Metodologia badań nad edukacją, Warszawa 2008. Sutton C., Psychologia dla pracowników socjalnych, Gdańsk 2004 (rozdz. 8: Praca w społecznościach i grupach). Szatur-Jaworska B., red. Ewaluacja w służbach społecznych: praca zbiorowa, Warszawa 2010. Sztompka P., Socjologia wizualna Fotografia jako metoda badawcza, Warszawa 2005. Szymanowska J. (red.), Ewaluacja w pracy socjalnej : badania, kształcenie, praktyka, Kraków 2011. Urbaniak-Zajac D., Piekarski J., Jakościowe orientacje w badaniach pedagogicznych, Łódź 2001. Wolska-Prylińska D., Projekt socjalny w kształceniu i działaniu społecznym, Katowice 2010. Wódz K., Praca socjalna w środowisku zamieszkania, Katowice 2004. Wójcik B., Pisanie projektów, „Współpraca”, 1997/1. Wronowski G., Jak skutecznie napisać projekt socjalny. Poradnik dla potencjalnych projektodawców z EFS, Warszawa 2009.</p>	
	Literatura uzupełniająca	Wykorzystywana w toku studiów
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	27 + 18 + 18
	Pozostałe godz. kontaktu studenta z prowadzącym (KGP)	10
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	50
	Przygotowanie prac pisemnych	120
	Przygotowanie do ćwiczeń	30
	Przygotowanie do egzaminu	52
	Wykonanie zadania praktycznego	
Przygotowanie projektu /prezentacji		
Ogólny bilans czasu pracy studenta		325
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		13
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie WNS: http://wns.uni.opole.pl/		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2019/2020	
Koordinator przedmiotu: Dr Piotr Sikora	Zespół dydaktyczny: Dr Piotr Sikora	